

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

Ποιήματα Κασσίου

Παφίσις

1938

θήσουμε, πρόσεξα ότι πάνω στη μιά απ' τις καρέκλες ήταν μιά γούνα. Όμολογώ ότι δεν καταλαβαίνω από γούνα, άλλ' όστόσο δεν χρειαζόταν ειδικότης για ν' αντιληφθώ ότι αυτή που θρήκα ήταν ρενόρ άρζαντέ. Την πήρα στα χέρια με την άποψαι να την δώσω στο ζευγάρι του διπλανού τραπέζιου, γιατί νόμισα πως ήταν της κυρίας εκείνης. Μόλις είχα κάνει ένα βήμα, ο κύριος ύπαυτεύθηκε τον σκοπό μου και με πρόλαβε:

— Δεν είναι δική μας, κύριε, μου είπε.

Είχα μείνει μεταξύ των δυο τραπέζιων με τη γούνα στο χέρι.

Κύτταξα δλόγυρά μου. Δεν ήταν κανένας. Μονάχα κάτω από τὰ πόδια μου θρισκόταν ξεπλωμένη μιά γάτα, μ' ή γούνα της ήταν στην πλάτη της.

Η γυναίκα του διπλανού τραπέζιου ξύνισε τὰ μοῦτρα της κι' έκανε αὐστηρές παρατηρήσεις στον συνοδό της, για την άπερισκεψία του να μου πη πως ή γούνα δεν ήταν δική τους. Μιλούσε χαμηλά, μ' ήν άκουσα να λέγει:

— Βλάκα, γιατί είπες πως δεν είναι δική μας; Γελούε!...

Και συνέχισε να του μιλή στο ίδιο ύφος. Είχε χαμηλώσει περισσότερο τη φωνή της και δεν την άκουγα πιά. Μονάχα τὰ κοσμητικά επίθετα, με τὰ όποια τον στόλιζε, έρχόντουσαν ως τ' αὐτιά μου. «Κουτεντέ, άχαίρευτε, κουτορνίθι»!...

Ξαφνικά ένιωσα να μου σφίγγη κάποιος τὸ μπράτσο. «Ώρα είναι, σκέφθηκα, να με θουτήξουν για να κλέφτη της γούνας» κι' έγιν' άνα κάτωχρος.

Γύρισα τρομαγμένος. Ανέπνευσα όμως έλεύθερα όταν είδα ότι εκείνος που μου έσφιγγε τὸ μπράτσο, δεν ήταν αστυνομικός, άλλ' ή τρυφερή μου φίλεναδίσσα. Είχε ύφος άγανακτισμένο και τὰ μάτια της πετοῦσαν σπίθες.

— Τι χαζεύεις έτσι, χαμένε! μου είπε. Βάλ' την πάλι εκεί που την θρήκες. Θά καθήσουμε στο παραπέρα τραπέζι κι' όταν φύγουν αὐτοί, την θουτάμε και από δω πάλ' κ' οί άλλοι...

Βέβαια είχε δική μου μικρούλα μου. Πως δεν είχα σκεφτή ένα τόσο άπλό πράγμα;

Έκανα όπως μου είπε και καθήσαμε στο άλλο τραπέζι, περιμένοντας να φύγη τὸ γειτονικό ζεύγος, για να σουφρώσουμε τη γούνα.

Όστόσο φαίνεται ότι κι' εκείνοι έκαναν την ίδια με μ'ας σκέψη. Γιατί ενώ έτοιμαζόντουσαν να φύγουν την ώρα που πήγαμε εμείς, τώρα δεν τὸ κουνούσαν και δεν σήκωναν τὰ βλέμματά τους απ' την γούνα, όπως άκριβώς κι' εμείς.

Η δρες περνούσαν. Δεν φεύγαμε εμείς, καθόντουσαν κι' εκείνοι περιμένοντας να φύγουν εμείς.

Όστόσο όσο προχωρούσε ή ώρα τόσο κι' εσημωνόταν ο κήπος. Για να δικαιολογήσουμε την παραμονή μας τέτοια ώρα, τὸ είχαμε ρίξει στη σαμπάνια, ενώ τὸ άλλο ζευγάρι είχε άρρίξει οὔτοκι. Η άφαίμαξις θά ήταν οδυνηρή, άλλὰ ποὺς δεν θά εώδευε 25-30 λίρες παραπάνω για ν' αποχτήση μιά γούνα που άξιζε τετρακόσιες λίρες;

Όστόσο οί ήλιθιοι αὐτοί — τὸ αντικρινὸ μας ζευγάρι — δεν έννοούσαν να τὸ δίνουν. Μιά όμως που είχαν φτάσει τὰ πράγματα ως εκεί, κι' εμείς με κανέναν τρόπο δεν θά φεύγαμε ναρίτερα απ' αὐτούς. Πείσμα, σου λέει ο άλλος!

Η μουσική είχε πάψει πρὸ πολλοῦ κι' ο κήπος είχε έρημωθῇ έντελώς. Μονάχα εμείς μέναμε στίς θέσεις μας συνεχιζοντας τὸ πιότδ...

Σέ λίγο έκλεισε ή μιά πόρτα τοῦ κήπου και τὸ γκαρσόνι μ'ας έφερε τὸς λογαριασμούς. "Εδωσα στο γκαρσόνι

ένα χοντρό χαρτονόμισμα, για να καθυστερήσω περιμένοντας τὰ ρέστα.

Στὸ μεταξύ τὸ άλλο ζευγάρι θά έφευγε — τι θάκανε; Άλλά ποῦ; Οί άφιλότιμοι δεν τὸ κουνούσαν.

Τὸ γκαρσόνι πηγαίνονερχόταν, ξεροβήχοντας κάθε τόσο, σαν για να μ'ας δώσει να καταλάβουμε ότι ώρα ήταν να τὸ άδειάσουμε τὴ γωνιά.

Σηκώθηκα λοιπὸν κι' έγώ και πήρα την γούνα.

Την ίδια στιγμή σηκώθηκε κι' ο άλλος άντρας και έτοιμάστηκε να προχωρήσει πρὸς τὸ μέρος μου.

Τὰ πράγματα είχαν τάρει άσκημη τροπή. Θά έρχόμαστε άσφαλώς στα χέρια και ή γούνα ή θά γινόταν δῶ κομμάτια, ή θά την κέρδιζε ο δυνατότερος...

Αὐτὴν άκριβώς τὴ στιγμή κατέπλευσε λαχανιασμένη μιά ξανθιά νέα, που δεν μπόρεσα να καταλάβω από ποῦ έφύτρωσε.

Έπιασε τὴ γούνα που κρατούσα και μ' ένα χαριτωμένο χαμόγελο μοῦπε:

— Την είχα ξεχάσει, κύριε. "Ωστε σεις την θρήκατε; Σας ευχαριστῶ θερμά.

Παράδωσα την γούνα στην ιδιοκτήτριά της και κύτταξα τὸν αντίπαλό μου, ο όποιος μὸ έριχνε μιά θριαμβευτική ματιά.

Κατόπιν πήρε την ντάμα του και θγήκαν πίσω απ' την ξανθιά.

Σέ λίγο θγήκαμε κι' εμείς.

Στην πόρτα με πλησίασε ένα παιδί και μουδωσε ένα χαρ-

— Μου δώσατε για σας αὐτὸ που θγήκαν λίγο πριν μου είπε.

Τὸ άνοιξα και τὸ διάβασα κατάπληκτος:

«Εκείνη που σου πηρε τὴ γούνα απ' τὸ μέρι, είναι αδελφή μου. Δεν έξρω αν προσέταξε ότι ή συνοδός μου είχε λείψει λίγη ώρα. Πήγε λοιπὸν και τηλεφώνησε στην αδελφή μου. Και την πῶσατε σαν αὐτὸ μῆδες! Ούστ, δλαστίε!...»

ΙΣΜΕΤ
ΧΟΥΛΟΥΣΙ

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Ο ΠΙΟ ΓΡΟΥΣΟΥΖΗΣ

Ο δικαστής πήγαινε κυνήγι. Στὸν δρόμο του συναντῶ ένα μονόφθαλμο. Έπειδὴ τοῦ γεννήθηκε ή ιδέα ότι ο μονόφθαλμος θά τοῦ έφερνε γρουσουζιά, διατάσσει τὴν φυλάκισί του.

Όστόσο ή μέρα του πέρασε, χωρίς να κατορθώσει χτυπήσει οὔτε ένα πουλάκι. Μόλις γύρισε, ζήτησε να τὸ παρουσιάσουν τὸν μονόφθαλμο, στὸν όποιο άπευθυνόμενος είπε:

— Διέταξα τὴν φυλάκισί σου, έπειδὴ σ' ενόμιζα γρουσουζιζή. Αποδείχτηκε όμως ότι είχα σφάλλει. Είσαι έλεύθερος.

Ο μονόφθαλμος κύτταξε τὸν δικαστή και κατόπιν τὸν είπε, με τὴ σειρά του κι' αὐτός:

— Αναμφισβήτητα είσαι πολὺ περισσότερο γρουσουζιζή από μένα!

— Τί είπες;

— Μάλιστα, άφεντικό, αὐτὸ με δίδαξε ή πείρα. Είσαι τόσο γρουσουζιζής, ώστε έφθασε να σ' αντικρύσω τὸ πρωί για να περάσω τὴν ήμέρα μου στή φυλακή...

Κόκκαλο ο δικαστής.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΙΝΕΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

"Άλλοτε ή νέες ώφειλαν να είναι ντροπαλές, να κοκκινίζουν με τὸ παραμικρὸ και να σκύβουν τὸ κεφάλι. Σήμερα ή νέες παλεύουν για να ζήσουν όπως και οί άνδρες. Μιά νέα υπερβολικά ντροπαλή κινδυνεύει να φανῇ άνάγκωγη ή κουτή, ή ασυνότυφη. Π. χ. βλέπετε στὸν δρόμο μιά κυρία όχι πολὺ γνωστή σας, αλλά άξιοσέβαστη και με άνωτέρα κοινωνική θέσι. Θέλετε να τὴν χαιρετήσετε, αλλά σκέπτεσθε πως δεν εἴθε άρκετὰ καλοντυμένη ή πως αν σας πιάσῃ τὴν κουθέντα δεν ξέρετε τί να τὴς πῆτε. Απὸ ντροπή λοιπὸν και δειλία ή περνάτε στ' άλλο πεζοδρόμιο ή γυρίζετε αλλοῦ τὰ μάτια σας και κάνετε πως οὐκ ήν είδατε. Τί θά πῇ ή κυρία; Πως εἴθε άνάγκωγη.

Παίζετε ώραίο πιάνο ή τραγουδάτε. Σας παρακαλοῦν οί μιά συναστροφή να επιδείξετε τὸ ταλέντο σας και άπὸ έλλειψι θάρρους άρνεῖσθε ζωηρά. "Αν άρνηθῆτε ως τὸ τέλος θά σας θροῦν δυσάρεστη και άπρόθυμη, αν τελικῶς υποχωρήσετε θά πουν: «χαρά στο σπουδαῖο πιάνο που παίζει και μ'ας έκανε και τὴν καμπόση τὴσὴν ώρα!»

Λοιπὸν, άγαπητές μου άναγνώστριες, όσες έχετε ένα τέτοιο ελάττωμα, προσπαθήστε να τὸ κατανικήσετε χωρίς θύβαια να γίνεται θρασυάτες και άδιάντροπες, γιατί αὐτὸ είναι άκόμη χειρότερο.

Για τὰ σεβρὰ παπούτσια που έχουν χρώμα άνοιχτό: μπεζ, γκρι κλπ. τὸ καλλίτερο καθάρισμα είναι με άσπράδι αὐγῶ, χτυπημένο σὲ μαρέγκα. Τρίψτε με μιά φανέλλα τὸ παπούτι μαλακά ἐπὶ πολλὴν ώρα και αφήστε να στεγνώσῃ. Τὸ ίδιο μπορείτε να κάνετε και στα μαῦρα παπούτσια προσθέτοντας στο άσπράδι λίγο φοῦμο.

Ξέρετε, κυρίες μου, τί άπεχθάνονται οί άνδρες στίς γυναίκες; Ακούστε τί λέει σχετικῶς ένας καλὸς σύζυγος τοῦ Χόλλυγουντ, ο γόης Λιούις Στόν:

Τὸ να θάφονται ή γυναίκες κάθε τόσο, όπου κι' αν θρισκωνται.

Τὸ να κάθονται με τὰ πόδια γυρισμένα πρὸς τὰ.

Τὸ να ρίχνουν τὸ θάρος τοῦ σώματος στο ένα πό?

Τὸ να τὸς φαίνεται ή μπρατέλλα τους.

Τὸ να τὸς κρέμεται τὸ μεσοφόρι τους.

Τὸ να στρίβῃ ή κάλσα τους.

Τὸ να τὸς έχουν φύγει τὰ μαλλιά τους.

Τὸ να θγαίνῃ ή μπλούζα τους από τὴ φούστα.

Μὴν τὰ νομίζετε όλα αὐτὰ ως μικροπράγματα. Ο Στόν τονίζει ότι κάτι τέτοιες λεπτομέρειες τὸν έκαναν να συχαθῇ δια παντός τὴ νέα που έτοιμαζόταν να πάρῃ σύζυγό του στα νεῖατα του.

Τὰ μαλλιά καταστρέφονται, όταν τὰ λούζουμε με σαποῦνι, αλλά και πάλι δεν είναι εύκολο να θρίσκη κανείς όπου κι' αν πάῃ τὸ κατάλληλο σαπουνιάν. Ίδου λοιπὸν ένας τρόπος για να λούζετε τὰ μαλλιά σας χωρίς σαπουνιάν και χωρίς φόβο να τὰ χαλάσετε. Σέ μιά δοκὴ νερὸ χλιαρὸ θάλετε να μουσκέψῃ ένα σακκουλάκι τουλπανένιο στο όποῖον έχετε θάλει δύο χούφτες πτύπουρο. Κατόπιν προσθέτετε ένα κροκάδι αὐγοῦ και λούζετε με αὐτὸ τὸ μίγμα τὰ μαλλιά σας. Τὰ ξεπλένετε και τὸς κάνετε μιά έλαφρά φρεξίον με μιά λουσιὸν τὴς άρεσκέας σας.

Η ΚΥΡΙΑ ΠΟΥ ΞΕΡΕΙ

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟΝ ΜΑΣ

Η εἰκὼν τοῦ σημερινοῦ μας έξωφύλλου παρουσιάζει τὸς γνωστοτάτους πρωταγωνιστὰς τοῦ γαλλικοῦ κινηματογράφου Ντίτα Πάρλο και Αλμπέρ Πρεζάν σὲ μιά σκηνή ενός τελευταίου φίλμ.

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

ΤΑΚΤΙΚΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑΝ, Ναῦπλιον. — Άγαπητή άναγνώστρια, ή συμβουλές τὴς στήλης αὐτῆς είναι άτομικές για κάθε έπιστολογράφο και κανάτε πολὺ άσχημα να τὴς εφαρμόσετε στα κουτούρα. Για τὴν πιτυρίδα θά σας συστήσω τί να κάνετε, κυττάζετε όμως μήπως εἴθε άρθριτική, γιατί ή φαργούρα που έχετε κάτι τέτοιο θά σημαίνῃ και τότε με τὰ μαντὰ που θά κάνετε, θά περάσῃ αὐτομάτως και ή πιτυρίδα. Πρὸς τὸ παρὸν να θουρτοίζετε και ν' άερίζετε τὰ μαλλιά σας κάθε μέρα ἐπὶ δέκα λεπτά τὴς ώρας με μιά θούρτσα σκληρή. Να λούζεσθε κάθε δεκαπέντε μέρες με κροκὸς αὐγῶν, τὸς όποιους κυτᾶτε με μιάμιση κουταλιά τὴς σούπας ροῦμι, μιάμιση κουταλιά ρετινιλάδο και κατόπιν τὸς χρησιμοποιήτε ως σαμπουνιάν. Τέλος να χρησιμοποιήτε τὴν έξῃς λουσιὸν με τὴν όποιαν τρίβετε τίς ρίζες τὼν μαλλιῶν σας κάθε μέρα:

thymol	1 gr.
huile de cade	8 gr.
teinture de camphre faible	100 gr.
teinture de cachou	10 gr.

Λούζεσθε μετὰ πέντε μέρες. Αφήνετε τὰ μαλλιά σας ἐπὶ δέκα μέρες ν' άναπαυθῶν και κατόπιν εναρχίζετε τὴν λουσιὸν και μετὰ πέντε μέρες εναναλούζεσθε. Μοῦ γράφετε σχετικῶς με τὸ άποτέλεσμα. Η κρέμες που χρησιμοποιεῖτε πολὺ καλές, σας συνιστῶ όμως να κάνετε κάθε θράδῃ ένα έλαφρὸ μασσάζ στο πρόσωπό σας με κρέμα Σκιν - φούντ τοῦ Ζώρς και ακτόπιν να τὸ καθαρῖσετε με λουσιὸν τὴς ίδίας μάρκας. Κάτω από τὰ μαλλιά σας αφήνετε άθροισή κρέμα προσέχετε δὲ να μὴν τὰ κουράζετε και να μὴν τὰ ζαρώνετε στὸν ήλιο.

ΗΡΑΚΙ, Σάμον. — Για τὴν πιτυρίδα ακολουθήστε τίς συμβουλές που δίδω παραπάνω στήν Τακτική Άναγνώστρια. Μὴν άμελήτε να θουρτοίζετε καθημερινῶς τὸ κεφάλι σας με μιά σκληρή θούρτσα. Για τὰ σπυριά στο στήθος και στήν πλάτη ακολουθήστε τὴν έξῃς θεραπεία. Σαπουνίστε πρώτα καλά τὰ σπυριά και αφήστε τα δέκα λεπτά με τὴν σαπουνιάδα. Κατόπιν ξεπλένετε τα και περάστε τα με οινόπνευμα καθαρὸ, στο όποῖον έχετε προσθέσει λίγο αἰθέρα. (Άναλογία 9:1 και κατόπιν τὰ άλειψετε με τὴν έξῃς πομμάδα:)

lanoline	5 gr.
vaseline americaine	10 gr.
eau oxygenée 03 : 100	20 gr.
sublimé	0,03 gr.

Προσέχετε μὴν έγνεσθε και κρατάτε άπόλυτη καθαριότητα. Βάζετε τὴν αλοιφή αὐτὴν τρεῖς φορές τὴν εβδομάδα.

ΚΑΙΤΗΝ, Ένταῦθα. — Σας συνιστῶ να αλλάξετε γιατρὸ. Εάν δεν θέλετε να εῳδεψετε πηγαίνετε σ' ένα από τὰ έξωτερικά Ιατρεία τοῦ Εῳροπαικού ή τοῦ Ερμεῦ τοῦ Σταυροῦ, στο πα-

θολογικὸν πῆμα και ζητήστε να σας ἰδῇ ο καθήκοντ ή ο έπιμελητής. Δεν επιτρέπεται να παραμελησθε περισσότερο τὴν περίπτωσί σας, οὔτε να άδυνατίσετε περισσότερο. Πηγαίνετε άμέσως χωρίς χρονοτριβή. Όσο για τὸ πρόσωπό σας, όταν διορθωθῇ ή θγεία σας θά διορθωθῇ και ή θγία σας.

Χρησιμοποιήτε πούδρα τοῦ Ζώρς σὲ χρώμα ροσέλ και κρέμα Ζώρς τὴς ήμέρας, φίλα τὰ καλλυντικά τοῦ κόσμου δεν θά σας κάνουν τίποτε άρ' όσον υποφέρετε.

ΦΙΛΟΧ ΑΓΓΙΟΛΟΛΟΥΔΑΟ. — Μοῦ γράφετε ότι έχετε ύψος ενός μέτρου περίπου. Αὐτὸ είναι άσυνήθων. Στεφάτε όρθιόν στὸν τοίχο, θέλετε να σηματοῦνουν που φάναι ή κορυφή τοῦ κεφαλιῶ σας και κατόπιν μετρήστε τὸ ύψος αὐτὸ με ένα μέτρο μαραγκοῦ κατά προτίμησιν. Στείλτε μου κατόπιν όλα σας τὰ μέτρα δηλ. και τοῦ στήθους κτλ. και γράψετε μου και τὴν ήλικία σας.

ΚΑΛΟΓΡΗΝ ΜΑΛΒΙΝΑΝ, Ν. Ύόρκην. — Προτιμάτε τὰ άπλά άνδρικά ταῖερ, χωρίς έξωτερικές τσέπες και πολλές γαρνιτούρες. Προτιμάτε τὰ μονοκόμματα φορέματα.

Σ' ένα από αὐτὰ τὰ φύλλα θά ἰδῆτε πως πρέπει να ντύνονται ή κυρίες που έχουν τὸ άνάστημά σας.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΟΛΥΜΕΛΕΙΣ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

1) Ο περίφημος Γάλλος στρατηγός Μανζέν, ο νικητής της Καμπανίας ένας από τους πολυτέκνους της Γαλλίας. Στη φωτογραφία παύσει πλάι στα όχθια παιδιά του. 2) Ο πιο δυστυχισμένος πατέρας της Γαλλίας, ο δολοφονηθείς Πρόεδρος της Δημοκρατίας Παύλος Ντουμέρ, παύει δικά τέκνων, εκ των οποίων τα πέντε άρρενα. Από τα τέκνα αυτά, παιδιά τα τέσσερα σκοτώθηκαν στον παγκόσμιο πόλεμο. 3) Ο περίφημος μηχανικός, στον οποίο οφείλεται το θαύμα του Σουέζ και του Παναμά, ο Γάλλος Λεοσέψ, με τα μισά σχεδόν από τα παιδιά του, τα οποία άφησε από τους δύο γάμους του.

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΧΑΡΒΕΪ ΑΛΛΕΝ

ANTONIO ANTVERSO

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ο 'Ιτα-
λοισπανός ευπατρι-
δης μαρκήσιος δόν
Λουίς κ' ή νεαρω-
τάτη σύζυγός του
Μαρία πηγαίνουν
νά εγκατασταθούν
στον πύργο του
Μπεζάν, όπου ο
μαρκήσιος πρόκει-
ται νά υποβληθή
σε θεραπεία για
το αρθρικό πόδι
που τον έχει κατα-
στήσει σχεδόν ανί-
κανο. νά κινηθή.

Παρ' όλη την φαινομενική γαλήνη που επικρατεί μεταξύ του ζεύγους, φαίνεται πως υπάρχει στη μέση και κάποιος τρίτος, ένας νεαρός ώριμος αξιωματικός, ο οποίος παρακολουθεί κρυφά το άντρόγυνο στο ταξίδι του στον πύργο. Το πρώτο θραύς της εγκαταστάσεώς τους εκεί, την ώρα που κατεβαίνει ή Μαρία στην τραπεζαρία για το δείπνο χλωμιάζει και ταραζεται εξαφνα θλώνοντας έναν άνθρωπο πίσω απ' τα τζάμια ενός πα-
ράθυρου, ο οποίος όμως εξαφανίζεται αμέσως. Ο άνθρωπος αυτός δεν είναι άλλος από τον άγαστημένο της λοχαγό Ντένις Μούρ, ο οποίος την έχει παρακολουθήσει στο ταξίδι της και προσπαθεί με κάθε τρόπο νά οικειοποιηθή μαζί της. Τέλος, χάρις στην μεσολάβηση του ιδιοκτήτου του ξενοδοχείου, όπου μένει, πετυχαίνει την επικοινωνία αυτή, και ή Μα-
ρία του στέλνει ένα γράμμα, στο οποίο του δίνει ραντεβού κοντά σ' έναν ξεχωρικό μύλο. Πράγματι, οι δυο συναντώνται κι' από την ημέρα εκείνη
ελέπονται καθημερινώς, γιατί ο δόν Λουίς πηγαίνει νά μείνι μια βδο-
μάδα σ'α λουτρά. Αποφασίζουν μάλιστα ν' αλληλοεπισκεφθούν. Την τε-
λευταία όμως στιγμή, ο μαρκήσιος αντιλαμβάνεται άορίστως τ'α σχέδιά
τους και για νά τ'α ματαιώσει, αποφασίζει νά φύγι έσπευσμένως μαζί με
τη Μαρία από τον πύργο και νά πάη στην 'Ιταλία.

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

— Θα μου επιτρέψη ο κύριος μαρκήσιος νά εκφράσω εκ
μέρους του προσωπικού την θλίψη μου για την τόσο σύν-
τομη αναχώρησί σας, είπε ο έπιστάτης. Ο κύριος κόμης
ήταν τόσο γενναιόδωρος...

— Κι' εμείς λυπώμαστε, απάντησε με καλωσύνη ο μαρ-
κήσιος, μά μάς αναγκάζει νά φύγουμε το μικρό άιχμημα
που συνέβη στην μαρκησία. Άλλοιώς, θά μέναμε κανένα
μήνα! Έκτιμήσαμε πάντως τις λαμπρές σας υπηρεσίες ο-
σο τους άξιζε. Έγραψα μάλιστα σχετικώς στον κ. κόμητα,
τον κύριό σας.

Ο έπιστάτης ύποκλήθηκε ένθουσιασμένος και άποσύρθη-
κε.

Ο μαρκήσιος σκόπευε ν' αφήση πίσω του την καλλίτερη
ανάμνησι του περάσμάτός του από τον πύργο. Μοίρασε τό-
σα γενναία πουρμπουάρ, ώστε κι' ο ύπηρετής, στην ράχι
του οποίου είχε σπάσει το μπαστούνι του την ημέρα της ά-
φιξώς του, δεν ήταν τώρα καθόλου παραπονεμένος.

Απ' όλο το προσωπικό μόνο ή Λουκία ήξερε ότι είχε
συμβή την περασμένη νύχτα. «Αυτή θά την πάρω μαζί μας,
σκέφθηκε ο μαρκήσιος. Θά ήταν πολύ δυσχερές νά μείνι
έδώ και νά καθήση νά φλυαρήση».

Αφοϋ έκανε τη σκέψι αυτή, ο δόν Λουίς άνοιξε το πα-
ράθυρο και φώναξε τον άμαξά του τον Σάντσο.

Άλλαξαν μερικές λέξεις με σιγανή φωνή κι' έπειτα ο
μαρκήσιος του έδωσε για νά τ'α θάλη μέσα στο άμαξι το

ραβδί του με τη χρυσή λαβή, που δεν του ήταν πειά άναγ-
καίο, το σπαθί του κι' ένα μικρό κουτί.

Ανέθηκε ύστερα στο έπάνω πάτωμα και ξανακατέβηκε
αμέσως μαζί με τη Μαρία και τη Λουκία, χωρίς ν' αλλά-
ξη ούτε μία λέξι μαζί τους.

Η Μαρία είχε ξαναγίνει πάλι όπως ήταν άλλοτε. Δεν έ-
μοιαζε πειά καθόλου με τη ζωηρή, την άεικίνητη και πρό-
σχαρη Μαρία του τελευταίου καιρού.

Μόλις την έβλεπε κανείς, συλλογιζόταν μία πολύ λεπτο-
καμωμένη κούκλα που έφθανε νά την άγγιξη για νά γίνι
κομμάτια. Περπατούσε σαν αυτόματο και φαινόταν σαν νά
ζή μέσα σ' ένα όνειρο.

Υπάκουες ή δυο γυναίκες, διευθύνθηκαν προς την έξοδο
μηχανικά. Καθώς περνούσαν μπρός απ' τους ύπηρετες, οι
οποίοι, παραταγμένοι στην πόρτα, χαιρετούσαν με σεθα-
σμό, πολλοί απ' αυτούς πρόσεξαν την χλωμάδα τους. Ο μι-
κρός έπίδεσμος που ήταν στο δήτην πονεμένο χέρι της
μαρκησίας δεν φαινόταν νά δικαιολογή το άναστατωμένο
πρόσωπο της Λουκίας.

Ο δόν Λουίς πρόσεχε πρό πάντων την τελευταία για νά
μην μπορέση και πη τίποτε στους άλλους ύπηρετες.

— Καλήν άντάμωσι και καλό ταξίδι, κύριε μαρκήσιε!
Σας εύχαριστούμε πολύ! φώναξαν οι ύπηρετες λυπημένοι
που έβλεπαν νά φύγι ένας τόσο γενναιόδωρος άφέντης.

— Χαιρετε! απάντησε ο μαρκήσιος προσπαθώντας νά
χαμογελάσει.

Όταν έφθασαν μπρός στο άμαξι, έδωσε το χέρι του στη
γυναίκα του και τη βοήθησε ν' ανέβη σ' αυτό. Κατόπιν πή-
ρε το σπαθί του απ' το άμαξι, το ζώστηκε κι' ανέβηκε κι'
ο ίδιος. Η Λουκία τον άκολούθησε.

— Η έξοχότης σας είν' έτοιμη; ρώτησε ο άμαξάς...

— Ναι...

Αμέσως το καπιτάκι του Σάντσου πλατάγισε στον άέρα
και το άμαξι ξεκίνησε τόσο άπότομα, ώστε ή δυο γυναί-
κες που είχαν καθήσει καθ' ύπόδειξι του μαρκησιού, στο
μπροστινό κάθισμα, τινάχτηκαν στο βάθος του άμαξιού.

Τα χείλη της Μαρίας σάλειψαν σαν νά θέλε νά ξεφάν-
ση, μά κανένας ήχος δεν ήγήκε από το λαρύγγι της. Είχε
δη το σαρκαστικό βλέμμα του συζύγου της και κρατήθηκε.
Η Λουκία πάλι άρχισε νά κλαίει.

— Δεν θέλω κλάματα! είπε ο μαρκήσιος σαλεύοντας το
μπαστούνι του.

Η δυστυχισμένη καμαριέρα έγινε θανάσιμα χλωμή και
κατάπιε τ'α δάκρυά της.

Σ' άπόσταση ενός μιλίου περίπου απ' τον πύργο, οι έ-
πιβάτες του άμαξι είδαν εξαφνα ένα σκυλάκι που έτρε-
χε πίσω απ' το άμαξι γαυγίζοντας. Ήταν ο μικρός σκύλος
της Μαρίας, που ή φτωχή γυναίκα, μέσα στην άπελπισία
της, τον είχε ξεχάσει τη στιγμή της άναχωρήσεως. Μά το
πιστό ζώο είχε δη την κυρία του ν' ανέβαινε στο άμαξι και
το είχε άκολουθήσει όσο γρήγορα του επέτρεπαν τ'α κοντά
του πόδια.

Το έφθασε την ώρα που ανέβαινε σε μία πλαγιά και γαυ-
γίζοντας, άρχισε νά πηδάη προς το μαρσιέ και νά ξανα-
πέφτη κάτω άξιοθρήνητα.

Γιά μερικές στιγμές, ο δόν Λουίς έκανε πως δεν έβλεπε
τίποτε, έλπίζοντας πως ή ρόδες του άμαξιού θά τον άπήλ-
λασαν από το ένοχλητικό ζώο χωρίς ν' άναγκασθή νά έ-
πέμβη ο ίδιος.

Στο τέλος όμως θλώνοντας ότι ο σκύλος όχι μόνο δεν πά-
θαινε τίποτε, αλλά και δεν φαινόταν διατεθειμένος νά πάψι
την παρακολούθησι, άνοιξε την πόρτα του άμαξιού, χαμο-
γελώντας καταχθόνια.

Τότε το σκυλάκι, καταβάλλοντας μία υπερτάτη προσπάθεια, πήδηξε στο μαρσιπέ και κουνώντας την ουρά του, προσπάθησε να τρυπήσει στο αμάξι.

Μά εκείνη την στιγμή, ο δόν Λουίζ, με όλη του τη δύναμη έκλεισε την πόρτα, πιάνοντας το κορμί του ανάμεσα σ' αυτή.

Το δυστυχισμένο ζώο έβγαλε ένα σπαραχτικό ούρλιασμα αγωνίας...

Μά και μι' άλλη κραυγή αγωνίας του απάντησε: η κραυγή της Μαρίας...

Ο δόν Λουίζ, άπαθης, άνοιξε πάλι την πόρτα και με μία κλωτσιά, πέταξε στο δρόμο το καταματωμένο σώμα του σκυλιού...

Παθώς το αμάξι απομακρυνόταν, η Μαρία γύρισε το κεφάλι της και το είδε που σπάραιζε... Τό θέαμα ήταν τόσο φριχτό, ώστε έκλεισε τα μάτια της μισολυπούθυμισμένη...

Το αμάξι τώρα κατέβαινε το λόφο με τόση ταχύτητα, ώστε οι δυο ύπηρέτες που στεκόντουσαν πίσω τιναζόντουσαν απότομα στις θέσεις τους... "Ελπίζαν πώς, όταν θά έφταναν κάτω στον κάμπο, θά σταματούσαν λίγο. Μά τού κά... Ο Σάντος, ο άμαξας, είχε λάθει χωρίς άλλο ειδικές διαταγές από τον κύριό του, και δεν σκεόταν πουθενά. Με την ίδια ταχύτητα, το αμάξι περνούσε τόσο τους όμαλους δρόμους, όσο και τις κακοτοπιές, τραβώντας κατά το νοτιά. Τό καμτσίκι κροτάλιζε και τ' αλογα άνατηδούσαν. Πίσω οι δυο ύπηρέτες πιανόντουσαν από τα λουριά για να μη τιναχτούν στο δρόμο... Στο μπροστινό κάθισμα, η Μαρία κ' η Λουκία τιναζόντουσαν κάθε τόσο ψηλά, κι' έπεφταν ή μία άπάνω στην άλλη. Ο δόν Λουίζ, καθισμένος σ' ο πισινό κάθισμα, που ήταν θαθύ, μαλακό κι' άνεμο, σιγαλοτραγουούσε κάποιο σκοπό από σ' ερα. Κάθε τόσο, σταματούσε το τραγουδί του, και παίρνοντας μία πρέζα ταμπάκο, χαμογελούσε σαρδώνεια κυτιάζοντας το τι υπέφεραν ή δυο γυναίκες.

Όταν ο Ντένις ξύπνησε εκείνο το πρωί, έφθονα κύματα ήλιου έμπαιναν μέσα στην κάμαρή του. Με τό πρόσωπο γυρισμένο πρὸς τό ταβάνι, διατηρούσε ακόμα ή στάσι, στην οποία είχε άποκοιμηθή.

Τά πόδια του ήταν φουσκωμένα και το πονούσαν μέσα στις μπότες του που δεν της είχε θγάλει δυο μέρες τώρα. Κραδίασσε λίγη ώρα για να μπορέσει να συγκεντρώσει τις ιδέες του. Όταν τέλος μπόρεσε να σκεφθή, πήδηξε απ' τό κρεβάτι του κι' έφυγε έξω, άναζητώντας τον Όννετόν.

Ο τρύγος είχε άρχισι κι' ο Όννετόν είχε πάλι στάμπέλια. Μιά ώρα πέρασε ως δτουνά ξαναγύριση μαζί μ' ένα νέο παλληκάρι που ο Ντένις είχε στείλει για να τον φωνάξη. Φαινόταν πολύ δυσσρεστημένος γιατί τον είχαν άνησυχήσει στη δουλειά του.

— Στείλατε να με φωνάξετε, κύριε λοχογέ; ρώτησε τον Ντένις.

— Ναί. Ποδ είναι τό γράμμα που έφεραν από τον πύργο τό πρωί;

— Ποιό γράμμα; Μά δεν έφεραν κανένα γράμμα.

— Πώς; Είσαι θέταίος; Η Λουκία ή καμαριέρα δεν έφερε τίποτε;

— Όχι, κύριε λοχαγέ... Κι' αν περιμένετε τίποτε απ' τον πύργο, πρέπει να μάθετε ότι ο μαρκήσιος με την οικογένειά του έφυγαν σήμερα τό πρωί.

— Έφυγαν;... Έφυγε ή Μαρία! Ξεφώνισε με άγωνία. Γιατί δεν μου τό είπες; Θέλεις να πής ότι έφυγαν πιαί πήγανε στα λουτρά;

Και, καθώς έκανε την τελευταία αυτή έρώτηση, ή φωνή του έτρεμε από την έλπίδα μήπως ήταν άληθινή.

— Όχι... Όχι... Δεν έφυγαν για τα λουτρά... Έφυγαν πολύ πρωί και πήραν τό δρόμο του Ισσευάρ που τσιθάει κατά τό νοτιά... Είδαμε τό αμάξι τους να περνά από τάμπελια φορτωμένο με τις άπόσκευές τους. Σιγουρά πάνε σε ταξίδι...

— Ω! γιατί, γιατί να μη μου τό πής άμέσως; Γιατί; Γιατί; Έλεγε και ξανάλεγε ο Ντένις μ' άπελπισία.

Ο Όννετόν απάντησε πώς δεν τό είχε θεωρήσει αυτό άπαραίτητο. Τόν είχε άκούσει που ξαναγύρισε άργά τη νύχτα κι' έπειδή ήξερε πώς ήταν κουρασμένος από τους δρόμους που είχε κάνει τις δυο τελευταίες ήμέρες, τόν είχε άφήσει να κοιμηθή.

Βγήκαν στην αύλη της άγροικίας, ενώ ο Όννετόν δεν έπαυε να του ζητάη συγγνώμη. Ο Ντένις άναστατωμένος κατασυγκινημένος κάθησε στο πεζούλι του πηγαδιού για να σκεφθή.

να σκεφθή.

Ήταν κουρασμένος, άπελπιστικά κουρασμένος. Τό ταξίδι της Μασσαλίας τον είχε καταπονήσει. Είχε κάνει χίλια διασπάσματα για να μπορέσει να εξασφαλίσει θέσεις στο πλοίο...

Η ταραγμένη σκέψι του πήγαινε από τό ένα πράγμα στο άλλο.

Αυτό τό σινιάλο χθές τό θράδυ — τά δυο κεριά στο παρτίθρο της Μαρίας — τί σήμαινε τάχα; Ήταν πολύ κακό σημείο τό ότι είχε φύγει χωρίς να του γράψι μια λέξη...

Η άπογοήτευσις, ή άγωνία ένωμένες μαζί με την κόρησι, τόν εκαναν να αιώναται τον έαυτον του άρρωστο... "Ω! αν δεν είχε κοιμηθή! Με τόν ύπνο είχε χάσει ώρες πολύτιμες...

Θεέ μου, έπρεπε να δράση... Δεν έπρεπε να μένει άδρανής.

Σηκώθηκε, μπήκε στο σταύλο κι' έβγαλε τη φοράδα του από μέσα. Σε άλλες περιστάσεις, θά τόν συγκινούσε τό παρακονετικό χρεμετισμα που έβγαλε τό ζώο, όταν άρχιζε να τ' ο σελλωνί, ή στιγμή που ήταν τόσο κουρασμένο και τό πόδι του τό πονούσε ακόμα.

Τώρα όμως τούσφιγγε τά λουριά πιό δυνατά από άλλοτε και θλαστήνυσε... Ο Όννετόν στεκόταν όρθιος πίσω του και τον κυτίαζε χωρίς να τον άναγνωρίζει. Πραγματικά, τού φαινόταν άγνωριστος, αυτός ο τόσο καλός κι' ευγενικός ως τότε...

Ο Ντένις έτρεξε στην κάμαρή του και πήρε τό σπαθί του και τά πιστόλια του. Πριν ξαναβγί έξω, κύταξε κατά τόν πύργο και είδε, σ' ένα παράθυρό του, μία κουρίτσια που ή σαλευε ο άνεμος. Του φάνηκε σαν σινιάλο άποχαρητισμού. "Ήξερε πώς δεν θά ξαναέλεπε ποτέ αυτά τά μέρη...

Ενώ ένα δάκρυ έλαμπε στα μάτια του, κατέθηκε πάλι στην αύλη, καθάλισσε τη φοράδα του και, θάζοντας ένα πουνγι γεμάτο χρήματα στα χέρια του Όννετόν, τού έπε:

— Θυμήσου καλά τό έξής: "Αν σε ρωτήση κανένας για μένα, θά κάνης πώς, όχι μόνο δεν ξέρεις τίποτε, αλλά ούτε με ξέρεις καν.

Ηαι του εσφίξε εγκάρδια τό χέρι.

Καθώς παράτησε κατόπιν τό χέρι αυτό, τού φάνηκε σαν ναχε άποχαρητήσει την ίδια τη ζωή...

Ήμισε ότι είχε γερασει ξαφνικά και πώς ήταν ολομόνηχος στον κόσμο.

Με τό κεφάλι σκυφτό, καμπουριασμένος, ο Ντένις βγήκε απ' την αύλη της άγροικίας και πήρε άργά τό δρόμο. Σε λίγο όμως, ή κίνησις του αλόγου, ή βροσερή αύρα που τού χάιδε το πρόσωπο τού ξανάβωσαν την ένεργητικότητα και την άποφασιστικότητα του... Άρχισε να καπαζι και σε λίγο θρέθηκε στο δημόσιο δρόμο.

Έκει είδε τά γνώριά του αποτυπώματα από τις ρόδες τού άμαξιού τού μαρκήσιου. Τ' αποτυπώματα αυτά τόν τρεβαν σαν μαγνήτης και τ' άκολούθησε με γρήγορη καπασιμό.

Έλπιζε να φθάση τους ταξιδιώτες στο Ισσευάρ, μά όταν έφτασε εκεί έμαθε πώς είχαν περάσει πριν από άρκετές ώρες... "Ω! έπρεπε να τούς φτάση!... Μά έπρεπε συγχρόνως να εξοικονομή τόσο τις δικές του δυνάμεις όσο και τού υποζύνου...

Ο υόνος του για τη φοράδα του, την ξεσέλλωσε και την άφησε να ξεκουραστή λίγο. "Ήπιε κι' ο ίδιος λίγο κρασί και προσπάθησε να φάη. Έπειτα ξεκίνησε πάλι και, όλο τό ελόνγευμα περιέβαλλε τό ζώο του με χίλις φροντίδες. Για να μη τό κουράξη άνάβανε τις πλავιές πεζός και κάθε τόσο τού έδινε λίγο νερό.

Ο ήλιος θά θασίλευε σε λίγο και τά ίχνη τών τροχών τού άμαξιού τού μαρκήσιου, αυτά τά πλατεία γνώριμα ίχνη φαινότουσαν σαν να τραβανε πρὸς τό άπειρο...

Έφτασε τέλος στην κορυφή ενός λόφου, απ' όπου ή θέα άπλωνόταν σ' άπόστασι πολλών μιλίων. Η φοράδα σταθήκε με τό κεφάλι χαμηλωμένο, ενώ ο Ντένις κύταζε άχορτάγα μπροστά του.

Δέν έβλεπε τίποτε άλλο από τό δρόμο που συνεχίζονταν ολόπος μακριά κι' έπειτα χανόταν μέσα σ' ένα δάσος...

Η κούρασι κι' ή άποθάρρυνσι κυρίευσαν τό Ντένις...

Λίγο μετά τη δύσι τού ήλιου, ο δόν Λουίζ σταμάτησε τό αμάξι του μπροστά σ' ένα πανδοχείο. Είχαν διασχίσει μια περιοχή έρημη και στο τελευταίο μίλλι τού δρόμου, ένα δά-

σος. Τό μακρύ χτίριο ενός πανδοχείου, ο καπνός και ή σπύ-θες που έβγαιναν από τις καπνοδόχους ξεχώρισαν τέλος μέσα στο μισοσκόταδο τών δέντρων. Ήταν ή μόνη κατοικία που συναντούσαν έπειτ' από ώρες. Ο δόν Λουίζ την κύταζε μ' ολόφανερη ευχαρίστησι κι' έπειτα έστειλε ένα ύπηρέτη να φωνάξη στον ξενοδόχο. Όταν ο τελευταίος παρουσιάστηκε, ο μαρκήσιος κατέθηκε απ' τό αμάξι για να συναντηθή μαζί του.

Κατόπιν ώδήγησε μόνος του τη Μαρία και τη Λουκία στο άπάνω πάτωμα τού πανδοχείου, σ' ένα δωμάτιο που έβλεπε στην αύλη και τό όποιο επιθεώρησε προσεχτικά. Έπειτα, αφού είπε στις δυο γυναίκες ότι θά τούς σερβίριζαν σε λίγο εκεί τό δείπνο τους, βγήκε έξω, κλειδωσε την πόρτα τους, έβαλε τό κλειδί στην τσέπη του και κατέθηκε κάτω, στην κοινή αίθουσα. Έκει, κουβέντιασε λίγες στιγμές με τόν πανδοχέα με ύφος πολύ σσβαρό, μά πολύ σιγανά ώστε να μη τόν άκούσουν οι ύπηρέτες κι' ένας νέος με κοστούμι κληρικού, ο όποιος, καθισμένος κοντά στη φωτιά, στριφγούριζε μία σούβλα, στην όποία ήταν περασμένο ένα κατόνι.

Ο δόν Λουίζ χαιρέτησε τόν ιερέα μ' αυτό τόν ένστικτο σεβασμού που είχε για ό,τι σχετιζόταν με τη θρησκεία — πράγμα που τό χρωστούσε στην ισπανική μόρφωσί του — κι' έπειτα βγήκε στην αύλη.

Ο Σάντος θροισκόταν κιόλας εκεί κι' έτοιμαζόταν να τσιπ τά αλογα, όταν ο μαρκήσιος τόν πλησίασε. Ο κύριος κι' ο ύπηρέτης κουβέντιασαν μία στιγμή ζωηρά κι' έπειτα ο Σάντος πήδηξε άπάνω στο αμάξι, έκανε τ' αλογα να διαγράψουν ένα ήμικύκλιο και ξεκίνησε τραβώντας κατά τό δάσος. Ο δόν Λουίζ ξαναπήκε μέσα και πήγε και κάθησε κοντά στη φωτιά τη στιγμή που ο νεαρός ιερέας έβγαζε τό κατόνι από τη σούβλα.

— Θά μου κάνετε μεγάλη τιμή αν θέλατε να τό φάτε μαζί μου, είπε τού μαρκήσιου.

Ο μαρκήσιος δέχτηκε πρόθυμα, γοητευμένος απ' τό ευγενικό ύφος και τό άσκητικό πρόσωπο τού νεαρού κληρικού. Οι τρύποι του τού φαινότουσαν πολύ γνώριμοι.

Σε λίγο άρχισαν να τρώνε, και τρώγοντας κουβέντιαζαν με οικειότητα.

Ήταν φανερό πώς αυτός ο νέος ήξερε την άριστοκρατία, και την είχε συνανταραφή πολύ. Μά γιατί τάχα έκανε σ' αυτή τη χομένη και ματαιυρή ένορία τη μαθητεία τού

ως ιερέως;

Ο μαρκήσιος, καθώς έφυγε, θυμήθηκε ξεσφνα τις δυο γυναίκες που σίγουρα θά πεινούσαν άπάνω. Σηκώθηκε κι' έτοιμάστηκε να πη στον ξενοδόχο να τούς έτοιμήσι δείπνο. Μά ξεσφνα στάθηκε άκούγοντας στο δρόμο τον καλπασμό ενός αλόγου:

— Έλπίζω πώς δεν σας έπληξα με τις κουβέντες μου, ξεχωτάτε, είπε ο ιερέας πάντως σας ζητώ συγγνώμη...

— Σας παρακαλώ... Καθόλου!... απάντησε ο μαρκήσιος. Άπεναντίας, γοητεύθηκα με την κουβέντα σας...

Και, καθουχαζοντας τόν ιερέα μ' ένα χαμόγελο, πρόσθεσε:

— Μά μου φαίνεται πώς ο καθάλλαρης που πλησίαζει είν' ένας παλός μου γνώριμος, τόν όποιο θά προτιμούσα ν' άποφύγα. Έλπίζω, κύριε έφημέριε, ότι θά έχετε την καλσύνη να μη τού άναφέρετε τίποτε για την παρουσία μου εδώ.

— Μείνετε ήσυχος, τού απάντησε ο ιερέας ξεσφνιασμένος λίγο.

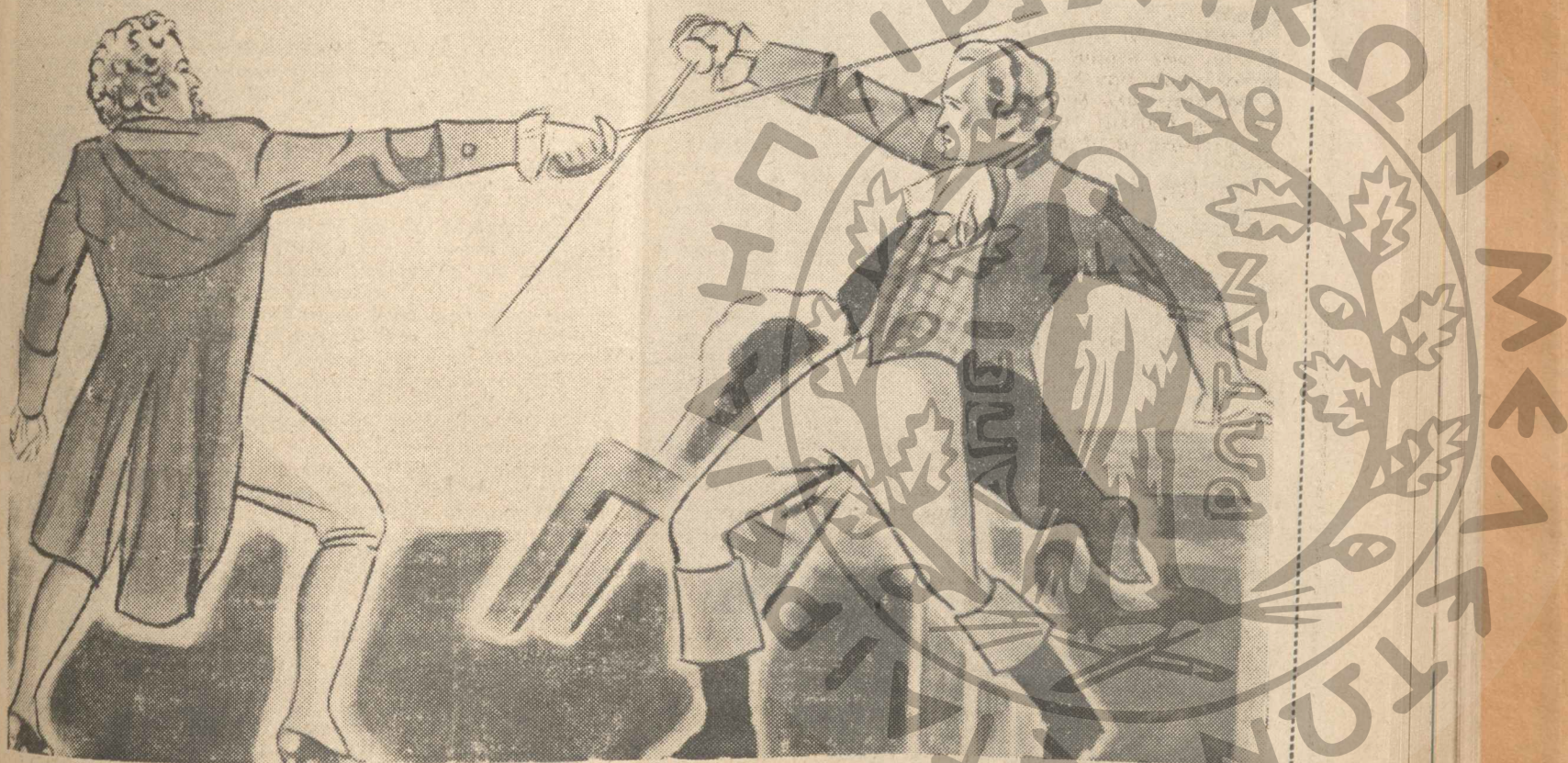
Ο δόν Λουίζ απομακρύνθηκε και πήγε και κάθησε σε μία σκοτεινή γωνία, πίσω απ' τό τζάκι, όπου δεν φαινόταν καθόλου.

Την ίδια στιγμή, ο καλπασμός τού αλόγου άκούστηκε μέσ' στην αύλη. Ήταν ο Ντένις.

Ο Ντένις είχε δη τ' αποτυπώματα τών τροχών τού άμαξιού στην αύλη, μά είχε δη έπίσης ότι διέγραφαν ένα ήμικύκλιο κι' έφευγαν πάλι. Άπ' αυτό, υπέθεσε ότι ο μαρκήσιος κι' οι δικοί του είχαν σταθή λίγο στο πανδοχείο κι' είχαν ξαναφύγει. Ήταν όμως αδύνατο να εξακολουθήση κι' αυτός τό δρόμο του, γιατί τό αλόγο του ήταν άποκαμαμένο. Θά εύρισκε στο πανδοχείο έν άλλο και μ' αυτό θά προσπαθούσε να κερδίση τό δρόμο που είχε χάσει. Έπρεπε έπίσης να ξεκουραστή κι' ο ίδιος λίγο και να φάη κάτι. Μπήκε λοιπόν μέσα στην αύλη, φώνοζε τόν ξενοδόχο κι' άρχισε να τού κάνει διάφορες έρωτήσεις.

Ο ξενοδόχος ήταν ένας φλύαρος άνθρωπάκος και δηγήθηκε με πολλή επιδεξιότητα την ιστορία, για την όποία τόν είνε πληρώσει ο δόν Λο' ιζ.

— Ναί, είπε, τό αμάξι και τά πρόσωπα τά όποία μου περιγράφει ο κύριος πέρασσαν από δω λίγο μετά τό μεσημέρι και ξανάφυγαν κατά τις τέσσερες τό απόγευμα. Είπατε πώς θέλετε άλογο; "Ω! δεν έχω κανένα. Μόνο στο Σαιν-

Επ' άρκητή ώρα, ή μονομαχία περιωριζόταν σε διαξιφισμούς.

Πιερ θά έρθτε πού απέχει τέσσερες λεύγες από δω. Μη-
πως θέλετε νά περάσετε τή νύχτα σας στο πανδοχείο ;

Ο Ντένις δέν είχε αποφασίσει ακόμα τίποτε. Μά θά
δειπνούσε καί κατόπιν θά έβλεπε. "Επειτ' από τήν τελευ-
ταία αυτή άπογοήτευσί, έννοιωσε τήν κούρασί του καί τή
θλίψη του νά τόν θαραίνουν ακόμα πιά πολύ. Δέν φαντα-
ζόταν ποτέ ότι είχαν προηγηθί τόσο πολύ.

Με κουρασμένο έγμα, διευθυνήκε πρós τήν πόρτα, τήν
άνοιξε καί μπήκε μέσα.

Χωρίς καν νά ρίξη μιá ματιά γύρω του, πλησίασε τή
φωτιά.

Από τή σκοτεινή γωνιά του, ό δόν Λουίζ τόν κύτταζε
προσεχτικά. Παρατήρησε μ' ικανοποίησι τó κουρασμένο
κι' ανήσυχο ύφος του λοχαγού, ό όποιος κούτσαινε έλα-
φρά.

"Επειτα καθώς ό Ντένις τράβηξε μιá καρέκλα κοντά
στο τζάκι, πρόσεξε τó μακρος του χεριού του καί τήν ποι-
ότητα του σπαθιού του. Αναγκάστηκε μάλιστα νά παρα-
δεχτή πώς ήταν γερό παλληκάρι κι' ότι δέν θά μπορούσε
νά τόν καταβάλει εύκολα.

Όστε αυτός ήταν ό άνθρωπος πού είχε αναλάβει νά
του χάριση ένα κληρονόμο. Γαλήνιος, ό μαρκήσιος έφερε
τό χέρι του στη λαβή του σπαθιού του καί τó τράβηξε έ-
λαφρά. Έδω κ' έντεκα γενεές, οι πρόγονοί του ήξεραν
πάντοτε νά ξεφουρκούν άπάνω στήν ώρα. Δέν θ' άποτελου-
σε θέβαια αυτός εξαίρεσι του κανόνος.

Μά τίποτε δέν τόν έθίαζε. "Ολα θάρχοντουσαν στήν ώ-
ρα τους.

Εν τώ μεταξύ, ό ιερεύς πρόσεξε τήν θλοσυρή έκφρασι
πού ήταν άπλωμένη στα χαρακτηριστικά του Ντένις. Έμ-
πειρος καθώς ήταν στους ανθρώπινους πόνους, μάντεψε
ότι μιá θαθεία ήθικη άπογοήτευσί τόν θωσάνιζε. Αίσθα-
νόταν τή μεγαλύτερη έπιθυμία νά του δώση κουράγιο, μά
τόν συγκρατούσε ή παρουσία του δόν Λουίζ.

"Όσο γιά τó Ντένις, αυτός ήταν έντελώς αδιάφορος σέ
ότι τόν περιτοίχιζε. "Ός τή στιγμή εκείνη, κάποια έλπι-
δα τόν υποστήριζε, μά τώρα τó σώμα του καί τó πνεύμα
του θρισκότουσαν ευθισμένα σ' ένα είδος νάρκης. Η εύ-
χάριστη ζέστη του τζακιού έκανε τήν κούρασί του πιά αλ-
σθητή, μά συγχρόνως μούδιαζε τó κορμί του. "Αν καί τó
δείπνο του τόν περίμενε, τά μάτια του έκλειναν χωρίς νά
θέλη καί, γιά νά μή θυιστή σέ ύπνο, άναγκάστηκε νά
καταφύγη στο κρασί. Μπροστά του θρισόταν μιá μποτι-
λια γεμάτη θουργουνδικό δήθεν κρασί. Τήν άποσφραγι-
σμένα, τήν ύψωσε πρós τó φώς καί είδε μέσα στο κίτρινο
γυαλί της ένα υγρό κόκκινο πού ή κίνησις τó σάλευε καί
τό έκανε νά στριφογυρίζη.

Τό βλέμμα του στάθηκε μιá στιγμή έκει. Μά πούδς ήταν
αυτός ό άνθρωπος τόν όποιο έβλεπε μέσα στον αυτόσε-
διο έκείνο καθρέφτη νά προχωρή από πίσω πρós αυτόν;
Είδ' ένα πρόσωπο πού γελούσε σαρκαστικά.

Ο Ντένις γύρισε με ταχύτητα άστραπής καί άδειασε τó
περιεγόμενο της μπουκάλας στο πρόσωπο του ανθρώπου
πού πήγαινε νά τó έπιτεθί έτσι, από πίσω.

"Ηλίθιε ! φώναξε ό μαρκήσιος, γιατί αυτός ήταν.Γι'
αυτό πού έκανες θά σέ σκοτώσω !

Κυτάχτηκαν επί μερικές στιγμές, ένζ τó κρασί κυ-
λούσε από τó πρόσωπο του μαρκήσιου στο πάτωμα.

Στό πρόσωπο του Ντένις, μιá έκφρασι πρόσχαρης άνα-
κουφίσεως είχε διαδεχθί τήν άπελπισία πού τó σκοτεινία-
ζε. Αφού ό μαρκήσιος ήταν εκεί, αυτό σήμαινε ότι ή μαρ-
κησία δέν θρισκότανε μακριά του.

Γέλασε σάν παιδί καί είπε :

— Γι' αυτότ' μόνο θά με σκοτώσετε, κύριε. Είστε βέ-
βαιος ;

— Φυλάξου ! φώναξε ό δόν Λουίζ.

Καί τó σπαθί του πέταξε στίθες.

Καθώς τ' άτάλεια άστραφταν στήν λάμψη της φωτιάς,
ακούστηκε από τήν πόρτα της κουζίνας ό θόρυβος πιάτων
πού έσπαζαν κι' ή θρανή φωνή του ξενοδόχου :

— "Οχι μέσα στο σπίτι, κύριοι ! Κύριοι, γιά τήν αγάπη
του Θεού, όχι μέσα στο σπίτι !

Κ' έτρεξε στήν αύλη σάν νά έλπιζε νά βρή έκεί βοήθεια.

— Κύριοι, γιά τήν αγάπη του Θεού, σταθήτε ! φώναξε
κι' ό ιερεύς άρπάζοντας τó δεξι χέρι του δόν Λουίζ.

— Είνε περιττό νά έπεμβαίνετε, πάτερ μου, είπε ό Ντέ-
νις με μεγάλη γαλήνη καί με ξερό τόνο. Είσατε μάρτυς
της προσβολής πού μου έκανε ό κύριος.

— Ξεχνάτε τούς νόμους πού άπαγορεύουν τή μονομα-

χία ; Προσέχετε, κύριοι ! φώναξε ό ιερεύς.

Ο μαρκήσιος άποσπάστηκε άπότομα απ' τόν ιερέα, τόν
όποιο σίγουρα θά πετούσε μέσ' στη φωτιά άν δέν σεβόταν
τό σχήμα του.

— Έλάτε, είπε στο Ντένις. Θά κανονίσουμε τήν υπόθεσι
αυτή στήν αύλη.

Διαμαρτυρόμενος, ό ιερεύς τούς άκολούθησε ως τήν
πόρτα όπου στάθηκε κυριευμένος από μεγάλη συγκίνησι.

Ενζ μέσα είχε άπλωθί σχεδόν τó σκοτάδι ή τελευ-
ταίες λάμψεις του δειλινού φώτιζαν ακόμα τήν αύλη.

Σ' αυτό τó χλωμό φώς, οι δύο άνδρες στάθηκαν άπνι
μέτωποι ό ένας άπέναντι στον άλλο. Οι ύπηρέτες του πα-
νοχείου στεκόντουσαν σάν χαζοί στις γωνίες ξεσηκωμένοι

από τις κραυγές του ξενοδόχου. Ο τελευταίος, ξετρελα-
μένος με τή σκέψι ότι ή μονομαχία αυτή, μπορούσε νά γή
ως συνέπεια τó κλείσιμο του ξενοδοχείου του, έκτευε δύο

τόν κόσμο νά έπέμψη.

Κανέναν ωστόσο δέν φαινόταν διατεθειμένος ν' άνακα-
τευθί στις υπόθεσεις τών δύο άνδρών πού φωνάζονταν

τόσο άποφασιστικοί.

Από τó κρασί πού είχε χυθί στο πρόσωπο του δόν
Λουίζ θά νάμιζε κανείς ότι τó αίμα είχε τρέξει κίτριν.

Η πορτες, τά παράθυρα, τά καρροτσάκια, οι σωροί της
κοπριάς κι' όλα τά δεσιόζοντα σημεία είχαν καταληφθί
από τούς θεατάς.

— Νομίζω, κύριε λοχαγέ, είπε ό δόν Λουίζ με σιγαή
φωνή, ότι, λόγω τών συνθηκών πού μονομαχούμε είνε πε-
ριττές ή συνειδησμένες διατυπώσεις.

Ο Ντένις ένγενψε συγκαταβατικά.

— Αφού δέν έχουμε μάρτυρες, ξανέπει ό μαρκήσιος, θέ-
λετε νά δώσετε τó παραγγέλμα της προσοχής κι' έγώ νά

μετρήσω κατοπιν ως τα τρία γιά ν' άρχίσουμε; Η άπόστα-
σις μου φαίνεται καλή. Θά φτάσουμε μέχρις έσχάτου, θέ-
βαια.

— Προσχή ! φώναξε ό Ντένις.

— Κύριε εφημεριε, είπε ό μαρκήσιος, σάς έπικαλούμαι
ως μάρτυρα ότι θά τηρηθούν όσα άποφασίσουμε. Έμπρός,
καί ή μονομαχία άρχισε.

Τά σφουριγμένα τών σπαθιών, τά χτυπήματα του άτα-
λου, τά ποδοπατήματα καί ή λαχανιασμένη ανάσα τών δύο
άνδρών γέμιζαν τήν αύλη.

Επί άρκετη ώρα ή μονομαχία περιωριζόταν σέ διαζύ-
σις χωρίς πραγματικές έπιθέσεις καί άντιπθέσεις γιά
τόσο ό ένας όσο κι' ό άλλος προσπαθούσε νά ανακαλύψι
τήν μέθοδο του άντιπαλού του.

Η μέθοδος του Ντένις περιωριζόταν άπλως στο ν' άπο-
κρούη τά χτυπήματα του άντιπαλού του καί νά έπιθέται
απ' ευθείαν: ήταν ή μέθοδος πού τήν διδασκαν τότε στους
στρατώνες καί καλή γιά τά θαρεία στρατιωτικά σπαθία.
Ήταν άπλή, μά έπικίνδυνη γι' αυτόν, γιατί σπαταλούσε
τις κινήσεις του στις έπιθέσεις του, πράγμα πού ό μαρ-
σιος τó κατάλαβε γρήγορα καί θάσισε τήν τακτική του σ'
αυτό.

Στήν αρχή, ό μαρκήσιος δέν φαινόταν γιά δεινός έμ-
μάχος. Ο Ντένις εύρισκε ότι δέν άπαντούσε γρήγορα στις
έπιθέσεις του κι' έδωσε έμπιστοσύνη σ' αυτό.

Σέ λίγο, ό Ντένις κρίνοντας ότι είχε φθάσει ή στιγμή νά
ξεμπερδέυη, ρίχτηκε όρμητικά έναντίον του άντιπαλού του
με τήν έλπίδα ότι ή εύκινησία του καί ή ρώμη του θά έφε-
ναν σέ πολύ δύσκολη θέση τόν «θρασύκινητο» μαρκήσιο, έ-
πιτρέποντας συγχρόνως στον ίδιο νά καταφέρει τó άποφα-
σιστικό χτύπημα.

Γιά μιá στιγμή, τó σπαθί του Ντένις γέμισε τόν αέρα γύ-
ρω απ' τόν μαρκήσιο.

Μά πρós μεγάλη έκπληξι του νέου, ό δόν Λουίζ, μ' έ-
λαφρές κι' έπιδέξιες κινήσεις του σώματος, άπέφυγε τ' έλ-
λεπάλληλα καί γρήγορα αυτά χτυπήματα.

Στό τέλος μάλιστα της έπιθέσεώς του, ό Ντένις δέν έ-
πληρξε άρκετά ταχύς γιά νά πάρη έγκαίρως στάσι άνώρις
καί τó σπαθί του μαρκήσιου τόν άγγιξε έλαφρά: τó αίμα
έβγαψε τó άριστερό του χέρι απ' τόν άμο ως τόν καρπό.

Όστόσο πρós μεγάλη του χαρά, ό δόν Λουίζ άρχισε νά
άνη έδαφος.

"Ενας στεναγμός αγωνίας έξέφυγε απ' δλους τούς θεα-
τάς.

Ο μαρκήσιος τραβιόταν πίσω με μιá χαρακτηριστική κί-
νησι τών ποδιών του καί φαινόταν σάν νά διάλεγε γιά νά
τά πατήση σέ ώρισμένα μέρη.

(Ακολουθεί)

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΖΟΥΓΚΛΑΣ

(Συναρπαστικές άφηγήσεις του κυνηγού άγρίων θηρίων Φράνκ Μπούκ).

ΟΙ ΡΙΝΟΚΕΡΟΙ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ

ΒΡΙΣΚΟΜΟΥΝ μιá μέρα του 1922 στο γραφείο του
Ούίλλιαμ Χόρνανταυ διευθυντού του Ζωολογικού
Κήπου της Νεας Υόρκης. Κρατούσα σημειώσεις γιά
τά ζώα πού ήθελε νά του φέρω κατά τó προσεχές
μου ταξίδι σ'ής Ινδίας, όταν έξαφνα ακούω τόν Χόρναν-
τά νά μου λέει:

— Θα ήταν δυνατόν νά έξασφαλίσουμε κανένα Ινδικό ρι-
νόκερο. Ξέρεις ότι πάντοτε είχα τήν έπιθυμία νά πλουτίσω
τόν κήπο μ' ένα τέτοιο θηρίο.

Τινάχτηκα ξαφνιασμένος. Ο Ινδικός ρινόκερος θεωρεί-
ται ως ζώον πού έχει πειά έκλείπει σχεδόν όριστικώς. Τήν
παιλιότερη έποχή γέμιζε όλες τις Βόρειες Ινδίες, ως κά-
τω στον κόλπο της Βεγγάλης καί έθεωρείτο ως τó μεγα-
λειτερο κυνήγι πού μπορεί νά χτυπήση άνθρωπος. Είναι ό
μεγαλειτερος καί ό άγριώτερος από όλους τούς ρινοκέ-
ρους. Μπροστά του ό ρινόκερος της Αφρικής θεωρείται
αστός νάνος.

Στήν μικρή ήγεμονία του Νεπάλ πού είναι γιά τις Ιν-
δίες ότι είναι π. χ. τó δουκάτο του Λουεμβούργου γιά
τήν Εύρώπη, ό ρινόκερος έθεωρείτο πάντα ως βασιλικό
κυνήγι καί δέν έπετρέπετο νά τόν κυνηγήση κανείς άλλος
εκτός από τόν μαχαραγιά, τόν Ιδιον καί τούς συγγενείς
του, στους όποιους όμως έτρεπε νά δώση αυτός τήν άδεια.

Γι' αυτόν τόν λόγο στο Νε-
πάλ σώζονται ακόμη ιερι-
κοί ρινόκεροι καί ήταν τó
μόνο μέρος τών Ινδιών, ο-
που τó είδος δέν είχε έκλεί-
ψει όριστικά.

"Όσο περισσότερο συλλο-
γίζομουν τήν πρότασι αυτή,
τόσο πιά διατακτικό με έ-
καναν, όχι ή σπανιότης του
ρινόκερου, αλλά ιδίως οι
δρακόντιοι νόμοι του Νε-
πάλ, πού όχι μόνον δέν ά-
φήνουν ένα ξένο νά κυνη-
γήση τόν βασιλικό ρινόκε-
ρο, αλλά δέν έπιτρέπουν
καν σέ λευκούς νά πατή-
σουν τó πόδι τους στήν ή-
γεμονία.

Ο μόνος λευκός άνθρω-
πος πού είχε γνωρίσει τó Νεπάλ ήταν ένας μηχανικός ηλεκ-
τρολόγος πού έπέθελε τις έγκαταστάσεις ηλεκτρικού ρεύ-
ματος της πρωτεύουσής του Νεπάλ, τήν μόννη δηλαδή πρό-
σο του ευρωπαϊκού πολιτισμού πού δέχτηκε νά εισαγάγη
στον τόπο του ό φανατικός μαχαραγιάς.

"Επειδή έπιθυμούσα εξαίρετικά νά εύχαριστήσω τόν κ.
Χόρναντάυ, άποφάσισα, παρ' όλες τις ελάχιστες πιθανότητες
έπιτυχίας καί τούς κινδύνους πού πιθανόν νά παρουσιάζον-
ταν, νά αναλάβω τήν άποστολή καί νά του ύποσχεθώ πώς
τό έρχόμενο καλοκαίρι θά του έφερνα ένα ζευγάρι Ινδικούς
ρινόκερους. "Όλες μου τις έλπίδες τις στήριξα στον "Αγγλο

μηχανικό - ηλεκτρολόγο καί φανταζόμουν ότι με τή γνωρι-
μία του ίσως μπορούσα νά καταφέρω τίποτε. Μά ή τύχη
με ευνόησε από εκεί πού δέν τó έλπιζα. Καί νά πώς:

Μόλις έφθασα στήν Καλκούτα, πληροφορήθηκα ότι ό
στρατηγός Σάμ Σερλί, άνεψιός του μαχαραγιά της Νεπάλ
θρισκόταν σ' αυτήν τήν πόλη. "Αν κατόρθωνα νά τόν δω
καί νά του μιλήσω, ίσως νά πετύχαινα κάτι. Ναί, μά πώς
νά φθάσω ως αυτόν ; "Επλάσα διάφορα σχέδια στο μυα-
λό μου, μά τó μόνο εφαρμόσιμο ήταν ένα πού μου πρότει-
νε μιá ήλικιωμένη λαίδη, σύζυγος ενός άνωτέρου "Αγγλου
αξιωματικού. Θά έδινε ένα μεγάλο τσάι καί σ' αυτό θά

καλούσε τόν Σάμ Σερλί κι' έμένα.

Ο "Ινδός πρίγκηψ δέχθηκε πρόθυμα τήν πρόσκλησι της
λαίχης καί ήρθε από τούς πρώτους. Ήταν ένας κοντόσω-

μος, παχύς, άνθρωπάκος, με λευκά φανελλένια πανταλόν-
α καί γκρι σακκάκι.

Οι τρόποι του ήσαν άπλοστάτοι καί θλεπόντάς τον κα-
νείς δέν θά φανταζόταν ποτέ ότι είναι από τούς πανισχύ-
ρους εκείνους "Ασιάτας πρίγκηπας πού φορούν στολές γε-
μάτες διαμάντια καί ρουμπίνια καί ζούν, όπως στα παρα-
μύθια της Χαλιμάς.

Ο πρίγκηψ γιά τήν καλή μου τύχη ήταν μανιώδης κυνη-
γός καί όταν έμαθε τó έπάγγελμά μου έδειξε μεγάλο έν-
διαφέρον. Καθώς κουβεντιάζαμε, είπα μαζί με άλλα πολ-
λά ότι έψαχνα νά θρω ένα ζευγάρι Ινδικούς ρινοκέρους
καί πώς είχα μάθει ότι στο Νεπάλ υπάρχουν ακόμη μερικά
απ' αυτά τά θηρία.

Ο πρίγκηψ με άκουσε με περισσότερη προσοχή απ' όση
περίμενα καί χωρίς νά μ' έnthαρρύνη ή νά μ' άπογοητεύση
με κάλεσε στο σπίτι του, σ' έναν από τούς πιά άριστοκρα-
τικούς δρόμους της Καλκούτας.

"Ός έδω τά πράγματα πήγαιναν περίφημα. Λίγες μέρες
δμως αργότερα, όταν έφθασα μπρός τήν πόρτα του κήπου
πού περιβάλλει τó μέγαρο του Σάμ Σερλί θρέθηκα άντιμέ-
τωπος σ' έναν άγριωπό "Ινδό στρατιώτη πού με τó τουφέκι
στο χέρι με διέταξε νά σταματήσω.

Είχα κάνει τó λάθος νά μ'ην πάρω κανένα διερμηνέα μα-
ζύ μου καί προσπάθησα νά του δώσω με νοήματα νά κα-
ταλάβη πώς με περίμενε έπάνω ό άφεντικός του.

"Αντί γι' άλλη άπάντησι ό
φρουρός έθγαλε από τήν
ζώνη του μιá μωτερή κάμα
καί τήν κάρφωσε στη γή
μπρός στα πόδια μου. Μού
έδινε δηλαδή νά καταλάβω
πώς τήν ίδια κάμα ήταν ά-
ξιός νά τήν κάρφωση καί
στο δικό μου τó κορμί άν
προχωρούσα. Κατάλαβα
πώς έπρεπε νά φύγω καί
τήν άλλη μέρα ξαναγύρισα
συνδευόμενος από τόν "Ιν-
δό μου ύπηρέτη Λάλ. Τού-
τη τή φορά ή πόρτες μου
άνοίξαν διάπλατες. Πόση
δύσως ύπήρξε ή έκπληξις
μου, όταν άφού περίμενα
μισή ώρα στα σαλόνι, είδα
μπροστά μου νά ξεπροβάλ-
σει ό φανελλένιος του κοστούμι.

Ιδίως με "Αγγλον τζέντλεμαν, αλλά ντυμένος με μιá με-
γαλοπρεπείατη Ινδική στολή: πανταλόνια από ρός μετα-
ξωτό, θελούδινη ζακέττα ολόκεντη καί μακριά ως τά
γόνατα, μακρύ σπαθί άδαμαντοκόλλητο κι' ένα σαρίκι με
μιá πολύτιμη αγκρέτα στο κεφάλι !

Ο Σάμ Σερλί με χαίρεταις εγκάρδια καί μπήκε άμέσως
στο θέμα: Ναί, ύπήρχαν ρινόκεροι στο Νεπάλ. Μά ό μα-
χαραγιάς δέν έκανε εξαίρεσι γιά κανένα καί δέν έπέτρεπε
τό κυνήγι μέσα στο κράτος του.

— "Όστε λοιπόν, είπα, δέν υπάρχει καμιά έλπις.

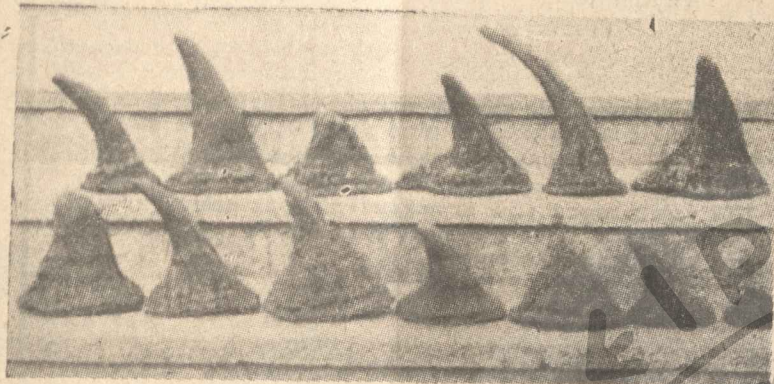
Ο πρίγκηψ ήρθε ένα περίεργο ύφος.

— Καί μπορεί νά γίνη, είπε. Οι ρινόκεροι του Νεπάλ ά-
νήκουν στον έθνικό πλούτο της χώρας. Μπορούσε ίσως νά
πεισθί ό Μαχαραγιάς νά μου παραχωρήση δύο ρινόκερους,
άν έπρόκειτο νά πλουτισθί τó έθνικό ταμείο της χώρας.

Φανταζόταν δηλαδή ότι ως δώδεκα χιλιάδες δολάρια θά
ήταν ένα ποσό ικανοποιητικό γιά τήν ύψηλότητά του.

Μ' όλο πού παραξενεύτηκα λιγάκι άκούοντας ένα βασι-
λικό πρίγκηπα νά παρέρησιν σάν έμποράκος της Καλκού-
τας, έν τούτοις ή έκπληξις μου ήταν μάλλον ευχάριστη γιά-
τι όπου μπαίνει ως βάση της συνηνοήσεως τó χρήμα πάν-
τοτε μπορεί νά γίνη κάτι. Προσπάθησα ωστόσο νά κατε-
θάσω τήν τιμή, μά σάν είδα, πώς ό πρίγκηψ ήταν άνένδο-
τος, δέχθηκα νά του πληρώσω τις δώδεκα χιλιάδες μόλις

(Συνέχεια στη σελίδα 56)

Μερικές από τις μύτες των Ινδικών ρινοκερών πού σκό-
τωσε ό Σάμ Σερλί

ΝΕΑ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΝΕΑ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

ΕΝΑΣ ΑΚΟΜΗ ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,"

Τὸ περιοδικὸ τοῦ καλοῦ κόσμου, τὸ περιοδικὸ ποὺ ἀγαπήθηκε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο στὴν Ἑλλάδα, τὸ ἀσύγκριτο καὶ ἀσυναγώνιστο

"ΜΠΟΥΚΕΤΟ,"

ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς εἰσόδου τοῦ εἰς τὸ 16ον ἔτος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς τοῦ ἐγκαινιάζει μίαν ἐντελὴς νέαν περίεον.

Ἀρξάνει τὰς σελίδας τοῦ τακτικῶς ἀπὸ 60 εἰς 72! Ἀνάμεσα στὶς 72 σελίδες θὰ ῥῆτε 1002 ἐκπλήξεις, 1002 τέρψεις, 1002 νέα συναρπαστικὰ περιεχόμενα. Κάθε σελίδα κι' ἓνα ἀριστούργημα. Κάθε στήλη κι' ἓνα διαμάντι τῆς ἐλληνικῆς καὶ ξένης φιλολογίας.

ΤΟ "ΜΠΟΥΚΕΤΟ,"

Μὲ μίαν λέξιν θὰ εἶναι ἓνας πραγματικὸς ἐκδοτικὸς κοσμοστῆς!

ΤΟ
"ΜΠΟΥΚΕΤΟ"

100 | 100

ΘΑΥΜΑ ΘΑΥΜΑΤΩΝ

ΣΕΛΙΔ. 72

ΘΥΜΗΘΗΤΕ
Ν' ΑΓΟΡΑΣΕΤΕ
"ΜΠΟΥΚΕΤΟ"
ΤΗΝ 29^{ΗΝ}
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΔΡΑΧ. 5

ΤΟ "ΜΠΟΥΚΕΤΟ" ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΙΣΜΑΗΛ ΑΧΜΕΤ

ΣΑΛΤΟ ΜΟΡΤΑΛΕ

ΓΙΑ τελευταία φορά ἔκαναν τὸν περιπατὸ τους. Ὁ Μαχμούτ ἦταν ὁ ποικρατέστερος νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν ἄλλη μέρα στὴν Κωνσταντινούπολι καὶ νὰ ξαναρχίσῃ τὴν ὑπηρεσίαν του, γιατί ἔληγε ἡ ἀδεία του. Ἡ Φατμέ θὰ ἔμενε ἀκόμα δεκαπέντε - εἴκοσι μέρες. Ἡ λουτρόπολις ἐκείνη τὴν εἶχε ὠφελήσει πολὺ.

Περπατοῦσαν, ἀγκαλιασμένοι ἀπ' τὴ μέση, πάνω στὴν ἀμμουδιά μὲ ἀργὰ βήματα. Ὅταν ἔφθασαν μπρὸς τὸ μεγάλο ξενοδοχεῖο, ὁ Μαχμούτ κοινοστάθηκε καὶ σφίγγοντας τὸ μπράτσο τῆς γυναίκας του, τῆς εἶπε:

— Βλέπεις αὐτὸν ποὺ κατεβαίνει ἀπ' τὸ αὐτοκίνητο, αὐτὸν μὲ τὸ γκρι κοστούμι ; Εἶναι ὁ διευθυντὴς μου.

— Ὁ διευθυντὴς σου ;

— Ναι. Καὶ εἶναι πολὺ σπουδαῖος, ξέρεις. Κερδίζει ἑκατομμύρια καὶ ζῇ ὅπως θέλει....

— Σὲ εἶδε ;

— Μπα! Δὲν κύτταξε πρὸς τὰ ἐδῶ. Ἀλλὰ καὶ νὰ κύτταζε, τὰ πράγματα δὲν ἄλλαξαν. Δὲν με ξέρει καὶ οὐτε καν ἰδεάν τοῦ ὑποκειμένου μου ἔχει. Σκέψου ὅτι ἀποτελῶ ἓνα ἐλάχιστο τμήμα, ἓνα καρφί, μὴ τὴν δὲ θιδίτσα τῆς μηχανῆς ποὺ διευθύνει.

Ἐμεινε ἓνα λεπτὸ σκεπτικὸς καὶ κατόπιν συνέχισε:

— Κρίμα! Δὲν ἔπρεπε νὰ φύγω αὐριο....

— Νάρθω μαζί σου ; τὸν διέκοψε ἡ γυναῖκα του.

— Δὲν θέλω νὰ πῶ αὐτό. Ἐσὺ νὰ μείνης καὶ νὰ συνεχίσῃς τὴν θεραπείαν σου. Ἐχεις ἀνάγκη ἀπὸ ἡσυχία καὶ ἀνάπαυσι. Ἄν δὲν ἔφευγα αὐριο, ἴσως νὰ μοῦ δινόνταν εὐκαιρία νὰ ἴδω...

Ἦταν μάλιστα εὐκαιρία, τώρα ποὺ πρόκειται νὰ χρηρῶμαι μερικὲς ἀνώτερες θέσεις....

— Δὲν πᾶς ἀπόψε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇς,

— Νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ ; Ἀσφαλῶς δὲν θὰ με δεχτῇ. Σοῦ

Ἡ Φατμέ ἦταν πολὺ-πολὺ γοητευτικὴ

Ὅταν ἀποχαιρέτησε τὸν Μαχμούτ στὸ σταθμὸ, γύρισε στὴν πλάζ. Κάθισε σὲ μὴ γωνιά καὶ παραδόθηκε στοὺς συλλογισμοὺς τῆς.

Δίσταζε πολὺ νὰ θέσῃ σ' ἐφαρμογὴ τὸ σχέδιό τῆς. Χίλιες δυὸ σκέψεις βασάνιζαν τὸ πνεῦμα τῆς. Τί θάκανε ; Τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ ; Πῶς ν' ἀρχίσῃ ; Τί συνέπειες θὰ εἶχε ἡ πράξις τῆς ; Τάχα, ἦταν σωστὸ νὰ παίξῃ ἓνα τέτοιο παιχνίδι ; Ἄν δὲν τὴν πρόσεχε ὁ διευθυντὴς, ἂν δὲν τῆς ἔδινε σημασία, ἂν τὴν περιφρονούσε ; Ἄν ἐνθουσιαζόταν μαζί τῆς καὶ τῆς ἔθετε ὅρους ἐκθιαστικούς ; Πῶς θὰ ξέφευγε. Ἐπρεπε νὰ ριχτῇ σὲ μὴ ἐπικίνδυνη περιπέτεια, μὲ τόσο ἀθέσθιο ἀποτέλεσμα ; Καὶ ὕστερα πῶς θὰ ἔκρινε ὁ κόσμος τὴν διαγωγή τῆς ; Δὲν θὰ τὴν παρεξηγοῦσαν ;

Μὴ μπορῶντας νὰ ὀγῇ ἀπ' τὸν λαθῦρινθο τῶν σκέψεων τῆς, σήκωσε τὸ κεφάλι τῆς. Ἀντίκρου τῆς στεκόταν ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀντρός τῆς, ὁ ὁποῖος τὴν περιεργάζετο ἀπ' τὴν κορυφὴ ὡς τὰ νύχια. Ἡ Φατμέ κατέβασε τὰ μάτια τῆς, μὰ μὲ τρόπο κύτταξε τὸν διευθυντὴ. Ἀπὸ μακριὰ φαινόταν σχετικὰ νέος. Ἐκεῖνος ἀφοῦ τὴν περιεργάσθηκε, προχώρησε πρὸς τὸ μέρος τῆς καὶ τὴν προσπέρασε χωρὶς νὰ σταματήσει. Τότε ἡ Φατμέ πρόσεξε ὅτι τὰ μοῦτρα τοῦ ἦσαν ζωρμένα καὶ τὰ μαλλιά τοῦ θαμμένα.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας μέρας συναντήθηκαν στὴν πλάζ τὴν ὥρα τοῦ μπάμιου. Ὅταν τὴν εἶδε ὁ διευθυντὴς μὲ τὸ μαγιώ, τὴν κύτταξε πολλὴ ὥρα μὲ πάθος. Ἡ κανονικὴ τῆς γραμμὴς τὸν εἶχαν ξετρελλάνει. Ἦταν ἀλήθεια, πολὺ-πολὺ γοητευτικὴ !...

Καὶ τίς ἐπόμενες μέρες, δυὸ φορές τὴν ἡμέρα συναντιόντουσαν, χωρὶς νὰ μιλοῦν.

Τέλος ἓνα ἀπόγευμα ποὺ εἶχαν μείνει στὴν πλάζ ἀργά, ὁ διευθυντὴς πῆρε τὸ θάρρος νὰ τὴν πλησιάσῃ.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία μου, τῆς εἶπε. Ἐχῶ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὸν περασμένο χειμῶνα σὰς γνωρίζω σὲ κάποια συγκέντρωσι.

— Δὲν πιστεύω, κύριε... Ἰσὼς νὰ μοιάζω μὲ καμμίαν γνωστὴν σὰς κυρία.

— Σὰς ζητῶ συγγνώμην, κυρία.

— Σὰς παρακαλῶ. Λυπούμαι, κύριε, ἀλλὰ δὲν εἶχα τὴν τιμὴ νὰ σὰς γνωρίσω πονθενά.

— Μὴ με παρεξηγεῖτε γιὰ τὴν ἀδιακρισίαν μου. Πῶς συμβαίνει νὰ εἰσθε διαρκῶς μόνη ;

— Ὁ ἀντράς μου ἐπέστρεψε στὴν Πόλιν.

— Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σὰς συντροφεύω λίγα λεπτά ;

— Μοῦ κακοφαίνεται, κύριε, πῶς ἀρνοῦμαι, ἀλλὰ πιστέψτε με ἤμου ἔτοιμη νὰ φύγω.

Ὁ διευθυντὴς δὲν ὤρθη τὸ θάρρος νὰ τῆς προτείνῃ νὰ τὴν συνοδεύσῃ. Περιωρίσθηκε νὰ τὴν παρακολουθῇ μὲ τὸ βλέμμα καὶ νὰ τὴν θαυμάσῃ ἀπὸ μακριὰ. «Πόσο ἀδρὴ, τί λεπτὴ, τί ὡμορφὴ! Σωστὴ Παριζιάνα! Δὲν μοῦ φαίνεται πῶς με ἀποστρέφεται» διαλογίσθηκε.

Ἀπὸ κείνην τὴν ἡμέρα ὁ διευθυντὴς δὲν μπόρεσε νὰ ἡσυχάσῃ. Διαρκῶς συλλογιζόταν τὴν ὡμορφὴν κυρία. Ἡ μοναδικὴ τοῦ σκέψις ἦταν νὰ τὴν κατακτήσῃ.

Πέρασαν λίγες μέρες ἀκόμα, στὸ διάστημα τῶν ὁποίων ἔλυσε σὰν κερὶ ὁ διευθυντὴς. Μὴ μπορῶντας πειὰ νὰ ἀνθέξῃ, τὴν πλησίασε καὶ ἓνα βραδάκι.

— Δὲν ἐπέστρεψε ἀκόμα ἀπ' τὴν Πόλιν ὁ σύζυγός σας ; τὴν ρώτησε.

— Μὰ δὲν πρόκειται νὰ ξαναγυρίσῃ, κύριε. Εἶναι ὑπάλληλος σὲ μὴ ἐπαίρεσι, ποὺ τὴν διευθύνει ὁ κ. Φαχρή Μπεργκέν....

Ὁ διευθυντὴς ἀκούγοντας τ' ὄνομά τοῦ, ἔκανε μὴ

ελαφρή κίνηση εκπλήξεως, πού δεν ξέφυγε την προσοχή της Φατμέ.

— 'Ωστε, έτσι ; περιωρίσθηκε να πη.

Αυτή η κατάσταση τον διασκέδαζε πολύ. Τον ενδιέφερε και ήταν ευχαριστημένος γιατί η νέα άγνοοῦσε, όπως νόμιζε εκείνος, την ιδιότητά του.

'Αντίθετα, το πράγμα είχε στεναχωρήσει την Φατμέ. Περρίμενε να αποκαλύψη ο διευθυντής την ιδιότητά του, γιὰ να του ζητήσει την παραγωγή του άντρός της. Μά δεν συνέβη τίποτε τέτοιο.

Την επομένη μέρα, όταν συναντήθηκαν, η Φατμέ του άνεκοίνωσε ότι σε δυό μέρες θα έφευγε γιὰ την Πόλη.

— 'Ωστε θα μάς εγκαταλείψετε τόσο σύντομα ; Τι κρίμα ! είπε ο Μπεργκέν.

— Πρέπει, επέμεινε η Φατμέ. Πρέπει να γυρίσω, γιατί ο σύζυγός μου είναι μόνος.

— Θα μου κάνετε την τιμή να φάμε απόψε μαζί ; ρώτησε ο Μπεργκέν και μ' άγωνία, πού δύσκολα την συγκρατούσε, περίμενε την απάντησή της.

Η Φατμέ δεν ήθελε να γυρίση στον άνδρα της με άδεια τὰ χέρια. Νομίζοντας πώς της δινόταν η ευκαιρία να επιτύχη τον σκοπό της, δέχτηκε.

Η θραδυά ήταν χλιαρή, μαλακή τέλεια καλοκαιρινή. Φυσούσε ένα ανάλαφρο αεράκι γεμάτο μαγικό άρωμα. Μιά λαμπερή σελήνη διέσχισε ήρεμα - ήρεμα τον ούρανο, προχωρώντας στον δρόμο της.

Ο Φαخرή Μπεργκέν και η Φατμέ βγήκαν από το ρεστωράν και τράβηξαν στην άμμουδιά. Η ποιητική θραδυά, οι άτμοι της σαμπάνιας είχαν ξυπνήσει στην καρδιά του διευθυντού άκατανίκητους πόθους. Μιλούσε με ζέση και η φωνή του έτρεμε ελαφρά.

— Φατμέ, της έλεγε, σ' αγαπώ ! Σας αγαπώ τρελλά, παθητικά, όσο δεν αγαπήσα ποτέ στη ζωή μου και άσφαλώς όσο δεν σας αγαπήσε ως τώρα κανείς άλλος !... 'Αφήστε με να πιστεύω ότι δεν σας είμαι άποκρουστικός, δώστε μου μία έλπιάν... Πιστέψτε με, στην ζωή μου δεν συνάντησα άλλη γυναίκα τόσο γλυκιά, όσο είσθε σεις, τόσο χαριτωμένη, τόσο λεπτή, με τόσο φυσικά και πνευματικά χαρίσματα. Μιά λέξι σας άρκει να με κάνουν τον πιο ευτυχισμένο άνθρωπο του κόσμου. Στα πόδια σας αποθέτω την περιουσία μου και την καρδιά μου, Φατμέ... Δεχθήτε να γίνω σκ'άδος σας !... Ξέρω ότι δεν είσθε γυναίκα που σας άρέσουν ή περιπέτειες. Γι' αυτό πιστεύω ότι κάτι σοβαρότερο αισθάνεστε γιὰ μένα... 'Ελάτε με μου κρύβεστε... Θα ενώσουμε την τύχη μας, Φατμέ και να είσθε θεοδία πώς θα σας είμαι ο στοργικώτερος σύντροφος... Μην ζητάτε να πνίξετε το αισθητικό μου πνεύμα ! Πιστέψτε με, σε μέρες που αγωνίζεστε να νικήσετε τὰ αισθητικά σας ! 'Ελάτε... Θα σας κάνω την πιο ευτυχισμένη σύζυγο, Φατμέ !

Η Φατμέ τὰ είχε χαμένα. 'Εξω από αυτό, όλα μπορούσε να τὰ περιμένη. Ποτέ όμως δεν πίστευε ότι ο Φαخرή Μπεργκέν θα της έκανε τέτοια πρόταση. Να άφήση τον άνδρα της, γιὰ να παντρευτεί αυτόν τον μεγαλοεπιχειρηματία !

Δεν δυσκολεύτηκε, δεν δίστασε καθόλου να κάνει την έκλογή της. Τέτοιου είδους προστυχία ήταν άνικανη να την διαπράξη. Πώς μπορούσε να χωρίση τον δύστυχο Μαχμεϋτ και γιὰ ποιόν λόγο ; Ο άντρας της ήταν φτωχός θεία, μα ωστόσο δεν του έλειπε ούτε η μόρφωση, ούτε η έξυπνάδα. Ήταν άλλως τε νέος ακόμα και μπροστά του άνοιγόταν το μέλλον. Ήταν λαμπρός φίλος και τρυφερός σύζυγος. Γιὰ ποιόν λόγο, λοιπόν, να τον χωρίση ; Γιὰ ν' άποχήση περιουσία κι' έναν γηρασμένο σύζυγο ; 'Ω ! αυτό ποτέ δεν θα το έκανε η Φατμέ. Και αποφασισμένη να θέσει τέρμα στην κωμωδία, μίλησε έξω απ' τὰ δόντια, παίζοντας τὰ δ'λα γιὰ όλα, σ' ένα επικίνδυνο σάλτο μορτάλε.

— Κύριε Μπεργκέν, του είπε. Θα είμαι ειλικρινής απέναντί σας. Γνώριζα πολύ καλά ότι είσθε ο διευθυντής της επιχειρήσεως, στην όποια ο άντρας μου είναι υπάλληλος. Από την πρώτη μέρα έπεδιώξα να σχετισθω μαζί σας πόν άποκλειστικό σκοπό να ζητήσω την παραγωγή του, γιατί είναι ικανός, μορφωμένος και άξιος να γίνει συνεργάτης σας. Λυπούμαι, κύριε, γιατί τὰ πράγματα εξελίχθηκαν μ' αυτόν τον τρόπο κι' έφθασαν εκεί που έφθασαν. 'Αντιλαμβάνομαι την ένοχή μου και σας ζητώ συγγνώμην. Είμαι υποχρεωμένη, ωστόσο, να σας δηλώσω καθαρά ότι ποτέ δεν θα δεχτώ να διαπράξω μία τέτοια άτιμία εις όδρος του φτωχού αλλά έντιμου συζύγου μου. Τώρα δεν μένει παρά

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΒΑΦΗ ΦΩΝΗ ΑΠ' ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑ

Βγάζει η θάλασσα κρυφή φωνή
φωνή που μπαίνει
μέσ' στην καρδιά μας και την συγκινεί
και την εύφραίνει.

Τραγουδι τρυφερό η θάλασσα μάς ψάλλει,
Τραγουδι που έκαμαν τρεις ποιητά μεγάλοι,
ο ήλιος, ο άέρας και ο ούρανος.
Τό ψάλλει με τη θεία της φωνή εκείνη,
όταν στους ώμους της απλώνη τη γαλήνη
σάν φόρεμά της ο καιρός ο θερινός.
Φέρνει μηνύματα εις τας ψυχάς δροσάτα
ή μελωδίες της. Τὰ περασμένα νειάτα
θυμίζει χωρίς πίκρα και χωρίς καύμό.
Οι περασμένοι έρωτες κρυφομιλούνε,
αισθήματα λησμονημένα ξαναζούνε
μεσ' των κυμάτων τον γλυκόν άνασασμό.

Τραγουδι τρυφερό η θάλασσα μάς ψάλλει,
τραγουδι που έκαμαν τρεις ποιητά μεγάλοι,
ο ήλιος, ο άέρας και ο ούρανος.
Και σάν κυττάξεις την ύγρή της πεδιάδα,
σάν βλέπεις την άπέραντή της πρασινάδα,
τόν κάμπο της ποδών κοντά και τόσο μακρινή,
γεμάτος με λουλούδια κίτρινα που σπέρνει
τό φως, σάν κηπουρός, χαρά σε παίρνει
και σε μεθά, και σε ύψώνει την καρδιά.
Κι' αν είσαι νέος, μεσ' σ' τας φλέβες σου θα τρέξη
της θάλασσας ο πόθος : θα σε πη μία λέξι
Τό κύμα απ' τον έρωτά του, και θα έρέξη
με μυστική τον έρωτά σου μωροδιά.

Βγάζει η θάλασσα κρυφή φωνή—
φωνή που μπαίνει
μέσ' στην καρδιά μας και την συγκινεί
και την εύφραίνει.

Τραγουδι είναι, η παράπονο πνιγμένων :
Τό τραγικό παράπονο των πεθαμένων,
που σάθανό των έχουν τον ψυχρόν άφρο,
και κλαίν γιὰ τας γυναικές των, γιὰ τὰ παιδιά των,
γιὰ τους γονείς των, γιὰ την έρημη φωλιά των,
ένω τους παραδέχνει πέλαγο πικρό,
σε θράχους και σε πέτρες κοφτεράς τους σπρώχνει,
τους μπλέκει μεσ' σ' τὰ φύκια, τους τραβά, τους διώχνει,
κι' εκείνοι τρέχουνε σάν νάναι ζωντανοί
με δόλανοιχα τὰ μάτια τρομαγμένα,
Και με τὰ χέρια των άγρια, τεντωμένα
από την άγωνία των την ύστερή.

Τραγουδι είναι, η παράπονο πνιγμένων :
τό τραγικό παράπονο των πεθαμένων
που κοιμητήριο ποθούν χριστιανικό ;
Τάφο, που συγγενείς με δάκρυα ραντίζουν,
και με λουλούδια χέρια προσφιλή στολίζουν,
και που ο ήλιος χύνει φως ζεστό κι' εδωπλαγχτικό ;
Τάφο, που ο πανάρχαιος σταυρός φυλάει,
που κάποτε κανέναν ιερέως θα πάη
θυμίαμα να κάψη και να πη εύχη.
Χήρα τον φέρνει που τον άνδρα της θυμάται
ή υιός, ή κάποτε και φίλος που λυπάται.
Τόν πεθαμένο μνημονεύουν' και κοιμάται
πίο ήσυχα συγχωρεμένη η ψυχή.

1899

Κ. ΚΑΒΑΦΗΣ

να τον πάψετε, κατόπιν όλων αυτών που συνέθησαν.

— Έγινε μακρά σιωπή, την όποια διέκρινε ο κ. Μπεργκέν.
— Κυρία μου, της είπε. Προσβάλατε τον έγωισμό μου και περιφρονήσατε τον έρωτά μου. 'Ωστόσο μου δείξατε τον σωστό δρόμο και άποδείξατε ότι είσθε άξια σεβασμού και έκτιμήσεως. 'Ο σύζυγός σας προάγεται από αύριο σε τμηματάρχη. Δεν θα ξεχάσω να δώσω τηλεγραφικός την αγέλική έντολή. Σας εύχομαι συγχρόνως κάθε εύτυχία. Και σας παρακαλώ να κρίνετε έπικεικώς έναν γέρο άνήτο, ο όποιος νόμισε ότι με την δύναμι τού χρήματος μπορούσε να αντικαταστήση τὰ νειάτα. Χαίρετε, κυρία μου, και σας παρακαλώ να δεχθήτε τὰ σέβη μου.

Και κάνοντας μία θαθεία υπόκλιση, έφυγε με σκυμμένο το κεφάλι.

ΙΣΜΑΗΛ ΑΧΜΕΤ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ

Πώς περνάει η ζωή, στα άπόμερα νησιά, τ' άποκλεισμένα από τις πλατείες θάλασσες, με τις μικροχαρές τους, τις μικροφιλοτιμίες, τις μικροφιλοδοξίες των, τις μικροεπιτυχίες και τις μικροπροστριβές των ;

Περνάει όπως περνούσε μία φορά.

— Και πώς περνούσε μία φορά ;

— Όπως περνάει και σήμερα, κι' όπως θα περνάη πάντα.

Έτσι περνάει και στην Σίφνο.

Σήμερα θυμούνται και γελοούν, τις φαρσες του κ. Λεμονή, όπως άλλοτε του μακαρίτη του Νικολάκη του Σταφυλοπάτη, προσπάππου του κ. Νικολάου Τσελεμεντέ.

Φαρσέρ κι' εκείνος μέγας κι' αλησμόνητος.

Λένε μάλιστα, πώς από τον ευτράπελο και ζωηρό του χαρακτήρα, πήρε το παρεπίθετο Τσελεμεντέ, πού του έμεινε πεία γιὰ παρεπίθετο σε όλη τη ζωή του και το κληροδότησε σ' όλη τη γενιά του.

Γιατί ; Τι θα πη Τσελεμεντέ ;

Κανέναν δεν γνωρίζει, κι' όποιος τυχόν γνωρίζει, τον παρακαλούμε να μάς το πη, να μάς το γράψη στο «Μπουκέτο».

Μεγάλος είπαμε φαρσέρ ο Νικολάκης ο Τσελεμεντέ.

Κάποτε ήτανε ανάγκη να φύγη γιὰ την Πάρο με το θαρκοκάικο, το καρίτης τώρα κι' αυτός — γιὰ έμπορικές δουλειές του. Μέσα στο καίκι ήταν και ο 'Αντώνης ο Τσατσάνης, ένας άγαθος τσαγκάρης του νησιού, άνθρωπος άκακος και άπειρος στην Πάρο, γιὰ κάποια έργασια του και αυτός.

Πριν φύγουν κάθισαν σ' ένα κατελιό και άρχισαν να πίνουν και να χαιρετούν. Διαβολεμένο, λένε, το σιφινάτικο κρασί, αυτό το άσπρο, το άρετοίνατο, πού είναι, λένε, κάποιος θεός, μεταμφιεσμένος σε κρασί και μπασμένος στο δαρέλι.

Με τέτοια παρέα το λοιπόν, παρέα του θεού, πώς να μην τους πάρη η νύχτα στην ταβέρνα ;

Σάν άθεράρανε, είχε νυχτώσει γιὰ καλά. Κ' ήταν μάλιστα συννεφιασμένη η νύχτα. Σκοτάδι πίσσα, γύρω τους. Κινήσανε ωστόσο από του Κάστρου το λιμάνι, τὰ Σαράγια, πού είναι το χωριό του κ. Ζηλήμονος, του 'Αρείου Πάγου. 'Ο Τσατσάνης κι' ο Τσελεμεντέ, σάν δεν είχαν τί να κάνουν στο καίκι, πέσανε στον ύπνο και τον πήραν μονορρούφι, μάλιστα.

Εύπνιος ο καρσθοκύρης ο Τσαλίκης, κρατούσε γερά σ' τὰ χέρια του τη «γέκια» του τιμονιού και σιγοντάριζε άπάντα στον άέρα τὰ πανιά.

Μά σάν προχώρησε κάμποσο κι' έφθασε στο άλλο λιμανάκι, πού το λένε Φάρο, βρήκαν άέρα φρέσκο, δυνατό... Τρίζανε του τρεχαντησιού τὰ ξάρτια, άγρια έμούγκριζεν ο πόντος.

Καλόε καρσθοκύρης ο Τσαλίκης, είδε κι' άπόειδε, τί να κάνει. Να πνιγούν ;

— Και σ' στην Πάρο Μανωλιό ;

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Πόδησε κι' αυτός, γύρισε πάλι στη Σίφνο κι' άραξε από εκεί, όπου ξεκίνησαν στο Μακρολιμάνι.

Οι επιβάτες κοιμών το υσαν γλυκά.

Σάν έρριξε την άγκυρα κι' έδωσε το παλαμάρι, ο καπετάν Τσαλίκης και σιγούρεψε στο λιμάνι το θαρκοκάικο, ζύπνησε ο ν Τσελεμεντέ και του άήγγειλε το ποσόμα.

Ο Τσατσάνης κοιμότανε άκόμα, μακάρως.

Γρήγορος πη σκέμει ο Τσελεμεντές — το άληθινό του όνομα ήταν Σταφυλοπάτης — σκέφθηκε να του σκαρώση του 'Αντωνάκη μία φάρσα.

Τόν σκουντάει λοιπόν λέγοντας :

— 'Ε, σήκα, κύρ' 'Αντώνη, φτάσαμε.

Πετάχθηκε άπάνω ο Τσατσάνης τρίβοντας τὰ μάτια του και μουρμουρίζοντας :

— 'Η Πάρος είναι ;

— Ήταν σκοτάδι όπως είπαμε, δυνατό και δεν μπορούσε να διακρίνη τις τοποθεσίες. 'Η πόλις της Σίφνου είναι μακρύτερα, λίγο, από το λιμάνι της. 'Ο καυμένος ο Τσατσάνης, νόμισε πώς και η Πάρος είναι το ίδιο, ενώ στην Πάρο δεν συμβαίνει αυτό. 'Εκεί η πόλις είναι στη θάλασσα κοντά.

Ξεκίνησαν λοιπόν κι' οι δύο, να πάνε στο χωριό... της Πάρου.

— 'Εξω από τη Σίφνο, είναι ένα μοναστήρι που λέγεται η «Παναγιά της Βρύσης».

Καθώς προχωρούσαν και περσάνανε μπροστά, το βλέπει ο Τσατσάνης.

— 'Ωρ, Νικολάκη μου, έχουνε κι' επά (έδώ) Παναγιά της Βρύσης ; ξεφωνίζει.

— 'Ε, αμέ !... του απαντάει ο κύρ' Νικολάκης.

Σ' όλα τὰ νησιά έχουνε και από μία «Παναγιά της Βρύσης».

Το πιστέψα ο Τσατσάνης και έπροσώρησαν.

Μά όσο προχωρούσαν του φαινόταν του Τσατσάνη πώς ό,τι διέκρινε μέσα στο σκοτάδι του θύμιζε την Σίφνο.

— Σάν τη Σίφνο είναι και επά !

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

— Έχουν και στην Πάρο Παναγιες.

— Καλώς ήρθες καπετάνιο. Τι χαμπάρια από την... Σίφνο ;

λεγε.

— "Ίντα Πάρος, Ίντα Σίφνος! "Αϊντε τώρα, γιά νά φθάσουμε! "Απαντούσε ο Τσελεμεντές.

Προχωρώντας, φθάσαν κοντά στο χωριό, στη θέσι "Εξαμπέλια.

"Εκεί κοντά, άπάνω στον δρόμο, είναι μία τοποθεσία που λέγεται «Κασσέλες», «σεντούκιά» μ' άλλους λόγους. Είναι 3-4 θρόνοι, εκεί κοντά, στην άκρη του δρόμου, μεγάλοι και τετράγωνοι, σαν φτιασμένοι από άνθρωπο, που λόγω της ομοιότητός των με κιθώτια, τους λένε «Κασσέλες». Στις μεγάλες αυτές πέτρες, οι χωρικοί έρχόμενοι από τους αγρούς των στην πόλι, άκουμπάνε τὰ φορτία τους, γιά νά ξεκουράζονται λιγάκι.

Σάν τις είδε τις «Κασσέλες» φωνάζει ο Τσατσάνης.

— "Ωγοδ, Νικολάκη μου, «Κασσέλες» έχουνε κι' επά! —

— "Ε, "Αντωνάκη μου, ο Θεός τις έκανε στη Σίφνο, δ

Θεός τις έκανε και επάδ, γιά νά ξεκουράζονται οι άνθρωποι... Μοναχά, εξακολούθησε, τώρα κάτσε ού επά, νά με άνημένης, νά πάω άπάνω στο χωριό, στού παπα τὸ σπίτι, που είναι γνωστός μου και κουμπάρος μου, νά τὸν ξυπνήσω, νά μάς στρώση γιά νά κοιμηθούμε μιά σταλιά κι' έμεις, πούμαστε κουρασμένοι από τὸ ταξίδι. Μή τὸ κοιμήσης από δὸ, θάρθῶ νά σέ πάρω...

"Ετσι κι' έγινε.

"Ο Σταφυλοπάτης, με άλλους λόγους, ο Τσελεμεντές, πήγε σπίτι του ν' αναπαυθῇ και τὸ έρριξε στὸν ύπνο, αφήνοντας τὸν Τσατσάνη στις «Κασσέλες» νά τὸν περιμένει κι' αὐτὸν και τὸν παπα.

Στὰ «σύνταυγα», που λένε στη Σίφνο, δηλαδή κοντά στα ξημερώματα, νά και φάνηκε νά έρχεται ένας θ'όγκος που λεγόταν Τσίτσινας ή Κοιταίος.

(Περίεργο αὐτὸ τὸ «τ'σ'» στὰ Σίφ.ια κα δνόματα! Τσίτσινας, Τσιτσάνης Τσαλίκης κλπ.)

Σάν τὸν είδε ο Τσατσάνης, άρχισε ν' τοῦ φωνάζει από μακριά.

— Μωρέ Μάνω (Μανώλη), μωρέ εδὼ ήρχες (ήρθες) και ού στην Πάρο ;

— "Ο τσοπάνης δὲν κατάλαβε.

— Τί λές, κύρ; "Αντωνάκη ; ρώτησε

— "Ωγοδ σου, Ίντα θες επάδ ;

— Γιατί ;

— "Ίντα θες και ού στην Πάρο ;

— Ποιά Πάρο !

— Νά, επά στην Πάρο Ίντα θες .

— "Ο θοσκὸς εξαφνιάστηκε.

— Μωρή αϊγούλα, (άνοητε) τοῦ άπαντά, Ίντα λές ; Κοιμάσαι και όνειρεύεσαι ;

— Λέω σου, επά στην Πάρο, ήρχες και ού ;

— Σε ποιά Πάρο λοαριάζεις ; (λογαριάζεις = έννοεις).

— Μωρέ, έμεις ήρχαμε (ήρθαμε) χθες τὸ θράδυ επά, με τὸν Νικολάκη τὸν Τσελεμεντέ και έπηε (έπηγε) στοῦ παπα τὸ σπίτι νά μάς ετοιμάσουνε και τὸν άνημένο (περιμένω).

— Τίνος παπα,

— Τοῦ παπα της Πάρου.

— Τί λές, θρε παλασέ ; "Εδὼ, θρε, είναι ή Σίφνο !

Είπε και έπαθε δ θοσκός, γιά νά τὸν πείση ότι δὲν βρίσκεται στην Πάρο.

Τὸν βοήθησε πολὺ και τὸ ξημέρωμα, που ξεφεδε καλά, και είδε ο Τσατσάνης τὸ χωριό του.

— Μωρέ, τί μοῦ φκιάσανε!... Ντροπή!

...

"Ενα μῆνα έκανε ο κύρ "Αντωνάκης νά φανῇ από την ντροπή του στο καφενείο τοῦ χωριού.

Μά και ένα χρόνο έπειτα, όταν τὸν συναντούσαν στὸν δρόμο, τὸν πείραζαν οί Σίφνιοι:

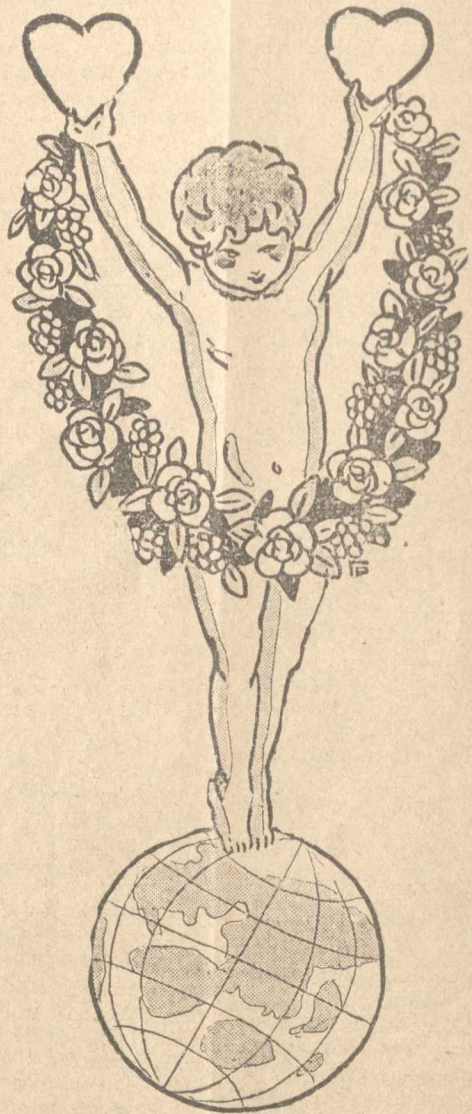
— Καλὼς ώρισε, καπετάνιο, από τή... Σίφνο ! τοῦ λέγανε.

...

"Ετσι περνάει ή ζωή, στα άπόμερα νησιά, τ' άποκλεισμένα από τις πλατειές τις θάλασσες, με τις μικροχαρές και τις μικροφιλοτιμίες τους, τις μικροφιλοδοξίες τους, μικροστενοχώριες και τις μικροεπιτυχίες τους, τὰ μικροκαταρρεύματα τους και τις μικροδιασκεδάσεις των, μικροπράγματα μικροζωής, που περνῶν εκεί με θόρυβο και πάταγο μεγάλης τρικυμίας.

Τρικυμία σ' ένα τσοούφλιο καρυδιού...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΙ ΛΕΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ

ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ Τ' ΑΜΙΜΗΤΑ, ΤΑ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΑ

"Ο μίστερ Τζιμ Μπράουν, διευθυντής και ιδιοκτήτης τὸ ὁμωνύμου εργοστασίου χρωμάτων, από τὰ μεγαλύτερα στὸ είδος του στην "Αμερική, δίνει εξαιρετική σημασία στη διαφήμισι.

"Ο Μπράουν πληρώνει σήμερα κολοσσιαία ποσά γιά ρεκλάμα. Σ' όλες τις έφημερίδες της "Αμερικής δημοσιεύει συχνά διαφημίσεις και πελώρια άφίς στους τοίχους έκθεσάων τήν άνωτερότητα τὸν προϊόντων του.

"Εσχάτως πέθανε ή σύζυγός του. "Ο Μπράουν τής άφήγει μεγαλοπρεπέστατον τάφο από μάρμαρο, πάνω στὸ ὁποίο διέταξε και χαράξανε τὰ εξής:

"Ενταῦθα άναπαύεται ή σύζυγός τοῦ Τζιμ Μπράουν, τοῦ διοικητῆρος τῆς άνωτέρας ποιήτης χρωμάτων τῆς "Αμερικής. Τὰ χρώματα τὸν έργασίων τοῦ Μπράουν όχι μόνον είναι άνώτερα δια, αλλά και φθινότερα. Μιά δοκιμή θά σὰς πείθῃ!

"Η μαντάμ Ντόμσκυ είναι ή πὸ φημισμένη μοιρολογίστρια μιάς τὸν άνωτικῶν έπαρχιών τῆς Πολωνίας.

Στις κηδείες τὸν διαφόρων ευπόρων κατοίκων, ή μαντάμ Ντόμσκυ, άγκαθίζεται γιά νά κλαίη και νά μοιρολογῇ τὸν νεκρό.

Πρὸ ήμερῶν πέθανε κάποιος πλούσιος και οί κληρονόμοι του έθεώρησαν ὡς χρέως τους νά καλέσουν την Ντόμσκυ νά μοιρολογῇ.

"Αλλ' ο άνθρωπος που έστάλη έπέστηψε μόνος του και στην σχετική έρώτηση τὸν ένδιαφερομένον άπάντησε:

— "Η Ντόμσκυ ζητεῖ συγγνώμη, με δὲν έχει κουράγιο, νά κλαίη σήμερα, γιάτὶ τὸ πρῶτὸ πέθανε ο άντρας της.

— Την καυμένη!... Θά θράχυναι άπ' τὰ μοιρολόγια...

— "Οχι, θράχυναι άπ' τὰ... τραγῶδια.

— Πῶς ;

— Ναί. "Ηταν τόσο ή χαρά της, ὡςτε μέθυσε και ξελαργυγίστηκε τραγουδώντας!...

Σε μιά έπαρχιακή πόλι τῆς "Αγγλίας συνέχεται κατ' αὐτὰς τὸ περιεργότερο συνέδριο, τὸ «συνέδριο τὸν άνωτικῶν περιέργους εξεις».

Στὸ συνέδριο δήλωσαν, ότι θά πάρουν μέρος άνθρωποι με περιέργες συνηθειές άπ' ὅλον τὸν κόσμο. "Ανάμεσα σ' αὐτοὺς θά είναι κι' ένας Λονδρέζος, ο οποίος έχει την μονομανία νά κυλά στὰς λεωφόρους τοῦ Λονδίνου ένα τεράστιο καρυδι, σπρώχνοντάς το με μιά ὀδοντογλυφίδα.

Ένας "Αμερικανὸς που έχει την μανία νά μαζεῦη τις επικεφαλίδες ὅλων τὸν έφημερίδων τοῦ κόσμου, ένας Πολωνὸς που έχει την μανία νά κλέβῃ τὰ κουτάλια.

τῆς κομπόσας, όταν τρώγῃ στὰ μεγαλύτερα εστιατόρια τὸν πρωτευουσῶν τῆς Εὐρώπης και πολλοί και διάφοροι άλλοι... θλαμμένοι.

...

— Καί πῶς τὰ πέρασε στην... Σίφνο, άφεντικό ;

...

"Ετσι περνάει ή ζωή, στα άπόμερα νησιά, τ' άποκλεισμένα από τις πλατειές τις θάλασσες, με τις μικροχαρές και τις μικροφιλοτιμίες τους, τις μικροφιλοδοξίες τους, μικροστενοχώριες και τις μικροεπιτυχίες τους, τὰ μικροκαταρρεύματα τους και τις μικροδιασκεδάσεις των, μικροπράγματα μικροζωής, που περνῶν εκεί με θόρυβο και πάταγο μεγάλης τρικυμίας.

Τρικυμία σ' ένα τσοούφλιο καρυδιού...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΑΠΟ ΕΝΑ ΣΠΑΝΙΟ ΒΙΒΛΙΟ

Ταπεινὰ Στὴν Επιδάδα

(Πῶς είδαν τὴν "Ελλάδα κατὰ τα έτη 1/91 και 1798 οί Μανιάτες τῆς Κορινθίης Δήμος και Νικόλαος Στεφανόπολις)

(Συνέχεια από τὸ προηγούμενο)

— Μοῦ είπες πῶς θέλεις ν' άνέθης στην κορυφή αὐτοῦ τοῦ λόφου. Μά θά ίκανοποιήσης καλύτερα την περιέργειά σου, άν άνέθης σ' αὐτὸν τὸν άλλο λόφο, που θέλεις άπέναντι, περιστοιχισμένο από δέντρα και έρείπια τειχῶν. Καθὼς είναι πιὸ ψηλός, από την κορυφή του θά μπορέσης νά δῇς ὁλόκληρο τὸ νησί και νά θρῆς αὐτὸ που ζητᾷς.

"Εκεί, θά συναντήσης σκορπισμένα καταγῆς έρείπια άρχαίων κτιρίων. "Εκει, στα δέντρα και στις πέτρες, εἶνε χαραγμένοι αριθμοί που δὲν τοὺς καταλαβαίνω γιάτὶ δὲν ξέρω οὔτε νά γράφω, οὔτε νά διαβάζω και που θά μοῦ τοὺς εξήγησης εσύ...

"Ευτυχισμένη νέε ! Εἶσαι ο πρώτος που ἐπισκέπτεσαι αὐτὰ τὰ όντρα, αὐτὰ τὰ έρείπια. Ποτέ από τότε που γεννήθηκα —κι' έχω κλείσει πιά τὰ δγδόντα τέσσερα χρόνια μου— οὔτε και στὸν καιρὸ τὸν προγόνου μου, δὲν ξέρω, οὔτε άκουσα νάρε κανεῖς ξένος στὰ Κύθηρα.

"Εἶσαι ο πρώτος ξένος που θλέπω και θλέπω άκόμα σέ σένα την έμπροσθοφυλακή τῆς άπελευθερώσεώς μας από τὸ ζυγὸ τὸν "Ενέτων, που ήσαν γιά μάς φριχτοὶ τύραννοι. Πῶς εἶμαι ευχαριστημένος! Μά δὲν εἶσαι μονάχα Γάλλος... Εἶσαι επίσης και "Ελληνας... Μιλᾷς τῇ γλῶσσά μας σαν νά είχες γεννηθῇ στὸν τόπο μας...

"Γεμάτος έμπιστοσύνη σέ σένα, σοῦ ζητάω μιά χάρι. "Ο λόφος είναι πολὺ ψηλός, ο δρόμος δύσκολος, τὰ πόδια μου είναι άδύνατα.

— Λάθε την καλοσύνη νά μοῦ δώσης τὸ μπράτσο σου και, ἐνῶ θά περπατᾷς, νά μοῦ διηγήθῃς τίποτε γιά τὸν πόλεμο τῆς "Ιταλίας.

Τοῦ έδωσα τὸ μπράτσο κι' άρχισα νά τοῦ διηγοῦμαι λεπτομερῶς τις νίκες που είχαν καταγάγει στην "Ιταλία οί Γάλλοι, δηγούμενοι από τὸν Βοναπάρτη.

Κάθε λέξις που πρόσφερα, ήταν γι' αὐτὸν ένα νέο άντικείμενο χαράς. Μά ή χαρά του διπλασιάστηκε όταν πρόσφερα τὸ όνομα τοῦ Βοναπάρτη που θέλησε νά τὸ μάθῃ άπ' ἐξω. Πά νά τὸ χαράξῃ μάλιστα καλύτερα στη μνήμη του, δὲν έπαψε νά τὸ επαναλαμβάνῃ σ' ὅλο τὸν ὑπόλοιπο δρόμο.

"Ὅσο πλησιάζαμε σ' αὐτὸ τὸ λόφο, που οί ντόπιοι τὸν λένε "Απλουνέρι, ένιωθα νά κυλάη στις φλέβες μου μιά φωτιά που μοῦ ἀνήγγελλε κάποιον πρᾶγμα υπερφυσικό. Σε κάθε θῆμα μου, μεγάλωνε μέσα μου ή έπιθυμία νά γνωρίσω αὐτὸ τὸ μέρος.

Μά, κρύβοντας την ταραχή μου, ρώτησα τὸ σεβάσμιο σύντροφό μου :

— Γιατί θέλησες νά μ' ὀδηγήσης σ' αὐτὸν τὸν λόφο κι' όχι στὸν άλλο;

Εἶχα ξεχάσει, θέλετε, ότι μοῦ είχε πῇ προηγούμενως τοὺς λόγους αὐτῆς τῆς προτιμήσεως. "Αλλοίμονο ! εἶμαστε ἐξ ἱσοῦ άφηρημένοι κι' ο ένας κι' ο άλλος. "Ενῶ εκείνος δὲν έπαυε νά επαναλαμβάνῃ τὸ όνομα τοῦ Βοναπάρτη, ἐγὼ δὲν είχα πάει νά συλλογίζομαι τῇ Λουκρητία.

— Γιατί από τὸ ὕψος αὐτοῦ τοῦ λόφου, μοῦδάντησε ο γέρος, θά μπορέσης νά δῇς ὁλόκληρο τὸ νησί μας. "Ο λόφος αὐτὸς μάλιστα, χάρις στὸ ὕψος του και στη θέσι του, φαίνεται σαν νά θέλῃ νά δεσποσῇ σ' ὅλη την οίκομένη.

"Από κει φαίνεται ο Μωριάς κι' ὅλα τὰ καράβια που πηγαίνουν στα λιμάνια τῆς "Ανατολῆς ή που γυρίζουν άπ' αὐτά... Μά νά, κοντεύουμε νά φτάσουμε... Μά προηγούμενως πρέπει νά περάσουμε αὐτὸ τὸ δάσος...

Δὲν φαντάζεστε ποιά ήταν ή έκπληξίς μου όταν είδα στην είσοδο τοῦ δάσους αὐτοῦ, τὰ έρείπια μιάς άρχαίας άψίδος μ' αὐτὴν την έπιγραφή : ΚΑΡΔΙΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΑ !

Ρώτησα τὸ γέρο άν αὐτὸς είχε θάλει εκεί αὐτὴν την έπιγραφή.

— Πῶς μποροῦσα νά κάνω ένα τέτοιο πρᾶγμα, μοῦ άπάντησε, στη στιγμή που καθώς σὰς είπα δὲν ξέρω οὔτε νά γράφω οὔτε νά διαβάζω ; Δὲν έχω πάει πιὸ πέρα από τὸ νησί μου... Γεννήθηκα πάνω σ' αὐτὸ τὸ λόφο και δὲν ξέ-

ρω παρά μόνο τὰ περίχωρά του. "Ὅσο γιά τὸ ὑπόλοιπο νησί, καμμιά δεκαριά φορές μόνο έχω κατέβει σ' αὐτό.

Σταθήκαμε γιά νά ξεκουραστοῦμε λίγο κι' άρχισα νά τοῦ άπευθύνω διάφορες έρωτήσεις.

— Εἶσαι παντρεμένος ; τὸν ρώτησα ἐν πρώτοις.

— Δὲν σκέφτηκα ποτέ μου νά παντρευτῶ, μοῦ άπάντησε. Κι' αὐτὸ γιάτὶ στην οίκογένειά μας ο πρωτότοκος κληρονόμος ὅλα τ' άγαθὰ ὑπὸ τὸν δρο ότι δὲν θά παντρευτῇ ποτέ και θά φυλάῃ σ' ὅλη του τῇ ζωῇ, αὐτὸ τὸ δάσος.

— Δὲν εἶσαι λοιπὸν χριστιανός, άφού, ὡποχρεωμένος καθὼς εἶσαι νά μένης ἐδῶ σ' ὅλη σου τῇ ζωῇ, δὲν μπορεῖς νά κατέβῃς στὸ γειτονικὸ χωριὸ και νά πᾶς ν' άκούσης τῇ Θείᾳ λειτουργίᾳ.

— Εἶμαι χριστιανός με τῇ χάρι τοῦ Θεοῦ. Μά ὅσο γιά τῇ λειτουργίᾳ μπορεῖ νά είναι κανένας χριστιανός και χωρὶς νά πηγαίνῃ νά τὴν άκούῃ. "Αποτραπήγμενος σ' αὐτὰ τὰ μέρη, ακολουθᾷ τις συμβουλές και τις ὀδηγίες τὸν προγόνων μου, ή ὁποῖες συνίστανται κυρίως στὸ νά μὴν κάνω κακὸ σέ κανένα και νά κάνω τὸ καλὸ σέ ὅλους... Σύμφωνα νά μ' αὐτὰ τὰ δυὸ άξιόματά έχω κανόνισει τῇ ζωῇ μου και σύμφωνα μ' αὐτὰ έχω ζήσει ὡς τώρα. Θεωρῶ ἱερὸ καθήκον μου νά τ' ακολουθῶ γιάτὶ αὐτὴ ήταν ή θέλησι τὸν προγόνων μου.

— "Χεῖς συγγενεῖς στὸ νησί ;

— Ναί. "Ενας μάλιστα από τοὺς άνεψιούς μου με πληροφόρησε χθές τὸ θράδυ, γυρίζοντας από τὸν Ποταμό, ότι δὲν ανήκομε πιά στοὺς Βενετούς, ἀλλὰ στοὺς Γάλλους. «Τί είναι αὐτοὶ οί Γάλλοι ;» τὸν ρώτησα. Κι' αὐτὸς μοῦ άπάντησε τότε : «Εἶναι γενναῖοι άνδρες με αἰσθήματα, οί ὁποῖοι, άφού άποτίναξαν τὸ ζυγὸ τῆς δουλείας τους, θέλουν τώρα ν' άπελευθερώσουν και τοὺς άλλους λαοὺς κι' έφτασαν ὡς ἐμᾶς... "Ω ! άν θέλετε, θείε μου, τοὺς δυὸ άπεσταλμένους τὸν!... Ξέρουν τῇ γλῶσσά μας καλά σαν ἐμᾶς και μιλᾷσιν με τὸν έναν άπ' αὐτοὺς ὡς μιλᾷ με σένα τὸν ἑδιο. "Ὅλος ο κόσμος μπορεῖ νά τοὺς πλησιάσῃ και νά τοὺς μιλήσῃ... Κι' αὐτοὶ πάλι άπαντοῦν χωρίς καμμιά περιφάνεια σ' ὅλο τὸν κόσμο...» — Ποιά είναι ή χώρα που κατοικοῦν οί Γάλλοι ; ρώτησα τὸν άνηψιό μου. — "Η Δημοκρατία τους, μοῦ άπάντησε, βρίσκεται κοντὰ στη Δημοκρατία τῆς Βενετίας, τῇ ὁποῖα ὑπόταξαν. Οἱ κυριώτεροι νόμοι τους είναι νά ζῶνε σαν άδελφοὶ χωρίς διακρίσεις και νά πεθαίνουν ὅλοι γιά την ελευθερία τους.

"Επειτα άπ' αὐτὴ τῇ διήγησί τοῦ άνηψιού μου, συνέχισε ο γέρος, κυριεύθηκα από την άκατανίκητη έπιθυμία νά σὰς γνωρίσω και νά σὰς μιλήσω γιά νά με πληροφορηθετε καλύτερα γιά ὅλ' αὐτὰ τὰ θαυμαστά πρᾶγματα. Τώρα μιά και είχα την εὐτυχία νά σὰς συναντήσω την στιγμή που πηγαίνα στὸν Ποταμό, έπίτῃδες γιά νά σὰς θρᾷ, εξήγησέτε μου, σὰς παρακαλῶ, ὅσο μπορεῖτε καλύτερα ποῖοι είναι οί σκοποὶ τὸν Γάλλων.

"Ικανοποίησα ὅσο μποροῦσα καλύτερα την έπιθυμία του αὐτῇ κι' εκείνος ρουφῶσε κυριολεκτικῶς τὰ λόγια μου. Μολοντί άγράμματος, ήταν ὡστόσο προικισμένος μ' έξαιρετική άντίληψι και με καταλάβαινε πολὺ καλά.

"Ὅταν τελείωσα, κόντευε ὀχτὼ ή ὡρα...

— "Ας μποῦμε τώρα, τοῦ είπα, σ' αὐτὸ τὸ δάσος, και ἀε άνέθουμε στην κορυφή τοῦ λόφου.

XII

ΤΟ ΙΕΡΟ ΔΑΣΟΣ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ

"Επειτα από μιά στιγμή θριακόμαστε μέσα στὸ ἱερὸ δάσος τῆς "Αφροδίτης, γιάτὶ δὲν άμφέβαλλα καθόλου ότι τὸ δάσος αὐτὸ ανήκε στην "Αφροδίτη. Με είχε πείσει ή έπιγραφή που είχα διαβάσει στην είσοδό του, στὰ λείψανα τῆς άρχαίας άψίδος, ή ὁποῖα, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα χρησίμευε γιά νά ἐπικοινωνῇ τὸ δάσος με τὸ νάο. (Ακολουθεῖ)

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΜΙΛ

ΕΝΑ ΚΑΛΟ
ΝΟΙΚΟΚΥ-
ΡΙΟ

Ήταν το 1920 ή το 1921, δεν θυμάμαι καλά. Είχα αποφασίσει να κάνω μία μεγάλη έκδρομη με την μοτοσυκλέτα μου ως τα περίχωρα του Άρρας. Ήθελα να επισκεφθώ τα πε-

διά των μαχών, στα οποία είχα ζήσει μαζί με τους Άγγλους τον εφιάλτη του παγκοσμίου πολέμου. Άλλο μόνον

άκομη κι' εκείνη την εποχή αυτά τα εδάφη διατηρούσαν τήν ίχνη της τραγικής αιματηρής συρράξεως. Ή γή ήταν σκαμμένη, με τεράστια ανοίγματα από τις δίδες, ήταν καμένα τα δέντρα και μία άπεραντη στρατιά λευκών σταυρών απλωνόταν εμπρός μας! Ήταν ή πιό πύθμη ή πιό ανατριχιαστική έρημος του θανάτου, την οποία μπορούσε ν' αντικρύσει το βλέμμα μου. Γι' αυτό προχωρούσα με την καρδιά θαρείά από τη μελαγχολία. Ξαφνικά γιά να συμπληρωθώ ή άτυχία μου έσπασε ένα πεντάλ της μηχανής μου. Ήμουν πλέον υποχρεωμένος να μείνω εκεί περα σ' αυτήν την έρημιά. Ή νύχτα που άρχισε να πέφτει έκανε πιό τραγική και δύσκολη τη θέσι μου. Θά έμενα λοιπόν σ' αυτήν την νεκρούπολι; Αυτό δεν τό εύρισα και τό σο εύχάριστο.

Σέ μία στιγμή όμως είδα να περνά ένας άνθρωπος. Ή εμφάνισίς του με ξάφνιασε τόσο, ώστε τό έκανα μία ήλίθια έρώτησι:

— Τί θέλετε δώ πέρα;

— Καί σεις, με ρώτησε μ' άπλότητα εκείνος, που πηγαίνετε;

Παρατήρησα ότι μιλούσε με την χαρακτηριστική προφορά των κατοίκων του Άρτουά. Ωστόσο τό έξηγησα:

— Ήθελα να κάνω μία βόλτα στην πεδιάδα. Μά ή μηχανή μου χάλασε.

— Ήταν φυσικό να τό πάθετε σ' έναν τέτοιο παληόδρομο, γκρίνιαξε.

— Ελπίζω όμως, συνέχισα, ότι θα καταφέρω να φθάσω ως τό Άρράς. Μου φαίνεται ότι απέχει δεκαπέντε χιλιόμετρα... Θά προσπαθήσω να πάω με τά πόδια... Μά γιά να είμαι ειλικρινής δεν ξέρω αυτή τη στιγμή που θρίσκομαι.

— Δεν θα φθάσετε στο Άρράς πριν από τά μεσάνυχτα, μ' απάντησε, αν έννοείται δεν χαθήτε... Καλλίτερα είναι να μείνετε δώ πέρα... Αύριο φεύγετε με τό λεωφορείο. Αν θέλετε μπορώ να σάς φιλοξενήσω στην καλύβα μου. Βέβαια ή περιποίησι δεν θα είναι σπουδαία, μά θα εισάστε καλλίτερα παρά να κοιμηθήτε σ' αυτήν την πεδιάδα των τσακυλιών.

Τόν εύχαρίστησα και δέχθηκα την πρότασί του. Άλλως τε δεν μπορούσα να κάνω και διαφορετικά. Καθώς θαόίζαμε όμως τόν ρώτησα:

— Κι' εσείς τί κάνετε δώ πέρα; Μά την αλήθεια φανταζόμουν ότι σ' αυτό τό μέρος δεν θα συναντούσα ούτε ένα ζωντανό άνθρωπο.

Χμ! Έδώ θρίσκονται τά υπάρχοντά μου. Μετά τόν πόλεμο... Ξαναγύρισα.

— Άλλά, παρατήρησα, καθώς ξέρω, αυτό τό έδαφος δεν μπορεί να καλλιεργηθή άκομη. Είναι πολύ έπικίνδυνον... Ξεχνάτε τις δίδες που δεν έχουν σκάσει και πού είναι χωμένες στη γή;

Συζητώντας είχαμε φτάσει στην καλύβα του. Παρατήρησα τότε έναν άλλο άνθρωπο πού έψαχνε προσεχτικά τις τρύπες των δίδων.

— Ή κυβέρνησις πληρώνει, μου έξηγησε ο συνδοός μου, δέκα φράγκα την κάθε δίδα που θα θρούμε. Είναι μία

καλή δουλειά... Ζούμε καλά...

— Έχουμε και τά ζώα μας, είπε ο άλλος μπαίνοντας στην συζήτησι.

Κι' αλήθεια στην αύλη ένας χοίρος μ' έλο τό ποσό των παιδιών του κυλιόταν στα θούρκα. Είδα άκομη έναν πλούσιο όρνιθώνα, μία άγελάδα και λίγα πρόβατα.

Στην είσοδο της καλύβας, μία άρκετά όμορφη γυναίκα παρουσιάσθηκε γιά να μάς υποδεχθή με τά τέσσερα παιδιά της.

— Υπάρχει επίσης κύνηγι δώ πέρα, μου έξηγησαν. Μόνον πού οι άγροφύλακες είναι αυστηροί γιάτι άκομη δεν επιτρέπεται... Μά γι' άπόψε έχουμε έναν πρώτης τάξεως λαγό.

Καθήσαμε στο τραπέζι. Πεινούσα διαβόλεμένα. Μου έσέρβιραν μία σούπα μία αληθινή γαλλική σούπα καλωσοισμένη πού σου έρχόταν να φάς και την σουπιέρα! Έπειτα σέρβιραν τόν λαγό και θάλαν κρασί στί ποτήρια. Τα παντα ωστόσο εκεί μέσα μευ θύμιζαν τά χαράκωματα. Τα σκεύη, ή λάμπα, τά καθίσματα, όλα ήταν άπομεινάρια τών στρατιωτικών έξαρτημάτων. Παρατήρησα άκομη ότι στην άτμόσφαιρα υπήρχε κάτι τι τό μυστηριώδες κι' άνεξήγητο. Διαισθανόμουν ότι αυτοί οι άνθρωποι κρύβαν ένα μυστικό.

Έκείνο, ωστόσο πού κατάλαβα ήταν ότι ο άνθρωπος πού μ' είχε συναντήσει ήταν ο ιδιοκτήτης του σπιτιού. Ο δεύτερος του χρησίμευε μάλλον γιά θρησκεία και ύπηρεσις. Έι ταύτοις έκείνο πού μπερδεύε τα πράγματα ήταν ή συμπεριφορά της γυναίκας. Μιλούσε και στους δυο με την ίδια οικειότητα κατά την διάρκεια του γεύματος, μόνο πού αυτοί δεν έκαναν κατάχρησι της καλωσύνης της. Άκομη κι' αυτά τά παιδιά δεν κάνανε καμιά έξαίρεσι.

Αυτό τό μυστήριο μου κίνησε τόσο την περιέργεια, ώστε ωρκίσθηκα να μη φύγω πριν να τό εξακριβώσω. Έκείνο πού ήθελα να μάθω ήταν ποιός από τους δυο ήταν ο σύζυγος και τί δεσμό είχε με τόν άλλον πού ενώ τόν είχε ύπηρετι του ωστόσο έρριόντουσαν στιγμές πού του φερνόταν σαν να ήταν ίσοι.

Τί είχε συμβή κι' είχε συνδέσει πολύ αυτούς τούς ανθρώπους;

— Πρέπει να τό μάθω ή ψιθύρισα. Πρέπει όπωσδήποτε να τό μάθω...

Και ζήτησα την εύκαιρία γιά να διαφωτίσω αυτό τό μυστήριο.

(Συνέχεια στη σελίδα 56)

*Έψαχνε προσεχτικά στίς τρύπες των δίδων.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΜΟΡΦΥ

ΖΗΜΙΚΡΟΝΛΛ

ΠΩΣ ΝΑ ΓΑΠΙΜΕΝ

(Συνέχεια από τό προηγούμενο)

— Ναί, απάντησε ή Ρίτα με ύφος νειροπόλο. Αυτή με τράβηξε από τις συνειδήσεις τις γραμμές της στιγμής άκριβώς πού θα μ' έλυανε

τό τραίνο. Αυτή!...

— Μά έσύ, Ρίτα μου, παρατήρησε ή μαρκησία, είχες πη πώς άκουσες την στιγμή εκείνη τη φωνή της μητέρας σου; Ή ξανθή Ρίτα με τά ούρανόχρωμα μάτια δεν απάντησε τίποτε, μά δυο δάκρυα κύλισαν άργά στα μάγουλά της.

— Πρέπει να φροντίσουμε με κάθε τρόπο γι' αυτήν την δυστυχισμένη, είπε κι' ο Ρενέ συγκινημένος κι' αυτός.

Τό άμάξι είχε φθάσει πειά στον μεγαλοπρεπή και πανάργυριο πύργο τών Κεραντέκ και στάθηκε μπροστά στην είσοδο τών τιμών.

Έπειτα από μερικές στιγμές ο Ρενέ έμπαινε στο δωμάτιο πού είχαν παραχωρήσει στον κ. ντε Ζεμπριάν.

Ο γέρο Βρετόνος εύπατρίδης, μισοξαπλωμένος σε μία πολυθρόνα, τόν δέχτηκε με την συνηθισμένη του έγκαρδιότητα.

— Με ρωτάς τί κάνω, μικρέ μου Ρενέ, απάντησε στις έρωτήσεις του. Τώρα είμαι σχεδόν καλά... Τό γέριό μου ξεροκέφαλό μου άντέχει, θάέλεις... Μά εκείνου τό κατεργάρη πού με χτύπησε δεν ήταν και τόσο γερό. Με πληροφορήσαν πρό όλίγου ότι πέθανε στον σταθμό της χωροφυλακής, χωρίς να άνακτήσει τις αισθήσεις του, χωρίς να προφέρη λέξι. Αυτό ήταν άλλως τε τό καλλίτερο πού είχε να κάνει θέλω να μιλήσω λίγο μαζί σου γι' αυτόν...

— Μά δεν μου φαίνεται και τόσον ενδιαφέρον...

— Είναι ενδιαφέρον πολύ περισσότερο άπ' ότι φαντάζεσαι. Μά έν πρώτοις, άς μιλήσουμε καθαρά. Άγαπάς τη μικρούλα μας Ρίτα (λέω τη «μικρούλα μ α ς» γιάτι, μην ξεχάσεις πώς είναι θετή μου κόρη) και ή λαμπρή μητέρα σου έδωσε την συγκατάθεσί της στον γάμο σας. Υπάρχει μία παροιμία πού λέει: «Δεν υπάρχει καλό σπίτι πού να μην έχη τόν κρεμασμένο του». Έτσι κάθε οικογένεια, όσο ταπεινή ή άριστοκρατική κι' άν είναι, όσο παλιά ή καινούργια, έχει τό στιγμή της, τό μυστικό της πού προσπαθεί να τό κρύψη από τους άλλους.

— Αυτή είναι ή αλήθεια, άλλοι μόνον! Είπε θλιβερά ο Ρενέ. Κι' όταν ή συκοφαντία μπαίνει στη μέση...

— Ή συκοφαντία ή ο έκβιασμός, διέκοψε ο Ζεμπριάν τό μαρκησία. Έτσι έρχόμαστε στο θέμα μας... Έξακολουθώ: άσφαλώς ή μαρκησία μητέρα σου θα σε άνακονίσει: κάθε τι πού ξέρει σχετικώς με την μνηστή σου, πριν συγκατατεθή στους γάμους σας.

— Ναί, απάντησε ο Ρενέ. Ή μητέρα μου μου τά είπε όλα. Και άν δεν τά μάθατε και σεις, όλα, αυτό συνέβη γιάτι δεν θελήσατε να την άκούσετε...

— Άνέλεσάν άλλοι την φροντίδα να με πληροφορήσουν, άγαπημένο μου παιδί.

— Ά! Υπάρχουν κι' άλλοι, είπε ζωηρά ο Ρενέ, πού ξέρουν ότι...

— Ναί! τόν διέκοψε ο ντε Ζεμπριάν. Ο Ρόγκμπυ, παρα-

δείγματος χάριν. Μά αυτός πέθανε. Φοβάμαι όμως πολύ ότι αφήνει πίσω του κάποιον συνένοχο ή και συνένοχους πού τά ξέρουν όλα...

Ο Ρενέ, άκούγοντας τά λόγια αυτά, άναστατώθηκε.

— Ο Ρόγκμπυ; Ο Ρόγκμπυ, είπατε;

— Ναί... Μ' αυτό τούλάχιστον τό όνομα μου παρουσιόστηκε ο άθλιος αυτός έκβιαστής.

— Ο Ρόγκμπυ, ο παραχαράκτης ξαναείπε ο Ρενέ, ο όποιος θυμήθηκε τις άποκαλύψεις του γέρου Μπερνάρ.

— Άκριβώς! απάντησε ο Ζεμπριάν. Ωστε τόν ξέρεις, Ρενέ; Άπευθύνθηκε λοιπόν σε σένα, πριν έρθη σε μένα;

— Όχι. Τόν ξέρω έξ άκοής μόνο... Ά! ματεύω τώρα τά πάντα! Τί δλέθρια έμπνευσι πού είχα ν' άπευθυνθώ στον Ζακόμπ!... Σίγουρα εκείνος δημιούργησε όλην αυτήν την ιστορία.

— Ζακόμπ! Ξαναείπε ο ντε Ζεμπριάν. Ά! αυτός λοιπόν είναι ο περίφημος Ούλλιαμ; Στάσου, άκουσέ με!...

— Μά είμαι όλος αυτιά!

Ο ντε Ζεμπριάν διηγήθηκε τότε λεπτομερώς στον Ρενέ ντε Μονφόρ όλα όσα είχαν συμβή κατά την διάρκεια της άπουσίας του: την εμφάνισι του Ρόγκμπυ, την άπόπειρα του έκβιασμού, την σύλληψί του, την άπόδρασί του και τό δραματικό τέλος αυτής της ιστορίας στον δρόμο του Κεραντέκ.

Με τη σειρά του, κι' ο νεαρός μαρκησίας διηγήθηκε όλα όσα ήξερε κι' αυτός. Διεκήρυξε την άθωότητα του Άρνόλντ, ύπεστήριξε ότι ο άτυχής εισπράκτωρ είχε παρασυρθή σ' ενέδρα κι' έφερε σαν έπιβεβαίωσι στα λεγόμενά του τις δηλώσεις του λοχαγού Ρενιέ, και του γέρο Μπερνάρ.

— Άθώς! φώναξε ο Ζεμπριάν, ο όποιος άρχισε να τρέμη άπ' τη χαρά του με την σκέψι ότι τό παιδί του ήταν άθώο από τό έγκλημα πού τό άπέδιδαν. Ο Ζάν Φρανσουά άθώς! Τότε δεν υπάρχει παρά ένας μόνο ένοχος κι' αυτός...

Ετοιμάστηκε να προσθέση, καθώς ξαναθυμήθηκε, άλλοι μόνον! τούς πρώτους του έρωτες: «Κι' αυτός είμαι έγώ!»

Μά συγκρατήθηκε και ψιθύρισε:

— Αυτό είναι μυστικό του Θεού!

XXVI
Ο Κ. ΖΑΚΟΜΠ ΤΡΕΜΕΙ

Εξη οδοιπόρος περίπου μετά τόν θάνατο του άθλιου Ρόγκμπυ, διαταβρίσκουμε στο Παρίσι, στο καπνιστήριο του μεγάρου Μονφόρ, τόν κ. ντε Ζεμπριάν, έντελώς πειά καλά στην ύγεια του, τόν νεαρό μαρκησία Ρενέ και τόν γέρο Μπερνάρ, να συζητούν τό αιώσιο ζήτημα.

Γιάτι κι' ο Ζεμπριάν, παρ' όλη την προχωρημένη του ηλικία, προσεχώρησε κι' αυτός με ένθουσιασμό στην έλεγχή συμμάχια του Ρενέ και του Μπερνάρ γιά την άποκατάστασι της τιμής του Ζάν Φρανσουά Άρνόλντ.

Οι τρεις ήρώές μας πρόκειται ν' άρχίσουν σε λίγο τό κύνηγι της Μαγκκέι, του ανθρώπινου αυτού θηρίου. Πού θα τό θρούν; Έχουν έμπιστοσύνη στην τύχη, άν και ο ποιoidήποτε άλλοι, στην θέσι τους, ή' άπελπιζόντουσαν.

Συγχρόνως, έπειδή ο γάμος της Ρίτας και του Ρενέ της θα γίνη σύντομα, αποφάσισαν να εξασκούν συνεχή επίτηρησι στον άπαίσιο Ζακόμπ.

Τό πράγμα αυτό δεν τούς είναι και τόσο δύσκολο, γιάτι ο γυιός του Μπερνάρ ύπηρετεί μέσα στην Τράπεζα. Με τη βοήθειά του μάλιστα κατέστρώσαν μία μικρή κωμωδία, γιά να τρομοκρατήσουν τόν Ζακόμπ και να τόν αναγκάσουν να μνή επιχειρήση τό παραμικρό.

Άς κρίνουν τώρα οι άναγνώστες μας άπ' όσα θα διηγη-

θοῦμε παρακάτω κατὰ πόσον πέτυχε ἡ κωμωδία αὐτή.

Ἐνα μῆνα μετὰ τὴν ἀναχώρησι τοῦ Ρόγκμπυ γιὰ τὴν Βρετανίαν, ὁ κ. Ζακόμπ, μὴ λαβαίνοντας καμμίαν εἰδησιὴν ἀπ' αὐτόν, ἀρχισε ν' ἀνησυχῇ ἐξαιρετικῶς, νὰ ταραζεται, νὰ τρέμει μὲ τὸ παραμικρό. Φοβώταν μήπως ὁ συνένόχος του εἶχε συλληφθῇ καὶ τὸν εἶχε ἀποκαλύψει κ' αὐτόν. Δὲν ἔβγαινε πειὰ ἀπὸ τὴν Τράπεζα παρὰ γιὰ νὰ τρέξῃ νὰ κρυφθῇ στὸ σπῆτι του, περιμένοντας πάντα μὲ ἀγωνία ἐπιστολὴν— κρυπτογραφικὴν, ἐννοεῖται, — ἀπὸ τὸν Ρόγκμπυ ἢ καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιο...

Δυὸ ὁδομάδες πέρασαν ἀκόμα κ' ἐπειδὴ οὔτε ὁ Ρόγκμπυ εἶχε φανῇ, οὔτε ἡ ἀστυνομία τὸν εἶχε ἐνοχλήσει τὸν ἴδιο, ὁ Ζακόμπ κατέληξε στὸ συμπέρασμα:

— Ὁ Ρόγκμπυ κατάφερε στὸν ἐκδίασμό... Σίγουρα τοῖσπε κάποιον μεγάλο ποσόν, τὸ κράτησε γιὰ λογαριασμό του καὶ δὲν θὰ τὸν ξαναῖδῶ, παρὰ μόνον, ὅταν θὰ μείνῃ ἀπὸ ἀπένταρος. «Αἱ τὸν κανάγια!...» Ἀς τολμήσῃ νὰ ξαναῖδῃ νὰ μοῦ ζητήσῃ λεφτά!... Θὰ τὸν συγυρίσω ὁ-πως τοῦ ἀξίζει...

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, σηκώθηκε καὶ πῆγε στὴν τράπεζα, ὅπου ἀρχισε τὴν καθημερινή του ὑπηρεσία.

Ἦταν τόσο ἐκνευρισμένος ὁ τρομερὸς κύριος προσωπά-ρης τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὥστε ἐπέπληττε καὶ τιμωροῦσε τοὺς ὑπαλλήλους μὲ τὴν πιὸ ἀσήμενη ἀφορμὴ ἢ μᾶλλον χωρὶς καμμίαν ἀφορμὴ.

Σὲ κάποια στιγμή, γυρίζοντας στὸ γραφεῖο του ἀπὸ τὸ τμήμα τοῦ Ἑλέγχου, ὅπου εἶχε πάει γιὰ κάποια ὑπηρεσία εἶδε ἀπάνω στὸ τραπέζι του μιὰ ἐπιστολὴ.

Ἀμέσως θυμωμένος χτύπησε ἕνα κουδούν. Ὁ κλητὴρας τῆς ὑπηρεσίας παρουσιάσθηκε.

— Σοῦ εἶπα χίλιες φορές, τοῦ εἶπε αὐστηρά, νὰ μοῦ πα-ραδίδῃς κάθε ἐπιστολὴ πού ἐρχεται στὰ χέρια μου...

— Αὐτὸ κάνω πάντοτε, κύριε Ζακόμπ.

— Ὅχι κ' αὐτὴ τὴ φορά! Κύτταξε.

Καὶ τοῦ ἔδειξε τὴν ἐπιστολὴ πού ἦταν ἐπάνω στὸ γρα-φεῖο του.

— Τὴ βλέπω, εἶπε ὁ κλητὴρας. Μὰ δὲν ἀφῆσα ἐγὼ αὐτὴ τὴν ἐπιστολὴ ἐκεῖ.

— Δὲν τὴν ἀφῆσες ἐσὺ; Τότε ποῖος τὴν ἀφῆσε;

— Τὸ ἀγνοῶ, κύριε Ζακόμπ, μὰ σὰς ἐπαναλαμβάνω ὅτι δὲν τὴν ἀφῆσα ἐγὼ.

Ποῖος λοιπὸν μῆκε στὸ γραφεῖο μου, κατὰ τὴν διάρ-κεια τῆς ἀπουσίας μου;

— Τὸ ἀγνοῶ κ' αὐτὸ, κύριε προσωπάρχα. Πηγαίνοντε-μαι διαρκῶς στὰ διάφορα τμήματα καὶ δὲν μπορῶ νὰ ξέ-ρω.

— Καλὰ! Πῆγαινε!...

Ὁ κλητὴρας δὲν περίμενε νὰ τοῦ τὸ ξαναπῇ κ' ἔσπευσε ν' ἀφήσῃ μόνον τὸν τρομερὸ προσωπάρχα.

Ὁ Ζακόμπ πῆρε τότε ἀπότομα τὴν ἐπιστολὴ καὶ ἐξέσκισε τὸν φάκελλο.

Μὰ, μόλις τῆς ἔρριξε μιὰ ματιά, μιὰ κραυγὴ, ὅμοια μὲ ρόγχο, ἐξέφυγε ἀπὸ τὰ χεῖλη του.

Μὲ μάτια διεσταλμένα, κατὰχλωμος, τρομοκρατημένος, τρελλός, διάβασε τὴν μυστηριώδη ἐπιστολὴ, ἡ ὁποία ἔγρα-φε τὰ ἑξῆς:

«Κύριε Ζακόμπ,

Τελείωσα ὅσο μποροῦσα καλλίτερα γιὰ τὰ δικά μου σὺ μ' ἐφοῦν τὴν ἀποστολὴ πού μοῦ ἀναθέσατε... Μὴν ἀσχολεῖσθε λοιπὸν περὶ γιὰ μένα. Ἡ τύχη μου κανονίστηκε.

Μὰ ἀνεγκάστηκα, γιὰ τὰ συμφέροντά μου πάντοτε, ν' ἀποκαλύψω σ' αὐτοὺς πού μὲ στείλατε νὰ ἐκθίσω κ' οἱ ὅποιοι μὲ πληρώσαν πολὺ κα-λά, ὅλες τὶς σκέψεις μας καὶ τὶς πράξεις πού κάναμε μαζὺ. Ἐτοί-σα κρατοῦν στὴν διάθεσί τους καὶ γι' αὐτὸ, γιὰ τὸ συμφέρον σας αὐτὴ τὴ φορά, σὰς συμβουλεύω νὰ περιοριστῇτε ἀποκλειστικὰ στὸ ἐξῆς στὰ κε-θήκοντά σας ὡς προσωπάρχου τῆς Τράπεζης.

Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο θὰ φθάσῃ στὰ χέρια σας αὐτὴ ἡ ἐπιστολὴ, θὰ σὰς ἀποδείξῃ ὅτι ἔχω κάποια ἰσχὺ μέσα στὴν Τράπεζα.

Δικός σας
ΡΟΓΚΜΠΥ

Ν. Γ. Σὲ περίπτωσι πού ἡ ζωὴ σοῦ γίνῃ ἀνυπόφορο θάρος, σοῦ στέ-νω ὅ,τι χρειάζεται γιὰ ν' ἀπαλλαγῇς ἀπ' αὐτὴν.

Ὁ κ. Ζακόμπ ἔκανε μιὰ κίνησι τρόμου. Εἶχε δὴ ἐπάνω στὸ τραπέζι του, ἀκουμπισμένο στὴν πέτινι τσάντα του,

τὸ ρεθόλθερ τοῦ παλαιοῦ του συνενόχου — τὸ ὅτι πού κα-θὼς θὰ θυμοῦνται οἱ ἀναγνώσται μας, εἶχε θρῆ ὁ κ. π. Ζεμπριὰν στὴν τσέπη τοῦ Ρόγκμπυ.

Μὲ τὸ μέτωπό του πλημμυρισμένο ἀπὸ ἰδρώτα ἀγώνιας, ἀρπάξε τὴν ἐπιστολὴ καὶ τὸ ὅπλο, τὰ ἔκρυψε καὶ τὰ δύο μέσα στὴν τσάντα του, τὴν ἔπληρε κάτω ἀπ' τὴ μασχάλη του καὶ ὅγῃκε ἀπ' τὸ γραφεῖο του σὰν τρελλός.

— Νὰ εἰδοποιήσῃς τὴν διευθυνσι ὅτι εἶμαι ἀδιάρθετος κ' ὅτι πηγαίνω στὸ σπῆτι μου, εἶπε στὸν κλητὴρα πού συν-ήθως στὸν προθάλαμο.

Ὁ κλητὴρας αὐτὸς δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν γυιὸ τοῦ γέ-ρο Μπερνάρ... κ' αὐτὸς εἶχε παίξει τὸν κυριώτερον ρόλο στὴ μικρὴ κωμωδία πού σκάρωσαν εἰς θάρος τοῦ πρίστα-μένου του οἱ τρεῖς ἥρωές μας.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΤΑ ΑΠΟΚΡΥΦΑ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ.

†

ΕΝΑ ΣΥΝΤΡΙΜΜΙ

Ἀς ἀφήσουμε τὸν ἀπαίσιο Ζακόμπ νὰ θαυαστῇ ἀπὸ τὴν θανάσιμη ἀγωνία του, ὅς ἀφήσουμε τοὺς ἀγαπημένους μνηστῆρας, τὸν Ρενὲ καὶ τὴ Ρίτα νὰ γεύονται τὴν ὑπερ-τή εὐτυχία τους, γιὰτὶ ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου τους ὀρίστηκε πειὰ, ὅς ἀφήσουμε τοὺς εὐγενεῖς μας ἥρωες νὰ συνεχίζου-ν μὲ τὴν εὐλογία τῆς μαρκησίας, τὶς ἔρουνές τους, — ἢ μᾶ-λλον ὅς προηγηθῶμε ἀπ' αὐτούς...

Ἀς κάνουμε ὅ,τι ἔκαναν ἄλλοτε ἡ τρομερὴ Μαγκάλ καὶ ὁ συνένόχος τῆς ὁ στοργαλιστὴς Μπονεμόρ, μετὰ τὴν κλοπὴ τοῦ ἑκατομμυρίου τῆς Τραπεζῆς καὶ τὸν φόνο τοῦ Ἀρνόλντ. Ἀς περάσουμε τὸ στενὸ τῆς Μάγχης καὶ ὅς πᾶμε στὴν Ἀγγλία.

Μεταφέρουμε λοιπὸν τώρα τὴν δρᾶσι μας στὸ Λονδίνο. Ὅλοι, ὅσοι ἐπισκέφθηκαν τὴ μητρόπολιν τῆς θρητανικῆς αὐτοκρατορίας, ξέρουν τὴν πλατεῖα τοῦ Λαϊτσεστερ, ὅπου ἐρῶνεται στὴ μέση ἐνὸς μεγάλου κήπου, τὸ ἀγαλμα τοῦ μεγαλειτέρου Ἀγγλοῦ δραματικοῦ ποιητοῦ, τοῦ Οὐίλλιαμ Σαίξπηρ, τοῦ ποιητοῦ τῶν ποιητῶν.

Μὰ δὲν εἶναι τόσο τὸ ἀγαλμα τοῦ ἀθανάτου συγγραφέως τοῦ «Ἀμλετ» καὶ τοῦ «Βασιλῆως Λήρ» πού τραβᾶ τὸν κό-σμο στὴν πλατεῖα, ὅσο τὰ δύο μεγάλα θέατρα πού ὑπά-ρχουν σ' αὐτὴ: ἡ «Ἀλάμπρας» μὲ τὴ μαυριτανικὴ ἀρχιτεκτο-νική της, ὅπου ἐπιδεικνύονται, κάθε θράδῳ, τὰ ὀρεινότερα κορίτσια τοῦ κόσμου, καὶ τὸ «Ἀμπὴρ» θέατρο νεώτερο τῆς «Ἀλάμπρας», πού δὲν ὑστερεῖ ὅμως καθόλου σὲ θέλησιν.

Κέντρο τῆς λεγομένης «Γαλλικῆς» συνοικίας τοῦ Λον-δίνου, γεμάτη μοντέρνα ξενοδοχεῖα καὶ κοσμοπολιτικὰ ρε-στοράν, ἡ πλατεῖα Λαϊτσεστερ ἔχει ὅχι καὶ τόσο καλὴ φή-μη στοὺς πουριτανικοὺς κύκλους τῆς ἀγγλικῆς πρωτεύου-σης.

Τὸ θράδῳ πού ὀδηγοῦμε τοὺς ἀναγνώστας μας στὴν λο-νδρέικη πλατεῖα Λαϊτσεστερ ἦταν Σάββατο, ἡμέρα πληρω-μῆς καὶ συνεπῶς ἐξόδιον.

Ἐνῶ τὰ κέντρα καὶ ἡ ταβέρνες γεμίζουν ἀπὸ κόσμο, ἄ-λα πλήθη συμπαγῇ συνωστίζοντουσαν μπρὸς τὶς πόλεις τῶν-νὺς μεγάλων θεάτρων.

Γύρω ἀπ' τοὺς δμίλους αὐτοὺς, τριγύριζαν οἱ διάφοροι μικροπωληταί: ἐφημεριδοπῶλες πού διαλαλοῦσαν τὶς θρα-υνὲς ἐκδόσεις τῶν «Τάιμς» καὶ τοῦ «Νταίλυ Μαίηλ», κα-πέλλες ρακένδυτες πού προσέφεραν στοὺς κυρίους ἀνθ-ριά νὰ στολίσουν τὶς μπουτονιέρες τους, γυναῖκες, μὲ πρ-ώπο κόκκινο ἀπ' τὸ πιστό, πού κρατοῦσαν καλὰθὰ γε-μάτα ἔλβεινά πορτοκάλια, τὰ ὁποῖα πουλοῦσαν.

Ἀνάμεσα στὶς τελευταῖες, ἕνα φτωχὸ πλάσμα, ντυμένο ἔθλια, μὲ μεγάλους κύκλους γύρω ἀπ' τὰ μάτια της, ξεγυ-νίζε μὲ τὴν εὐγένεια καὶ τὴ θλίψι πού ἦσαν ἀποτυπωμέν-στὸ ἰσχυρὸ καὶ χλωμὸ πρόσωπό της.

Τοῦ κάκου ἔφερε γύρω πολλὰς φορές τὸν κόσμο πού κα-τάβιναν ἢ πλατεῖες πόρτες τῆς «Ἀλάμπρας» προσφέροντας μέσα στὴν καταχινισμένη ἐκείνη θροαδὴ τοὺς καρπούς τῶν χωρῶν τοῦ ἡλίου, χαλασμένους ἀπὸ τὴ φριχτὴ ὄμνη-σιν τοῦ Ταμέσως.

Ἐπειτα, ὅταν τὸ πλῆθος τῶν θεατῶν ἐξαφανίστηκε μέσα

στὸ θέατρο, ἔρριξε στὸ καλὰθὶ τῆς, ἀπ' τὸ ὁποῖο δὲν εἶχε πούλῃσει οὔτε ἕνα πορτοκάλι, ἕνα ὀδυνηρὸ θλέμμα κ' ἄ-φῃσε νὰ τῆς ἐξέλθῃ ἕνας στεναγμὸς ἀπελπισίας.

— Ὡ φτωχούλα μου ἀγαπημένη! ψιθύρισε. Γλυκεῖά μου μικρούλα!...

Μερικοὶ καθυστερημένοι θεαταὶ φάνηκαν τὴν στιγμή ἐ-κείνη καὶ δειλὰ προχώρησε πρὸς αὐτοὺς, προτείνοντας τὸ ἐμπόρεμά της:

— Κύριε, ἀγοράστε ἕνα πορτοκάλι, σὰς παρακαλῶ!

— Ὅχι!

— Μιὰ πέννα μόνον, κύριε, ἔχει τὸ ὄρχιο αὐτὸ πορ-τοκάλι!...

Μὰ ὁ διαδότης προσπερνοῦσε χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ, ἐπι-σπεύδοντας τὸ θῆμα του γιὰ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν ἐνοχλήσι-της.

Καὶ κάθε φορά πού φαινόνταν κάποιοι ἄνθρωπος ξανάκα-νε ἡ δυστυχισμένη τὸ ἴδιο, μὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ἐτοί-μενε ἐκεῖ ἀνατριχιάζοντας, ἀπελπισμένη κάτω ἀπὸ τὴ λε-πτὴ θρογὴ πού εἶχε ἀρχίσει νὰ πέφτῃ καὶ εἰσχωροῦσε στὸ λεπτὸ ὕψος τῶν φτωχικῶν τῆς ρούχων.

Μὰ ἐκείνη οὔτε πρόσεχε κἂν τὴ θρογὴ. Συλλογιζόταν τὸ παιδί της, τὴ λατρευτὴ σάρκα τῆς ἀθλίας σαρκὸς της, τὴν μικρὴ τῆς κόρη πού τὴν εἶχε ἀφήσει μόνη στὸ σπῆτι, νὰ ἐφωνίζῃ καὶ νὰ κλαίῃ ἀπ' τὴν πείνα.

— Ὡ! τὰ παιδιά πού πεινᾶνε...

Ἡ μητέρα τῆς εἶχε πῆ ὅταν ἔφευγε:

— Κάνε ὑπομονή, μικρούλα μου, μὴν κλαῖς πειὰ... Θὰ σοῦ φέρω νὰ φᾶς...

Καὶ ἡ μικρούλα τῆς ἀ-πάντησε:

— Ὡ! μὴν ἀργήσῃς, μαμά!... Πεινάω τό-σο!...

Μὰ ὡρες ὀλόκληρες εἶ-χαν περάσει ἀπὸ τὴ στι-γμὴ ἐκείνη.

Εἶχε ὅγῃ ἔξω ἀπελπι-σμένη, χωρὶς νὰ ἔξερῃ πού θὰ θρῆ ψωμί, πού θὰ θρῆ τὶς λίγες δεκάρες πού τῆς χρειαζόταν γιὰ νὰ τὸ ἀ-γοράσῃ.

Πρὶν ἀπὸ ὀχτὼ μέρες εἶχε πάει τὴ ραπτομηχα-νὴ της, τὸ μοναδικὸ τῆς πρᾶγμα πού τῆς χρησί-μευε γιὰ νὰ κερδίζῃ τὸ ψωμί της, στὸν ἐνεχυρο-δανειστή, ὁ ὁποῖος τῆς ἔ-δωσε ἕνα ἀσήμαντο ποσό πού μόλις ἔφθανε γιὰ νὰ πληρώσῃ τὶς δύο ὁδομά-δες τοῦ ἐνοικίου πού χρε-ωστοῦσε γιὰ τὴν κάμαρή της καὶ γιὰ νὰ ζήσῃ μερικὲς ἡ-μέρες.

Καὶ τί κάμαρη! Σ' ἕνα σιδερένιο κρεββάτι, ἕνα στρώμα γεμάτο κουρέλια, χωρὶς σεντόνια, μιὰ θρωμερὴ κουθέρτα, ἕνα τραπέζι καὶ δύο καρέκλες ξεχαρβαλωμένες.

Πρὶν ἀπὸ δύο μῆνες δὲν δοῦλενε πειὰ. Τὸ κατῆχημα ρα-πτικῆς πού τῆς ἔδινε ἐργασία εἶχε χρεωκοπήσῃ κ' εἶχε κλεισθῇ, καὶ φυσικῶς ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα δὲν μποροῦσε νὰχρὶ οἰκονομίες μὲ τὰ εἰκοσι φράγκα πού κέρδιζε ὡς τότε τὴ ὁδομάδα.

Ἡ φτώχεια, ἡ πιὸ μαύρη φτώχεια, μῆκε στὸ σπῆτι τῆς παρθένιας, μητέρας αὐτῆς, ἂν μποροῦμε ν' ἀποκαλέσουμε σπῆτι τὴν γυνὴ καὶ παγωμένη καμαρὴ τῆς πού εἶχε ἕνα παράθυρο σὲ μιὰ σκοτεινὴ αὐλὴ, ὅπου δὲν ἔφθανε ποτὲ καμμίαν ἀχτίνα ἡλίου.

Ζῶσε ὡστόσο ἐκεῖ πρὶν ἀπὸ καιρὸ μὲ τὸ κοριτσάκι της πού παρ' ὅλ' αὐτά, εἶχε μεγαλώσει μέσα στὴν δηλητηρια-σμένη ἀτμόσφαιρα τῆς ἀθλίας ἐκείνης συνοικίας, τὴν ὁποία τὸ κολοσσαῖο χίριο τῆς «Ἀλάμπρας» στεροῦσε ἀπὸ τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα.

Ἐτοί ἡ μικρούλα εἶχε μαρᾶζώσει σὰν λουλοῦδι τῶν ἀ-γρῶν μέσα σ' ἕνα ὑπόγειο κ' ἔμενε καχεκτικὴ παρ' ὅλη τὴν ἀνάπη καὶ τὶς φροντίδες τῆς μητέρας της.

Τοῦ κάκου, ἀπὸ τότε πού ἔκλεισε τὸ κατάστημα ραπι-κῆς, ἡ μητέρα πῆγαινε ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα, ἀπὸ μαγαζί

σὲ μαγαζί, ὅχι πειὰ γιὰ νὰ ζητήσῃ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ζητιανέψῃ ἐργασία.

Τὸ φτωχικὸ ντύσιμό της, τὸ ἀδυνατισμένο πρόσωπό της, τὸ δειλὸ παρουσιαστικὸ τῆς, προκαλοῦσαν ἴσως τὸν οἶκτο, ἀλλὰ δὲν προκαλοῦσαν τὴν ἐμπιστοσύνη.

Πῶς μποροῦσαν νὰ ἐμπιστευθῶν μιὰ ἐργασία σ' αὐτὴν τὴν φτωγὴ πού ἐμοιάζε μὲ ζητιάναν;

Διαγμένη ἀπὸ παντοῦ, κουρασμένη, ἀπογοητευμένη δὲν μποροῦσε ν' ἀνθέξῃ περισσότερο.

Ὁ Τάμεσις ἦταν κοντά. Θὰ μποροῦσε εὐκόλα νὰ ζητήσῃ τὴν αἰώνια γαλήνη μέσα στὸ λασπωμένο σάββατο τῶν νε-ρῶν του.

Μὰ ἦταν ἐκεῖ ἡ πολυαγαπημένη τῆς μικρούλα... Πεινοῦ-σε καὶ τὴν περίμενε ἀνυπόμονα...

Πλαγιασμένη στὸ φτωχικὸ κρεββάτι, τυλιγμένη στὴ θρω-μερὴ κουθέρτα ἡ μικρούλα Τζέννυ, γοητευτικὴ καὶ χλωμὴ κοπελλίσσα τεσσάρων χρόνων, εἶχε παρακολουθήσει τὶς κι-νήσεις τῆς μητέρας της μὲ τὰ μεγάλα τῆς μαῦρα μάτια, πού ἔλαμπαν μὲ μιὰ πυρετώδη λάμψη, γιὰτὶ ἡ μητέρα της, πρὶν ὅγῃ ἔξω, εἶχε τριγυρίσῃ τὸ δωμάτιο, ρίχνοντας παντοῦ ἐ-ρευνητικὰς ματιές.

Κύτταξε μὴν ἔμενε ἀκόμα τίποτε γιὰ νὰ τὸ πᾶν στὸ ἐνε-χυροδανειστήριο...

Μὰ τοῦ κάκου!... Τίποτε... Δὲν ἔμενε ἀπολύτως τί-ποτε!...

Δὲν εἶχε κρατήσῃ πα-ρὰ μόνον τ' ἀπαραίτητα ρούχα, τ' ἀπολύτως ἀπα-ραίτητα...

Μέσα στὴν ἀπόγνωσί-της, εἶχε γράψῃ στὴν μη-τέρα της — γιὰτὶ εἶχε ἀ-κόμα μητέρα, — ἐκθέτον-τας σ' αὐτὴν τὴν κατὰ-στασί της καὶ ἱκετεύον-τάς τὴν νὰ τὴ βοηθήσῃ.

Δυὸ μέρες κατόπιν — τὸ πρωὶ τῆς ἡμέρας ἐκεῖ-νης ἀκριφῶς, εἶχε λάβει τὴν ἀκόλουθην ἀπάντησι:

«Πρὸς τὴν μὲς Μαίρην Ντὶκ-σον.

Κόρη μου,

Ἐκανες ἀσχημά πού μοῦ ἔ-γραψες.

Ἡ ἐπιστολή σου ἔγινε ἀφορ-μὴ νὰ ἔχω εἰσιῇ σκητὴ μὲ τὸν πατέρα σου.

Ξέρεις τὴν κατάστασί μας; εἴμαστε δέκα στὸ τραπέζι. Ἀδ-ελφοί σου...

τοὶ πού τοὺς γνώρισες πού μικροὺς, μεγάλωσαν καὶ ἡ δρεῖ τὸς με-γάλωσε μαζί τους.

Πρέπει νὰ θρῆψουμε μὲ ὅλ' αὐτὰ τὰ στόματα, καὶ ἡ «Ἀναμορφωτικὴ Θρησκευτικὴ Ἐταιρεία» τῆς ὁποίας ἀρχηγὸς εἶναι ὁ πατέρας σου, εἶναι φτωγὴ καὶ ὀλιγάριθμη, κ' ὀπάρχει κίνδυνος νὰ λιγοστῇ τὰ μέλη της ἀκόμα περισσότερο. Ὅχι γιὰτὶ δὲν ὑπάρχει πίστις, ἀλλὰ γιὰτὶ οἱ καιροὶ γίνονται ὀλοῦν καὶ πιὸ σκληροὶ καὶ τὰ πρᾶγματα σφίγγονται.

Ἀρκεῖ νὰ σὲ πληροφορήσω ὅτι στοὺς ἐράσιους μαζεύουμε μόνο πέντε ν. ε. δ. (δεκάρες περίπου), ἐνῶ ἄλλοτε μαζεύαμε σὲ ἄλ' ἑνὶ α.

Μὰ αὐτὸ δὲν ἀπελπίζει τόσο τὸν σεβασμιώτατο Σπίτφιλντ, τὸν πατέρα σου καὶ σύζυγό μου, ὅσο τὸν ἀπελπίζει ἡ διαγωνίη σου πού ντροπάζει τὴν οἰκονομίαν μας, μιὰ οἰκονομία τὴν ὁποία σεβόντουσαν καὶ ἐκτιμοῦ-σαν κ' οἱ πιὸ ἀσέβεις ἀκόμα.

Τὴν διαγωνίη σου αὐτὴ δὲν σοῦ τὴ συγχωρεῖ, δὲν θὰ σοῦ τὴ συ-χωρήσῃ ποτὲ.

Ἐλπίζω πᾶς ὁ χρόνος θὰ ἐπὶσῃ τὴν πληγὴν σου, μὰ ἡ πληγὴ αὐτὴ εἶναι ἀνοιχτὴ καὶ ματώνει πάντοτε ὅσο καὶ τὴν πρώτη μέρα, τὴν κα-ταρμένη γιὰ πάντα μέρα, πού μοῦ ἀπολόγησες ὅτι θὰ γίνωσιν μη-τέρα!...

Μητέρα χωρὶς σύζυγο, ἐσὺ, ἡ κόρη ἐνὸς ἱερωμένου, ἐνὸς μεθωμένου!...

Φριχτό! Φριχτό!

Ἐτοί σὲ συμβουλεύσαμε ὅταν ἦσιν μικρὴ:

Ἐτοί ἀκολούθησες τὰ εὐρεθὴ μαθήματα πού σοῦ δώσαμε κατὰ τὴν παιδικὴ καὶ νεανικὴ σου ἡλικία:

Τοῦ κάκου, τί ἔκανες τὴν ὀλόγη σου, τὴν τιμὴν σου καὶ τὴν

δική μας ;

Προσέχου σύμφωνα με τ' αναμνηστικά θρησκευτικά μας κείμενα και θα ενώσω και τις δικές μου προσευχές με τις δικές σου. Αυτό είναι το μόνο που ή, μητέρα σου μπορεί να κάνει για σένα.

ΑΝΝΑ ΣΠΙΤΙΛΙΑΝΤ

Κάτω απ' την επιστολή αυτή, υπήρχε το ακόλουθο ύστερο-γράφο:

«Σχίσε ή κάψε την επιστολή αυτή, για να μην πέση στα χέρια κανενός τρίτου, πράγμα που θα μπορούσε να εκθέση τον αδελφό σου Τζών, ο οποίος βρίσκεται στο Λονδίνο και προετοιμάζεται για να μπη στην «Αναμνηστική» Εταιρεία.

«Εκανες πολύ καλά που πήρες άλλο όνομα. Τί θα γινόταν αν μάθαινε πως έχει αδελφή μία κόρη - μητέρα, μία χαμένη κοπέλλα.

Προσπάθησε, αν μπορείς, να ξαναγυρίσης στον ίδιο δρόμο, να ξαναγίνης τίμια και θεώρησε την τωρινή σου αθλιότητα ως μία δικαία τιμωρία του ούρανο.

Θα θεωρούσα τον έαυτό μου ένοχο αν, βοηθώντας σε, αντίτασσόμουν στις θεϊκές θελήσεις.

Χαίρε.»

Πριν θυγ' έξω, ή Μαίρη ξαναδιάβασε την επιστολή — την ηρωική αυτή επιστολή — και, αντί να την καταστρέψει, όπως της συνιστούσε ή μητέρα της, την έβαλε στην τσέπη της.

«Αφθονα δάκρυα κυλούσαν στα μάγουλά της, όχι τόσο για την άρνηση, όσο για την σκληρότητα αυτής της άρνησης.

Δέν περίμενε τόσο σκληρότητα εκ μέρους της μητέρας της.

«Α! ή μητέρα της την συμβούλευε να ξαναγυρίση στον ίδιο δρόμο, να γίνη πάλι τίμια...

Μά από τον ίδιο δρόμο δέν είχε απομακρυνθ' παρά μία φορά μόνο κ' είχε τιμωρηθ' πολύ γι' αυτό για να παραστατήση και για δεύτερη φορά.

Αυτή ή μητρική σκληρότητα την έκανε ν' αγανακτ'.

Και ή μικρή Τζένου επαναλάμβανε κάθε τόσο με την ικευτική φωνή της:

— Πεινάω, μαμά!... Πεινάω, μητερούλα!...

«Η Μαίρη πήρε την απόφασή της, μία απελπισμένη απόφαση, και αφού φίλησε το παιδί της με τρέλλα και μ' απελπισία σαν να επρόκειτο να μην το ξαναδ' ποτέ, θ'ήκε έξω.

11

ΤΟ ΚΑΛΑΘΙ ΜΕ ΤΑ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ

Είχε αποφασίσει να δοθ' στον πρώτο τυχόντα για να σώση την κόρη της.

Μά όταν κύταζε τα κουρέλλια της, όταν είδε μέσα στον μικρό καθρέφτη το άναμνηστικό κ' άδυνατισμένο πρόσωπό της, στο οποίο είχε αποθέσει τη σφραγίδα της ή θλίψη, παραιτήθηκε από την τελευταία αυτή έλπίδα, από το άθλιο αυτό μέσο να κερδίση το ψωμί του παιδιού της.

Ποιός θα την ήθελε ;
«Επρεπε όμως κάτι να κάνη, να προσπαθήση να κερδίση ένα κομμάτι ψωμί.

Κοντά στο σπίτι της, στη γωνιά ενός αδιέξοδου δρόμου, ένας Έθραϊός, ονομαζόμενος Νάθαν, είχε ανοίξει ένα όπωροπωλείο.

Είχε αγοράσει δυο-τρεις φορές απ' αυτόν ένα πορτοκάλι για τη μικρή Τζένου και σκέφθηκε ότι θα της έδινε ίσως με πίστωση ένα πορτοκάλι, που θα το πήγαινε άμέσως στην κόρη της για να καθουχάση κάπως την πείνα της.

«Ο ψωμάς, στον οποίο χρεωστούσε μερικά σελίνια, της είχε άρνηθ' σκληρά κάθε νέα πίστωση και της είχε θάλει μάλιστα τις φωνές για να το δώση το χρέος της.

«Όσο για τον χαπάτη, από τον οποίο ψώνιζε σπανιώτατα, αυτός δέν της είχε κάνει ποτέ πίστωση, γιατί έβλεπε το άθλιο ντύσιμό της.

«Εμενε μόνο ο μανάθης. Σ' αυτόν δέν χρεωστούσε τίποτε και θα της έδινε θέλεια ένα πορτοκάλι για το παιδί της.

«Επήγε πράγματι σ' αυτόν και εκείνος άκουσε χαμογελώντας την αίτησή της.

— Σε ξέρω, της είπε. Σε βλέπω να περνάς κάθε μέρα και μου φαίνεται καλή κοπέλλα. Μπορώ να σου δώσω ένα ή και δυο πορτοκάλια για τη μικρή σου, μά και ξεη πένν ες ακόμα.

— «Ω! σάς ευχαριστώ, κύριε...

— Περίμενε... Πρέπει όμως να τις κερδίσης.

— Βέβαια. Τί πρέπει να κάνω ;

— Θα πάρης αυτό το καλάθι μέσα στο οποίο θα βάλω δυο ντουζίνες πορτοκάλια, θα τα πουλήσης και όταν το καλάθι άδειάση, θα σου δώσω τις ξεη πένν ες.

— Μά ρωτάτε αν δέχομαι ; «Ω! ευχαριστώ...

— Κι' αν τα καταφέρης άπόψε, θα σου δώσω κ' άλλα πορτοκάλια για πούλημα αύριο... Μπορείς από τώρα να τα μεσάνυχτα να τα ξεπουλήσης όλα... Χέ! Χέ! μικρούλα μου, ο μπάρμπα Νάθαν έχει εμπιστοσύνη σε σένα, άπόλυτη εμπιστοσύνη. Σου εμπιστεύεται το εμπόρεμά του. Αυτό δέν θα το έκανε για όλον τον κόσμο. Μά σου το ξαναλέω, μου φαίνεται καλή κοπέλλα...

Κι' ενώ ο Έθραϊός μιλούσε, τοποθετούσε ένα - ένα μέσα στο καλάθι τα πορτοκάλια, τα οποία έπαιρνε από μία κοσάνα που ήταν πίσω απ' τον πάγκο του.

— Κύτταξε, μικρούλα μου, σου διαλέγω τα πιο όμορφα πορτοκάλια, τα πιο όμορφα...

Μά στην πραγματικότητα, διάλεγε εκείνα, που είχαν σμάδια σπατίλας. Φρόντισε μάλιστα να κρύψη στο βάθος του καλαθιού μερικά πορτοκάλια που ήταν έντελως σάπια.

— Τελείωσα. Δρόμο τώρα, όμορφή μου με τα γλυκά μέτια.

— Θα πάω εν πρώτοις να δώσω ένα πορτοκάλι στη μικρή μου.

— «Α! όχι! όχι! όχι ακόμα!... Δέν γίνεται έτσι ποτε... Θα χάσης την καλλίτερη ώρα για το πούλημα. Τώρα μαζεύεται όλος ο κόσμος μπροστά στην «Αλάμπρα». Εκεί θα ξεπουλήσης σίγουρα... Είναι υπόθεσις δέκα λεπτών, αν ξέρης να κάνης τη δουλειά σου. Η μικρή σου μπορεί να περιμένη δέκα λεπτά...

Δάκρυα έρχόντουσαν στα μάτια της Μαρίας. «Ήταν τόση ν' αναμνησ' με άπόγνωσι, να π'σ' αυτόν τον άνθρωπο να της δώση μερικές πεντάρες ως προκαταβολή από την είσπραξή της, ή τουλάχιστον να της δώση ένα κομμάτι ψωμί.

Μά ο Έθραϊός της φώναζε με όρμη:

— Τί περιμένεις λοιπόν ; Δρόμο! Δρόμο!... Σο έρω πως θα χάσης την πιο καλή ώρα!... «Αχ! αυτές ή περπελογυναίκες!

«Η Μαίρη έφυγε λογαριάζοντας μόλις θ' απομακρυνόταν λίγο να τραθήξη κατά το σπίτι της και να πάη ένα πορτοκάλι στη μικρούλα της. Μά ο Νάθαν θ'ήκε έξω και την παρακολούθησε με το βλέμμα του δείχνοντας πως δέν ήταν απ' αυτούς που μπορούσε να τους ξεγελάση εύκολα. Για να πάη σπίτι της ήταν υποχρεωμένη να περάση από μπροστά του.

«Η Μαίρη τράθηξε λοιπόν λυπημένη που δέν θα μπορούσε να ξεγελάση προσωρινώς την πείνα του παιδιού της, μα γεμάτη με την έλπίδα ότι θα μπορούσε να πουλήση γρήγορα το εμπόρεμά της. «Ελπίδα που διαφεύστηκε σχεδόν άμέσως όπως είδαμε.

— Τζένλεμαν, ένα πορτοκάλι, έλεγ' στους διαβάτες που συναντούσε.

Δυο - τρεις στάθηκαν κ' έβλεπαν μέσα στο καλάθι της. Μά βλέποντας πως διατά πορτοκάλια είχαν άρχ'ε σπατίλας, τα ξανάβαλαν στην θέσι τους κ' απομακρύνθηκαν γρήγορα μουρμουρίζοντας.

«Ενας μάλιστα που είχε πληρώσει, την έβρισε.

Τότε ή φτωχή Μαίρη κατάλαβε ότι ο έντιμος κ. Νάθαν της είχε δώσει να πουλήση τα σάπια πορτοκάλια του για να τα ξεφορτωθ'.

«Η ώρα περνούσε. Τα δέκα λεπτά που θάφταναν, κατά τον Νάθαν για να ξεπουλήση, γίνοναν ώρα και δέν είχε θ'ήλει ακόμα παρά μία πένν ες μόνο.

Γιατί να περιμένη περισσότερο ;

(«Ακολουθ'ε)

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Η ΣΜΥΡΝΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΣΑΡΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Β'

Α Σ ζήσουμε πάλι σήμερα για λίγες στιγμές την παλιά τη νοσταλγική ζωή της Σμύρνης. «Η στιγμές αυτές είναι για μένα ένα τόσο τονωτικό θάλασμο!

Στο προηγούμενό μου σημείωμα είχα κάμει λόγο για τα φιλανθρωπικά και εκπαιδευτικά καστήματα της «Ελληνικής Κοινότητας Σμύρνης.

«Αξίζει τον κόπο να αφιερώσω και σήμερα λίγες γραμμές γι' αυτά.

«Ελεγα λοιπόν ότι, εκτός από την περιώνυμη και πανένδοξη «Ευαγγελική Σχολή» που ήταν το καύχημα, και ή ύπερηφάνεια του «Ελληνισμού της Μικράς Ασίας, εκτός από τς Κεντρικό Παρθενοναγώγειο και το άριστοκρατικό «Ομήρειο συντηρούσαν οι «Ελληνες της Σμύρνης και άπειρα δημοτικά σχολεία. Κάθε συνοικία είχε και την «Αστική της Σχολή. Πολλές συνοικίες μάλιστα είχαν διπλά σχολεία. Πόσα ήταν όλα-όλα; Τουλάχιστον 80 και είχαν έτήσιον προϋπολογισμό πάνω από 250,000 χρυσές τουρκικές λίρες ήτοι 250 εκατομμύρια δραχμές!

«Εκτός αυτών υπήρχαν και άφθονα ιδιωτικά γυμνάσια και δημοτικά σχολεία πολλά των οποίων ήταν άριστα στο είδος των. Είναι ζήτημα π. χ. αν σ' όλη την Ελλάδα βρίσκεται σήμερα ένα Λύκειο τόσο άρτιο, όσο ήταν το Λύκειο Γιαννίκη, Γυμνάσιο και «Εμπορική Σχολή, όσο τα «Εκπαιδτήρια του «Αρσίου, του Πασχάλη ή το Λύκειο «Ελικών, το οποίο τόσο ευδόκιμως συνεχίζει εδώ την δράση του.

Πώς συνετηρούντο αυτά! Το είπαμε! Από τα κληροδοτήματα, τις δωρεές και τις συνδρομές των όμογενών. Τα περισσότερα άλλως τε των φιλανθρωπικών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είχαν μεγάλες δικές τους περιουσίες σε κινητά κ' ακίνητα. Το νοσοκομείο μας, επί παραδείγματι, που είχε προϋπολογισμό 50 χιλ. χρυσές τουρκικές λίρες, δηλαδή 50 εκατομμύρια δραχμές, συνετηρείτο από μόνα τα εισοδήματά του. «Όλοι οι εισερχόμενοι άσθενείς ένοσηλεύοντο άπολύτως δωρεάν.

«Η Δημογεροντία Σμύρνης ήταν έπίσημο Κοινοτικό Σώμα. Σύμφωνα με τα περίφημα προνόμια του Γένους, ήταν άγνωστη σμηνή από την «Οθωμανική Κυβέρνηση και είχε κυριαρχικά δικαιώματα.

«Τί έίνδοξη και τη φωτεινή που ήταν ή δράσις της Δημογεροντίας της Σμύρνης! Οι δημογεροντές μας με έπί κεφαλής τον Μητροπολίτη, ήταν οι άκοίμητοι φρουροί και θεματοφύλακες της έθνικής μας παρακαταθήκης. «Ησαν οι άρχοντές μας! Θυμούμαι με συγκίνησι τα δνόματα πολλών απ' αυτούς. Τον Κινιμάνογλου, τον Τσουρουκτσόγλου, τον Σολωμονίδη, τον Χρηστάκη «Αθανασούλα, τον Παύλο Πιττακό και τόσους άλλους. «Από όλους τους παληούς δημογεροντάς της Σμύρνης δυο μονάχα ζούν σήμερα: «Ο Χρηστάκης «Αθανασούλας που ή φιλογενεία του ήταν άνάλογη με τον μεγάλο του πλοτόν και ο σεβαστός και πλήρης έθνικής δράσεως Παύλος Πιττακός. Τους συναντάς πότε-πότε στους αθηναϊκούς δρόμους. «Αγνωστοί μέσος άγνωστοί. Μά έμεις οι παλαιοί Σμυρνηοί που ξέρουμε την ιστορία τους, όταν τους συναντούμε άποκαλυπτόμεθα εύλαβικά. Δέν ξεχνούμε πως κάποτε ήταν οι άρχοντες της.

«Όπως ανέφερα στο προηγούμενό μου σημείωμα με του. Τούρκους τα περνούσαμε καλά γιατί ο τουρκικός λαός είναι λαός ήμερος, πρᾶος, άνεξίθρηστος και μεγαλοφυος. Οι Τούρκοι μάς έκτιμούσαν για την Ικαίότητά μας, όπως και έμεις τους έκτιμούσαμε για την ελκικρίνειά τους. «Ωστόσο συνέβαινε κάποτε και κανένα έπεισόδιο. Τό έπεισόδιο που θ' αναφέρω π. χ. συνέβη λίγο μετά το 1897. Βαλής της Σμύρνης ήταν τότε ο περίφημος Κιαμήλ

πασσάς που καθώς ήταν Κύπριος είχε μητρική του γλώσσα την «Ελληνική. Μητροπολίτης Σμύρνης, ήταν ο άείμνηστος γέρον Βασιλείος, για τον όποιον θ' άσχοληθώ άλλοτε και Γενικός Πρόξενος της «Ελλάδος ήταν ο μακαρίτης «Αντωνόπουλος.

Την εποχή εκείνη μόλις είχαν επαναληφθ' ή σχέσεις μεταξύ «Ελλάδος και Τουρκίας, που είχαν ως γνωστόν διακοπή, συνεπεία του άτυχούς πολέμου του 97 και πολλά έκκρεμη ζητήματα δέν είχαν ακόμη κανονισθ'. «Η Τουρκική Κυβέρνησις επέμενε να εισπράττεται από τους «Ελληνες ύπηκόους φόρος έπιτηδεύματος, πράγμα που δέν συνέβαινε πρό του πολέμου. «Αντιθέτως ο Πρόξενος της «Ελλάδος σύμφωνα με τις οδηγίες που είχε από την Κυβέρνησή του συμβούλευε τους «Ελληνες ύπηκόους της Σμύρνης να μη πληρώνουν έπ' οδενί λόγω στους Τούρκους εισπράκτορας τον φόρον αυτόν. Κι' έτσι κάθε μέρα είχαμε διάφορα μικροεπεισόδια.

«Ενας λοιπόν, από τους «Ελληνες ύπηκόους, ο έμπορος, Βασιλείος Βασιλακάκης, που είχε το καστήματό του στα Καρφιάδικα, άπέναντι από τον άστυνομικό σταθμό Καντάρ-Καρακόλ, έκτελών τις διαταγές του προξένου του δέν ένοούσε με κανένα τρόπο να υπακούση στις επανειλημμένες προσκλήσεις των φορατζήδων και ήρνετο έπιμόνως να πληρώση τον φόρο που του ζητούσαν. Κατόπιν αυτού ο μαλμουνούρης, δηλαδή ο οικονομικός έφορος διέταξε την σφράγισι του καστήματος του κ. Βασιλακάκη.

«Ως ήτο έπόμενο, ο κ. Βασιλακάκης έσπευσε ν' αναφερθ' στον Πρόξενό του, ο όποιος πάλι χωρίς καμμία δυσκολία διέταξε τον ύποπρόξενο Δηλιγιάννη να πάρη μαζί του ένα καθάρι του Προξένου και να πάη ν' άποσφραγίση διά της θίας το καστήμα του Βασιλακάκη.

«Ο ύποπρόξενος Δηλιγιάννης συνοδευόμενος από τον καθάρι έτρεξε στα Καρφιάδικα, πήγε στο σφραγισμένο καστήμα και χωρίς διατυπώσεις έσχισε τις σφραγίδες. Κι' έπειδή ο άστυνομός που φρουρούσε θέλησε να τον έμποδίση, ο Δηλιγιάννης, χωρίς διαταγή τον άρχισε στις γροθιές. Είπαμε ότι το καστήμα του Βασιλακάκη ήταν άπέναντι του άστυνομικού σταθμού Καντάρ - Καρακόλ. Οι άστυφύλακες λοιπόν μόλις άκούσαν τη φωνή του άστυνομίου έτρεξαν έπί τόπου και όπως ήταν έπόμενο μόλις είδαν σε τί άξιοθήρητα χάλια τον είχαν καταντήσει ή προξενικές γροθιές έξέμνησαν σε τόσο σημείο, ώστε έπετέθησαν κ' αυτοί, με την σειρά τους έναντιον του ύποπρόξενου και του καθάρι και αφού τους έξυλοκόπησαν άγρίως, τους ώδήγησαν με χειροπέδες στο δικαστήριο.

«Όταν ο Γ. Πρόξενος «Αντωνόπουλος άκουσε το πάθημα του ύποπρόξενου του κατελήφθη από μία τέτοια αγανάκτησι, ώστε χωρίς να είδοποίηση κανένα μπαίνει μέσα στο άμάξι του και διεμβύεται στο δικαστήριο, όπου χωρίς καν να περιμένη ν' αναγγελθ' μπαίνει στο ιδιαίτερο γραφείο του Βαλή Κιαμήλ πασά, ο όποιος εκείνη άκριβώς την ώρα άνέκρινε τον συλληφθέντα ύποπρόξενο.

«Ο «Αντωνόπουλος, χωρίς καν να χαιρετήση τον Κιαμήλ τρέχει κοντά στον ύποπρόξενό του, τον άγκαλιάζει, τον φιλεί και του λέει δυνατά:

— Εδ'ε, κ. ύποπρόξενε! «Εκαμες το καθήκον σου ως τίμιος στρατιώτης της «Ελλάδος, ή όποια θα ζήτηση Ικανοποίησι για την προσβολή που σου έγινε.

Πρέπει να σημειωθ' πως αυτά έλέγοντο την επομένη της ήτης μας του 1897.

«Ο γέρο - Κιαμήλ που ήταν άνθρωπος πολύ συνετός και συμπαθούς πολυ το έλληνικό στοιχείο αντί να έξοργισθ' με την στάσι αυτή του Προξένου μας περιωρίστηκε να του ελπ' χαμογελώντας :

— Κύριε Πρόξενε, έτσι δέν θα μπορούσαμε να συνεχισθούμε.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Συνέχεια.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ»

ΤΟ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

(Ένα αποκαλυπτικό άρθρο του Γάλλου δημοσιογράφου κ. Ριζώ Μπρεγκιέ για το στούντιο της «Γουόρνερ», και τους ξρωτες της Καρόλ Λομπάρντ και του Κλάρκ Γκέμπλ.)

Το στούντιο της «Γουόρνερ Μπρόξ» υψώνεται από την άλλη μεριά των λόφων του Χόλλυγουντ και του Μπέβερλυ Χιλς, προς θορράν, μέσα σ' ένα κάμπο. Η «Γουόρνερ» είναι η μόνη εταιρεία που ανήκει ακόμη στους ιδρυτές της, στους αδελφούς Γουόρνερ. Αυτοί οι Γουόρνερ έφθασαν μία ημέρα στο Χόλλυγουντ απένταροι, με την απόφαση να δουλέψουν και να πλουτίσουν. Ένας από αυτούς ήταν κάου-μπού, ο άλλος γραφιάς ενός δικαστικού κλητήρα και ο τρίτος υπάλληλος ενός χρηματιστού. Αυτός ο τελευταίος ήταν ο μόνος που ήξερε να κάνει λογαριασμούς. Οι άλλοι λοιπόν τον κάλεσαν κοντά τους, δούλεψαν, αγωνίστηκαν και σήμερα, η κινηματογραφική εταιρεία «Αδελφοί Γουόρνερ» είναι η τέταρτη στον κόσμο, ύστερ' από την «Μέτρο», τη «Φόξ» και την «Παραμάουντ».

Μέσα στο άπειρο στούντιο της κατά την ημέρα της επισκέψεώς μου, είδα δυο πελώριες αίθουσες με τα σκηνικά του φιλμ «Ο Ρομπέν των Δασών». Πύργοι, σάλλες με μεσαιωνικών διακοσμών, τζάκια με γιγαντιαία κούτσουρα, τα πάντα έχουν γίνει στα εργαστήρια της «Γουόρνερ». Η εταιρεία αυτή δεν αγοράζει τίποτε. Φτιάχνει μόνη της όχι μόνο τα κοστούμια που χρειάζεται για τα διάφορα φιλμ, αλλά και τα κεριά ακόμη που θ' ανάψουν σε κάποια σκηνή οι ήθοιοι για να φωτίσουν ένα δωμάτιο.

Σήμερα όμως το «γύρισμα» του φιλμ έχει σταματήσει. Δυο ημέρες τώρα, ο σκηνοθέτης έδειχνε καθαρά ότι είχε μισο-τρελλαθεί από την υπερκόπωση. Άλλοτε φώναζε έξαλλος, ώρες ολόκληρες και άλλοτε έφευγε σε μια θαθεία απόγνωση. Σήμερα το πρωί σε μια ήρωική σκηνή του φιλμ, διέταξε τους ήθοιους... να αλληλοσκοτωθούν στ' αλήθεια! Αυτή είναι η τύχη όλων εδώ εκείνων που δουλεύουν εξαντλητικά: η τρέλλα! Ζούν διαρκώς με μια αφάνταστη νευρική υπερένταση και δεν στέκονται στα πόδια τους παρά μόνο χάρις στα οιοπνευματώδη ποτά. «Αξαφνα, μια ημέρα, το ελατήριο σπάει.

Καταφεύγουν τότε σε μια νευρολογική κλινική, όπου μένουν έξη ή οκτώ μήνες και όπου μαθαίνουν από τους γιατρούς ότι θα πεθάνουν στα έξι ή οκτώ χρόνια από μια καρδιακή κρίση. Αυτή είναι η μοίρα όλων των «μπιζνεσμεν» του Νέου Κόσμου.

Αυτή όμως τη φορά ο σκηνοθέτης του «Ρομπέν των Δασών» διάλεξε σχήμα την ώρα για να τρελλαθεί. Στο γραφείο τους, οι τρεις αδελφοί Γουόρνερ θλαστικοί και δαγκώνουν τα πόδια τους από την λύσσα τους και ψάχνουν να βρουν έναν άλλο σκηνοθέτη για να συνεχίσουν το «γύρισμα» του φιλμ. Κάθε ώρα που περνάει τους στοιχίζει δέκα χιλιάδες δολάρια. Όλοι οι ήθοιοι, με τα μεσαιωνικά κοστούμια τους περιμένουν ν' αρχίσει πάλι η δουλειά. Ο «Ερρολ Φλύν, ο άνδρας της Λίλης Νταμιτά, που είναι ο Ρομπέν των Δασών» θηματίζει νευρικά στη μέση του στούντιο.

Ο Τσάρλ Ράινς και ο Ράμπιν μονομαχούν με τα θώραξ έίφη τους. «Αξαφνα, ένας άγνωστος παρουσιάζεται μπροστά τους.

— Έμπρός! φωνάζει. Το «γύρισμα» αρχίζει!... Είναι ο καινούργιος σκηνοθέτης. Έδώ και μισή ώρα δεν ήξερε ότι η «Γουόρνερ» είχε αρχίσει το ιστορικό αυτό φιλμ. Μά και τώρα δεν ξέρει καλά, καλά τι διάβολος είναι αυτός ο Ρομπέν των Δασών. Ο Τζάκ Γουόρνερ του έβαλε το το σενάριο στα χέρια και τον έσπρωξε στην αίθουσα του στούντιο, φωνάζοντας:

— Κάνετε γρήγορα! Το φιλμ είναι μία μεγάλη ιστορική φασαρία!...

Και ο σκηνοθέτης άρχισε το «γύρισμα» θέβαιος ότι τα θγάλη περά με κάθε τρόπο.

Στη διπλανή αίθουσα, καμιά τριανταριά ήθοιοι, άνδρες και γυναίκες, μιλούν γαλλικά σε μία «πλατεία της Μονμάρτρη».

Ο σκηνοθέτης Μέρβιν ντε Ρουά «γυρίζει» μία ευθυμική σκηνή με γαλλική υπόθεση και με πρωταγωνιστές τον Φερνάν Γκραβιέ και την Καρόλ Λομπάρντ. Η ώραία Καρόλ δεν φαίνεται να είναι ευχαριστημένη. Τα μάτια της ρίχνουν ταραχένους μπλε μεταλλικές λάμψεις. Κάθε τόσο τινάζει προς τα πίσω τα άφθονα ξανθά μαλλιά της.

— Σας περιμένουμε... της λέει με γλυκό τρόπο ο σκηνοθέτης Μέρβιν ντε Ρουά.

Με περιμένετε! Εββαία! φωνάζει η Καρόλ. Κ' ύστερα; Μήπως είμαι καμιά σκιά σκας; Δεν μπορώ να έχω τα νεύρα μου, να είμαι άρρωστη; Έδώ περά με θασανίζετε!...

Κοκκινίζει, χλωμαίνει και ξεσπάει σε λυγμούς. Έπειτα, φεύγει τρέχοντας για να κλεισθεί στο καμαρίνι της. Ο Φερνάν Γκραβιέ την ακολουθεί για να την παρηγορήσει. Ο σκηνοθέτης Μέρβιν ντε Ρουά κυτάζει τους

άλλους με αποθάρρυνση.

— Λυπούμαι πολύ, παιδιά... λέει. Μά τελειώσαμε πια σήμερα. Αύριο πάλι...

Κανείς δεν παραξενεύτηκε. «Όλος ο κόσμος ξέρει ότι η Καρόλ Λομπάρντ που «γυρίζει» δυο χρόνια τώρα το έπαινο φιλμ ύστερ' από το άλλο, δίχως να ξεκουραστεί μία ημέρα, δεν αντέχει πια. «Υστερ' από το φιλμ αυτό με τον Γκραβιέ θα μπη σε μία κλινική για να θεραπευθεί τα νεύρα της και να ξεκουραστεί. Το επάγγελμα του «Αστέρος» είναι από το πιο σκληρά.

Την στιγμή που θγαίνει στο δρόμο, ένας υψηλόσωμος νέος παρουσιάζεται στον θυρωρό, τον χαιρετάει και τον ρωτάει σχεδόν δειλά:

— Ξέρετε αν θα τελειώσει γρήγορα η μίς Λομπάρντ; Μοιάζει μ' ένα νεαρό έρωτευμένο που περιμένει να περάσει. (Συνέχεια στη σελίδα 58)

*Ένα σκίτσο του Κλάρκ Γκέμπλ και της Καρόλ Λομπάρντ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΟΥ Φ.ΣΜΙΘ.

Τραγουδώντας/ ΤΗΝ ΑΥΓΗ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Έν τούτοις ο Φίλιππος χαϊρόταν που έρχοταν ο χειμώνας, γιατί μετά τον χειμώνα, — όπως έλεγε από μέσα — θάρχόταν η άνοιξη και την προσεχή άνοιξη ήταν αδύνατον να μην πάνε στην Νέα Όρλεάν.

Η κ. Ένσμπορτ υπέφερε ακόμα από τον τοκετό κι' από τώρα έλεγε ότι το Μάρτη θα πήγαιναν σε πιο θερμά κλίματα.

Κι' ο Φίλιππος γεμάτος χαρά, κι, ανυπομονησία, μετρούσε τις εβδομάδες και τις ώρες που τον χώριζαν από την ευτυχισμένη και πολυπόθητη στιγμή της επιστροφής στην πόλη, όπου είχε γεννηθεί.

ΚΓ"

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ Ο ΛΙΛΙΜΠΕΛ

Μία μέρα του Ιανουαρίου, η γηραιά λαίδη Ένσμπορτ, η οποία είχε πολύ καιρό να βγεί έξω, κατέβηκε από το διαμέρισμά της, διπλωμένη σε γούνες από το κεφάλι ως τα πόδια για να κάνει ένα μικρό περίπατο.

Καθώς πέρασε από τον προθάλαμο, ξαφνιάστηκε πολύ βλέποντας τον Φίλιππο, καθισμένο μπροστά στο τζάκι. Είχε τραβήξει εκεί κοντά μία πολυθρόνα και καθόταν σ' αυτήν με κλειστά τα μάτια, και τα πόδια σταυρωμένα.

Η λαίδη Ένσμπορτ στην αρχή νόμιζε πως κοιμόταν. Άλλά το παιδί, μόλις άκουσε τα βήματά της, αναπήδησε και σηκώθηκε όρθιο, ταραγμένο κάπως και κοκκινίζοντας.

— Κρυώνεις, Φίλιππε, που κάθεσαι τόσο κοντά στη φωτιά; τον ρώτησε η λαίδη Ένσμπορτ μ' ενδιαφέρον.

— Λίγο... όχι πολύ, απάντησε το παιδί μ' ένα ασθενικό χαμόγελο.

— Βγήκες έξω σήμερα; τον ξαναρώτησε η λαίδη κυττώντας τον συγχρόνως προσεχτικά και για πρώτη φορά διέποντας την αλγρότητα του και την αδυναμία του.

— Όχι, κυρία, δεν βγήκα καθόλου. Άλλά επειδή δεν έχω μάθημα σήμερα θα κάνω ένα περίπατο το απόγευμα.

— Έρχεσαι καλλίτερα να παμε τώρα με το άμαξι, είπε η λαίδη Ένσμπορτ. Πήγαινε να πάρης το καπέλλο σου και έλα μαζί μου.

Δεν ήταν η πρώτη φορά, τον χειμώνα εκείνο, που η λαίδη Ένσμπορτ προσκαλούσε τον Φίλιππο να πάνε περίπατο μαζί. Από τότε που έφυγε η κ. Βάν Νόρκομ μαζί με τη Λούση, δεν είχε πια κανένα για να τη συνοδεύει στους περιπάτους της και για να μη θγαίνει μόνη, έπαιρνε συχνά τον Φίλιππο μαζί της. Η κ. Βάν Νόρκομ, μη βρίσκοντας πια κατάλληλο το κλίμα της Αμερικής για τον έαυτο της και νομίζοντας ότι η υγεία της θα βελτιωνόταν από εξωτερικό, μόλις τελείωσε τα λουτρό της, αντί να ξαναγυρίσει στην Νέα Υόρκη και να εγκατασταθεί στο μέγαρο της μητέρας της, έφυγε για το Παρίσι, μαζί με τη Λούση, την Γαλλίδα γκουβερνάντα, την μίς Έλλεν και όλους τους υπηρέτες.

Η λαίδη Ένσμπορτ αισθανόταν μεγάλη διάθεση να τη συνοδεύσει, αλλά τότε ακριβώς γεννήθηκε ο μικρός Έδουάρδος κι' αναγκάστηκε να μείνει.

Τις προσκλήσεις της λαίδης Ένσμπορτ ο Φίλιππος δεν τις δεχόταν με μεγάλο ένθουσιασμό. Ο τυπικός και επιδεικτικός εκείνος περίπατος δεν τον ευχαριστούσε καθόλου. Έξ' άλλου το δάσος ήταν τώρα γυμνό. Ούτε ένα φύλλο δεν υπήρχε πια στα δέντρα, ούτε ίχνος χλόης κάτω στο έδαφος, το στρωμένο από χιόνι.

Η μικρές λίμνες είχαν παγώσει... Όλα τα πουλάκια είχαν φύγει... Ναι, είχαν φύγει για τα μεσημερινά κλίματα, όπου θα ήταν τόσο ευτυχής αν μπορούσε να τ' ακολουθήσει κι' αυτός...

Ένώ το άμαξι διέσχισε την δεινροστοχία που οδηγούσε στην είσοδο του δάσους, την προσοχή του Φίλιππου την τραβήξε ξαφνα ένας θύλος παιδιών, τα οποία είχαν περικυκλώσει ένα μικρό άραπάκι ρακένδυτο που έκλαιγε δυνατά, ενώ συγχρόνως έτριβε με τις δυο γροθιές του τα μάτια του.

Ήταν φανερό πως είχε γίνει καυγας, στον οποίο ο μικρός μαύρος είχε νικήσει.

Το ενδιαφέρον του Φίλιππου κινήθηκε ζωηρότατα, γιατί, όπως είπαμε κι' άλλοτε, συμπαθούσε πάντοτε τους δυστοχιμένους και αγαπούσε να υπερασπίζεται τους αδυνάτους.

Έξαφνα όμως κύτταξε με μεγαλειότερη προσοχή τον μικρό μαύρο και φώναξε:

— Ο Λίλιμπελ!... Είναι ο Λίλιμπελ!...

Και αφού σηκώθηκε όρθιος κι' έπιασε τον άμαξα απ' το χέρι, πρόσθεσε:

— Θωμάς, στάσου να κατέσω!... Είναι ο Λίλιμπελ κι' αυτά τα παληόπαιδα τον θασανίζουν!... Στάσου!... Πρέπει να τρέξω να τον βοηθήσω...

Ο Θωμάς υπάκουσε στην διαταγή του Φίλιππου και κράτησε το άμαξα.

Ο Φίλιππος τότε, χωρίς να πη λείει στην λαίδη Ένσμπορτ, πήδηξε από το άμαξι κι' έτρεξε προς τον θύλο των παιδιών.

Η λαίδη Ένσμπορτ δεν είχε καταλάβει τίποτε από όσα συνέβησαν ως την στιγμή, και φαντάζεσθε εύκολα την αγανάκτησή της που είδε τον Φίλιππο να διασχίζει τον θύλο των παιδιών, σπρώχνοντας τα δειλά κι' αργότερα και να σπύγγει με μεγάλην ενκαρδιότητα τα δυο μαύρα χέρια του παραδοξότερου τέκνου της αισθητικής φυλής που είχε δι' ποτέ στην ζωή της.

Ο Θωμάς, μ' ένα μορφοσμό που σήμαινε να κάνει συχνά, γύρισε προς την κυρία του, έφερε το χέρι του στην άκρη του καπέλου του και τη ρώτησε με το βλέμμα του τι έπρεπε να κάνει.

— Έμπρός! φώναξε εκείνη. Έμπρός, δρόμο! Αυτό το παιδί τρελλάθηκε!

Όταν τα ρακένδυτα εκείνα παληόπαιδα είδαν το άμαξα και καλοντυμένο αυτό παιδί να πηδά από το πολυτελές άμαξι του και να τρέχει κατά πάνω τους, τκορπίστηκαν αμέσως κι' άφησαν τον Φίλιππο με τον Λίλιμπελ ν' αποτελέσουν το κέντρο ενός κύκλου περιέργων.

Ο μικρός μαύρος δεν ανεγνώρισε αμέσως τον Φίλιππο, ο οποίος τον ζάλισε κά-

νοντάς του ένα σωρό ερωτήσεις.

— Πώς ήρθες ; Πώς θρέθηκες εδώ ; Από πότε είσαι στη Νέα Υόρκη ; Ήρθε μαζί σου η Σελίνα ;

Τοῦ ἔκανε κι' ἕνα σωρό ἀκόμη ερωτήσεις, στίς ὁποῖες εὐδόκησε τέλος ν' ἀπαντήσει ὁ Λίλιμπελ, λαχανιασμένος ἀκόμα καὶ τρίβοντας περισσότερο τὰ μάτια του με τὶς γροθιές του.

— Σεῖς εἴσθε, κύριε Φίλιππε ; Πῶς νὰ σὰς γνωρίσω μετὰ ὥραία αὐτὰ ρούχα ; Τὶ ὤμορφα πού σὰς πᾶει ἡ ζακέτα σας μ' αὐτὴ τὴ γούνα γύρω-γύρω καὶ μ' αὐτὸ τὸ θελαουδένιο πανταλόνι ; Ὡ! θέβαια, ἂν δὲν μοῦ μιλούσατε, δὲν θὰ σὰς γνῶριζα ποτέ.

Καὶ ὁ Λίλιμπελ κύτταξε τὸν παλιὸ τοῦ φίλο με θαυμασμό, ἐνῶ τὰ δόντια του χτυποῦσαν μεταξύ τους, τόσο ἀπὸ τὴ χαρὰ καὶ τὴν συγκίνησι, ὅσο κι' ἀπὸ τὸ κρύο.

— Μὰ πῶς ἤρθες ἐδῶ ; Δὲν θὰ μοῦ πῆς ἐπὶ τέλους ; τὸν ρωτοῦσε ὁ Φίλιππος.

— Νά... μ' ἕνα θαπὸρι μεγάλο... ἀποκρίθηκε ὁ Λίλιμπελ. Ἡ μητέρα μου μ' ἔδειρε γιατί τῆς ἔχασα κάτι λεπτά... Δηλαδή, ἐδῶ πού τὰ λέμε, δὲν ἔχασα, ἀλλά...

— Ἀλλά τί...

— Νά, ἀγόρασα μ' αὐτὰ γλυκίσματα κι' ἄλλα πράγματα... καὶ τὰ μοίρασα στοὺς φίλους μου... Ἐπειτα πλῆρωσα ἐγὼ τὰ εἰσιτήρια καὶ πήγαμε στὸ Ἱπποδρόμιο ὅπου εἶδαμε ὡμορφα πράγματα ἀλόγα νὰ τρέχουν γύρω-γύρω καὶ κάτι κυρίες νὰ πηδοῦν ἱσάμε ἐκεῖ πάνω... Ὅταν λοιπὸν γύρισα στὸ σπίτι χωρὶς λεφτά, ἡ μητέρα θυμώσε καὶ μ' ἔδειρε γιὰ καλὰ... Τότε θυμώσα κι' ἐγὼ κι' ἔτρεξα σ' ἕνα θαπὸρι πού ἦταν στὸ λιμάνι καὶ κρύφτηκε μέσα... Ὡ! τί ὑπέφερα ἀπὸ τότε καὶ πόσο ἀρρωστος ἦμουν...

— Καὶ πῶς δὲν πέθανες ἀπὸ τὴν πείνα στὸ ταξίδι ; ρώτησε ὁ Φίλιππος.

— Ὡ! λίγο ἔλειψε... Ἦμουν κρυμμένος στὸ ἀμπάρι, μὰ τὴ δευτέρη μέρα τοῦ ταξιδίου μ' ἀνακάλυψαν οἱ ναῦτες τοῦ θαπτοριοῦ καὶ με τράβηξαν ἀπάνω στὸ κατὰστρωμα... Ἀντὶ ὅμως νὰ με δείρουν, ὅπως περίμενα, ἀρχισαν νὰ γελᾶνε καὶ ν' ἀστεϊεύωνται μαζί μου καὶ στὸ τέλος μοῦ ἔδωσαν νὰ φάω ἀπὸ τὴ σούπα τους. Μοῦ ἔδωσαν μάλιστα κι' ἕνα κομμάτι κρέας... τόσο !

— Ἄς εἶναι ! εἶπε ὁ Φίλιππος. Αὐτὸ πού ἔκανες δὲν ἦταν καθόλου καλὸ. Ἡ καὶ μὲν ἡ Σελίνα θὰ εἶναι πολὺ ἀνησυχητὴ τώρα καὶ δὲν θὰ ξέρη τί νὰ υποθέσῃ γιὰ σένα.

— Τί λέτε, κύριε Φίλιππε ; Ἰσά-ἱσα πού θὰ εἶναι εὐχαριστήμενη γιατί με ξεφορτώθηκε. Θὰ νομίσῃ μάλιστα πὺνίγηκα... Ναι, θὰ εἶναι θέβαια γι' αὐτό... γιατί τὴν ὥρα πού ἔφευγα ἔρριξα ἐπίτηδες στὸ ποτάμι τὸ καπέλλο μου καὶ τὴ μπλούζα μου...

— Ὡ, Λίλιμπελ ! φώναξε ὁ Φίλιππος. Δὲν εἶσαι καθόλου καλὸ παιδί ! Αὐτὸ πού ἔκανες εἶναι πολὺ κακὸ. Ἡ καὶ μὲν ἡ Σελίνα !... Τί λῦπη πού θὰ τὴν ἔχη !... Καὶ εἶναι πολὺς καιρὸς πού ἔχεις φύγει ἀπὸ τὴ Νέα Ὀρλεάνη ;

— Ἀπὸ τὸν Ὀκτώβρη...

— Καὶ τί ἔκανες ἀπὸ τότε ; Πῶς ζοῦσες ; Δούλευες πουθενά ;

— Ναι, ἀπάντησε ὁ Λίλιμπελ, δούλευα ὡς σήμερα στὸ σπίτι μιᾶς μαύρης κυρίας, πού ἔχει ὑποτρόφους. Τῆς ἔκανα τὰ θελήματα. Ἦταν ὅμως πολὺ φιλάργυρη... Νά, σήμερα τὸ μεσημέρι μ' ἔδειρε γιατί πήρα κάτι λεφτά πού εἶχαν πέσει στὸ πάτωμα. Ἦθελε σῶνει καὶ καλὰ νὰ τῆς τὰ βῶσω... Μὰ ἔλα πού ἤθελα κι' ἐγὼ νὰ τὰ κρατήσω ! Τότε λοιπὸν ἐκείνη με χτύπησε καὶ φώναξε ἕνα ἀστυφύλακο νὰ με πῇ στὴ φυλακή. Μὰ ἀμέσως ἐγὼ δὲν ἔβαλα ὑπὸ πύδια καὶ γίνηκα καπνός. Μὲ πήραν ὅμως ξοπίσω αὐτὰ τὸ παληό παιδί καὶ στὸ τέλος μ' ἔφθασαν κι' ἀρχισαν νὰ με χτυπάνε. Ὡ ! ἂν δὲν εἴσατε σεις, κύριε Φίλιππε, θὰ με σκότωναν.

Κι' ὁ Λίλιμπελ ξανάρχισε νὰ κλαίῃ ἀπαρηγόρητα.

— Δυστυχισμένο παιδί ! εἶπε ὁ Φίλιππος με συμπόνια βλέπω ὅτι δὲν εἶσαι καθόλου εὐτυχισμένος. Ἀλλά δὲν ἔκανες καλὰ πού δὲν ἔδωσες στὴν κυρία σου τὰ λεπτά πού θρῆκες κάτω... Τὰ χρήματα αὐτὰ δὲν ἦσαν δικά σου...

— Δὲν ἦσαν δικά μου ; Μὰ τίνας ἦσαν, ἀφοῦ ἐγὼ τὰ ἔρριξα ;

Ὁ Φίλιππος κατάλαβε ὅτι θὰ πῆγαιναν χαμένοι οἱ κόποι του ἂν προσπαθοῦσε νὰ διδάξῃ τὸν Λίλιμπελ τί θὰ πῇ «δικό μας» καὶ «ξένο». Ἐγκατέλειψε λοιπὸν τὴν ἰδέα του

αὐτὴ καὶ κοττάζοντας με οἶκτο τὰ κουρελλιασμένα ρούχα τοῦ ἀραπάκου, τοῦ εἶπε :

— Ἐλα τώρα, πάμε τὰ κλάματα καὶ πάμε μαζί στὸ σπίτι... Θὰ παρακαλέσω τὴ μαμά νὰ σοῦ δώσῃ μερικά ρούχα ἀπὸ τὰ δικά μου καὶ θὰ σὲ περιποιηθῶ ὅσο μπορῶ...

Κι' ὁ Φίλιππος, ἀφοῦ σταμάτησε ἕνα ἀγοραῖο ἀμάξι πού περνοῦσε ἀπὸ κεῖ, μῆκε μέσα μαζί με τὸν Λίλιμπελ καὶ κάθισε πλάι του χωρὶς νὰ ντρέπεται καθόλου, γιατί ὁ αὐτοφρόντος του ἦταν νέγρος καὶ φοροῦσε καταξέσκισμένα ρούχα.

Μπρὸς στὸ μέγαρο Ἐνσμπορτ τὸ ἀμάξι στάθηκε καὶ ὁ Φίλιππος ἀφοῦ πληρώσε τὸν ἀμαξῆ, ἀφῆσε τὸν Λίλιμπελ στὴν εἰσοδο καὶ ἀνέθηκε τρέχοντας στὸ δωμάτιο τῆς θετῆς του μητέρας. Ἀπὸ τὴ θία του μάλιστα ἔχασε νὰ χτυπήσῃ τὴν πόρτα.

— Μαμά !... Μαμά ! τῆς φώναξε χαρούμενος. Ὁ Λίλιμπελ εἶν' ἐδῶ !

— Ποιὸς Λίλιμπελ ; ἔκανε ξαφνιασμένη ἡ κ. Ἐνσμπορτ, ἡ ὁποία εἶχε ξεχάσει πειὰ τὸν παλιὸ φίλο τοῦ θετοῦ πατρὸς της.

— Πῶς ;... Δὲν τὸν θυμᾶστε, μαμά ; ἔκανε ὁ Φίλιππος κατὰπληκτος. Ἀλήθεια, δὲν θυμᾶστε τὸν Λίλιμπελ, τὸ παιδί τῆς Σελίνας ;

— Ἀ, ναι... ἔκανε ἡ κ. Ἐνσμπορτ ἀδιάφορα. Εἶναι τὸ θρωμερὸ ἐκεῖνο ἀραπάκι τῆς Νέας Ὀρλεάνης πού σοῦ κοβάλησε στὸ στίτι μας τὰ πράγματά σου τὴν ἡμέρα πού ἀποφασίσες νάρθῃς νὰ μείνης μαζί μας ;

— Ναι, ναι, τὸ ἴδιο ! φώναξε ὁ Φίλιππος με χαρὰ, γιατί ἡ θετὴ του μητέρα εἶχε θυμηθῇ ἐπὶ τέλους τὸν προστατευμένο του. Ὡ! νὰ δῆτε τί κουρέλια φορεῖ καὶ πῶς κρύβει ὁ δυστυχισμένος... Τὸν ἔρριξα στὸν δρόμο... Ἐρρίσκειται ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριο στὴν Νέα Υόρκη... Τὸν εἶδα τὴν ὥρα πού τὸν χτυποῦσαν κάτι παληόπαιδα τοῦ δρόμου, γιατί νόμιζαν πῶς δὲν εἶχε κανέναν νὰ τὸν ὑπερασπίσῃ. Ἀλλά μόλις μῆκα στὴ μέση ἐγὼ, τὸ ἔβαλαν σὰ πῆλο, σὰν δειλοὶ πού ἦσαν... Ἄς μὴν ἔφευγαν καὶ θὰ τοὺς εἰδεινα ἐγὼ.

— Τί εἶν' αὐτὰ, Φίλιππε ; εἶπε με ἐπιπληκτικὸ τόνο ἡ κ. Ἐνσμπορτ. Πῆγες νὰ πιαστής μετὰ τὰ παληόπαιδα τοῦ δρόμου ;

— Μὰ πῶς μποροῦσα νὰ τ' ἀφήσω νὰ δέρνουν τὸν Λίλιμπελ, μαμά ; Γιὰ πέστε μου ὅμως... Μπορῶ νὰ τοῦ δώσω μερικά ἀπὸ τὰ ρούχα μου ; Ἐγὼ ἔχω τόσα κι' αὐτὸς εἶναι σχεδὸν γυμνός. Μπορῶ ἀκόμα νὰ πῶ στὸν κύριο Βασὲτ νὰ τοῦ δώσῃ νὰ φάῃ ;... Καὶ μπορῶ νὰ τὸν πάρω ἐδῶ, νὰ μείνῃ μαζί μας ;

Ἡ ἀξιῶσις τοῦ Φίλιππου, καθὼς θλέπετε, δὲν ἦσαν οὐτε λίγες, οὐτε μικρές, καὶ ἡ κ. Ἐνσμπορτ τὰ ἔχασε :

— Τί λές, Φίλιππε ; φώναξε. Νὰ μείνῃ ἐδῶ μαζί μου ; Βγάλ' το αὐτὸ ἀπ' τὸ νοῦ σου... Εἶναι ἀδύνατον... Δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ περιμαζέψουμε ἕνα ἀραπάκι τοῦ δρόμου... Ἀφῆσε πού ἡ λαίδη Ἐνσμπορτ δὲν θὰ ἐπέτρεπε ποτέ ἕνα τέτοιο πράγμα...

— Μοῦ ἤρθε μιὰ σκέψις, μαμά !... φώναξε ὁ Φίλιππος. Ἀφοῦ δὲν θέλετε νὰ πάρουμε στὸ σπίτι τὸν Λίλιμπελ, μπορεῖ μὴ μὴ φαίνεται νὰ μείνῃ στὸν σταῦλο μετὰ τὸν ἀμαξῆ τὸν Θωμᾶ... Ἄν παρακαλέσω τὸν Θωμᾶ, πιστεῶ ὅτι θὰ τὸν δεχτῇ...

Ἡ κυρία Ἐνσμπορτ θρέθηκε σὲ μεγάλη ἀμνηστία.

— Παιδί μου, εἶπε στὸν Φίλιππο, δὲν μπορῶ ν' ἀποφασίσω τίποτε σχετικῶς ἂν δὲν ρωτήσω τὸν πατέρα σου... Ὅπωςδήποτε μπορεῖς νὰ δώσης στὸν Λίλιμπελ μιὰ ἀπὸ τὰ παληὰ σου φορεσιές καὶ νὰ πῆς στὸν Βασὲτ νὰ τοῦ βάλῃ νὰ φάῃ. Ἄν θέλῃς μάλιστα πῆγαινε τὸν στὸν σταῦλο γιὰ τὴν ὥρα... Ἀλλά γιὰ νὰ μείνῃ ὀριστικὰ στὸν σταῦλο, πῆγαινε ν' ἀποφασίσῃ ὁ πατέρας σου...

ΚΑ'

ΜΙΑ ΚΡΙΣΙΜΗ ΩΡΑ

Ὁ Φίλιππος εὐχαρίστησε τὴν θετὴ του μητέρα κι' ἔπαιξε γεμάτος χαρὰ στὸν Λίλιμπελ καὶ τοῦ ἔδωσε μιὰ παληὰ φορεσιά του πού διετερεῖτο ὅμως σὲ πολὺ καλὴ κατάσταση.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΝΑ "ΚΑΤΗΓΟΡΩ,, ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΚΑΡΔΙΟΚΑΤΑΚΤΗΤΩΝ ΤΑ 7 ΘΛΙΒΕΡΑ ΚΟΛΠΑ ΤΩΝ ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἀρθρο τῆς διάσημης Ἀμερικανίδος δημοσιογράφου ΕΔΙΘ ΠΕΪΤΖ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΟΛΠΟ

Τὸ δόλωμα τοῦ γάμου

ΚΑΘΕ γυναῖκα, πού δὲν ἀδικήθηκε ἀπὸ τὴ φύσι, πού ἔχει πρόσωπο συμπαθητικὸ καὶ σώμα με συμμετρικὲς ἀναλογίες, εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴν ἔχη ὑποστήριξη ἀπὸ τὰ νεανικά της χρόνια, τὶς ἐπιθέσεις τῶν ἀνδρῶν. Αὐτὸ τὸ ξέρω ἐξ ἰδίας πείρας. Δὲν τὸ λέω γιὰ νὰ καυχήθω, μὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ὅταν περπατᾷ στὸ δρόμο, πολλοὶ κοινοστέκονται γιὰ νὰ με κυττάξουν καλύτερα. Μπορῶ ἐπίσης νὰ προσθέσω ὅτι κατ' ἐπανάληλιν μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ δῶ ἀρκετοὺς ἀνδρες νὰ χρησιμοποιοῦν καθέναν καὶ τὴν δική του μέθοδο γιὰ νὰ με κατακτήσουν.

Ὅταν μιὰ κοπέλλα εἶναι μικρή, ὅταν πρωτομπαίνει στὴ ζωὴ, τὰ παιχνίδια αὐτὰ τῆς φαίνονται διασκεδαστικά. Τὴν ἐπιθέλουν ἀκόμα οἱ γονεῖς τῆς ἢ οἱ καθηγηταὶ τῆς καὶ τὸ ἀδῶ φλέρτ, πού τῆς κάνουν οἱ νεαροὶ τῆς φίλοι, γνωστοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοῦ σπιτιοῦ, δὲν ἔχει μεγαλύτερες συνέπειες. Μὰ ὅσο περνᾷ ὁ καιρὸς, δὲν ἔχει μεγαλύτερα μονότονος, ἰδίως γιὰ τὴν γυναῖκα. Καὶ τὴν εὐθύνη τὴν φέρει ἀποκλειστικὰ ὁ ἀντρας.

Ἡ λέξις «κατάκτησις» σημαίνει κάτι τὸ ἀσυνήθιστο, τὸ δλεαστικόν, τὸ συναρπαστικόν. Ἀλλά τί τὸ ἐξαιρετικὸ μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ σὲ μιὰ ἱστορία πού ἐπαναλαμβάνεται, ἴδια καὶ ἀπαράλλαχτη, δέκα, εἴκοσι, πενήντα φορές ; Τί εἰδους γοητεία ἢ συγκίνησι μπορεῖ νὰ νοιώσῃ μιὰ γυναῖκα, ἀκούοντας νὰ τῆς λένε καὶ νὰ τῆς ξαναλένε τὰ ἴδια πάντα λόγια, τὶς ἴδιες ἐρωτικὰς ἐκφράσεις, πού τὶς ἔχει σχεδὸν ἀποστηθίσει ;

Καὶ γιατί οἱ ἀνδρες δὲν προσπαθοῦν νὰ φανοῦν λίγο πρωτότυποι στὸ κεφάλαιο αὐτό ; Γιατί δὲν ἀλλάζετε τὰς μεθόδους σας, προσφιλέστατοι ἄλλ' ἀνόητοι ἀναγνώστες ; Ὁ καθεὶς σας ἔχει καὶ τρία ἢ τέσσερα κόλπα καὶ τὰ ἐφαρμόζει ἀναλόγως τῆς γυναίκας, πού θὰ γνωρίσετε καὶ θεῖτε νὰ κατακτήσετε.

Ὡστόσο, δὲν ὑπάρχει στὸν κόσμο τίποτα πὺ ἀνιάρῳ ἀπὸ τὴν ἐπανάληψιν. Ἀπὸ τὸ πρῶτο φιλή, —καὶ συχνά, πρὶν ἀκόμα δοθῇ τὸ πρῶτο φιλή— ἡ γυναῖκα γνωρίζει τί θὰ τῆς πῇ ὁ ἀντρας, τί χειρονομίες θὰ κάμῃ, τί στάσι θὰ λάβῃ. Ἐν-στὰ εἶναι ὁλα-ὅλα τὰ κόλπα πού μεταχειρίζονται οἱ ἀνδρες σὲ τέτοιες περιστάσεις, σ' ὅλο τὸν κόσμο καὶ ἀπὸ κατὰβολῆς κόσμου. Ὅ' ἀποκαλύψω, κύριοι Δὺν Ζουάν, στίς ἀναγνώστριάς μου πειὰ τὰ θλιβερά αὐτὰ καὶ τετριμμένα κόλπα σας. Καί, ἂν ἔχετε λίγο φιλότιμο, θὰ κοκκινίσετε καὶ οἱ ἴδιοι ἀπὸ τὴν ντροπὴ σας, θλέποντας πόσο μονότονος εἶσθε στίς ἐρωτικὰς σας ἐκδηλώσεις ! Μάλιστα, κύριοι ! σὰς λείπει καθ' ὁλοκληρίαν ἡ φαντασία, ἡ πρωτοτυπία.

Τὸν παρακάτω κατάλογο τῶν ἐφτά στρατηγικῶν μεθόδων, πού χρησιμοποιοῦν οἱ ἀνδρες, τὸν συνέταξα ὅχι μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προσωπικῆς μου πείρας, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν συνεργασίαν πολλῶν ὥραϊων ὁμοφύλων μου. Ἐκείνος πού ἔχει καὶ ὅ,δ' οὐ κόλπο, ἂς ἔλθῃ νὰ μοῦ τὴ πῇ ! Καὶ θὰ τοῦ δώσω τὴν ἀμοιβήν πού τοῦ ἀξίζει...

ΠΡΩΤΟ ΚΟΛΠΟ

Ὁ πρωτόγονος ἀνθρωπος

Ὁ ἀντρας πού καταφεύγει στὴ μέθοδο αὐτὴν νομίζει ὅτι ἀρκεῖ ἡ θάρσος ἐπιθέσις τοῦ ἄρρεος γιὰ νὰ παραλύσῃ τὴν γυναῖκα. Ἀλλὰ ὁ πρωτόγονος αὐτοῦ τύπος δὲν ἀξίζει νὰ τραβῇ τὴν προσοχήν μας. Ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ εἶναι πολὺ κουτὴ ἢ πολὺ μεθυσμένη γιὰ νὰ συγκινηθῇ ἀπὸ τέτοιου εἶδους ἐρωτικὰς ἐκδηλώσεις.

Ὁ ἀντρας ζητᾷ νὰ κατακτήσῃ τὴν γυναῖκα με φλογερὰς ἐξομολογήσεις. Δὲν διστάζει νὰ τῆς ὑποσχεθῇ γάμο. Τί ἔχει νὰ χάσῃ ; Μήπως πρόκειται νὰ κρατήσῃ τὸ λόγο του ; Ἐν τῷ μεταξύ, ὅμως, ζητᾷ ἀπὸ τὴν γυναῖκα τοῦ νὰ ἐνωθοῦν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, νὰ σμίξουν τὶς καρδιές των σὲ μιὰ. Ὁ σὸν ἀφορᾷ τὴν ἐνωσὶ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων—ἀργότερα θάλομε...

Ὁ τύπος αὐτὸς εἶναι χειρότερος καὶ ἀπὸ τὸν ἀριθ. 1. Ὡστόσο, τὸ κόλπο τοῦ πιάνει μονάχα σὰ πολὺ μικρά καὶ ἀφελῆ κοράσια ἢ σὲ κείνες πού πλησιάζουν νὰ γίνουν γερνοτοκορές. Καμμία μυαλωμένη γυναῖκα δὲν δλεάζεται ἀπὸ τέτοιες ὑποσχέσεις.

ΤΡΙΤΟ ΚΟΛΠΟ

Ὁ ἀνικανοποίητος σὺζυγος

Πολὺ παλιὸ κόλπο τοῦ σὺζυγου «πού δὲν ἔρριξε στὴν γυναῖκα του τὴν συντροφίσσα πού ὠνειροπόλησε» καὶ ζητᾷ, φυσικά, ἀλλοῦ παρηγοριά. Ἐκείνες πού συμπονοῦν τοὺς ἀντρες αὐτοὺς, δὲν ἀξίζουν τὴν συμπάθειά μας. Παρακαλῶ τίς ἀναγνώστριάς μου νὰ πιστέψουν ὅτι οἱ παντρεμένοι δὲν ἀξίζουν τὸν κόπο νὰ ἐνδιαφεροῦν γι' αὐτοὺς. Χωρὶς νὰ λογαριάσωμε ὅτι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, οἱ κύριοι αὐτοὶ ἔχουν γυναῖκες χαριτωμένες καὶ ἀφωσιωμένες, τίς ὁποῖες ἀπατοῦν κατὰ τὸν ἀσχερότερό τρόπο.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΟΛΠΟ

Τὰ δόλωρα

Φοβοῦ τοὺς Δαναοὺς καὶ δῶρα φέροντας. Οἱ ἀνδρες πού χρησιμοποιοῦν τὸ τέταρτο κόλπο εἶναι κατὰ κανόνα ἔξυπνοι καὶ γνώστες, ὁπωσδήποτε, τῆς γυναικείας ψυχολογίας. Γνωρίζουν ὅτι ἕνα μπίζου ἢ μιὰ γούνα συγκινοῦν πάντοτε τὴν γυναῖκα. Καὶ ζητοῦν νὰ ἐκμεταλλεθοῦν τὴν ἀδυναμία τους αὕτην. Δὲν τῆς δίνουν ποτέ χρήματα, γιὰ νὰ μὴ τῆς δημιουργηθῇ ἡ δυσάρεστη ἐντύπωση ὅτι ἐξαγοράζουν τὴν ἀγάπην της. Ἡ μέθοδος αὕτη, πού ἔχει βάσι καθαρῶς οἰκονομική, δλεάζει πάντοτε τίς γυναῖκες πού στεροῦνται περιουσίας καὶ πού θέλουν νὰ δεχθοῦν κάτι ἀπὸ τὸν φίλο τους, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ χάσουν τὴν ἀξιοπρέπειά τους. Στὴν κατηγορίαν αὕτην ἀνήκουν πολὺ περισσότερες γυναῖκες ἀπὸ ὅ,τι φαντάζεται κανεὶς.

ΠΕΜΠΤΟ ΚΟΛΠΟ

Ὁ ἰσχυρὸς σὺντροφος

Ἡ μέθοδος αὕτη ἀπαιτεῖ πρὸ πάντων ὑπέρμειν. Στὰς ἐτήματα ἐρωτικῆς φύσεως, ἡ ὑπομονὴ εἶναι ἕνα σπουδαῖο ἀτόμ πού ζεῖται νὰ τὸ ἐκμεταλλεθοῦν μόνον οἱ ἐπιτήδευτοι. Ὁ ἀντρας ἐκδηλώνει κατ' ἀρχάς στὴν γυναῖκα φιλία, σπαρτί, ἐπιτασσόντῃ. Ἡ γυναῖκα πού ἀνταποδίδει τὰ ἴσα. Τὸν θεωρεῖ σύντροφο. Τοῦ ἐξομολογεῖται τὰ μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα της βάσανα, τίς στενοχώριες της καὶ τίς ἐλπίδες της, καὶ αὐτοὺς ἀκόμα τοὺς ἐρωτᾷς της μετὰ τὸν ἱσάκ ἢ μετὰ τὸν Χάρρυ. Ὁ εἰςανκὸς φίλος τὴν ἀκούει με προσοχή. Τὴν ἀναγκάζει νὰ γείρῃ στὸν ὄμο του καὶ νὰ κλάψῃ, γιὰ νὰ βγάλῃ ἕνα βάρος ἀπὸ τὴν καρδιά της... Ἀλλ' ἡ ἱστορία αὕτη δὲν σταματᾷ ἐδῶ. Ἡ γυναῖκα κάνει τὴν σκέψιν ὅτι ὁ ἐξαιρετικὸς αὐτὸς σύντροφος θὰ μποροῦσε νὰ τὴν παρηγορήσῃ, νὰ τὴν νουορίσῃ μετὰ τὴν ἀγάπην του, νὰ τὴν βοηθήσῃ νὰ λη- (Συνέχεια στὴ σελίδα 58)

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΛΥΚΑΙΝΑΣ

ΚΑΠΟΤΕ Ένας γέρος ζούσε σ' ένα έρημητήριο, στην καρδιά ενός δάσους μακριά από τον κόσμο και τους πειρασμούς του. Αποτραβήχτηκε στην έρημια για να μπορέσει να άφοσιωθεί δόκλῃρος, με καθαρή καρδιά και σκέψη, στην λατρεία του Θεού.

Στην πολιτεία, τα πάθη τυφλώνουν τον άνθρωπο. Συχνά νομίζουμε, ότι δουλεύουμε και κοπιάζουμε για την ανθρωπότητα, ενώ δεν κάνουμε τίποτε άλλο παρά να ικανοποιούμε τις ατομικές μας μονάχα επιθυμίες. Και κανείς δεν ξέρει αν και αυτός ακόμα ο καλλίτερος φίλος του δεν έχει κρυμμένο στο μανίκι του ένα μαχαίρι, έτοιμος να του το καρφώσει στις πλάτες.

Ο γέρος, λοιπόν, ζούσε στην εύλογη μόνεξιά του δάσους, παρακαλώντας για την σωτηρία της ψυχής του. Είχε πειά εξαγνισθή από κάθε ρυθό και άνομια. Ή συμβούλες του και το παράδειγμα της ζωής του έκαναν καλό σ' όσους τον πλησίαζαν.

Σπανίως πήγαινε αυτός στους ανθρώπους. Αυτοί έρχόντουσαν και τον έβλεπαν, — άνθρωποι λογής-λογής, ανήσυχτοι και ταραγμένοι, ή με θασανισμένη την συνείδηση, ή και άρρωστοι με σώμα σακατεμένο από τους φυσικούς πόνους. Είναι μία μεγάλη αλήθεια ότι ο άνθρωπος πρέπει να υποφέρει στην σάρκα του για να εξυψώσει την ψυχή του. Ο γέρος τους κύτταζε στα μάτια, καταλάβαινε άμέσως τί είχαν και τους παρηγορούσε μ' έναν καλό λόγο. Ή φήμη του είχε άπλωθῃ σ' όλη την περιφέρεια. Και πολλοί τον θεωρούσαν άγιο.

Μία μέρα, ο γέρος ήταν ξαπλωμένος στο στρώμα του, στην καλύβα του, και συλλογιζόταν ότι ο άνθρωπος δεν θα μπορέσει ποτέ να φθάσει την ιδανική τελειότητα, — όταν ξαφνικά, άκούστηκε ένα χτύπημα στην πόρτα.

— Ποιός είναι ; φώναξε ο γέρος.

Κανείς δεν του άπάντησε. Μήπως παράκουσε ; Και ο έρημίτης άρχισε να σκέπτεται ότι ο μάταιος αυτός κόσμος είναι γεμάτος παραισθήσεις και παρανοήσεις, — όταν άκούστηκε και δεύτερο χτύπημα στην πόρτα. Ναι, δεν ύπῃρχε πειά καμμία άμφιβολία: κάποιος ήταν έξω.

— Ποιός είναι ;

Και ο γέρος πήγε και άνοιξε. Και είδε μία λύκαινα με το λυκόπουλο της. Έσπρωχνε το μικρό της και το έδειχνε με το ένα πόδι, σαν νύλεγε:

— Είναι τυφλό. Σου το έφερα να το γιάνης.

Λογής-λογής άνθρωποι έρχόντουσαν στον έρημίτη, με άρρωστη ψυχή ή με σώμα τσακισμένο από τὰ θάνατα. Έρχόντουσαν και άνθρωποι που ήταν χειρότεροι από το φειδι και από το σκουλήκι που σέρνεται στην γῆ. Ποτέ, όμως, δεν ήρθε πραγματικό ζώο.

Ωστόσο, ή επίσκεψις της λύκαινας και του λυκόπουλου δεν ξάφνιασε διόλου τον έρημίτη. Ήξερε ότι πολλοί άνθρωποι έχουν μυαλό κατώτερο από των ζώων. Γιατί λοιπόν πολλά ζώα να μην έχουν μυαλό άνωτερο άρισμένων ανθρώπων ;

Και ο γέρος, άφου είπε μία προσευχή, έφτυσε στα μισόκλειστα μάτια του λυκόπουλου. Και κείνο άρχισε άμέσως να βλέπει.

Τὰ δυο ζώα έκαναν πολύ δρόμο ώσπου να φτάσουν στην καλύβα του έρημίτου, και το λυκόπουλο πείνασε. Ή μάνα του ξαπλώθηκε τότε στο κατώφλι της πόρτας και θῆλασε το μικρό της. Όταν έ κείνο χόρτασε, σηκώθηκε, έκανε του γέρου μία κίνησι της κεφαλής σαν να του

Άνοιξε και είδε πάλι τη λύκαινα.

έλεγε: «Σ' εύχαριστώ πολύ !» και έφυγε κουνώντας την ουρά της από την χαρά της. Το λυκόπουλο την άκολουθησε χοροπηδώντας και παίζοντας μόνο του.

— Τι έξυπνο που είναι το ζώο αυτό ! σκέφθηκε ο γέρος. Εύλόγησε την μέρα κείνη, που του επέτρεψε να κάνει να θαύμα, και άρχισε την θρασύνη προσευχή.

Μετράμε τις μέρες, και ή μέρες μας περνούν άησυχες και ταραγμένες...

Φοβώμαστε πάντοτε το άπρόοπτο — και πρό παντός το πιδ τρομερό άπ' όλα: Τον θάνατο. Ξεχνάμε γρήγορα το καλό που μας κάνουν' μα δεν λησμονούμε εύκολα εκείνους που μας έβλαψαν.

Ή ευτυχία μας θάζει πάντοτε σε πειρασμό. Νομίζουμε ότι θα μπορούσαμε να την κατακτήσουμε αν νικήσουμε τον έξωτερικό κόσμο. Έξασπατούμε τους όμοιους μας, κάνοντας τους να πιστέψουν ότι ζούν ειρηνικά, ενώ ή μέρες τους περνούν μέσα στον φόβο και στην άνησυχία.

Λέμε ψέματα στον ίδιο τον εαυτό μας για να ξεφύγουμε από την πραγματικότητα. Λέμε ψέματα στους άδελφούς μας για να τους άναγκάσουμε να λησμονήσουν την άνυπόφορη, την φοβερή αλήθεια της ζωής. Γιατί ή ζωή μας, όπως και ή ζωή κάθε υπάρξεως, από το μικρότερο χορτάρι ως τα πνεύματα που παλαίουν μέσα μας, είναι μία διαρκής πύλη, φανερή ή άόρατη...

Είναι τυφλοί εκείνοι που κατακρίνουν τον πόλεμο. Μήπως ο κόσμος είναι τίποτε άλλο από ένα άπέραντο πεδίο μάχης ; Μονάχα εκείνοι που έχουν μάτια, αυτά και καρδιά, βλέπουν, άκούουν και καταλαβαίνουν.

Ο γέρο - έρημίτης έβλεπε, άκουγε και καταλάβαινε την άνεξιλέωτη αλήθεια της ζωής. Έπειδή όμως την είχε άπαρνηθῃ την ζωή αυτήν, δεν μετρούσε πειά τις μέρες που περνούσαν και δεν φοβότανε τίποτε. Είχε ένκαταλείψει πῶς

εαυτό του στα χέρια του Θεού. Δεν τον έθαζαν πειά σε πειρασμό ούτε ή ελπίχια, ούτε ή τιμές του κόσμου. Το θεωρούσε περιττό να καταβάλῃ την προσπάθεια.

Ο καιρός που πέρασε τον έκανε να ξεχάσει τις κακίες και τις καλοσύνες των ανθρώπων, — και αυτό άκόμα το λυκόπουλο που του είχε ξαναδώσει κάποτε το φῶς.

Μία μέρα, θρικότανε και πάλι στην καλύβα, και συνωμιλούσε με τον Θεό ζητώντας από αυτόν άποκρισι σ' όλα τα έρωτήματά του.

Ξαφνικά, άκούσε να χτυπούν την πόρτα.

— Ποιός είναι ; φώναξε.

Κανείς δεν του άποκρίθηκε.

Σηκώθηκε τότε από το σκαμνί του και πήγε ν' άνοιξη. Και είδε πάλι την λύκαινα, μόνη όμως, χωρίς το λυκόπουλό της. Έκείνη σηκώθηκε στα πονία της πόδια και προσέφερε στον έρημίτη το τομάρι ενός άρνιού.

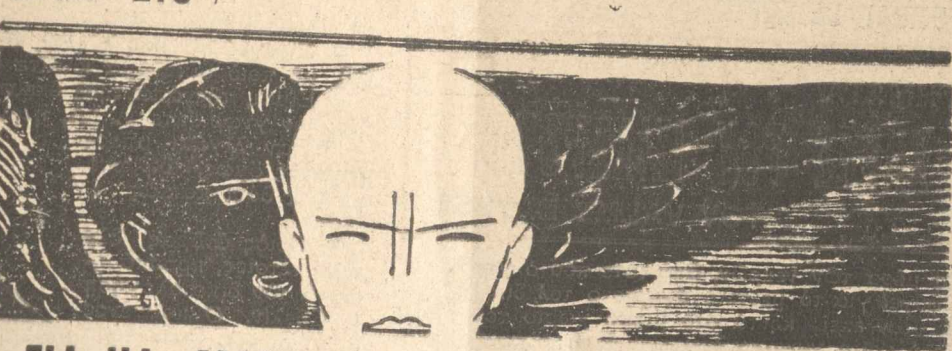
— Πάρ' το, του είπε. Σου το χάριζω. Είναι το ταπεινό μου δώρο, έπειδή για τρεψες το παιδί μου !

Ο γέρος έμεινε κατάπληκτος. Δεν περίμενε τοση λεπτότητα από μία λύκαινα. Σήκωσε τὰ μάτια του ψηλά για να εύχαριστήσει τον Θεό έπειδή έδωσε σ' ένα χαρισιώδη ζώο καρδιά τόσο εύγενική. Άνεξυμνήτως είναι ή θουλές του 'Υμίστου! Ποτές είναι ή θουλές του 'Υμίστου! Ποτές είναι ή θουλές του 'Υμίστου! Ποτές είναι ή θουλές του 'Υμίστου!

Άλλ' όταν ο έρημίτης ξανασηκώθηκε τὰ θῆλαμά του, είδε χάμα, δίπλα στο τομάρι, ένα γδαρμένο άρνι.

Τὰ ῥεμα μάτια του έλεγαν καθαρά:

ΣΙΔΙΑ - ΔΥΟ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Στην άγγλική πόλι 'Ιλιφράκομπ, ιδρύθηκε μία λέσχη έργενήδων. Στο καταστατικό της ύπῃρχε κι' ένα πολύ αύστηρό άρθρο, το έξης: «κάθε μέλος που θα συλληφθῃ να μιλά με γυναίκα, θα τιμωρηται με χρηματικό πρόστιμο, το όποιο θα εισπραττεται προς όφελος των τοπικών φιλανθρωπικών ιδρυμάτων.

Τό ώρασι είναι ότι ή άπαγορευτική αυτή διάταξις του καταστατικού της «Λέσχης των 'Εργενήδων» έγινε άφορμή για τον θηλυκόκοσμο της 'Ιλφρακομπ, να περνά την ώρα του θάζοντας διάφορα στοίχηματα σχετικώς.

— Όποια καταρθώση και πίσση κουθέντα με μέλος της Λέσχης κερδίζει το στοίχημα.

Στην 'Αμερική ή σύζυγος ενός καταδικασμένου σε θάνατο μπορεί να παντρευθῃ, αδιάφορο αν ο άνδρας της είναι ζωντανός την ώρα που γίνεται ο δεύτερος γάμος της.

— Ή σύζυγος του Κλάουντ Μοντγκόμερι π. χ. ο όποιος

— Θεέ μου τί έφταίξα και ύπέφερα τόσο πολύ ; Γιατί να με σπαράξει αυτή ή λύκαινα ;

Ήταν πλημμυρισμένο στο αίμα του, το φτωχό το άρνι. Και δίπλα του στεκόταν ή γρηά 'Εφρεμόθνα, μία τσομπάνισσα, κουνώντας μελαγχολικά το κεφάλι της και θρηνώντας:

— Τι θα κάνω, ή μαύρη, τώρα που μοῦ έπνιξε ο λύκος και το τελευταίο μου άρνι ;

Αυτά έλεγε και τὰ δάκρυα έτρεχαν ποτάμι από τὰ μάτια της.

Για πρώτη φορά, από πολλά χρόνια τώρα, ο έρημίτης ένοιωσε το μυαλό του να θολώνει από θυμό.

Έδωσε μία κλωτσιά της λύκαινας και της είπε:

— Δεν το δέχομαι το δώρο σου. Γιατί να πνίξης το άρνι; Γιατί να πάρης από τη γρηούλα αυτήν την μόνη της περιουσία ; Φύγε και να μη σε ξαναδῶ στα μάτια μου !

Μά ή λύκαινα, που δεν έβλεπε ούτε το άρνι, ούτε και την γρηά και καταλάβαινε μονάχα, ότι έκανε κάτι που δεν έπρεπε να το κάνει, άποκρίθηκε στον γέρο:

— Δεν ήξερα ότι αυτό ήταν κακό ! Τέτοια σκέψις δεν πέρασε από τον νοῦ μου. ... Ήθελα μονάχα να σ' εύχαριστήσω για την ευεργεσία που μοῦ έκανες. ...

Και στεκόταν άκίνητη στην θέσι της. Και τὰ μάτια της, που δεν γνώρισαν ποτέ ως τότε τὰ δάκρυα, ήταν δακρυσιμένα.

— Δεν το ήξερα. ...

Ο έρημίτης λυπήθηκε το ζώο.

— Καλά, καλά, σε συγχωρώ ! του είπε. Πήγαινε και να μην το ξανακάνης.

Ή λύκαινα άρχισε να κουνά την ουρά της από χαρά. Και άπλωσε το πόδι της στον γέρο, σαν να ήθελε να τον εύχαριστήσει. Έκείνος έσφιξε στο χέρι του το τριχωτό της πόδι.

— Δεν είμαι πειά θυμωμένος μαζί σου ! συνέχισε. Πήγαινε στην εῤή μου. ...

Και ή λύκαινα έφυγε, χοροπηδώντας. ... Ή 'Εφρεμόθνα ξεκίνησε και αυτή, κλαίοντας άκόμα.

Και ο έρημίτης, όταν έμεινε μόνος στην σιωπή της καλύβας του, άρχισε να θασανίζει το μυαλό του με το πρόβλημα αν πρέπει να κάνουμε το καλό ή αυτόν τον κόσμο, άφου συχνά το καλό γίνεται άφορμή να διαπραχθῇ συ, χρόνος κι' ένα κακό, μία άδικία. Τό άρνάκι σπαρτάρησε στα δόντια της λύκαινας, έπειδή ο γέρος είχε ευεργετήσῃ το λυκόπουλό της. Πρέπει να κάνουμε το καλό ;

Το κακό, όμως, ο γέρος ημερώθηκε προσπαθώντας να δῶση, μία άπάντησι στο φοβερό αυτό έρώτημα. ...

ΑΛΕΞΗΣ ΡΕΜΙΖΩΦ

είχε καταδικασθῃ σε θάνατο από τὰ δικαστήρια της Νοτίου Καρολίνας, παντρευτήκε τον Χάρρυ Τζών πριν ο Μοντγκόμερι καθῆσι στην ηλεκτρική καρέκλα.

Περιπελεγμένες περιπλοκές.

— Ό παππούς του Σ. Ν. Σπάικ από την Γκαστόνια της Βορείου Καρολίνας, παντρεύθηκε την μητέρα της κυρίας

Σπάικ.

— Ή ένωση αυτή έκαμε την κυρία Σπάικ κόρη του παππού της και φυσικά, θεία του συζύγου της.

— Έφ' όσον λοιπόν ή γυναίκα του Σ. Ν. Σπάικ είναι συγχρόνως και θεία του, τότε και αυτός είναι θεός του. ... έαυτού του ξε άγχιστείας !

Ένας δικηγόρος στην Κίρκλαντ Λέικ της 'Αμερικής υπεστήριζε έναν πελάτη του ο όποιος κατηγορείτο επί κλοπή, με άξιοθαύμαστη έπίδεξιότητα, όταν κατά την διάρκεια της άγορεύσεώς του, ο πρόεδρος διέταξε να προσαχθούν τὰ κλοπιμαία. Μεταξύ αυτών θρικόταν και τό... ρολόγι του συνηγόρου !

— Φυσικά το άποτέλεσμα της δίκης ήταν να χάση την ύπόθεσι ο δικηγόρος, αλλά να ξαναθρῃ το ρολόι του.

Ένας Γερμανός στρατηγός όποστηρίζει ότι ή μέλισσα μπορεί να χρησιμοποιηθῇ ως κατάσκοπος, και τοῦτο γιατί έχουν το φυσικό ένστικτο του προσανατολισμού και της έπιστροφῆς στην κυμένη τους, όσο μακριά κι' αν βρίσκεται.

— Έτσι μπορεί να διαβιθάη κανείς παραγγελίες, θάφοντας τὰ φτερά τους άναλόγως.

Ο Ζοζέφ Στρόμπι, από το Λος Άντζελες έξασκει το πιο παράξενο αλλά και έπικερδές έπάγγελμα.

— Ή είδικότης του Στρόμπι είναι ο καθορισμός του θαλαμῶ της άλμύρας της θαλάσσης, πράγμα που το κατορθώνει μόνον με την γλώσσα του.

— Διάφοροι έπιστήμονες κι' άλλοι ένδιαφερόμενοι του δίνουν δείγματα... θαλάσσης κι' εκείνος τὰ δοκιμάζει και άποφαινεται για τον θαλάμο της άλμύρας των.

Στην πολίχη Μπρούφαλιντ της έπαρχίας 'Εχελσφοντ της 'Αγγλίας πριν από λίγες μέρες ο γυναικόκοσμος έγινε άνω - κάτω.

— Έπειδή το νερό του χωριού δεν έπαρκει για τις άνάγκες των κατοίκων, ή δημοτική άρχή αποφάσισε να φέρῃ νερό άπ' το κοντινό θωινό. Προτού όμως άρχίσῃ τις κατασκευές έργασίας, θρέθηκε άντιμέτωπη με...

— Ή γυναίκες της Μπρούφαλιντ από αλάνων είναι έακουστές για τὰ χρυσόδεμα μαλλιά και την ώραια μορφή τους. Την όμορφιά αυτή των γυναικών οι κάτοικοι την άποδίδουν στο νερό του χωριού.

— Από φόβο, λοιπόν, ή γυναίκες, μη τυχόν με την άνάμιξη του νερού χάσουν την όμορφιά τους, άναστατώθηκαν, έκαναν συλλαλητήρια και διαδηλώσεις, έστειλαν ψηφίσματα και τηλεγραφήματα διαμαρτυρίας στο Πολιτικό Γραφείο του Πρωθυπουργού και στον ίδιο τον Βασιλέα. Και στο τέλος κατώρθωσαν να άναθῃ ή λύσις του ζητήματος ως το 1941.

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΤΡΕΙΣ ΧΗΡΕΣ ΤΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟΥ

ΤΟΥ VALMY BAYSSE

Η ΤΑΝ η πρώτη μέρα των νεκρών, από τότε που ο 'Ισιδωρος Λαφενοῦ είχε φύγει για τὸ μεγάλο ἀγύριστο ταξίδι. Τὸ σώμα του ἀναπαύοταν ἐκεῖ κοντὰ στὸ μικρὸ χωριὸ τοῦ Μορβάν στὸ ὁποῖο ἡ τρίτη γυναῖκα του εἶχε ἕναν οἰκογενειακὸ τάφο. Ο 'Ισιδωρος εἶχε ξεκουρασθῇ σ' αὐτὸ το μεγαλοπρεπὲς ἱαυσωλεῖο στὴν ἀρχὴ τῆς 'Ανοίξεως. Καὶ μιά τέτοια ἐποχὴ ἡ χήρα του δὲν μποροῦσε θεόσια νὰ ὑποφέρει τὴ μοναξιὰ της. Γι' αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἄλλη κιόλας μέρα θρέθηκε κοντὰ στὴν τελευταία κατοικία του γιὰ νὰ θρηνησῇ τὸν χαμό του.

— Εἶναι τρομερὸ, 'Ισιδωρε, φώναζε σπαραχτικά. Εἶναι τρομερὸ νὰ μ' ἐγκαταλείψης ὁλομόναχη στὴν κόσμο! Τὸ ἤξερα πὼς ἔχουν πάντα ἐγωιστὴς, ὅτι τὰ ἤθελες ὅλα δικά σου... Μὰ δὲν ἔπρεπε νὰ μ' ἀφήσης μιά τόσο ὡμορφὴ ἐποχὴ. Τώρα ποὺ ζευγαρώνουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, τώρα ἐσὺ θρέθηκες νὰ πεθάνης; "Ω, πόσο ἤθελα νὰ σὲ κρατήσω ἀκόμη κοντά μου, 'Ισιδωρε!...

Ὡστόσο ὁ 'Ισιδωρος, ὅπως τοῦλάχιστον εἶχαν θεβαιώσει οἱ ἀστυνομικοί, δὲν ἔφταιγε καθόλου ποὺ τὰ εἶχε... τινάξει. Εἶχε σκοτωθῇ σὲ μιά σύγκρουσι αὐτοκινήτων.

Ὁ 'Ισιδωρος ἦταν ἀξιαγάπητος ἄνθρωπος. Σὲ πολὺ μικρὴ ἡλικία εἶχε μπλέξει στὰ δίχτυα τῆς ἀγάπης κ' εἶχε παντρευθῇ μιά χαριτωμένη καὶ πεντάμορφη μικρούλα. Λίγον καιρὸ ὅμως κατόπιν εἶχε ἀρχίσει πάλι τὶς τρέλλες του καὶ τὶς κατεργαρίες του. Εἶτε γιατί δὲν εἶχε καταλάβει τὴ σημασία τῶν δεσμῶν τοῦ γάμου, εἶτε γιατί ἦταν ζωηρός, ξεπόρτιζε κάθε τόσο ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴ ἐστία. Ἡ γυναῖκα του φυσικὰ δὲν ἄργησε νὰ τὸ μάθῃ κ' ὅταν κατάλαβε, ὅτι ἦταν ἀδιόρθωτος, ἀναγκάσθηκε νὰ ζητήσῃ διαζύγιο καὶ νὰ τὸν χωρίσῃ.

Μὰ ὁ 'Ισιδωρος δὲν στενοχωρήθηκε. Παντρεύθηκε ἀμέσως κ' ἡ δευτέρα γυναῖκα του ἦταν πιὸ ὡμορφὴ καὶ πιὸ χαριτωμένη ἀπὸ τὴν πρώτη. Μαζὺ τῆς πέρασε ἀλησμόνητες θραυδίες. Μὰ ἡ ἀπιστία ἦταν στὸ αἷμα τοῦ 'Ισιδωρου. Κι' ἔτσι ἐνῶ ἀγαποῦσε τὴ δευτέρα γυναῖκα του, εἶχε συγχρόνως μιά τρυφερὴ φίλη, στὴν ὁποία ὑπέσχετο... γάμο!... Κι' ἔτσι παντρεύθηκε καὶ μιά τρίτη γυναῖκα! "Ἔτσι περνοῦσε μπεῖκα... Μὰ ξαφνικὰ ἡ μοῖρα τοῦ σταμάτησε! αὐτὸ τὸ ἐρωτικὸ παίγνιδι του μὲ τὶς γυναῖκες. Τὸν ἔκανε νὰ χάσῃ τὴ ζωὴ του. Κι' ὁ 'Ισιδωρος... ὑποχρεώθηκε νὰ ξεκουρασθῇ στὸν οἰκογενειακὸ τάφο τῆς κ. Λαφενοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖο καὶ δὲν θὰ μποροῦσε πειὰ ποτὲ νὰ φύγῃ.

Τὴν πρώτη λοιπὸν μέρα τῆς λατρείας τῶν νεκρῶν ἡ κ. 'Ισιδωρου Λαφενοῦ, θουτηγμένη στὰ κρέπια τοῦ πένθους, πῆγε νὰ στολίσῃ τὸν τάφο τοῦ συζύγου της μὲ χρυσάνθεμα καὶ νὰ κλάψῃ γιὰ τὸν χαμό του. Μόλις ὅμως ἔφθασε κοντὰ στὸν οἰκογενειακὸ τάφο, ἔδρανε μιά φωνὴ ἐκπληξέως: Εἶχε ἀντικρῦσει μιά ἄλλη πενηθοροῦσα γυναῖκα νὰ κλαίῃ πάνω στὸ μάρμαρο σκορπίζοντας σ' αὐτὸ ὡμορφὰ κίτρινα χρυσάνθεμα. Ἡ κ. Λαφενοῦ μὲ μιά ματιά τὴν ἀνέγνωσε. Ἦταν ἡ δευτέρα γυναῖκα τοῦ 'Ισιδωρου.

— 'Εσὺ εἶσαι ἡ κ. 'Εβελίν; τὴν ρώτησε.
— Ναί, ἐγὼ εἰμαι, 'Ιρμα, τῆς ἀπάντησε μ' ἕνα μελαγχολικὸ χαμόγελο ἡ ἄλλη. Ὁ 'Ισιδωρος ἦταν σύζυγός μου πρὶν νὰ γίνῃ δικός σου... Κι' ὡστόσο, ἀν κ' ἔχει περάσει τόσοσ καιρὸς μοῦ εἶναι ἀδύνατο ἀκόμη νὰ λημονήσω τὰ γάδια του καὶ τὰ φιλιὰ του.

— Σὲ καταλαβαίνω, στέναξε ἡ τρίτη κ. Λαφενοῦ. Ἦταν ἕνας ὑπέροχος ἄνθρωπος. Ἐνας ὑπεδειγματικὸς σύζυγος. Ἐνας ἀφωσιωμένος πικάρης τῆς γυναικὸς του...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀπὸ τὸ θάθος τῆς δειροστοιχίας φάνηκε νὰ ἔρχεται μιά ἄλλη γυναῖκα θουτηγμένη κ' αὐτὴ στὰ μαῦρα. Πεσπατοῦσε μ' ἄργὸ βῆμα, τακισμένη κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὸν πόνο. Τὸ στήθος της ταραζόταν ἀπὸ τοὺς λυνμούς.

Ἡ δὺο χήρες διέκριναν τὴν συζήτησί τους καὶ τὴν παρακολουθοῦσαν μὲ συμπάθεια. Εἶχαν συγκινηθῇ ποὺ τὴ βλέπανε τόσο ἀπαρηγόρητη καὶ δυστυχισμένη.

Ἡ μαυροντυμένη γυναῖκα ὅταν λησάσε κοντὰ τους στάθηκε διστακτικὴ κ' ἔπειτα ὡτῆσε τὴν 'Ιρμα:

— Αὐτὸς εἶναι ὁ τάφος τοῦ 'Ισιδωρου Λαφενοῦ;

— Ἀκριβῶς, κυρία μου...

Ἡ νέα γυναῖκα γονάτισε τότε πάνω σ' αὐτόν, σκόρπισε τὰ λουλούδια ποὺ κοσμοῦσε στὴν ἀγκαλιά της κ' ἄρχισε νὰ κλαίῃ δυνατὰ καὶ νὰ φωνάζῃ:

— Ἀγάπη μου, γιατί τὸ ἔκανες αὐτό;... Γιατί ἔφυγες δίχως νὰ

μὲ εἰδοποιήσης; Γιατί μ' ἄφησες ἔρημ κ' ἀποστερήσῃς τὴν φιλίαν σου... Ἡ τελευταία φίλη του... ἐξήγησε στὶς ἄλλες.

— Συγγνώμην, κυρία μου, τὴν διέκοψε κατὰπληκτῶς ὁ 'Ισιδωρος, μὲ ποῖο δικαίωμα κλαίτε αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο;

— Εἰμαι, τῆς ἀπάντησε ἐκείνη, ἡ 'Ανζέλ, ἡ πρώτη γυναῖκα τοῦ 'Ισιδωρου. Ἄν τὸν γνωρίζατε... Ἄ, ἦταν ἕνα ἀξιοπρεπὲς πλάσμα, ἀγαπητὴ μου κυρία, τῆς ἀπάντησε ἡ νεοφερμένη, ἀκούσει τὰ λόγια της, εἰμαι ἡ φίλη του. Τὸν εἶχα γνωρίσει μὲ δυστυχισμένες μέρες. Ἄ, ὁ 'Ισιδωρος, τὸ πουλάκι μου, ἦταν ὑπέροχος ἄνθρωπος!...

— Μπράβο, ἀναίδια! φώναξε ἀγανακτισμένη ἡ 'Ιρμα κυττάζοντας τὶς ἄλλες δὺο γυναῖκες τοῦ συζύγου της. Τώρα ἄρχισαν νὰ μᾶς ἐρχονται καὶ οἱ φίλες του!...

— Ποιὸς ἄνδρας δὲν εἶναι τέτοιος, προσπάθησε νὰ τὸν δικαιολογήσῃ ἡ 'Εβελίν. Ὁ καὶμῆνος ὁ 'Ισιδωρος ἦταν τόσο

ογενὴς καὶ χαριτωμένος ποὺ τοῦ τὰ συγχωροῦσε κανεὶς ὅλα...

— Ἦταν ἀξιαγάπητος, στέναξε ἡ 'Ανζέλ...

Κ' ἡ τρεῖς χήρες κυττάχτηκαν μ' ἕνα μελαγχολικὸ χαμόγελο συμπαιθείας.

— Ἐρχεσθε ἀπὸ μακριὰ; ρώτησε τὴν 'Ανζέλ ἡ 'Ιρμα.

Ἐκείνη σταμάτησε νὰ κλαίῃ. Μὰ τὴν ὥρα ποὺ ἐπαινετοῦσε τὸν ἄνδρα της, ὅταν ἔλεγε τὴν τετάρτη γυναῖκα του μὲ μὴν ἄσφαλως κάποιος τὴν ἔχει κάψει. Ποιὸς; Ποιὸς ἄλλος ἀπὸ αὐτὸν ποὺ ἀνέφεραν: τὸν 'Ισιδωρο... Τί νὰ εἶναι ἄραγε αὐτός; Κανένας τρομερὸς Δὸν Ζουάν. Βρὲ τὸν κατεργάρη!... — Γράφε... Γράφε... Ἡ ὑποψήφιος νυφάδες ἀνυπομονοῦν. Θέλουν νὰ ἐκδικηθοῦν τὸν μακαρίτη. Νὰ τὸν κάνουν νὰ τρίβουν τὰ κόκκαλά του ἀπὸ ὀργή, ἀπὸ ζήλεια. Ἡ προζενήτρα δὲν πρόφθανε νὰ κρατᾷ σημειώσεις. Κ' ἡ ἄληθεια εἶναι ὅτι μέσα σ' ἕνα μῆνα ζευγάρισε καὶ τὶς τρεῖς τὶς παρηγορημένες χήρες. Τὶς πάντρεψε μὲ τρεῖς κυρίους ποὺ δὲν ἔμοιαζαν κα-

— Δὲν νομίζετε, παρατήρησε ἡ 'Ανζέλ, ὅτι αὐτὸ καταντὰ σκάνδαλο; Γιὰ ἕνα ἄνδρα ποὺ πέθανε νὰ θουτηχτοῦν στὰ μαῦρα τέσσερες γυναῖκες;... Τὸ ἔχετε ὅτι μποροῦμε νὰ φτιάξουμε κιόλας ἕνα σύλλογο, τὸ σύλλογο τῶν ἀπαρηγο-

Ἡ γρηὴ με προσοχή

τοῦ 'Ισιδωρου;

Ἡ προζενήτρα δὲν πρόφθανε νὰ κρατᾷ σημειώσεις. Κ' ἡ ἄληθεια εἶναι ὅτι μέσα σ' ἕνα μῆνα ζευγάρισε καὶ τὶς τρεῖς τὶς παρηγορημένες χήρες. Τὶς πάντρεψε μὲ τρεῖς κυρίους ποὺ δὲν ἔμοιαζαν κα-

ν' ἀγοράσῃ ἕνα ἄλλο. Ἔτσι ἦταν καὶ μὲ τὶς γυναῖκες. Μόλις τοὺς ἔπεινε ὅτι εἶχαν νὰ τοῦ δώσουν τὶς ξεχνοῦσε.

— Ἀκριβῶς, εἶναι πολὺ σωστὴ ἡ παρατήρησίς σου, εἶπε ἡ 'Ιρμα. Δὲν ξέρω μόνο γιατί ἐμεῖς ἐπιμένουμε ἀκόμη νὰ τὸν ἀγαποῦμε, ἀφοῦ ἦταν τόσο... γάδαρος!

— Τὸ καλλίτερο ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε εἶναι νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ πέρα, φώναξε πεισματωμένη ἡ 'Εβελίν.

Κ' ἡ τρεῖς χήρες δίχως νὰ καταδεχθοῦν νὰ προσέξουν τὴν νεοφερμένη ἀπομακρύνθηκαν ἀπ' τὸν τάφο τοῦ 'Ισιδωρου. Στὴν ἔξοδο τοῦ κοιμητηρίου, τὴν ὥρα ποὺ ἐτοιμαζόντουσαν νὰ χωρισθοῦν, ἡ τρίτη γυναῖκα τοῦ Λαφενοῦ εἶπε στὶς ἄλλες δὺο χήρες:

— Ξέρετε, τὸ σπίτι μου, εἶναι δὺο θήματα ἀπὸ δῶ πέρα. Σὰς παρακαλῶ νὰ μοῦ κάνετε τὴν εὐχαρίστησι νάρθητε νὰ σὰς προσφέρω ἕνα φλυτζάνι τσάι. Θέλω νὰ συζητήσουμε λιγάκι εὐθυμα. Ὅπως βλέπετε δὲν ἀξίζει κανεὶς ἄνδρα τὴν ἀγάπη μας... Ὅλοι τοὺς εἶναι ἴδιοι. Καὶ σὰς ὀρκίζομαι πὼς ἀν τὰ μαῦρα δὲν μοῦ πῆγαιναν τόσο ὡμορφὰ, ἀσφαλῶς θὰ τὰ εἶχα κιόλας θγάλει.

— Κι' ἐγὼ! φώναξε ἡ 'Εβελίν.

— Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο δὴλωση ἡ 'Ανζέλ... Ἀλλὰς τε ἐφέτος συνηθίζονται πολὺ τὰ μαῦρα... Κ' ἡ πλερέζα κάνει πολὺ ἐλκυστικὴ μιά νέα καὶ ὡμορφὴ γυναῖκα. Ἔπειτα μιά νεαρὰ χήρα κινεῖ πάντα τὸ ἐνδιαφέρον...

Γέλασαν κ' ἡ τρεῖς μ' εὐθυμία...

Τὸ νεκροταφεῖο εἶχε τώρα χαθῇ στὸ θάθος τοῦ δρόμου. Ὅλη ἡ θλίψις εἶχε φύγει ἀπὸ τὴν καρδιά τους. Τώρα βλέπουν μὲ μιά καινούργια χαρὰ τὴ ζωὴ... Ὁ 'Ισιδωρος ἀνῆκε πειὰ στὸ παρελθόν. Δὲν ἐπρόκειτο πειὰ νὰ στολίσουν τὸν τάφο του μὲ λουλούδια.

Δὲν ἐπρόκειτο πειὰ νὰ ξανακλάψουν γι' αὐτόν. Εἶχε ξεγελάσει τὸν ἔρωτα καὶ τώρα αὐτὸς τὸν τιμωροῦσε.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ὅταν φεύγουν ἀπὸ τὴν ζωὴ ἔχουν κάποιον ποὺ τοὺς θυμᾶται καὶ προσεύχεται γι' αὐτούς. Ἐχουν ἀκόμη μιά γυναῖκα ποὺ διατηρεῖ τὴν πονεμένη νοσταλγία τῶν χαδιῶν τους. Μὰ ὁ 'Ισιδωρος, μ' αὐτὸ τὸ μοιραῖο συναπάντημα τῶν χηρῶν του καὶ τῶν φιλενάδων του, πάνω ἀπ' τὸν τάφο του, εἶχε στερεθῇ αὐτὴν τὴν παρηγοριά. Κι' ὁ τάφος του ἔμεινε ἔρημος καὶ λησμονημένος σὰν τὸν τάφο ἐνὸς ἀπαισίου ἐγκληματίου...

Ἀλλὰ μήπως δὲν εἶναι ἐγκλημα νὰ παίξῃ κανεὶς μὲ τὴν καρδιά τῶν γυναικῶν;

Τέλος πάντων... Τὰ πράγματα ἄλλαξαν πειὰ. Καὶ πρώτη ἡ 'Ιρμα, πέταξε μιά μέρα τὰ μαῦρα καὶ πῆγε σ' ἕνα γραφεῖο συνοικισίων. Ἦθελα ἕνα ἄνδρα, ἕνα σύζυγο πιστόν, ἀφωσιωμένο, καθόλου μουντάρη...

Ἡ γρηὴ προζενήτρα τὴν ἀκούσε μὲ προσοχή καὶ κράτησε σημειώσεις τῶν ἀπαιτήσεών της.

Θὰ τῆς εὑρίσκε ἕνα ἄγγελο!

Στὸ γραφεῖο ἦσαν κ' ἄλλες ὑποψήφιες νυφάδες ποὺ ζητοῦσαν ἐπίσης συμβίον, μετὰ πολλῶν χαρίτων κεκοσμημένων.

Πάνω στὴν ὁρὰ κατέφθασαν κ' ἡ δὺο ἄλλες χήρες τοῦ 'Ισιδωρου. Θέλανε κ' αὐτὲς ἕνα ἀντικατάστατὴ τοῦ μακαρίτου τοῦ μουντάρη τους.

Ἡ προζενήτρα σάστισε.

Κ' ἡ τρεῖς ὑποψήφιες νυφάδες ζητοῦσαν συζύγους μὲ τὰ ἴδια προσόντα. Τὰ ἀντίθετα ἀκριβῶς ἀπ' τὰ ἐλαττώματα τοῦ μακαρίτη.

— Μὰ εἶναι τρυφερός, λέει ἡ μία.

— Τρυφερός ναί, μὰ μόνον στὴν συζυγὴ του, προσθεῖται ἡ ἄλλη.

— Νὰ μὴν κυττᾷ τὶς ξένες γυναῖκες.

— Νὰ μὴ μουντареῖ.

— Νὰ μὴ μοιάζῃ τοῦ 'Ισιδωρου.

— Ποιανοῦ 'Ισιδωρου, καλέ;

— Δὲν εἶν' ἀνάγκη νὰ ξέρης. Κράτησε ἐσὺ σημειώσεις. Ἐνῶ εἶναι δική μας δουλειά.

— Καλὰ, κοκῶνες μου, ὅπως εἶναι τῆς ἀρεσκείας σας.

Καὶ ἡ προζενήτρα γράφει... γράφει.

Πρώτη φορὰ τῆς ἔτυχε τόση δουλειά.

Πρώτη φορὰ τῆς ἔτυχαν τόσο φουριόζες νυφάδες.

Μὰ τί τοὺς συμβαίνει; Γιατί κάνουν ἔτσι;

Ἀσφαλῶς κάποιος τὴν ἔχει κάψει. Ποιὸς; Ποιὸς ἄλλος ἀπὸ αὐτὸν ποὺ ἀνέφεραν: τὸν 'Ισιδωρο...

Τί νὰ εἶναι ἄραγε αὐτός;

Κανένας τρομερὸς Δὸν Ζουάν. Βρὲ τὸν κατεργάρη!

— Γράφε... Γράφε...

Ἡ ὑποψήφιες νυφάδες ἀνυπομονοῦν.

Θέλουν νὰ ἐκδικηθοῦν τὸν μακαρίτη. Νὰ τὸν κάνουν νὰ τρίβουν τὰ κόκκαλά του ἀπὸ ὀργή, ἀπὸ ζήλεια.

Ἡ προζενήτρα δὲν πρόφθανε νὰ κρατᾷ σημειώσεις. Κ' ἡ ἄληθεια εἶναι ὅτι μέσα σ' ἕνα μῆνα ζευγάρισε καὶ τὶς τρεῖς τὶς παρηγορημένες χήρες. Τὶς πάντρεψε μὲ τρεῖς κυρίους ποὺ δὲν ἔμοιαζαν κα-

ΛΑΪΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΚΑΙ ΠΑΝΗΓΥΡΕΙΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Τά αποκαλυπτήρια του ανδριάντος του.

ΜΕ την μεγαλοπρέπεια, την λαμπρότητα και την επιθλιτικότητα που εταίριαζε στην προσωπικότητα του αξέχαστου ήρωος και μάρτυρος Βασιληά, έγιναν την περασμένη Κυριακή, 9 'Οκτωβρίου, στο πεδίο του "Αρεως, τ' αποκαλυπτήρια του μεγαλοπρεπούς ανδριάντος, που ύψωσε στην μνήμη Του η αγάπη του 'Ελληνικού λαού, που προκειμένου γι' Αυτόν, άγγιζε τὰ όρια της λατρείας.

Τί τόχα, αν τὰ έξοδα του λαμπρού αυτού μνημείου, που θά δείχνη την επιβλητική μορφή Κωνσταντίνου του ΙΒ' στις έπερχόμενες γενεές, και θά διατηρή νωπή πάντα την τρανή του προσωπικότητα, που γεμίζει τις ένδοξότερες σελίδες της πρόσφατης 'Ελληνικής 'Ιστορίας κατέβαλε ένας μόνον άνθρωπος, ο ευγενικός πατριώτης σύμβουλος της 'Ελληνικής Πρεσβείας του Βερολίνου κ. Τζιρακόπουλος; 'Η χειρονομία του έπρόλαβεν άπλως εκείνο που θά γινόταν άπ' όλους τούς "Ελληνες μίαν ώρα, γιατί η αφιέρωση ενός ανδριάντος στον Πανένδοξο Στρατηλάτη και Μεγάλο Βασιληά, ήταν κοι νός του 'Ελληνισμού πόθος.

Γι' αυτό κοινή η χαρά, και γενική η συγκίνησης και πανελληνίας δ' εορτασμός των αποκαλυπτηρίων.

* *

Την ώρα που έδω, ένωμένοι σαν ένας άνθρωπος, με την ίδια σκέψη, ευλάβεια και τον αυτό παλμό, συνεκεντρώθησαν για ν' αποτίσουν ελάχιστο φόρο τιμής κι' ευγνωμοσύνης στην μνήμη Του οι άνωτεροι της πολιτείας τιτλούχοι, η όλότης των αξιωματικών, η φάλαγγες των στρατιωτών, οι κοινοί άστοι και οι παλαιοί συμπολεμιστές του, ραίνοντας με δάκρυα και άνηθ το μνημείο του, την ίδια ώρα και με την αυτή συγκίνηση και τον ίδιο παλμό, σ' όλες ανεξαίρετως τις πόλεις και σ' όλα τὰ χωριά της 'Ελλάδος, εμάλλοντο μνημόσυνα κι' απέμποντο δέησης και ύψωνοντο θερμαί ευχαί προς τον "Υμνον, για την ανάπαυση της Μεγάλης ψυχής του.

Γιατί ο Κωνσταντίνος ΙΒ' δεν υπήρξεν ένας άπλως 'Ηγεμών, ούτε ένας κοινός ήρωας.

Υπήρξεν ο Προστάτης του Λαού Του, ο αληθινός του στρατού ηγέτης, ο νουνεχής κυβερνήτης, ο υπέρτερος άνθρωπος και ο μέγας δημιουργός, που με σύνθημα το "Πάντα εμπρός" έχάραξε με την κόψη του άνίκητου ξίφους του τὰ όρια της Μεγάλης 'Ελλάδος.

* *

"Απλούς, άπέριτος, δλιγαρκής και άσυγκρίτως γενναίος,

θόλου του μουντάρη του 'Ισιδώρου.

Κι' ευτύχησαν; θά ρωτήσετε.

Αυτό, παιδιά μου, δεν το ξέρω. 'Ο γάμος, λένε, είναι σά το καρπούζι. "Άλλοτε ο άνδρας θγαίνει καλός, άλλοτε... κολοκύθα! Μά στην περίπτωση αυτή ήταν προτιμότερη κ' η κολοκύθα ακόμα από τον μακαρίτη τον 'Ισιδώρο. Παρα ήτανε, ο συχωρεμένος, μουντάρης. Φουσανάκιος δνομα και πράγμα. Θεός σχωρέσ' τον!...

VALMY BAYSSE

Μιά ωραία φωτογραφία του αποκαλυφθέντος μεγαλοπρεπούς ανδριάντος, του λαοφιλεστάτου άειμνήστου Βασιλέως Κωνσταντίνου.

δεν διέτασσε μόνον. "Εδιδε ταυτοχρόνως και το παράδειγμα της έκτελέσεως, της πειθαρχίας και της υπακοής, συμμετέχων στις ταλαιπωρίες και προκινδυνεύων με τον στρατόν του ως ο έσχατος τσολιάς στον κοινόν αγώνα για την Πατρίδος το μεγαλείο.

"Απ' αυτό η αγάπη, η εκτίμησης κι' η άφοσίωσης του Λαού, που έξεδηλώθη τόσο πανηγυρικά στην προχθεινή μεγάλη για την μνήμη του συγκέντρωση. "Αγάπη που δεν την έβλεπας ούτε η συκοφαντίας των ταπεινών, ούτε τὰ χρόνια που πέρασαν από του θανάτου Του στα ξένα κι' από την μετακομίδη της σεπτής σορού του στην "Αττική γη που έλάτρευε.

"Ο Κωνσταντίνος υπήρξε και μένει για τον 'Ελληνικό Λαό ένα σύμβολο, που η θύμησί του θά ένδυναμώσει και ένθουσιάζη.

Γιατί όλη Του η ζωή υπήρξε πρότυπο μεγαλομυίας και

πατριωτισμού. Ούδεις άλλος Βασιλεύς υπήρξεν όσον Αυτός θαυμαστός, κανείς άλλος δεν υπήρξε τό Κράτος Του σαν τον Κωνσταντίνον: Δέν είναι μόνον το Σαρωνάπορο και τὰ Γεννητά, ο Λαγανάς και η Δοιράνη, το Κίλικις και τὰ Γιάννενα, που κάνουν το Λαό να τον θυμάται και να τον άσπείρη με θαυμασμό και μ' ελπίδα.

Πρό παντός άλλου είναι η ψυχική καρτερία με την οποία διέφορές θυσίας τον έρόντο Του για να μην αίματοκυλίση τον Λαό Του.

Τόν Λαό, που ήταν έτοιμος ν' ένα νεύμα Του να θυσιάση για να μη τον αφήση να φύγη και να πεθάνη στα ξένα, χωρίς να παραπονεθ' γι' αυτό, κι' ευχόμενος πάντα την εύτυχία της 'Ελλάδος του. Της 'Ελλάδος που με συγκίνηση, ευλάβεια και θαυμασμό θά τιμή την μνήμη του πάντα. Της 'Ελλάδος που θά καταθέτη πάντα ευδοκία και δροσερώτερα άνηθ της στο έδαφος του ανδριάντος Του, που σύμφωνα με τον 'Ηρωισμό, Αυτάς και Δόξας, θά ύψωνεται επιθλιτικός ανάμεσα στα μνημεία των έλευθερωτών της το 1821, που στέκουν πλάι του, αντίστίς Του τιμητική συντροφιά.

* *

Πολλά, πάμπολλα, θάχε να γράψη κανείς για τον πατριωτισμό, τον ήρωισμό, την μεγαλοφυΐα την αγάπη για τον Λαό του και το ένδιαφέρον που έδειχνε για τους συμπολεμιστές του πατριώτη.

Είναι όμως τόσο γνωστά, τόσο ζωηρά άποτυπωμένα στην μνήμη του Λαού Του που με τόση συγκίνηση, σπαργή και αυθορμητισμόν έσπευσε να έκδηλώση την προς Αυτόν άφοσίωσί Του και μετά θάνατον, κατά την παλλαϊκήν τελετή των αποκαλυπτηρίων του ανδριάντος του, ώστε κάθε έπος μνησής των να περιττεύη...

"Αρκούμεθα λοιπόν, άπλως, να σκορπίσουμε και μες στα γαάθη, στο θάβρον του επιθλιτικού ανδριάντος Του, και να ψιθυρίσουμε ευλαβικά όπως όλοι οι "Ελληνες, ότι δεν θά ξεχάσουμε ποτέ τί το 0 φείλουμε όλοι!...

ΠΑΛΗΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ Κ. ΔΗΜΟΥ ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ

ΑΠΟ ΤΗ ΘΗΤΕΙΑ ΜΟΥ

Μόλις η «Αίγινα» φουντάρησε στο λιμάνι του Πόρου—σέ προηγούμενο φύλλο του «Μπουκέτου»—σας είχα διηγηθ' πώς μαρκάρησα για τον Πόρο με φύλλο πορείας από το Ναύσταθμο—έδειξε μάλιστα, μέσα σε δυο λεπτά της ώρας. Οι αξιωματικοί, καμιά δεκαριά όλοι όλοι, με έάρκες της «Όλγας» τούδωκαν γραμμή για το Προγυμναστήριο. 'Η «Όλγα» κάθε φορά πούβθανε η «Αίγινα» στον Πόρο, έστελνε μιά δυο έάρκες της. Ήταν κέλλητα για τούς κατωτέρους και μιά φαλανίδα για τούς άνωτέρους με ύπηρεσία και ύπαξιωματικό λεμβόρχη.

Για τούς ναύτες, που γύριζαν από άδεια; Πο 7 τέτοια πολυτέλεια!

Κι' αυτοί ήταν άναγκασμένοι να θγαίνουν στο μουράγιο με έάρκες της πιάτσας.

—Δυο δεκάρες το κεφάλι για τη στεριά, παιδιά! φώναζαν κάτω από τ' οπαίρι οι καίξηδες του Πόρου, ως έπ' το πλείστον, παλαιοί υπαξιωματικοί, απόστρατοι.

"Ημιον έτοιμος να πηδήσω σε μιά ιδιωτική έάρκα. Μά στην πρώτη που άκκοσάρησε στη σκάλα της «Αίγινας», πήδησαν καμιά τριανταριά πιο θιαστικοί και πατήθηκε το πλούμενο μέσ' στο νερό ίσα με την κουπαστή.

—Τί θέλει η άλεπού στο παϊάρι; σκέφθηκα.

Μά κι' η δεύτερη έάρκα τ'ό ίδιο...

"Η τρίτη όμως δεν γέμισε.

"Ετοιμάσθηκα λοιπόν. Μά έλα, που είχα το σάκκο μου.

Πού να τον σηκώσω και να κατέβω τη σκάλα ζαλωμένος; 'Εκείνο το τσουβάλι; Είπα λοιπόν του θαρκάρη ν' άνέβη στο κεφαλόσκαλο να τον πάρη.

—"Αμή ξεραμάρα έχουνε τὰ χέρια σου; μου κάνει.

Και με μιά περιφρονητική ματιά, πιάνει τὰ κουτιά και... πρόσω, ήρέμα. Μπράβο. "Αμαλίας.

Δέν θαζόμουν, έννοείται. Μά δεν υπήρχε από κάτω κι' άλλη έάρκα. "Όπου σε λίγο νάσου βλέπω και περνούσε άνοιχτά μιά.

—Βάρκα! φωνάζω.

Κοντζυγώνει, μά θέλοντας κολλαρίνα, στρίβει για να φύγη. Το 7 εναφονάζω λοιπόν.

—Μαρία είσαι; με ρωτάει.

Τί ήθελε να π' μ' αυτό; "Αργότερα έμαθα ότι «Μαρίες» λένε τούς καμαρότους των αξιωματικών. Μιά «Μαρία» πάει ρούχα του αξιωματικού της στο σπίτι του, στην "Αθήνα, τού φέρνει άλλα κλπ. Καλοπληρώνουν η «Μαρίες», φυσικά, λοιπόν, άφο 7 δεν κατάλαβα τί με ρώτησε, δεν τού άπάντησα.

—Είναι κι' ο αξιωματικός σου μέσα; με ξαναρώτησε.

Πάλι δεν κατάλαβα τί έννοούσε και δεν τού άπάντησα.

Σία λοιπόν πάλι. "Όπου άκούω από πίσω μου ξαφνικά ένα χάχανο και γυρίζω. "Ηταν ο λογιστής της «Αίγινας» Παπαδόπουλος.

—Για «Μαρία» σάς πήρε; μου λέει.

Μπήκε στη μέση τότε αυτός και φώναξε το θαρκάρη, κάνοντάς του κάτι χειρονομίες και δείχνοντάς του με τὰ δάχτυλα στο μανίκι του, δυο γαλόνια.

—"Ερθε μπάγκο; τότε ο θαρκάρης. "Όλοταχως έξώγωσε η έάρκα! Πούς ξέρει, πώς έξήγησε τις χειρονομίες του Παπαδόπουλου. "Ισως πώς κανέναν πλοίαρχος θάβγαίνει.

"Εδσε τη μαρούμα της έάρκας του στη σκάλα και με δυο αόλτους θρέθηκε στην κουβέρτα.

—Είναι άδελφός του κ. Βρατσάνου, τού έξηγει ο Παπαδόπουλος. Πετάξέ τον μιά στιγμή στο μουράγιο.

—Το κύρ'Αντωνάκη; κάνει. Μετά χαράς σου.

Τούδωκα δυο χάρτινους «Λιμοκοντόρους» και σε λίγο πάτησα έπ' τέλους στεριά.

Μά τώρα μεγαλύτερο πρόβλημα παρουσιάστηκε μπροστά μου. Τό Προγυμναστήριο, από κεί που θγήκα, ήταν ακραία. Πώς να πάω με το σάκκο στα γέρια; Κύτταξα ό-νυχρά μου για κανένα λουστράκι... Πο 7 τέτοια τούχη!

Είχε άρχισει πεία να σουρουπώνη. Ξαφνικά διακρίνω α-

πέναντί μου ένα παπουτσίδικο.

—Θ' αφήσω εκεί, έσκέφθηκα, το σάκκο μου και τ'ό πρωί... έχει ο Θεός.

—Σας παρακαλώ, λέω στον καταστηματούχο, μπορώ ν' αφήσω έδω έως αύριο τ'ό πρωί το σάκκο τού κ. Βρατσάνου;

—Καινούργια Μαρία πήραν οι αξιωματικοί στο Προγυμναστήριο; μ' έρωτά, κυττάζοντάς με με περιέργεια.

—"Όχι, τού κάνω. Είμαι άδελφός του.

Πετιέται, μωρέ μάτια μου, άπ' τον μπάγκο του κι' έρχεται να μου σφίξη τ'ό χέρι. "Επειτα γυρίζει προς τ'ό παιδί του, δεκατριών-δεκατεσσάρων χρόνων και τού δίνει το σάκκο μου.

—Ξέρετε, μου λέει, σε μάς κάνει παπούτσι ο κ. άνθυποπλοίαρχος.

"Ερριξε και μιά ματιά στα πόδια μου για να ίδη αν είχα κι' εγώ ανάγκη από παπούτσια. Και είχα πράγματι.

"Ωστόσο μπρός τ'ό παιδί του, ζαλωμένο τ'ό σάκκο μου στον ώμο και ξαπλώω εγώ, τού δώσαμε για τ'ό Προγυμναστήριο.

Σε λίγο φτάσαμε. Δεξιά μιά ωραία θάλασσα. "Ενα χαρούμενο θουναλάκι άντίκρυ, καταπράσινο. Και άριστερά οι ναυτώνες, λίγα κάγκελλα σιδερένια, μιά μεγάλη σιδερένια πόρτα, από μέσα κυπαρίσσια θεώρτα και στο έάθος τ'ό παλάτι τού "Όθωνος.

"Ο μικρός τού Ποριώτη τσαγκάρη άπόθεσε στην πόρτα τ'ό σάκκο μου κι' έφυγε μ' ένα λιμοκοντόρ'ό στο χέρι. Μά ο σκεπός με μιά κλωτσιά τον κουντρούβηλες από τ'ό σκαλοπάτι στο χώμα.

—Συνάδελφε, τού λέω με κάποιο παράπονο κι' εγώ για να ύπηρετήσω την πατρίδα μας ήλθα.

—Και δεν μπορούσε τ'ό μούτρο σου να τον κόψης στον ώμο τ'ό σάκκο σου; μου κάνει με φθόνο. Ποιας κληρονομίας είσαι;

—Τού "Οκτωβρίου.

Κι' έρχεσαι τώρα να παρουσιασθής; Θά σο 7 κόψουν φουλακή, που δέ θ' άπολυθής ποτέ σου.

—Καλά κύριε άρχηγέ, τού λέω. Πο 7ν, ο όπλονόμος.

Τόν πείραξα, που τόν είπα, φαίνεται, άρχηγό ειρωνικά.

—Νά κόψης τ'ό στέρκο σου, μου άπαντά, να τόν θρηξ.

Κάνω να διασκελίσω τ'ό κατώφλι, για να πάω να έρω τ'ό όπλονομείο και μου βάζει μπροστά τ'ό όπλο του.

—"Απαγορεύεται!

Ευτυχώς ήλθε ο «Κάπος» εκείνη τη στιγμή. Μου τράβηξε κι' αυτός ένα κολλάρο με τη σειρά του—παρ'ότι ναύτης, βλέπετε, της προηγούμενης κληρονομίας αυτής—και στο τέλος η 7 δ' ό κη σε να μ' αφήση να περάσω και να μου δείξη με μιά περιφρονητική χειρονομία τ'ό όπλονομείο, κάπου και δεξιά στην είσοδο.

Δυο τρία δωμάτια, τ'ό ένα πλάι στ' άλλο, στη γραμμή, πορτίτσες με τζάκια κλειστά, μιά ταμπελλά «"Όπλονομείον» κι' ένας μούτσος, σαν άραπάκος, με τ'ό έσπρα της άγγαρείας, καθισμένος τεμπέλικα στα σκαλοπάτια.

—"Ο κύριος όπλονόμος;

—Τί τον θέλεις;

—Νά τού δώσω τ'ό φύλλο μου.

"Απλώσε τ'ό χέρι του περιμένοντας να τού τ'ό δώσω. Μά κι' εγώ δεν τ'ό θάλα απ' τον κόρφο μου, που τ'όχα στη σασκούλα της μπλελαμάνας μου χωμένο. Δεν μπορούσα να φαντασθώ, ότι για όπλονόμο τ'ό Κεντρικό Προγυμναστήριο θά είχε... ναυτάπαιδα. Ότε πάλι ότι ο όπλονόμος, όπως άργότερα έμαθα είχε για «Μαρία» μούτσος της σχολής των Ναυτοπαίδων, που ήταν τότε μέσα στην «Όλγα».

—Και πώς έρχεσαι τόσο άργα; μου κάνει. "Αθηναίος είσαι;... Θά καλοπεράσης... Πο 7 νόμισες πώς πας;...

"Εδω δεν είναι Πανεπιστήμιο!

"Απάνω σ' αυτή την στιγμή θά καταπλύνει ο όπλονόμος.

"Ενας κλεψάνης όπάτης, καλοντυμένος, με λίγο μουσάκι όπό'εσθλο, ήλακαμένος, με αούτρά έκφραση. "Ο μούτσος πετιέται όρθιος και τού άνοίγει την πόρτα. "Καλώς εγώ.

—Τό παιδί από έδω, κύρ όπλονόμε, τού λέει, ήρθε σήμερα, δεκαοχτώ τού μηνός... με φύλλο από τ'ό Ναύσταθμο.

"Ο όπλονόμος μ' έκύταξε καλά καλά μιά στιγμή άπ'

την κορφή έως στα νύχια κι' έστραβομουτσούνιασε. Μαλ' αλιά μεγάλα «θόαλ» παύθαιναν όρθια μπροστά, καθώς φοροδσα στραβά τόν κούκο μου, ρούχα περιποιημένα στο ράψιμο, φανέλλα ιδιωτική, μαντήλι μεταξωτό, λιγαδούρα σαν φίλε, πανταλόνι φαρδύ κάτω & λ' άγγλαι και σκαρπίνια σεβρά —όχι άρβύλες της ύπηρεσίας— με μαύρες κάλτσες. Άσφαλώς δέν τούκανα καλή φιγούρα ύπηρεσιακή.

—Και πώς μάς ήρθες έτσι νωρίς! μου κάνει κάπως ειρωνικά.

—Χθές μούδωκε ο Ναύσταθμος φύλλο, του κάνω. Όσοτόσο μπήκε στ' όπλονομείο. Έγώ ξωπίσω του. Ένα μακρύ τραπέζι στη μέση, ένα γραφείο στη μπάντα, μία θι-βλιοθηκούλα καρφωμένη.

—Χθές κι' έρχεσαι σήμερα 18 Όκτωβρίου, αντί στην πρώτη, στις δύο έστω!

—Τί φταίω γώ, κύριε όπλονόμει;

—Καλαμαράς θάσαι του λόγου σου, μου κάνει, ξανακυττάζοντάς με απ' την κορφή έως τα πόδια. Κάποιο μέσον θάξες. Μά εδώ δέν περνούν αυτά! Στο μπαρμπερίο αζ-ριο με την «έγερσι» αυτά τά μαλλιά! Νά μη σέ ιδώ στην άναφορά μ' αυτά. Καί φανέλλα, μαντήλι, παπούτσια της άποθήκης. Καί τό πανταλόνι στο ράφτη νά στο στενέψη! Έδώ δέν είναι ή πλατεία του Συναγματος, που μου κάνετε τις φιγούρες σας έσεις οι γραμματιζούμενοι! Δέν είναι τό σπιτί του πατέρα σου, κύριε! Έδώ είναι ύπηρεσία! Έχουμε κανονισμούς!

Απλώσε προς έμένα τό χαρτί του και κουνώντας τά δάκτυλα, έπερίμενε τό φύλλο μου. Έχω-σα λοιπόν τό χέρι μου μεσ' στον κόρφο μου και τώθγαλα.

—Κατάστασις! συνεχίζει... Τί μου τό νόμισες τό ναυτικό; Ξεμπουρδαλίδ;

Στό άναμεταξύ αυτό φόρεσε τά γυαλιά του και θυμωμένος άρπαξε τό φύλλο μου. Άρχισε νά διαβάξη μουρμουρίζοντας:

—Έτος γεννήσεως 1873... Ψαρά... Βρατσάνος...

Γυρίζει απότομα προς έμένα. Μάτια διάπλστα. Νά!

—Βρατσάνος; Τόν κύριο άιθυποπλοίαρ-χο τί τόν έχεις;

—Ο άδελφός μου είναι.

—Άδελφός σας;!

Η φωνή του είχε κάποιο τόνο περίεργο. Τό χρώμα της ήταν έρώτησι, μά φανέρωνε και έξφνιασμα. Πρό. πάντων όμως σεβασμό.

—Έτρεξε στο μακρύ τραπέζι της μέσης κι' άρπαξε μία καρέκλα και μου την προ-σέφερε. Κι' άμέσως στον μούτσο:

—Θόδωρε, κάνε μας δυο καφέδες!

Καπνός ο Θοδωράκης.

—Εύχαριστώ, κύριε όπλονόμει, του λέω. Δέν πίνω ποτε μου καφέ.

—Έτρεξε τότε σ' ένα ντουλαπάκι, τ' άνοιξε, πήρε μία καράφα, δυο ποτηράκια, τ' άφησε στο γραφείο του κι' έ-βαλε πάλι τις φωνές:

—Θόδωρε, άσ' τούς καφέδες κι' έλα δω.

Ο Θοδωράκης ήλθε τρεχάτος.

—Κύττα μία στιγμή στην άποθήκη άν έφεραν τό κρέας και πές του άποθηκάριου, νά σου κόψη δυο-τρια νεφράκια και κανάδυο σπληνίτσες. Ο κύριος Παρασκευόπουλος, ο όπλονόμος, πές του τά θέλει και δόστα στο μάγερα του. Άρχηγού νά τά πετάξη πάνω στη μηχανή. Πάρε κι' ένα πιάτο και νά περιμένης νά τά πάρης. Ποδισα; Πές του Χατζίνα, τόν παρακαλώ, νά τά προσέξη, νά μην τ' άρπά-ξη ή φωτιά της μηχανής.

Σέ λίγο μοσχοβόλησε ο τόπος από την κίνισα. Καί ρε-τοίνα πορωτική, της «Γρήας», ψωμί της γρας, κασέρι.

—Με συγχωρείτε, μου λέει ο όπλονόμος σέ λιγάκι, που σας μίλησα πριν λιγάκι έτσι αυστηρά... Μά ξέρετε; "Έ-χουμε νά κάνουμε μ' δολόκληρο πληθυσμό και με κάθε κα-ρυδιάς καρύδι... Άν δέν φανούμε και λίγο αυστηροί, αλ-λοίμονό μας.

Έσηκώθηκε και πήγε στο διπλανό διαμέρισμα και γύ-ρισε με μία κιθάρα. Εκάθισε και την κούρδισε:

—Τί νά κάνουμε; "Ετσι τά περνάμε... Έδώ μέσα συ-σιτούμε όλοι οι ύπόλογοι ύπαξιωματικοί της προπαιδε-υτικής Μοίρας... Τώρα που θά έλθη ο κύριος άδελφός σας, θά συνειννοηθώ μαζί του, νά σας θάλουν σαν αντίτιμω τροφή, νά συσιτήτε μαζί μας. Είν' έξω τώρα... Νά ιδού.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΛΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Λόγος και λιθάρι, φεύγουν και δέν πιάνονται.

Όποιος μιλεί χωρίς νά σκέφτεται, πυροβολεί χωρίς νά σημαδεύη.

Ο μόνος τρόπος γιά νά ζήσ ειρηνικά με τούς γείτονές σου, είναι νά μην έχης γείτονες.

Η έκδίκησις έξιςώνει τόν άνθρωπο με τόν έχθρό του ενώ ή συγγνώμη τόν κάνει άνώτερό του.

Η συκοφαντία μοιάζει με την φλόγα, που μαυρίζει όσα δέν μπορεί νά κάψη.

Μιά δίκη γεινά έκατό άλλες. Καλύτερα λοιπόν ένας κα-κός συμβιβασμός, παρά μία καλή άπόφασις.

Τά μυστικά μοιάζουν με τά στρείδια, που πεθαίνουν με-λς άνοιχτούν.

Ο άθυρόστομος μοιάζει με μιάν ασφράγισην έπιστολή, ο καθένας μπορεί δίχως κόπο νά την διαβάση.

Αν ο άνθρωπος δέν είχε κανένα έλά-τωμα, δέν θα παρατηρούσε με τόσην εύ-ρίστησι τά έλαττώματα τών άλλων.

Όταν έπικαλήσαι τις κακές πράξεις ενός άλλου γιά νά δικαιολογήσις τις δι-κές σου, είναι σαν νά καθορίζεσαι με τά σπη.

Ο φρόνιμος άνθρωπος ντρέπεται γιά τά έλαττώματά του, μά δέν παραλείπει και νά τά διορθώνη.

Τό μόνο πράγμα που παράγουνε με-ρικές κεφαλές είναι ή... πιτυρίδα.

Προσπάθησε νά σκέφτεσαι λίγο και νά ένεργής πολύ. Άν δέν προσέξης σ' αυτό, όλη σου ή ζωή θά περάση σέ σχέδια και καί δέν θα σου μείνη καίρος γιά την έρρο-μογή.

Γιά νά προχωρήσης στη ζωή, μην καταφρονής τά κατώ-τερα σκαλοπάτια, γιατί οδηγούνε προς τά πάνω.

Η εύτυχία άποφεύγει σχεδόν πάντα εκείνον, που τίν ά-ναζητεί και έρχεται κάποτε άπροσδόκητα, σαν έκπληξ σέ κείνον που δέν τη συλλογίζεται.

Σέ τέσσερα πράγματα νά μην πιστεύης: στη γυναικα, που κλαίει, στον άντρα που όρκίζεται, στο όλογο που δ-ρώνη και στον σκύλο που λαχανιάζει.

Τίποτα δέν δείχνει καλύτερα τόν χαρακτήρα ενός άν-θρώπου, από τόν τρόπο με τόν όποιο συμπεριφέρεται στις γυναίκες.

με και γιά τόν ύπνο. Δέν μπορείτε νά κοιμάσθε σούς να-τόνες.

Κι' άρχισε με την κιθάρα του σότο θότος.

Μισοφασμένο σαν άντ' μ' αφήνεις και σπαράζω γιά κόψε μου την κεφαλή νά μην άναστεινάω.

Ο ναυτοπαίς ο Θοδωράκης ο Κεζάκης, κλαίνο, μες έ-κίτταζε με τά μάτια διάπλστα.

Όχι παίζουμε. Στην «Αίγινα» μέσα, έγώ είχα παίξει κονταίνα με τόν ύπαρχο του Προγυμναστηρίου, τόν πλο-αρχο Θεόδωρο Βάκο!

Σ' άλλο φύλλο θά διηγηθώ, πώς με τακτοποίησαν στην Πόρο και άλλα χαριτωμένα ανέκδοτα.

ΔΗΜΟΣ ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

ΜΙΑ ΣΥΝΤΑΡΑΚΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ

Η ΦΡΙΚΗ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΚΑΡΕΚΛΑΣ

Ένα πολύκροτο άρθρο Άμερικανού δημοσιογράφου. Η έκτέλεσις του δολοφόνου Φράνσις Κρόλεϋ. Η άγωνία τών δημοσιογράφων. Μιά ζωντανή περιγραφή. Η τελευταίες στιγμές του καταδίκου. Τά μαρτύρια του Κρόλεϋ, κλπ, κλπ.

Ένας διάσημος Άμερικανός δημοσιογράφος, ο Ρόμπερτ Κόρμικ, στάλ-θηκε λοντάκι από την άφημερίδα του στις φυλακές του Σίγκ-Σίγκ γιά νά παρακολουθήση την έκτέλεσι του δολοφόνου Φράνσις Κρόλεϋ. Ο Κόρμικ λοιπόν, δημοσίεψε μία περιγραφή του τραγικού τέλους του γκάγκστερ, σύμφωνα με τις ύποδείξεις του άρχιουινάκτου του, από αυτήν έλειπε ο ρεαλισμός, ή γυμνή αλήθεια. Για ν' άρση στο κοινόν, έπρεπε νά είνε κάπως μυθιστορηματική και νά κρύβη κάθε φρικιαστική λεπτομέρεια.

Ο Ρόμπερτ Κόρμικ όμως την άλλη ημέρα, άφθισμένος από τά ψέ-ματα που είχε δημοσιεύει, περιέγραψε ακόμη μία φορά την έκτέλεσι, όπως άκριβώς την είχε δει, δίχως νά παραλείψη τίποτα. Κι' αυτήν την άλη-θινή και πλήρη περιγραφή της έκτελέσεως του Φράνσις Κρόλεϋ, που δη-μοσιεύουμε κατωτέρω, την έστειλε στις άγγλικές έφημερίδες, ή όποιες την έπαρουσίασαν στο κοινόν τους μ' ένα σωρό ζωηρά σχόλια γιά τό ασέλιος της ηλεκτρικής καρέκλας, ύποδεικνύοντας στην Άμερική ότι είναι καιρός πεία νά καταργηθή αυτός ο άπάναθρος τρόπος θανατικής έκτελέσεως.

Ίδού τώρα τό πολύκροτο άρθρο του Κόρμικ:

Η έκτέλεσι θα γινόταν στις έντεκα τό θράδυ, μά έμεις οι δημοσιογράφοι έπρεπε νά θρискώμαστε στην θέσι μας από τις έννεα ή ώρα, γιά νά συνηθί-σουμε στο περιβάλλον.

Η δυο ώρες λοιπόν της άναμονής μάς φάνηκαν άτελείωτες. Είμαστε πε-νήντα περίπου δημοσιογράφοι που θά παρακολουθούσαμε την έκτέλεσι. Οι πα-ληροί συζητούσαν άν ήταν καλλίτερο τό σκηνή ή τό δηλητήριο. Άλλοι έλεγαν ότι ή ηλεκτρική καρέκλα έπρεπε νά αντικατασταθή από τά ασφυξιογόνα ά-έρια. Όλοι ώστόσο έπιναν διαρκώς ού-σκου, από μία μπουτίλα που είχαν φέ-ρει επίτηδες μαζί τους.

—Λυπούμαι πολύ, μου είπε ένας συ-νάδελφος, που έέχασα νά σου θυμίσω νά πάρης κι' έσύ λίγο ούίσκου μαζί σου. Μά δέν πειράζει. Πίες από τό δι-κό μου. Τό ούίσκου είναι άπαραιτητό. Άλλοιώς, θα... λιποθυμήσης!

—Φίλε μου, το άπάντησα, έχω γε-ρά νεύρα. Δέν θέλω νά πιώ. Έπιθυμώ νά διατηρήσω όλη την διαύγεια του πνεύματός μου...

—Θά μετανοήσης!... με ειρωνεύθη-κε ένας παλιός συνάδελφος.

Μά έγώ ήμουν άποφασισμένος νά μη μεθύσω, όπως όλοι τους, με τό ούί-σκου.

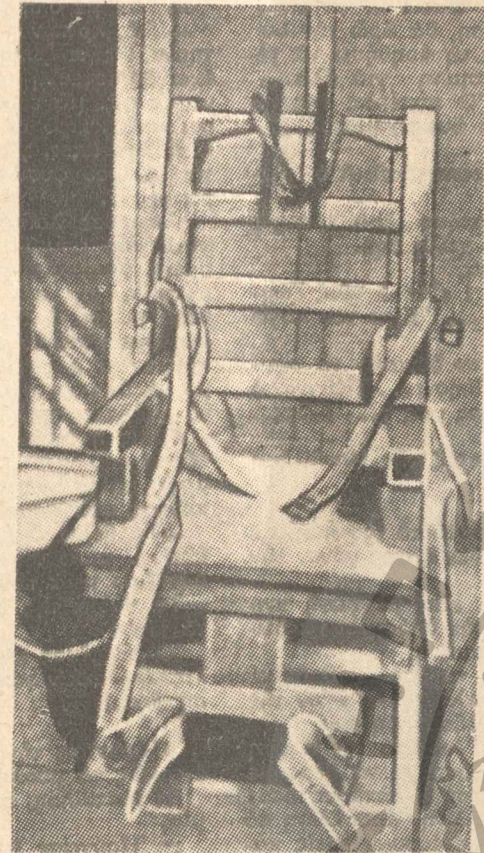
Σέ λίγο, παρουσιάσθηκε ένας δεσμο-φύλακας και μάς έβαλε όλους στη γραμμή γιά τή σωματική έρευνα. Αυτή

ή έρευνα ήταν ένοχλητική και κρατησε αρκετή ώρα. Φωδώνοντας μήπως είχαμε μαζί μας καμιά μι-κρή φωτογραφική μηχανή, γιά νά φωτογραφίσουμε τόν Κρόλεϋ έπάνω στην ηλεκτρική καρέκλα. Κάποτε που δη-μοσιεύθηκε με τέτοια φωτογραφία άναστάτωση κυριολεκτι-κά από τή φρίκη την κοινή γνώμη.

Κατόπιν, ένας άλλος δεσμοφύλακας μάς ώδήγησε στην αίθουσα του θανάτου. Στην είσοδο, ένας συνάδελφος μ' άρπαξε από τό χέρι και μου είπε:

—Δέν έχω κουράγιο νά μτώ μέσα! Την τελευταία φορά πήγα νά τρελλαθώ από τή φρίκη. Σέ παρακαλώ νά μου διηγηθής ύστερα όλες τις λεπτομέρειες, γιάτί έγώ θά μεί-νω έξω...

Δέν θά μπορέσω ποτέ νά ξεχάσω την αίθουσα του θανά-

Η τρομερή καρέκλα του θανάτου.

του» τών φυλακών του Σίγκ - Σίγκ. Είναι ένα περιβάλλον όπου παίζεται μία από τις πιο σκληρές τραγωδίες της ζωής. Από την πρώτη ματιά που έρριξα, νόμισα ότι δέν υπήρχε εκεί μέσα τίποτα άλλο, παρά μόνο ή φοβερή ήλεκ-τρική «καρέκλα». Την βλέπει κανείς άμέσως, γιάτί θρискε-ται στο κέντρον. Είναι φρικτή! Όπως ήταν άδεια, μου φάνηκε ότι έλεγε: «Όσοι κάθονται εδώ, δέν ξανασηκώ-νονται!»

Κύτταξα τριγύρω περίεργος και είδα ότι όλοι οι δημο-σιογράφοι, παληοί και καινούργιοι, δέν μπορούσαν νά έ-κκολλήσουν τά μάτια τους από την καρέκλα του θανά-του. Όλοι τους είχαν χλωμίσει και θρискόντουσαν σέ μία άπερίγραπτη νευρική ύπερέντασι.

Έξαφνα, όλοι νοιώσαμε τό αίμα μας νά παγώνη μέσα στις φλέβες. Στόν διάδρομο άκούστηκαν τά θαρεία θή-ματα του μελλοθανάτου...

Σέ λίγο, ο δολοφόνος Κρόλεϋ μπήκε στην αίθου-σα του θανάτου» μαζί με έναν Ιερέα που ψιθύριζε προσευχές και μερικούς δεσμοφύλακες.

Ο Φράνσις Κρόλεϋ έκανε μία θόλ-τα γύρω στην ηλεκτρική καρέκλα με άπάθεια και με κάποια περιφρόνησι. Διατηρούσε την ψυχραιμία του σέ ά-πίστευτο θαύμό. Σέ μία στιγμή, με έ-γνώρισε, γιάτί τόν είχα έπισκεφθή πολ-λές φορές στη φυλακή και μου φώνα-ξε κουνώντας τό χέρι του:

—Γειά σου, Μπόμπι!...

Έπειτα, δίχως τή βοήθεια κανενός κάθισε στην ηλεκτρική καρέκλα. Οι δεσμοφύλακες διάσθηκαν νά σφίξουν με τά λουριά τά σιδερένια έλασματα στα χέρια και στα πόδια του. Όλα ή-σαν έτοιμα μέσα σέ μία στιγμή. Ο Κρόλεϋ τότε είπε με σταθερή φωνή:

—Νά ευχαριστήσετε τόν διευθυντή εκ μέρους μου και νά δώσετε στην μη-τέρα μου τό τελευταίο μου φιλή.

Έπειτα, έρριξε μία ψυχρή ματιά τρι-γύρω κι' έπρόσθεσε:

—Αυτό τό λουρί στο δεξί πόδι δέν είναι σφιγμένο καλά... Δέν τό σφίγγε-τε!

Όλοι άνατριχιάσαμε. Οι δεσμοφύλα-κες ήξεραν πώς δέν ήταν αυτό αλή-θεια, γιάτί είχαν σφίξει καλά τά λου-ριά. Μά προσποιήθηκαν ότι υπάκουαν. Έτσι άφηναν τόν Κρόλεϋ νά «κλέβη» λίγα λεπτά ζωής!

Θέέ μου τί άγωνία!...

Κι' άξαφνα... άξαφνα ο άρχιφύλα-κας έκανε ένα νόημα στον δήμο ν' άνοίξη τό ηλεκτρικό ρεύμα. Έκείνος υπάκουσε. Τό αίμα του Κρόλεϋ τινάχτηκε άμέσως με δύναμι προς τά έξω. Μου

είχαν πη πώς δέν θα υπέφερε διάλον και ότι ο θάνατός του θα ήταν άκαριαίος. Μά, όπως είδα με τά μάτια μου, ο Κρόλεϋ υπέφερε άπερίγραπτα μαρτύρια. Θέλετε νά σας πώ όλη την αλήθεια; Έδωλεα εκείνη την στιγμή νά καί-γεται ζωντανός ένας άνθρωπος! Η άπαίσιος καρέκλα έ-μοιαζε με μία ηλεκτρική κουζίνα! Όσο γιά τή μαρωδιά του καιόμενου κρέατος που είχε απλωθή σ' όλη την αί-θουσα του θανάτου, ήταν άποπνικτική.

Σέ λίγο, τό αίμα του Κρόλεϋ έπαψε νά χοροπηδά έ-πάνω στην καρέκλα. Ο γιαντός της φυλακής πλησίασε και διεπίστωσε τόν θάνατό του.

(Συνέχεια στη σελίδα 58)

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΚΙ' ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΛΒΙΕ ΝΤΕ ΜΟΝΤΕΡ

Η υποπέληλα με το 'ορτανέτο

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

— Θα φανώ γαλήνια, είπε η Ματθίλδη με φωνή τρεμάμενη. Θα σ' ακούσω χωρίς αδυναμία... Ξέρεις πώς αγαπώ την 'Αλίνη σαν να ήταν αδελφή μου... "Όποιο κι' αν είναι το χτύπημα που πρόκειται να τη χτυπήσει, θα θρω την δύναμη και το απαραίτητο θάρρος για να τη βοηθήσω να το υποφέρει... Έξω άλλωστε είμαι προετοιμασμένη για όλα... Προβλέπω μια μεγάλη συμφορά... "Ο πατέρας της... δεν είν' έτσι ;... Έπεσε θύμα κάποιου δυστυχήματος... Πληγώθηκε ;... "Επικίνδυνα ίσως ;...
— "Ο πατέρας της πέθανε ! είπε με φωνή θαθεία ο 'Ερρίκος.

"Η Ματθίλδη δεν μπόρεσε να συγκρατήσει μια κραυγή πένθους και φρίκης που ξέφυγε από τα χείλη της.

— Πέθανε ; ξανάπε χλωμή σαν πτώμα.

— "Όχι στεναγμούς ! "Όχι θρήνους ! Είπε ο νέος ζωγράφος. Μου υποσχέθηκες να φανής δυνατή... "Έχω τον λόγο σου !

— Θα τον κρατήσω !... Μά πώς ήταν δυνατόν να συγκρατηθώ ακούγοντας τη φριχτή αυτή είδηση ;... Πέθανε, ο πατέρας της 'Αλίνης ;... Πέθανε ο φίλος μας ;... Πώς ;...
— Δολοφονήθηκε !

"Ενα νευρικό ρίγος συγκλόνισε το κορμί της Ματθίλδης κι' ο τρόμος μεγάλωσε τα μάτια της.

"Ο 'Ερρίκος εξακολούθησε :

— Και δεν είναι αυτό όλο... Τό έργοστάσιό του κάηκε... Τά χρήματά του εκλάπησαν. "Η 'Αλίνη δεν έχασε μόνον τον πατέρα της, μά την περιουσία της.

— "Ο θάνατος κι' η καταστροφή !... Είπε με φωνή πνιγμένη η νέα κόρη, η οποία, παρ' όλη την υπόσχεση να δείξει δυνατή, φαινόταν έτοιμη να λιποθυμήσει.

"Ο 'Ερρίκος της έπιασε τα χέρια και τα έσφξε με δύναμη μέσα στα δικά του, σαν να θέλε να παλαίψη έναντι της αδυναμίας που έβλεπε να κυριεύει την εξαδέλφη του.

— Κουράγιο ! της είπε επιτακτικά. "Αν από την πρώτη στιγμή λιποψυχής έτσι, πώς θα κατορθώσουμε να φέρουμε εις πέρας την αποστολή που μας ανέθεσε ο πατέρας σου ; Πώς θα δώσουμε θάρρος στη φτωχή 'Αλίνη, άμα λείψει το θάρρος από μας τους ίδιους ;... "Αν λυγίσουμε έμεις κάτω από το χτύπημα πώς θ' ανθέξει εκείνη ;... Θα τη σκοτώσω !

"Η Ματθίλδη ανωρθώθηκε ξαφνικά, σαν να την ήλκτρισαν τα τελευταία λόγια του εξαδέλφου της.

— "Έχεις δίκιο, είπε, θα τη σκοτώσω !... "Αγαπάει τον πατέρα της όσο αγαπώ κι' εγώ τον δικό μου... Θα πεθάνει ίσως μαθαίνοντας τον θάνατό του.

— Πρέπει να ζήση !... Είπε ο νέος. Πρέπει να την αναγκάσουμε έμεις να ζήση... Κι' εν πρώτοις θα της άποκαλύψουμε την αλήθεια με άπειρες προφυλάξεις...

"Η νέα κόρη κούνησε το κεφάλι της :

— Καμιά φράση, καμιά προφύλαξη, είπε, δεν θα μπορέσει να λιγοστήσει τη φρίκη της συμφοράς. "Όλα τά λόγια θα καταλήξουν στο συμπέρασμα πως ο πατέρας της δολοφονήθηκε. "Όπως ξέρεις, η λατρευτή μικρούλα έχει μέσα της τά πρώτα σπέρματα της καρδιακής αρρώστειας από την οποία πέθανε η μητέρα της. Στην ηλικία που είναι

ακόμη, θα μπορούσε να θεραπευθί ασφαλώς, μά το γρηπια που θα δεχθή κι' η κρίσις που θα έπακολουθήσει θα επιδεινώσουν το κακό μέχρι του σημείου να το καταστεί ανίατο ;

— Τότε δεν μου μένει άλλο παρά να πεθάνω, είπε ο 'Ερρίκος συντριμμένος.

— Να πεθάνης !... "Εσύ !... φώναξε η Ματθίλδη, χνώντας τά χέρια της γύρω από τον λαιμό του εξαδέλφου της.

— "Αν η 'Αλίνη πεθάνει, θα πεθάνω κι' εγώ, γιατί οι τελειώσουν όλα για μένα στη ζωή.

— Την αγαπās ; φώναξε η Ματθίλδη, η οποία τότε μελεις κατάλαβε το αίσθημα του 'Ερρίκου.

— "Ω ! με όλη μου την ψυχή...

— "Ε, λοιπόν ! στον έρωτα γι' αυτή θα θρωμε τη τηρία ! Είπε ζωγράφος η κόρη του Δανιήλ. "Η 'Αλίνη δεν μου έχει εμπιστευθί ούτε τις σκέψεις της, ούτε τά νεανικά βειρά της, μά είμαι γυναίκα και σαν γυναίκα, έγω μισώ ψει από καιρό ότι η 'Αλίνη σ' αγαπά, χωρίς να το ξέρει κι' η ίδια ίσως, γιατί ο έρωτάς της για σένα θα της φαίνεται έξω φυσικός όσο και η αγάπη της προς τον πατέρα της...

"Ακούσε λοιπόν τώρα ένα σχέδιο που μου έμπνεε το γυναικείο μου ένστικτο: Πρίν αναγγείλουμε στη δύστυχη μικρούλα την τρομαχτική είδηση, θα της πω ότι τον αγαπās, όχι σαν φίλος, ούτε σαν αδελφός, μά σαν μισητή κι' ότι θέλεις να γίνης γυναίκα σου... "Έτσι θα μωρεόσουμε κατόπιν να της όμολογήσουμε την αλήθεια, να της πούμε ότι ο πατέρας της πέθανε χωρίς φόβο να την έλβε με να υποκύπτει στον αιμαραγμό της... Θα καταλάβει ότι το καθήκον της είναι να ζήση για σένα...

Μόλις η Ματθίλδη πρόφερε τά τελευταία αυτά λόγια, πόρτα που χώριζε το δωμάτιό της από το σαλονάκι, άνοιξε άργα και η 'Αλίνη, χλωμή σαν πεθαμένη, με δυσκολία σκόκοντας στα πόδια της, παρουσιάσθηκε στο κατάφωλο.

— Τά ξέρω όλα... τραύλισε με φωνή σβυσμένη. "Ημουν εκεί... πίσω από την πόρτα... κι' άκουσα όσα είπατε... Δεν έχω πειρά πατέρα...

Τά πόδια της έκείνη τη στιγμή λύγισαν κι' έγειρε προς τά πίσω.

"Ο 'Ερρίκος κι' η Ματθίλδη έτρεξαν προς αυτήν και μελεις πρόλαβαν να την δεχτούν στην άγκαλιά τους πριν πέσει κάτω.

XLVIII

Βλέποντας την 'Αλίνη να λιποθυμάει ο 'Ερρίκος, έγρας έντελώς το μυαλό του.

"Η Ματθίλδη, αυτή τη φορά, του ξανάδωσε λίγη ψυχραιμία.

— "Ησούχασε ! του είπε. Προσπάθησε να επιβληθής στο έαυτό σου. "Απόθεσέ την στο κρεβάτι και τρέξε να φωνάξεις τον οικογενειακό μας γιατρό !

"Ο 'Ερρίκος υπάκουσε. "Έπειτα από είκοσι λεπτά ο δόκτωρ 'Αρνώ, πρίν από χρόνια γιατρός της οικογενείας Σαβάν και γείτονάς της, έβρισκόταν πλάι στο προσκέφαλο της 'Αλίνης, την οποία η Ματθίλδη, βοηθουμένη από την μαριέρα, είχε γδύσει και είχε πλαγιάσει στο κρεβάτι.

"Η νέα κόρη παρέμενε πάντα άναίσθητη.

"Ο Δανιήλ Σαβάν που είχε ειδοποιηθί με λίγα λόγια από τον άνεπιό του, είχε γίνει ενήμερος των όσων συνέβαιναν.

"Ο δόκτωρ 'Αρνώ ζήτησε να μάθης την ατία της έσσηνης αυτής κρίσεως και του τά είπαν όλα. "Αφού λοιπόν έξήτασε προσεχτικά την 'Αλίνη, είπε :

— "Όσο δυνατός κι' αν ήταν ο κλονισμός, μω φαίνεται ότι η επίδρασίς του στον οργανισμό της αγαπητής αυτής μικρούλας δεν ήταν τέτοια, ώστε να θέσει την ζωή της σε

κίνδυνο. "Η ενέργεια των καταπραυντικών που της έδωσα θα είναι σύντομη. Πάντως δηλώνω υπευθύνως, ότι η δεσποινίς Μπερνιέρ δεν διατρέχει κανένα κίνδυνο.

"Ο 'Ερρίκος κι' η Ματθίλδη αίσθάνθηκαν να φεύγη ένα καταθλιπτικό θάρος που πίεζε το στήθος τους. Κι' ο Δανιήλ Σαβάν ευχαρίστησε τον Θεό γιατί είχε προστατεύσει την κόρη στην στιγμή που ο πατέρας της είχε χτυπηθί τόσο τρομαχτικά.

"Ο δόκτωρ έγραψε μια συνταγή, την οποία εμπιστεύθηκε στον 'Ερρίκο κι' έφυγε, λέγοντας, ότι θα ξαναρχόταν την άλλη μέρα το πρωί πολύ νωρίς.

Με δυό λόγια, η επίσκεψις του γιατρού προκάλεσε κάποια γαλήνη μέσα σ' αυτήν την κατάσταση την τόσο τρομαχτικά όδυνηρή.

"Έμαθε ότι ο πατέρας της πέθανε, χωρίς να θρωθυμεί στην ανάγκη να της το πούμε έμεις... σκεφτόταν ο γιουός του Γαβριήλ. Ξέρει ότι την αγαπώ κι' ο γιατρός άναλαμθανεί κάθε εύθυνη για τη ζωή της... Τά πράγματα ήρθαν τόσο καλά, όπως ούτε τολμούσα να τά φαντάζωμαι πρό μιας ώρας.

Μετά το δείπνο, στο οποίο, όπως ήταν φυσικό, επικράτησε μια θανάσιμη θλίψις, ο άνακριτής Σαβάν, άποσύρθηκε στο γραφείο του.

"Εκτός από τά καθηκόντά του ως δικαστικού, ο θάνατος του Ριχάρδου του επέβαλλε το καθήκον να ειδοποιήσει σχετικώς τον αδελφό του Ροβέρτο και να του δώσει να καταλάβη ότι η παρουσία του στο Παρίσι ήταν αναγκαία για να προστατεύσει, κατά το δυνατόν, τά συμφέροντα της ανέψης του.

"Έγραψε λοιπόν στον Ροβέτο μια έπιστολή πολύ λακωνική, μίν αναφέροντας όμως ούτε λέξη για τά σχέδιά του για την άνοικοδόμησι του έργοστασίου. Είχε ύπ' όψη του να του μιλήσει σχετικώς, όταν ο Ροβέρτος θάρχόταν στο Παρίσι.

"Εκτός από αυτήν την έπιστολή, έγραψε και μια άλλη, άπευθυνημένη στον πρεσβευτή της Γαλλίας στο Βερολίνο, με την οποία τον παρακαλούσε να φροντίσει να στείλη την έπιστολή του Ροβέρτου στον παραλήπτη της γιατί άγνοούσε την διεύθυνσί του.

Κατόπιν, ο Δανιήλ επιθυμώντας να μάθης το κοινόν, ότι η δικαιοσύνη δεν έχανε τον καιρό της κι' ότι η ανάγκη για την υπόθεσι του Σαιντ - Ουένπροχωρούσε γοργά, σένάταξε ένα λεπτομερές ανακοινωθέν που τό έστειλε στην διεύθυνσι της άστυνομίας με την παράκλησι να τό άνα-

κοινώσει άμέσως στον παρισινό τύπο.

Κατόπιν, αν και συντριμμένος από την κοούρασι, ξαναδιάβαζε όλες τις καταθέσεις που τις είχε πάρει μαζί του, φεύγοντας από τό Σαιντ-Ουέν, καθώς και τις καταθέσεις του γιατρού και του άστυνόμου.

Μόλις κατά τη μία τό πρωί πλάγιασε.

Λίγες ώρες ύπνου του έφθασαν για να ξαναθρής τις δυνάμεις του τις εξαντλημένες από την όδυνηρή κι' επίπονη χθεσινή ημέρα.

Σηκώθηκε σχεδόν με τό χάραμα, έβαλε τά χαρτιά του μέσα στην πέτσινη τσάντα του κι' έστειλε να φωνάξη ένα άμάξι.

Πρίν φύγη, πέρασε από τό δωμάτιο της 'Αλίνης, κοντά στην οποία ο 'Ερρίκος κι' η Ματθίλδη είχαν άγρυπνήσει καθ' όλη την διάρκεια της νυκτός.

Βρήκε τη νέα κόρη άναίσθητη πάντοτε κι' αυτό τον άνησύχησε. Μά ο 'Ερρίκος τον καθησύχασε.

— Αυτός ο λήθαργος όφείλεται στο φάρμακο που της έδωσε ο δόκτωρ 'Αρνώ γιατί έχει μέσα όπιο. Τό όπιο αυτό είναι σωτήριο για την 'Αλίνη γιατί της καταπραύνει τά νεύρα και λιγοστεύει έκ των προτέρων την σοβαρότητα της δεύτερης κρίσεως, την οποία θα πάθης, χωρίς άλλο η αγαπημένη μας μικρούλα, όταν θα ξυπνήσει και θα ξανααθυμηθή.

— Θα πάς στην ύπηρεσία σου σήμερα τό πρωί ; ρώτησε ο Δανιήλ τον άνεπιό του.

— "Όχι, θείε μου. "Έγραψα χθές τό θράδυ ένα σημείωμα στον διευθυντή της κλινικής, ειδοποιώντας τον ότι ένα πένθος άπρόοπτο θα μ' έμποδίση να πάω σήμερα τό πρωί. Ξέρω ότι μπορώ να θασιζώμαι στην καλωσύνη του. Ξέρει άλλως τε τον ζήλο μου και την άκρίβειά μου στις ώρες μου και θα με συγχωρήσει. Θέλω να θρίσκωμαι εδώ όταν θάρθη ο δόκτωρ 'Αρνώ.

— Μη με περιμένετε τό μεσημέρι, είπε ο άνακριτής.

— Φεύγετε κιόλας, θείε μου ;

— Πρέπει. Θα πάω εν πρώτοις στο νοσοκομείο του 'Αγίου Λουδοβίκου για να μάθω σε ποιά κατάσταση θρίσκειται η Βερονίκη Σολλιέ. Θα πάω κατόπιν στα δικαστήρια κι' από εκεί αφού φάω θιαστικά σ' ένα όποιοδήποτε έστιατόριο, θα πάω στο Σαιντ - Ουέν, όπου πρέπει να θρίσκωμαι τό μεσημέρι.

"Ο Δανιήλ φίλησε τη Ματθίλδη, άγγιξε με τά χείλη του τό μέτωπο της κοιμισμένης 'Αλίνης, έσφίξε τό χέρι του άνεπιού του κι' έφυγε.

— Τά ξέρω όλα... τραύλισε η 'Αλίνη με φωνή σβυσμένη.

«Όταν ξφθασε στο νοσοκομείο του 'Αγίου Λουδοβίκου, επρόκειτο ν' άρχισή η επίσκεψις των γιατρών. Παρουσιάστηκε στο γραφείο του διευθυντού, δήλωσε ποιός ήταν και ζήτησε νέα για την πληγωμένη.

«Ήταν νεκρή ή ζωντανή ;
 «Ο διευθυντής, ο οποίος δεν είχε λάβει ακόμα αναφορά σχετικώς με τους θανάτους που συνέβησαν τυχόν την νύχτα, δεν μπόρεσε να του απαντήσει άμέσως.

Φώναξε τον άρχιεπίσκοπο, ο οποίος ανέφερε ότι κανένας θάνατος δεν είχε συμβεί τη νύχτα. Λοιπόν, η Βερονίκη ζούσε ακόμα. Αυτό έκανε τον δικαστή να χαρή πολύ, αφού, μέσα στα πυκνά σκοτάδια που άπλωνόντουσαν γύρω από την υπόθεσι του Σαιντ-Ουέν, μονάχα η Βερονίκη ήταν ίκανή να τον οδηγήση.

— Μπορώ να δω την δυστυχισμένη αυτή γυναίκα ; ρώτησε ο άνακριτής τον διευθυντή.

— Σ' αυτό είν' άρμόδιος να σάς απαντήσει ο δόκτωρ Σεργιέ, ο προϊστάμενος του τμήματος, στο όποιο νοσηλεύεται η πληγωμένη του Σαιντ-Ουέν. Είναι άπόλυτος κύριος στο τμήμα του κι' αυτός μόνο θ' αποφασίση αν μπορεί να σάς επιτρέψη να επικοινωνήσετε με την άρρωστη.

— Εύαρεστηθήτε τότε να με φέρετε σ' επικοινωνία μαζί του.

— Η επίσκεψις δεν άρχισαν ακόμα και πρέπει αυτή τη στιγμή να βρίσκεται στην αίθουσα άναμονής των γιατρών. Πάω να τον ειδοποιήσω άμέσως.

— Μην άνησυχήτε ο ίδιος. Άναθέστε μόνο σε κάποιον να με πάη κοντά του.

Ο διευθυντής σηκώθηκε και έπέμεινε να οδηγήση μόνος του τον άνακριτή ως την αίθουσα όπου θρισκόταν πράγματι ο άρχίατρος Σεργιέ, περιτοχισμένος από μερικούς συν-αδελφούς του.

Ο δόκτωρ Σεργιέ προχώρησε προς τους δυο άνδρες κι' έσφιξε το χέρι του διευθυντού, ο οποίος του είπε:

— Σας συνιστώ τον άνακριτή κ. Δανιήλ Σαβάν. Έρχεται να σάς ζητήσει πληροφορίες για την πληγωμένη που μετέφεραν από το Σαιντ-Ουέν την προπερασμένη νύχτα κι' η οποία βρίσκεται στο τμήμα σας.

Οι δυο άνδρες έλλάξαν μια χειραψία.

— Με πληροφορήσαν, δόκτωρ, είπε ο άνακριτής, ότι η κ. Σολλιέ ζή.

— Κι' έλπίζω, κύριε ότι θα ζήση πολύ ακόμα... άπάντησε ο γιατρός. Η πληγή, αν και δεν τη θεωρώ θανάσιμη, είναι εξαιρετικά σοβαρή, αφού ο διακεκριμένος συνάδελφός μου, ο δόκτωρ Μπορντέ, που είναι και φίλος μου, δεν γελάστηκε καθόλου θεσιάζοντάς το αυτό... Θα χρειαστή να γίνη έγχείρησις αρκετά επικίνδυνη...

Τι είδους έγχειρήσις ;

— Τρυπανισμός. Λογαριάζω μάλιστα να την κάνω αύριο.

— Αυτό είναι το πιο άδύνατο πράγμα του κόσμου.

— Μονάχα μια-δυο ερωτήσεις θέλω να της άπειθώ.

— Δεν θα σάς άκούση και, αν σάς άκούση, δεν θα μπορέση να σάς άπαντήσει... Το καθήκον μου, τόσο για το συμφέρον της άρρωστης όσο και της δικαιοσύνης, είναι ν' αντιπαχθώ άπολύτως σε μια άπόπειρα άνακρίσεως άνωφελή και επικίνδυνη.

— Υποκλίνομαι μπρός στην άπόφασί σας, δόκτωρ, γιατί αντιλαμβάνομαι πόσο δικαιολογημένη είναι. Θα έπιμείνω ωστόσο, όχι ν' άνακαλέσετε αυτήν την άπόφασί, μά για να μου επιτρέψετε να δώ μισοστά σας την κ. Σολλιέ. Ξέρω τη λαμπρή και άφωσιωμένη αυτή γυναίκα. Ήταν στην υπηρεσία του καλλιτέρου μου φίλου, του Ριχάρδου Μπερνιέρ, ο οποίος χτυπήθηκε θανάσιμα από τους ίδιους δολοφόνους που θέλησαν να την σκοτώσουν κι' αυτήν... Δε σάς μιλάει αυτή τη στιγμή ο δικαστής, μά ένας άνθρωπος ένδιαφερόμενος εξαιρετικά για την κ. Σολλιέ.

— Θα ίκανοποιήσω με όλη μου την καρδιά την έπιθυμία σας, κύριε Σαβάν. Θα με συνοδεύσετε στο δωμάτιο της πληγωμένης του Σαιντ - Ουέν, από την οποία θ' άρχισω τις καθημερινές επίσκεψις μου.

— Και θα σάς παρακαλέσω να μου δώσετε μερικές πληροφορίες ως ότου να συντάξετε και να μου στείλετε στο γραφείο μου την έκθεσί σας για την κατάσταση της άρρωστης και για τους εξαιρετικούς λόγους που σάς άναγκάζουν να προβήτε στην επικίνδυνη έγχείρησι τού τρυπανισμού.

— Μόλις γίνη η έγχείρησις, θα σάς στείλω αυτήν την έκθεσι.

— Η επίσκεψις, κύριοι ! είπε ο άρχίατρος Σεργιέ, άναμνηστικός προς τους έσωτερικούς γιατρούς.

— Έπειτα πρόσθεσε:

— Κύριε άνακριτά, εύαρεστηθήτε να με συνοδεύσετε. Και ο δόκτωρ Σεργιέ, φορώντας μια κατάλευκη μπλούζα, μπήκε με τον Δανιήλ Σαβάν επί κεφαλής της μικρής συνοδείας των άλλων γιατρών.

— Στον θάλαμο αριθ. 1 έν πρώτοι, είπε στον έσωτερικό γιατρό της υπηρεσίας.

Διέσχισαν το κατώφλι ενός δωματίου με ψηλά τοίχους, έξη μέτρων πλάτους και έφτά μήκους, με δυο μεγάλα παράθυρα, τα όποια θα τή πλημμύριζαν από φως όταν άνοιχτά τα έσωτερικά παντζούρια και τραβηγμένες ή κουτεινόχρωμες κουρτίνες.

Μά, εκείνη τη στιγμή, ήσαν κατά τρία τέταρτα κλειστά κι' ένα σκοτάδι σχεδόν άπόλυτο άπλωνόταν στο δωμάτιο, όπου άναπαύονταν, σ' ένα σιδερένιο κρεβάτι με κάτασσο σεντόνια, η θυρωρός του έργοστασίου του Ριχάρδου Μπερνιέρ.

— Φως !... διέταξε ο άρχίατρος.

— Ένας βοηθός τράβηξε άμέσως τις κουρτίνες και μόνιζε τα έσωτερικά παντζούρια.

Ο Δανιήλ Σαβάν μπόρεσε να δη τότε τη Βερονίκη Σολλιέ, της οποίας το πρόσωπο χανόταν κάτω από τους εσταυρούμενους επιδέσμους με τους όποιους ο δόκτωρ Σεργιέ είχε επιδέσει την πληγή.

Τό εξαπλωμένο σώμα της πληγωμένης φαινόταν άδυσπώ, σαν να είχε πάψει πειά να τó έμψυχών η ζωή.

Η Βερονίκη άνένπνεε όμως, μά η άναπνοή της ήταν τόσο άδύνατη που νόμιζε κανείς ότι από στιγμή σε στιγμή θ' σταματούσε.

Μόλις μια πνοή έβγαίνει από τα χείλη της, τα φωνάζει μένα από τη φλόγωσι της πληγής.

Οι έσωτερικοί κ' οι νοσοκόμοι περιτοίχισαν το κρεβάτι, έτοιμοι να βοηθήσουν τον άρχίατρο στην άλλαγή των επιδέσμων.

Ο δόκτωρ Σεργιέ, άφωσιωμένος δλόκληρος στο επαγγελματικό καθήκον του, δεν ένδιαφερόταν πειά για την παρουσία του άνακριτού.

Αντίθετα προς τις συνήθειες σύμφωνα με τις όποιες έσωτερικοί γιατροί της υπηρεσίας γυμνώνε το τραύμα προετοιμάζοντας έτσι την εργασία για τις παρατηρήσεις του άρχίατρο, ο ίδιος ο δόκτωρ Σεργιέ, στην περιτομή αυτή έλυσε τους επιδέσμους, αφήρεσε τις κομπρέσες και άπεκάλυψε δλόκληρο το πρόσωπο της Βερονίκης Σολλιέ.

Τό αντίκρουσμα αυτού του προσώπου ήταν φρικιαστικό. Τά μάτια ούτε φαινότουσαν καν κάτω άπ' τα προσηλωμένα βλέφαρα.

Τά χαρακτηριστικά της σκεπαζόντουσαν από σμυδωμένα μελανά και χιολέ.

Δυο σημάδια μαύρα και ματωμένα διακρινόντουσαν κάτω από τους δυο κροτάφους.

Ο Δανιήλ Σαβάν, μπροστά στο θέαμα αυτό, δεν μπόρεσε να συγκρατήσει μια κίνησι οίκτου και φρίκης.

— Ω ! η δυστυχισμένη... Η δυστυχισμένη !... ψιθύρισε.

Οι έσωτερικοί γιατροί, όσο συνηθισμένοι κι' αν ήσαν σε τέτοια θέαματα, δεν μπορούσαν να κυττάξουν χωρίς ρίγη αυτήν την ανθρώπινη όψι που δεν είχε τίποτε το ανθρώπινο.

XLX

Ο Δανιήλ Σαβάν αισθάνθηκε την καρδιά του να παλύνει τόσο που δεν μπόρεσε να μνή έκφραση τη σκέψι του.

— Και λέτε, δόκτωρ, ότι αυτή η δυστυχισμένη γυναίκα θά μισήσει να ζήση !... ψιθύρισε θλιβερά με μια έκφρασι άμφιβολίας.

— Σας είπα ότι έλπίζω να ζήση, κύριε, άπάντησε ο άρχίατρος, και αυτή η έλπίδα δεν μ' έγκαταλείπει...

— Μά αυτό τό τραύμα...

— Είναι φριχτό, συμφωνώ... Μά όσο φριχτό κι' αν είναι δεν με τρομάζει... Η όψις της πληγής μου δίνει την πεποίθησι, ότι...

— Κρίναι... πρόσθεσε ο χειρουργός άπευθυνόμενος στους έσωτερικούς γιατρούς και στους μαθητάς του — μπορώ σί-

μερα να σάς δώσω μερικές έξηγήσεις, που άναγκαστικά, χθές θά ήσαν πρόωρες και συνεπώς άτελείς...

Η σφαίρα που χτύπησε την πληγωμένη ρίχτηκε από τα πλάγια. Είσεχώρησε στη δεξιά κροταφική χώρα, στην άκρη του κοιλώματος του όφθαλμού που τό διέσχισε πέρα για πέρα και έαναθνήκε λοξά από τό κούφωμα της άριστης κροταφικής χώρας, συντρίβοντας τά δυο τοιχώματα του αντίθετου όφθαλμικού κοιλώματος.

Η άπουσία κάθε έγκεφαλικής ουσίας από τό πύον των πληγών, παρέχει μια άναμφισβήτητη άπόδειξι ότι ο έγκεφαλος δεν προσεβλήθη. Η κωματώδης όμως κατάσταση, στην όποια έξακολουθεί να θρίσκει η άσθενής μας, μου δίνει σχεδόν την πεποίθησι, ότι μικρά θραύσματα όστών προερχόμενα από τά συντρίμμένα κοιλώματα των όφθαλμικών κοιλώματων τινάχτηκαν από τη σφαίρα ως τη θάσι του έγκεφάλου κι' ήρθαν μάλιστα σ' έπαφή μαζί του, πράγμα που μπορεί να προκαλέση περιπλοκές επικίνδυνες και ίσως θανάσιμες. Είναι λοιπόν άπαραίτητη η έγχείρησις για ν' άφαιρέσουμε αυτά τά θραύσματα. Έχω την πιο άπόλυτη έμπιστοσύνη στην έγχείρησι αυτή. Υπάρχει όμως κι' ένα άλλο ένδεχόμενο. Ίσως η σφαίρα να έθιξε τά όπτικά νεύρα στην διασταύρωσί τους. Έν τοιαύτη περιπτώσει, η έγχείρησις, παρ' όλη την έπιτυχία της, δεν θα μπορέση να έμποδίστη την τύφλωσι...

— Όστε η Βερονίκη θά μείνη τυφλή ! φώναξε χωρίς να θέλη ο άνακριτής.

— Δεν είναι πάντως θέθαιο αυτό, άπάντησε ο δόκτωρ Σεργιέ στην διακοπή του Δανιήλ. Η σφαίρα μπορεί να μνή άγγιξε τά όπτικά νεύρα και έν τοιαύτη περιπτώσει, η όρασις θά σωθή. Μά πρέπει να τά προβλέπουμε όλα.

— Αν η τύφλωσις έπακολουθήση την έγχείρησι ; ρώτησε ο Δανιήλ Σαβάν, είναι δυνατόν να θεραπευθή κατόπιν και ν' άνακτήση η Βερονίκη τό φώς της ;

— Δεν μπορώ να τό θεσπιάσω. Πάντως, θα χρειαστή για να γίνη αυτό μια δεύτερη έγχείρησις πολύ πιο επικίνδυνη από την πρώτη. Μόνον ένας ειδικός έπιστήμων πρώτης τάξεως, ένας όφθαλμολόγος σίγουρος για τον έαυτό του, θα μπορούσε να την αναλάβη, μά και πάλι χωρίς πολλές έλπίδες έπιτυχίας.

— Πότε θα έμφανιστή η τύφλωσις ;

— Υπάρχει ήδη αν έχουν θιγθή άπ' τη σφαίρα τά όπτικά νεύρα, μά η φλόγωσις του προσώπου της πληγωμένης μ' έμποδίζει να την πιστοποιήσω.

— Τι διαστάσεων υποθέτετε πως ήταν η σφαίρα που χτύπησε την Βερονίκη ;

— Τών όκτω χιλιοστομέτρων... Είμαι σχεδόν θέθαιος γι' αυτό... Έφερα μάλιστα μαζί μου μερικές σφαίρες των ίδιων διαστάσεων που μου χρειάζονται για τις παρατηρήσεις μου.

Και ο χειρουργός έβγαλε άπ' την τσέπη του τρεις κωνικές σφαίρες, τις όποιες έδειξε στον άνακριτή.

— Μπορείτε να μου δώσετε μια άπ' αυτές τις σφαίρες ; ρώτησε εκείνος.

— Εύχαρίστως, άπάντησε ο δόκτωρ Σεργιέ και του έδωσε μια σφαίρα.

— Έπειτα έσκυψε πάνω από την πληγωμένη κι' έπιστάτησε στην έπίδειξι του τραύματος.

Ο Δανιήλ Σαβάν δεν είχε πειά καμιά εργασία στο νοσοκομείο του 'Αγίου Λουδοβίκου. Αφού εύχαρίστησε τον δόκτωρ Σεργιέ για την προθυμία του, τον άποχαιόησε και πήρε πάλι τό άμάξι του για να γυρίση στο Παρίσι.

— Τυφλή ! Έλεγε μέσα του ο άνακριτής ένω τό άμάξι έπρεπε. Είναι ένδεχόμενο ν' τυφλωθί !... Φτώχη γυναίκα !... Φτωχό θύμα ! Πάντως η τύφλωσις της δεν θα την έμπεδίση ούτε να θυμηθί, ούτε να μιλήση... Πρέ-

πει να περιμένω την θεραπεία της για να φωτισθί, έκτός αν έν τώ μεταξύ δεν με βοηθήση η τύχη, ο μεγάλος αυτός συνεργάτης της Δικαιοσύνης...»

Ο Δανιήλ, φτάνοντας στο Παρίσι, πήγε και συνεργάστηκε με τον εισαγγελέα. Ύστερα, αφού έδωσε διάφορες οδηγίες στον γραμματέα του, προγευμάτισε στο «Ρεστοράν Νταγκεσσώ» με μια ντουζίνα στρείδια και με μια φέτα πατέ φουά γκρα και κατόπιν, συνοδευόμενος από τον άρχηγό της Ασφαλείας, ξαναπήγε στο Σαιντ - Ουέν για να συνέλξη την άνάκρισί του.

— Όλα ήσαν έτοιμα για τό ξεκαθάρισμα των συντριμμιών. Ο αξιωματικός των πυροσβεστών, που ήταν συγχρόνως και έργολάθος σε παρόμοιες εργασίες, δεν περίμενε παρὰ τις διαταγές του για ν' άρχισή.

Τά άποκαΐδια είχαν πειά ψυχρανθή έντελώς.

Ο Δανιήλ και ο άρχηγός της ασφαλείας μπήκαν στην αούλη του έργοστασίου.

Ο έπιθεωρητής Μπερτώ ήταν εκεί, καθώς και ο ταμίας, Πριέρ, ο Κλαύδιος Γκριθό και οι εργάται του έργοστασίου.

Ο Πριέρ πλησίασε τον Δανιήλ, τον χαίρετσε και του υπέβαλε μια κατασται πληρωμής των εργατών για όχτώ μέρες, την όποια είχε συντάξει σύμφωνα με τις οδηγίες που ο άνακριτής του έδωσε χθές.

Ο κ. Σαβάν μπήκε άμέσως στο θυρωρείο και έμέτρησε άμέσως στον ταμία τό άναγκαίο για την πληρωμή ποσόν.

Ο Πριέρ άποσύρθηκε και θγαίνοντας έξω, είπε στους εργάτες, δείχνοντάς τους τά τραπεζογραμμάτια που κρατούσε:

— Είμαι υποχρεωμένος να κάνω φιλά, φίλοι μου. Θα σάς πληρώσω λοιπόν στις πέντε τό θράδυ στο έστιατόριο της κυράς 'Ωμπέν. Έτσι δεν θ' άπασχοληθήτε τώρα από την έργασία σας, αφού ο έργολάθος σάς προσέλαβε όλους για τό καθαρίσμα των έρειπιών.

— Έν τώ μεταξύ, ο άνακριτής έξηγοούσε στον άρχηγό της Ασφαλείας και στον Μπερτώ τί θα έπρεπε να κάνουν την ώρα που θα σήκωναν οι εργάτες τά έρειπια.

— Πόσους άνδρες έχεις ; ρώτησε τον Μπερτώ.

— Έξη, κύριε άνακριτά.

— Θα διατάξω άμέσως ν' άρχισή η εργασία. Αυτό από τους άνδρες σου και συ ο ίδιος, θα μείνετε στην αούλη και θα έπιθλέπετε προσεχτικά τά συντρίμια που θα παίρνουν οι εργάτες. Θα θάζετε κατά μέρος και θα φέρνετε σ' αυτό τό θυρωρείο κάθε αντικείμενο που θα σάς φαίνεται ότι μπορεί να μας βοηθήση στο έργο της άνακρίσεως. Δυο άλλοι από τους άνδρες σου θα σταθούν στο μέρος όπου θα γίνεται τό εφόρτωμα των κάρρων και θα κάνουν κι' αυτοί την ίδια δουλειά.

— Έτσι, αν κανένα ένδιαφέρον αντικείμενο περάση από το ρατήρητό από σάς, θα τό προσέξουν αυτοί. Κατάλαδες δεν είναι έτσι Μπερτώ ;

— Μάλιστα, κύριε άνακριτά. Μου μένουν όμως δυο διαθέσιμοι άνδρες.

— Αυτοί θ' άπαγορεύουν την πρόσέγγισι στα συντρίμια σε κάθε άλλον έκτός άπό τους εργάτες. Και τώρα φώναξε τον άρχηγό των πυροσβεστών να οθή έδω.

— Έπειτα από ένα λεπτό, ο άρχηγός των πυροσβεστών που ήταν συγχρόνως κι' ο έργολάθος του ξεκαθαρίσματος, έμπαινε μέσα.

— Κύριε άνακριτά, ρώτησε, μπορούσε ν' άρχίσουμε ;

— Μάλιστα. Θάρχιστε όμως άπ' τό οίκημα στο όποιο κατοικούσε ο μακαρίτης Μπερνιέρ. Σ' αυτό κυρίως πρέπει να στρέψουμε τις άναζητήσεις μας.

(Ακολουθεί)

«ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Γερμανού Παλαιών Πατρών 5 θ'

(Τηλέφωνον: 26-135)

Ίδρυτής: ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντής: ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Κατοικία: 'Αλκαμίνους 127

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Έσωτερικό δι' έν έτος δρ. 250 Έξωτερικού Δολάρια 6

Έξάμηνος » 125 'Αμερικής » 7

και δι' όλην την 'Αφρικήν και Βελγικόν Κογκό έτησια συνδρομή

σελλίνια 30. ΑΙ έπιστολαί και τά χρηματικά έμβόλαια δέον ν'

άπευθύνονται προς τον διευθυντήν του «Μπουκέτου» κ. ΝΙΚ. ΚΑ.

ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΝ, όδός Γερμανού Παλαιών Πατρών 5 θ'.

Τιμή έκαστου τεύχους δρχα. 5.

Έν 'Αμερική, διά την έγγραφην συνδρομητών και διά την κατά

φύλλον πώλησιν, η Εταιρεία New York News Agency

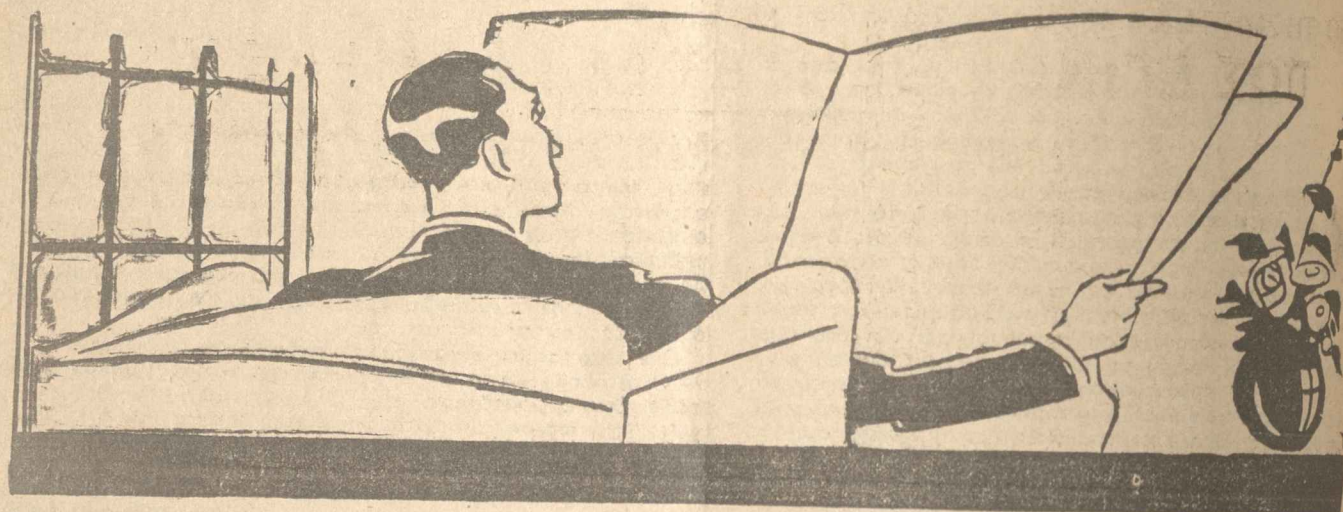
General P. O. Box 497, New York City, εκπροσωπούμενη

από τον κ. Κ. Καλφοπούλου.

Υπεύθυνος: Ν. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Άρχιεργάτης τυπογραφείου: ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Περίανδρου Σοφού 21

ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ ΚΑΙ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ

Η αγάπη του Καραϊσκάκη στο Μάρκο. Ο θάνατος του Μπότσαρη. Στο μοναστήρι του Προυσού. Ο Καραϊσκάκης άρρωστος. Μπρός στο νεκρό του ήρωα. Η ευχή του κτλ, κτλ.

Σ ΠΑΝΙΑ φίλα στάθηκε τόσο θερμή, τόσο εγκάρδια, τόσο μεγάλη, όσο η φιλία που ένωνε δυο υπέροχα παλληκάρια της Επανάστασης: Τόν Γεώργιο Καραϊσκάκη και τόν Μάρκο Μπότσαρη.

Ο Καραϊσκάκης ελάτρευε κυριολεκτικά τόν Μάρκο Μπότσαρη. Τόν ελάτρευε και τόν εθαύμαζε.

— Παλληκάρι σαν τόν Μάρκο, δεύτερο δέν θρίσκειται σ' έλο τ'ό γένος τών Γραικών! Έλεγε.

Πολλές φορές οι δύο ήρωες πολέμησαν μαζί, πλάι πλάι. Και στις περιστάσεις αυτές ο Καραϊσκάκης σάστιζε — όπως ο ίδιος άμολογούσε — μπρός στο άδάμαστο θάρρος στην άσυγκράτητη, όρμητική του Μάρκου παλληκαριά.

Μά ή Μοίρα είναι σκληρή.

Είναι μυστηριώδεις κι' άνεξιχνιάστες ή βουλές του Ύψιστου.

Ο Μάρκος Μπότσαρης σκοτώθηκε στην περίστασι, που ήταν τόσο χρήσιμος στην πατρίδα. Πάνω στην άκμή του, πάνω στην δαφνοστεφανωμένη δράσι του.

Ένα έχθρικό βόλι τόν θρήκε σ' ένα γιουρούσι στο έχθρικό στρατόπεδο και τόν ξάπλωσε κάτω νεκρό, στο Κεφαλόβρυσο.

Μετά τη μάχη, τ'α παλληκάρια του Μάρκου σήκωσαν εύλαστικά τόν νεκρό του και με θουρκωμένα μάτια — κλαίγανε και θρηνούσαν οι λεοντόψυχοι Σουλιώτες — τόν μεταφέρανε στην ξακουσμένη, τήν περίφημη μινή του Προυσού.

Εκεί, μέσα στην εκκλησία, μπροστά στο νάρθηκα, ξάπλωσαν τόν νεκρό του ήρωα.

Σ Ένα κελλι του μοναστηριού, θρισκότανε τις ήμέρες αυτές άρρωστος θαρεία κι' ο Καραϊσκάκης. Η άρρώστεια που χρόνια τόν βασάνιζε, ή άρρώστεια ή ύπουλη, που τόσες φορές τόν είχε ρίξει στο κρεβάτι, τόν είχε κρεβάτατο. σι κι' αυτή τη φορά. Ο πυρετός τόν φλόγιζε επί ήμέρες, τ'α δυνατό ρίγη τόν συντρίαναν.

Μά ήταν γερό κόκκαλο ο φημισμένος πολεμιστής. Ο θάνατος που τόν τριγύριζε, δέν μπορούσε νά τόν νίκηση.

Σ' αυτήν ώστόσο τήν κατάστασι θρισκότανε ο ήρωας όταν άκουσε θόρυβο και θαρείες πατημασιές κάτω στη αλή της εκκλησιάς.

Άνοιξε τ'α θολά άπ' τόν πυρετό μάτια του και ρώτησε τί τρέχει.

Ο καλόγερος που τόν παράστεκε, δέν τουκρυψε τήν αλήθεια.

Χαμήλωσε τόν κεφάλι του και θαρναστέναξε:

— Μεγάλο κακό, καπετάνιε!
— Τι θές νά πής, καλόγερε;
— Φέραν τόν Μάρκο.

— Τόν φέρανει! Άρρωστος;
— Σκοτωμένον, καπετάνιε!
— Σκοτωμένον! Τι λές, ώρέ!...
Φρύαζε ο Καραϊσκάκης.

— Σκότωσαν τόν Μπότσαρη!... Χαλάσανε τόν καλότερο παλληκάρι!... Ο Μάρκος νεκρός! Κι' είχανε φέρι τόν νεκρό φάρι του κάτω στην εκκλησιά!

Ποιός τόν κρατούσε πειά τόν Καραϊσκάκη. Τόν είχε λυώσει ή άρρώστεια. Τόν έκαιγε ο πυρετός. Δέν μπορούσε λίγες στιγμές πρίν, νά σταθι στα πόδια του. Και νά τ'ώρα! Πετάχτηκε άπάνω, στύλωσε τόν λιγνό κορμί του και τράβηξε ίσια γιά τήν εκκλησιά.

Ο καλόγερος πούερε τήν κατάστασι του τάνασε. Θέλησε νά τόν έμποδίση.

— Στάσου, καπετάνιε!

Πού ν' άκούση όμως ο Καραϊσκάκης. Κατέβαινε κι' άλλες τις σκάλες.

Μερικοί άλλοι καλόγεροι θέλησαν νά τόν συγκρατήσουν. Μά συγκρατιέται τόν λιοντάρι;

Τού φώναξαν νά σταθι:

— Καπετάνιε, τί π'ες νά κάμης; Είσ' άρρωστος θαρεία... θά πεθάνης!... Στάσου, Καραϊσκάκη.

Κι' αλήθεια, δέν είχαν άδικο οι καλόγεροι. Τήν ίδια στιγμή παραπάτησε ο Καραϊσκάκης, λύγισε τόν κορμί του γονάτισε...

Η έρμη ή άρρώστεια δέν τόν άφηνε νά σταθι όρθός. Μά αυτό δέν τόν φόβισε, δέν τόν σταμάτησε. Σερνόμενος σχεδόν συνέχισε τόν δρόμο του, σερνόμενος έπ'αυσε στην εκκλησιά, μπήκε μέσα και τράβηξε ίσια μπρός στον νάρθηκα, που θρισκόταν ο νεκρός του Μπότσαρη.

Στάθηκε εκεί λαχνασιασμένος.

Κάρφωσε τόν βλέμμα του τ' άγριεμένο πάνω στο άμυρπο κουφάρι του ήρωα.

Ανοστήναζε θαρεία. θαρεία.

Κι' έσκυψε ύστερα και φίλησε τόν άνεπτυγτό φλο του.

Τόν φίλησε και τ'α μάτια του θουρκώσανε. Τόν φίλησε και μίλησε άργά-άργά και έλεπε πονεμένα:

— Άμποτε, ήρωα Μάρκο, κι' εγώ από τέτοιο θάνατο νά πάω!...

Μεγάλη στιγμή.

Μεγάλα λόγια.

Και τάκουσε τ'α λόγια αυτά ή Παναγία του Προυσού. Μεγαλόχαρη.

Κι' ή ευχή του Καραϊσκάκη πραγματοποιήθηκε. Εύγηθηκε νά θρη παρόμοιο θάνατο, νά πεθάνη γιά τήν πατρίδα, στην μάχη, μέσα τή φωτιά και τόν χαλασμό. Κι' έτσι κι' έγινε. Μετά μερικά χρόνια, ένα έχθρικό βόλι τόν άνοιξε τόν δρόμο τών ούρανών...

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΑΣΙΓΝΩΣΤΩΝ "ΑΣΤΕΡΩΝ",
ΠΩΣ ΕΓΙΝΕ "ΒΕΝΤΕΤΤΑ", Η ΣΙΡΛΕ'Υ'

[Ένα ενδιαφέρον άρθρο της μητέρας της, της κ. Γερτρούδης Τέμπλ.]

ΚΑΘΕ μητέρα θεωρεί, δίχως αμφιβολία, τόν παιδί της, ότι είναι τόν πιο όμορφο, τόν πιο καλό, τόν πιο έξυπνο και τόν πιο χαριτωμένο. "Εχω κι' εγώ αυτόν τόν έγωισμό νά τόν πιστεύω. Η Σίρλεϋ είναι πράγματι, τόν κοριτσάκι που έχει τις περισσότερες θαυμαστίες και τούς πιο πολλούς θαυμαστές. Τήν άνόμασαν «φαινόμενο» και τ' αμερικανόπουλα τήν λατρεύουν. Έν τούτοις ή Σίρλεϋ χρειάστηκε πολλά δάκρυα γιά νά... κατακτήση τόν κόσμο. Όσοι τήν γνώρισαν στην πραγματικότητα, όσοι τήν έπισκέφθηκαν στη θίλλα μας με κατηγορήσαν ότι είναι μια σκληρή μητέρα κι' ότι βασανίζω τόν παιδί μου. Μά άναγκάζομαι σήμερα νά τούς πω ότι δέν έχουν δίκην. Γιά νά πεισθούν, άς προσέξουν τ'α παιδιά που μεγάλωσαν μόνο με χάδια. Θά ίδούν ότι όλα τους είναι κακομαθημένα και άνταθητικά. Τό ίδιο λοιπόν θά συνέβαινε με τήν Σίρλεϋ αν δέν είχα τόν κουράγιο νά κρύψω στο θάθος της καρδιάς μου τήν αγάπη μου γι' αυτήν και νά τής φερθώ σαν μια μητέρα που ενδιαφέρεται νά γίνη καλός άνθρωπος τόν παιδί της.

Όλοι οι μικροί έχουν τ'α ελαττώματά τους και τις αδυναμίες τους. Περισσότερο δέ άπ' όλους τ'α παιδιά που έχουν καλλιτεχνική ιδιοσυγκρασία. Είναι νευρικά, πεισματάρικα, έχουν άναποδιές κι' έχουν άκόμη τή δική τους λογική και τις δικές τους σκέψεις. Η Σίρλεϋ ήταν ένα από αυτά τ'α παιδιά. Η μανία της ήταν νά «παίζη θέατρο». Ό,τι ρούχο εύρισκε τόν κουρέλαζε, έφτιαχνε τουαλέτες δικής της μόδας και μ' αυτές ντυνόταν κι' έμφοιζόταν στις φίλες της. Τήν ίδια τύχη είχαν και τ'α ρούχα του πατέρα της. Ο θάνατος της Σίρλεϋ ήταν... τ'α τρία γατιά τού σπιτιού κι' ο άγαπημένος σκύλος της ο «Μπόμπυ».

Και τ'α είχε τόσο γυμνάσει που καθόντουσαν και τ'α έντυνε και τ'α βασάνιζε, δίχως καθόλου νά διαμαρτυρηθούν. Μά τ'α είμελις τήν τιμωρούσαμε και προσπαθούσαμε νά τής θάλούμε γνώσι. Έκείνη επέμενε σ' αυτές τις ασχολίες της.

Η Σίρλεϋ από τ'α πρώτα άκόμη χρόνια της είχε δείξει μια φοβερή άδυναμία γιά τόν χορό. Όλη τή μέρα στριφογύριζε σαν τήν σούρα, μόλις άκουγε μια νότα μουσικής. Χόρευε άκόμη και σ' αυτήν τήν εκκλησία.

Αναγκάστηκε φυσικά νά τήν φρονιμεψώ. Γιά ν' άφοσιωθι στα μαθήματά της, νά θάλη μισό και νά γίνη ένα ευγενικό κοριτσάκι χρειάστηκε νά ύποστη πολλές τιμωρίες.

Συχνά κοιμώταν νησιτική. Άλλες φορές κλεινόταν στο σπιτι και άκόμη συχνότερα δέν έτρωγε ούτε μια κουταλιά γλυκό. Τό έζρω πολύ καλά ότι ή Σίρλεϋ δέν μ' άγαπούσε εκείνο τόν καιρό, αλλά με φοβόταν. Μά έτσι ήταν καλλιτέρας γιά τόν καιρό, αλλά με φοβόταν. Μά έτσι ήταν καλλιτέρας γιά τόν καιρό, αλλά με φοβόταν.

Γιά νά τήν ευχαριστήσω λοιπόν κι' εγώ άπεφάσισα νά κάνω κάτι γι' αυτή. Νά τή γράψω σέ μια σχολή χορού. Τ'α δίδακτρα ήταν ένα δολλάριο. Μά γιά μάς, που είμαστε τότε τόσο φτωχοί, ένα δολλάριο ήταν δολκόληρη περιουσία. Κατάφερα όμως νά τόν έξοικονομώ κι' ή Σίρλεϋ άρχισε τ'α μαθήματά της. Έκανε δέ εκπληκτικές προόδους. Η φήμη της δέν άργησε φυσικά νά ξεπεράση τούς τοίχους τού σχολείου της και νά φτάση ως τ'α γραφεία μιας κινηματογραφικής εταιρείας. Οι διευθυνταί της Έταιρείας θέλησαν νά τήν ίδούν. Κι' εκείνη μια μέρα χόρευε πάνω στο γραφείο τους με τόση χάρι που τούς τρέλλανε:

— Κυρία μου, δήλωσαν τότε σέ μένα που τή συνάδευσαν, αυτό τόν αξιολάτρευτο κοριτσάκι θά κάνετε τήν τύχη σας. Άν έξη φωτογένεια σωθήκατε γιά όλη σας τήν ζωή.

Έγώ τούς ευχαρίστησα άν και δέν καταλάβαινα τί έσήμαιναν τ'α λόγια τους. Τό άντελήφθην μόνο όταν μου πρό-

τειναν νά ύπογράψω ένα συμβόλαιο. Μου διναν γιά τή Σίρλεϋ έκατόν πενήντα δολλάρια τήν έβδομάδα. Νόμισα, ότι με κοροϊδεύαν και πήρα τή Σίρλεϋ νά φύγω. Μά εκείνοι επέμεναν.

Και γιά νά με πείσουν μου μέτρησαν έξη μηνών μισθός της. Ήταν τρεις χιλιάδες εξακόσια δολλάρια. Ήδη π'α και τ'α έβαλα στη τσάντα μου.

Έπειτα ύπέγραψα τόν συμβόλαιο κι' έφυγα γρήγορα σαν κλέφτρα, φοβουμένη μήπως μετανοήσουν. Τόσα πολλά λεφτά πρώτη φορά έβλεπα στη ζωή μου. Όλη τήν νύχτα κι' εγώ κι' ο άνδρας μου δέν μπορέσαμε νά κοιμηθούμε. Καθισμένοι δίπλα στο κρεβάτάκι της Σίρλεϋ κλαίγαμε από χαρά και εύτυχία.

Έτσι άρχισε ή καλλιτεχνική καριέρα της άγαπημένης μου Σίρλεϋ. Η επιτυχία της στον κινηματογράφο ήταν θάλασσα θριαμβευτική. Η μικρούλα έκανε θαύματα. Κ' είχε ένα καλό: έκανε όλον τόν κόσμο φίλους. Όποιος τήν έβλεπε, όποιος μιλούσε μαζί της γινόταν ο πιο καλός της σύντροφος. Χιλιάδες ήταν εκείνοι που τή βοηθούσαν σ'α πρώτα θήματά της. Η Σίρλεϋ εκείνη τήν έποχή ήταν τεσσάρων χρόνων — δέν έπαιζε μόνον στον κινηματογράφο. Τραγουδούσε και σέ δίσκους γραμμόφωνου κι' έπαιρνε κι' από εκεί τ'α ποσοστά της.

Λίγον καιρό κατόπιν άπόχτησε ένα «μικρό γκάλο» μια μικρή αγρέπαυλι, στην οποία ξεκουραζόταν. Σ' αυτήν άρχισε νά παίρνει τ'α μαθήματά της. Κι' αλήθεια εκείνη τήν έποχή ή Σίρλεϋ έπρεπε νά μάθη ένα σωρό πράγματα: τένις, κολύμπι, ιππασία, ποδήλατο.

Ακόμη ήθοποια, μουσική, ξένες γλώσσες κι' ό,τι μπορεί νά φαντασθήτε. Κι' έπειδή έπρεπε όπωσδήποτε νά τ'α μάθη άναγκάζομουν όταν δέν μ' άκουγε νά τήν τιμωρώ και νά παραβλέπω στη δικαία άπάτησί της νά τήν άφήσω νά παίζη κι' εκείνη σαν παιδάκι.

Τό ίδιο επίσης τόν «Ανάτατο Συμβόλαιο» της φυσικής Αγωγής της Καλλιφορνίας χρειάστηκε νά επέμνη και νά καθορίση τήν εργασία της Σίρλεϋ στο «στούντιο» σ' έξη μόνον ώρες. Τ'α δέ υπόλοιπα μαθήματα μέχρι τρεις ώρες τις άλλες έπρεπε νά τής χρησιμοποίη γιά τήν άνάπαυσί της. Με τήν βοήθεια δέ τού γραμματέως της διάβαζε κι' άπαντούσε στις χιλιάδες τών θαυμαστών της.

Μά όσο μεγάλωνε ή φήμη της κι' ο μισθός της, τόσο άναγκαζόμαστε νά τήν περιορίζουμε γιά τόν φόβο τών γκάγκωτερς. Κι' έτσι σήμερα ή άγαπημένη μου Σίρλεϋ κατάντησε νά ζή σέ μια θίλλα με κυκλιόφραχτα παράθυρα και ύπό τήν άυστηρή επίβλεψη ενός μεγάλου αριθμού ιδιωτικών ντέτεκτιβ, όπλισμένων ως τ'α δόντια.

Και αυτό είναι φυσικό γιά τή Σίρλεϋ κερδίζει τώρα μόνο από τόν κινηματογράφο 1500 δολλάρια τήν έβδομάδα. Όσο γιά τήν περιουσία της αυτή είναι πολλά εκατομμύρια.

Μά ή Σίρλεϋ παρ' όλη τήν δόξα της και τις επιτυχίες της παραμένει τόν χαριτωμένο και αξιολάτρευτο παιδί μου.

Έτσι τήν κάνω νά προχωρή στον ίσιο δρόμο της ζωής. Αύτον τόν δρόμο κι' ένας τυφλός όταν τόν βοηθι μπορεί νά τόν ακολουθήση δίχως κίνδυνο. Γι' αυτό έχω τήν έλπίδα ότι μια μέρα ή Σίρλεϋ, τόν άγαπημένο παιδί μου δέν θά είναι μόνο μια ένδοξη καλλιτέχνις, αλλά και μια καλή γυναίκα. Ένας καλός κι' έργατικός άνθρωπος, χρήσιμος τόσο στον έαυτό του όσο και στους άλλους. Κι' αυτός είναι ο πόθος μιας μητέρας που έκρυψε στο θάθος της καρδιάς της τήν αγάπη της γιά τόν παιδί της, γιά νά τ'α αναθρέψη, όπως πρέπει ν' ανατρέφονται τ'α παιδιά, με προσοχή κι' άυστηρότητα.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ ΤΕΜΠΛ

Μια έκφραστική φωτογραφία της Σίρλεϋ Τέμπλ.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΚΕΦΙΟΥ

Ενδυμια Σόφια

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ
ΖΕΣΤΑ ΚΑΙ ΚΡΥΑ

Ο Έξαλλος πελάτης του εστιατορίου βρυχήθηκε στο γκαρσόνι:

— Τ' είν' αυτό, παιδί μου, με σένα; Μούφερες πρώτα κι' έφαγα το ψάρι και τώρα μού σερβίρεις τη σούπα; Δεν ξέρεις, λοιπόν, ότι πρώτα σερβίρουν τη σούπα;

— Τό ξέρω, κύριε, απάντησε το γκαρ

— Είδα πρό όλίγου τη Μαίρη... 'Απ' τόν κερό που παντρεύτηκε έγινε μιά χαρά... 'Ο μόνον... καταπληκτικά.
— Καί σου φαίνεται περίεργο αυτό; 'Ο ξυδίας της είναι... ΖΩΓΡΑΦΟΣ !..

δόνι... Αλλά... — μεταξύ μας, κύριε — το ψάρι ήταν δέκα ημερών και δεν μπορούσε να περιμένει περισσότερο !..

— Η κυρία στην υπηρετρία:
— Μαρία, ό άντρας μου γύρισε σπίτι κοντά τα δημερώματα ! Μπορείς να μου πής τί ώρα ήταν ;

— Δεν ξέρω ακριβώς τί ώρα ήταν, κυρία, αλλά σήμερα το πρωί που σηκώθηκα... είδα τό καπέλλο του κυρίου στην κρεμάστρα νά... κου νιέται !

Μπρός σ' ένα εργοστάσιο πυρομαχικών υπάρχει ή επιγραφή: «Απαγορεύεται αυστηρώς τό κάπνισμα».

— Γιατί τριγυρίζεις ώρες όλόκληρες τώρα γύ

ΣΑΤΥΡΕΣ
ΕΝΑ... ΕΙΔΥΛΛΙΟ

Αγαπήθηκαν, ως λέγουν παραφόρως την αγαπούσα' έκείνος έμμανώς.
"Εγώ" ό γάμος τους. Θεέ, τί ντόρος ! τί γλέντι και τί σαματάς τρανός !

Ο πρώτος μ'ήν έπέρασε ώραία "Αχ, ή Μαρίκα μου, τί αξιέσρατος γυνή ! Τί άγγελος, τί χερουθείμ, τί νέα Και πρό παντός ώσαν περισσότερά σεμνή.

Τόν δεύτερο τόν μ'ήνα, φεύ, τί φρίκη ! Με τήν πεθερά του πιάστηκε ό γαμ

Είχε ή γρηά σεβντά και νταηλίκι και τόν έβαλε τόν νεαρό έμπρός.

"Ενα χαστουκι άπ' τήν πεθερά του χά

Τήν σύζυγό του ό νεαρός καλεί φτάνει εκείνη κι' ένα φούσκο του ά

Κι' άπό τούκαρα γεμίζει ή αύλή !

Νά και τούτη, Καζανόβα, νά κι' εκεί

Βαρών μαζί ύψη και πεθερά Τόν καίει ή μιά κι' ή άλλη τονέ ψήνει

Εύλο, όπως λέν και τών γονέων Πού τόν κάνανε τόν δυστυχό τόν νέον,

τόν κομψόν και τόν ώραϊον... τυμπασιάν !

Κι' όταν νά χωρίση ζήτησε ό καλός

Και στή σύζυγό του τό είπε, τη Μα

ρω άπ' τό εργοστάσιο ; ρώτησε ό φύλακας έναν ύποπτο τύπο που φέρνει

Θέλω νά κόψω τό... κάπνισμα ! άπαντάει ό άγνωστος.

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΚΑΙ ΤΟ... ΧΤΕΝΙΣΜΑ

Μακρά κύματα

Μεσαία κύματα

Βραχεία κύματα.

Μπήκε στή μέση ή πεθερά του και τόν

Σου μετρήσαμε, θρέ μπουνταλά, τήν

Και γιά νά μ'ήν πάθη νέα φέστα Για νά μ'ήν τού μετρήσουν, μ' άλλαν

— Μαρία, είδα πρό όλίγου τόν γαμ

— Δεν είναι καθόλου περίεργο αυτό, που είναι άρραδονισμένος.

— "Αί ! "Όποτε κι' ό μπαμπάς είναι, άρραδονισμένος με τήν υπηρετρία !..

ΚΑΤΑ ΤΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΠΑΡΑΣΗΜΑ !..

— Είναι μιά ώρα τώρα που με θέ

— Παράσταμ

Μά τί σ'ό π

— "Ετσι άκου

— Απλάη !

— Πώς ό κυ

— Μιλάτε ελικρινά, Γκρήνθουδ !.. φώναξε ό άπελπι

— Μιλάτε ελικρινά, Γκρήνθουδ !.. φώναξε ό άπελπι

— "Ω ! αν είναι δυνατόν νά γίνη αυτό, τόν διέκοψε ό τρα

— "Εν πρώτοις θά παρουσιάσης έμένα και δύο-τρεις φι

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΟΥ ΡΑ'Υ'ΝΟΛΤΣ

ΜΑΤΩΜΕΝΕΙ

(Συνέχεια έκ τού προηγούμενου)

Ο τραπεζίτης Τόμλινσον κύτταξε με πόνο τόν άφωσιωμένο του ταμία και τού είπε:

— "Απ' όλες τις συμφορές που με χτυπούν αυτή τη στιγμή, ή δική σου ή δυστυχία, καλέ μου Μάρτιν, είν' αυτή που με συντρίβει περισσότερο.

— Μή νοιάζοσαστε γιά μένα, απάντησε ό Μάρτιν. Σκεφθήτε καλλίτερα τί θά κάνετε σεις ό ίδιος.

— Τί θά κάνουμε κι' οί δύο, είπε ό τραπεζίτης.

— "Εγώ είμαι γέρος κι' άπό έλάχιστα πράγματα έχω άναγκη. Λίγο ψωμί και λίγος ταμπάκος μου φτάνουν... "Αλλά σεις τού ζήσατε ως τώρα μέσα στην άριστοκρατία, τί θά κάνετε...

— "Ω Θεέ μου ! γό... υσε ό Τόμλινσον. Φτάσαμε λοιπόν σ' αυτό τό σημείο ; Δεν υπάρχει κανένα καταφύγιο...

— Μόνον ό Γκρήνθουδ θά μπορούσε νά μ'ας σώση, είπε ό Μάρτιν, άλλα...

Τήν ίδια στιγμή, ή πόρτα άνοιξε και μπήκε μέσα ό Γκρήνθουδ. Ο γέρο Μάρτιν έπήρε άμέσως τά χαρτιά του ταμ

— "Ο Γκρήνθουδ κάθισε με όλη του τήν άνεση σέ μιά πολυθρόνα, άναψε ένα πούρο και είπε:

— Τί ώραία ήμέρα σήμερα ! "Όλη ή φύσις φαίνεται σάν νά έορτάζει κι' όλοι οί άνθρωποι είν' εύτυχισμένοι και χαρούμενοι...

— Τα λόγια σας είναι πολύ άποπα, Γκρήνθουδ ! είπε με σοβαρότητα ό τραπεζίτης. Μιλάτε γιά τήν εύτυχία τών άνθρώπων στήν στιγμή που έχετε μπροστά σας έναν άνθρωπο, ό όποιος θρίσκει στο χέλιος της άθύσσου κι' ό όποιος περιμένει μιά λέξη σας γιά νά δη άν θά σωθή ή άν

— "Αν θέλετε γρήγορα άπό τήν άθεσπαιότητα και τήν άγονία. Σκεφθήκατε σχετικώς με τήν πρότασί μου ;

— Σκέφθηκα πολύ ώριμα κι' αποφάσισα νά μ'ήν τη δε

— Τότε δέν μου μένει άλλο παρά νά χρεωκοπήσω, τραύλισε ό Τόμλινσον. Νά ρεζιλευτώ, νά άτιμασθώ, νά πάω στή φυλακή !.. Κι' εγώ που βασίζομαι σέ σ'ες !..

— "Όταν ανέλαβα εγώ τό χρέος σας τών δεκαπέντε χιλιάδων λιρών πρός τόν κόμητα Άλτερρόνι, μου είχατε ύποσχεθή νά με ύποστηρίξετε...

— Σας ύποστηρίξα χαρίζοντάς σας τις δύο χιλιάδες λίρες που μου χρωστούσατε και σώζοντάς σας έτσι άπό τήν καταστροφή εκείνη τήν ήμέρα...

— Ναι, άλλα κάνατε έτσι μιά πρώτης τάξεως κερδοσκοπική έμπειρήσι... Μου χαρίσατε τις δύο χιλιάδες λίρες που σ'ας χρωστούσα και μ' εκθιάσατε ν' αναλάβω εγώ τό χρέος σας τών δεκαπέντε χιλιάδων λιρών πρός τόν κόμητα Άλτερρόνι. Κερδίσατε έτσι δεκατρείς χιλιάδες λίρες. "Αί ! αυτό θά τό όμολογήσω στους δικαστάς που θά με δικάσουν !..

— Και νομίζετε πώς μ' αυτό θά σωθήτε ;... Καθόλου... Μόνον που θά με μπερδέψετε και μένα, είπε ό Γκρήνθουδ θυρωμένος άπό τά λόγια αυτά.

— Και τί με νοιάζει γιά σ'ας ; είπε με πίκρα ό Τόμλινσον.

— Κι' όμως εγώ σ'ας χρειάζομαι ακόμα και πολύ μάλιστα. Άκούστε ; "Όπως έχουν τά πράγματα, ή χρεω

— "Εγώ όμως μπορώ νά σας βοηθήσω νά θεωρηθήτε ως έντί

— "Αλτερρόνι. Κερδίσατε έτσι δεκατρείς χιλιάδες λίρες. "Αί ! αυτό θά τό όμολογήσω στους δικαστάς που θά με δικάσουν !..

— Και νομίζετε πώς μ' αυτό θά σωθήτε ;... Καθόλου... Μόνον που θά με μπερδέψετε και μένα, είπε ό Γκρήνθουδ θυρωμένος άπό τά λόγια αυτά.

— Και τί με νοιάζει γιά σ'ας ; είπε με πίκρα ό Τόμλινσον.

— Κι' όμως εγώ σ'ας χρειάζομαι ακόμα και πολύ μάλιστα. Άκούστε ; "Όπως έχουν τά πράγματα, ή χρεω

— "Εγώ όμως μπορώ νά σας βοηθήσω νά θεωρηθήτε ως έντί

— "Αλτερρόνι. Κερδίσατε έτσι δεκατρείς χιλιάδες λίρες. "Αί ! αυτό θά τό όμολογήσω στους δικαστάς που θά με δικάσουν !..

— Και νομίζετε πώς μ' αυτό θά σωθήτε ;... Καθόλου... Μόνον που θά με μπερδέψετε και μένα, είπε ό Γκρήνθουδ θυρωμένος άπό τά λόγια αυτά.

— Και τί με νοιάζει γιά σ'ας ; είπε με πίκρα ό Τόμλινσον.

— Κι' όμως εγώ σ'ας χρειάζομαι ακόμα και πολύ μάλιστα. Άκούστε ; "Όπως έχουν τά πράγματα, ή χρεω

— "Εγώ όμως μπορώ νά σας βοηθήσω νά θεωρηθήτε ως έντί

— "Αλτερρόνι. Κερδίσατε έτσι δεκατρείς χιλιάδες λίρες. "Αί ! αυτό θά τό όμολογήσω στους δικαστάς που θά με δικάσουν !..

ΚΑΡΔΙΕΣ

λους μου ως πιστωτές σου γιά τριάντα χιλιάδες λίρες τόν καθένα. "Ετσι θά θεωρηθώμε ως κυριώτεροι πιστωτάί σου και θά μπορούμε νά επιβάλλουμε τις απόψεις μας και στους άλλους και νά επιτύχουμε τόν συμβιβασμό σου μαζί τους. "Επειτα, θά τούς πείσω νά μ' εκλέξουν σύνδικο της πτωχεύσεως και με τόν τρόπο αυτό θά κανονίσω εγώ τά πάντα. "Ετσι θά σου εξασφαλίσω κι' ένα άρκετό ποσόν άπό τήν έκκαθάρισι γιά νά μπορέσης νά εξασφαλίσης τή ζωή σου αξιοπρεπώς.

— Φαντάζεσθε πώς θά μπορέσετε νά τά κατορθώσετε όλ' αυτά ; ρώτησε με άγωνία ό Τόμλινσον.

— "Ω ! είμαι θέβαιος !.. απάντησε ό Γκρήνθουδ. Τί ήμέρα είναι σήμερα ; Τρίτη... "Όραία ! Τό άπόγευμα, θά σ' αναγκάσω νά σταματήσεις τις εργασίες σου, παρουσιάζοντάς σου ένα γραμμάτιο χιλίων λιρών, τό όποτον δέν θά έχης νά μου εξοφλήσης. "Η πτώχευσις θά κηρυχθή αύριο τό πρωί και αύριο τό άπόγευμα θά δημοσιευθή ή σχετική είδησις στις έφημερίδες. Είμαστε σύμφωνοι ;

— Μάλιστα, απάντησε ό Τόμλινσον. Μήπως μου μένει και άλλο καταφύγιο ;

— Λοιπόν, έτοιμάσε μου τώρα τό γραμμάτιο τών χιλίων λιρών με λήξι πρό ενός μ'ήνος, γιά νά στείλω νά σου ζητήσω τό ποσόν αυτό τό άπόγευμα...

— "Ο Τόμλινσον, χωρίς νά π'ή λέξη, έτοιμάσε τό γραμμάτιο και όταν τό έδωσε στον Γκρήνθουδ, ψιθύρισε συντριμμένος:

— Παραδίδομαι στα χέρια σου.

— "Ο Γκρήνθουδ πήρε τό γραμμάτιο και δ'ήκε έξω. Μόλις εκείνος δ'ήκε έξω, μπήκε μέσα ό Μάρτιν, στον όποιο ό τραπεζίτης άνεκοίνωσα θ'α είχαν διαμειφθή μεταξύ αυτού και του Γκρήνθουδ.

— "Ο Μάρτιν έτοιμαζόταν νά εκθέρη τή γνώμη του σχετικώς, όταν ή πόρτα άνοιξε και παρουσιάστηκε πάλι ό Γκρήνθουδ.

— "Ο Μάρτιν θέλησε ν' άποσυρθή, μά ό Γκρήνθουδ τόν έ κράτησε λέγοντας:

— Μείνετε ! Τρία κεφάλια αξίζουν περισσότερο άπό δύο. Λοιπόν, άκούστε, κύριε μου... Καθώς έτοιμαζόμουν ν' άνέσω στο άμάξι, μου ήρθε μιά λαμπρή, μιά πρώτης τάξεως ιδέα.

— Μιά... ιδέα !.. φώναξε ό Τόμλινσον. Μιά ιδέα...

— Γιά τό καλό μου ;... Γιά τή σωτηρία μου...

— Ναι... Γιά νά νομιμοποιήσω τήν πτώχευσί σου γιά νά σε παρουσιάσω όχι σφετεριστή τών ξένων χρημάτων, άλλα δυστυχισμένο και τίμιο και γιά ν' άπομακρύνω άπό σένα κάθε κατηγορία...

— "Ω ! αν είναι δυνατόν νά γίνη αυτό, τόν διέκοψε ό τραπεζίτης τού όποιου τό πρόσωπο άχτινοδόλησε άπό έλπίδα.

— "Εν πρώτοις θά παρουσιάσης έμένα και δύο-τρεις φι

— "Εν πρώτοις θά παρουσιάσης έμένα και δύο-τρεις φι

— "Εν πρώτοις θά παρουσιάσης έμένα και δύο-τρεις φι

— "Εν πρώτοις θά παρουσιάσης έμένα και δύο-τρεις φι

— "Εν πρώτοις θά παρουσιάσης έμένα και δύο-τρεις φι

— "Εν πρώτοις θά παρουσιάσης έμένα και δύο-τρεις φι

II*

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΑΛΤΕΡΟΝΙ

και αν μπορούσα ν' απαλλαγώ από τις κατάρεις των χρημάτων και των όρφανων που μου έμπιστεύθηκαν τα χρήματά τους...

— "Ω! άφησε τις χήρες και τα όρφανά, φτωχέ μου φίλε, είπε ο Γκρήνθουδ, γιατί, μά την αλήθεια, θα με κάνεις να πιστέψω πως είσαι ήλιος..."

— "Ας ακούσουμε την... ιδέα σου..."

— Είναι απλουσάτη, εξακολουθούσε ο Γκρήνθουδ. Σήμερα το απόγευμα και κατά την συνηθισμένη ώρα θα φύγεις από το τραπεζικό γραφείο σου. Ο Μάρτιν θα φύγει κι αυτός μαζί σου. Φεύγοντας θ' αφήσετε εκατό περίπου χιλιάδες λίρες στο ταμείο...

— "Α Γκρήνθουδ, έκανε πικρά ο Τόμλινσον, ξαναγύρισε για να χλευάσης ένα δυστυχισμένο άνθρωπο, καταστραμμένο εξ ολοκλήρου ;

— Κάθε άλλο... Μά ακούσε με πρώτα... Αυτό το ποσόν θα υπάρχει φανταστικώς στο ταμείο. Θα είναι όμως γραμμένο στα βιβλία. Όταν λοιπόν θάρρητε το πρωί... ή καλύτερα ν' αφήσετε νάρθη τούς Ένας απ' τούς υπαλλήλους... θα έξη γίνει διάρρηξις την νύχτα... τα χρήματα, τα βιβλία κ' η συναλλαγματικές θα έχουν κλαπεί... κι έτσι, πολύ φυσικά, η τράπεζα θ' αναγκαστή να σταματήσει τις πληρωμές της. Με άλλους λόγους, για να εξηγηθώ καλύτερα, θα σκηνοθετήσετε μια ληστεία της τραπεζής.

— "Αδύνατον ! Αδύνατον ! φώναξε ο Τόμλινσον. Αυτό δεν γίνεται ποτέ ! Δεν θα μπορούσα ποτέ χωρίς να κοκκινίσω να πω αυτό το ψέμα ; Θα προδοθώ μόνος μου... Τι λές και σύ, Μάρτιν ;

— "Ο γέρο ταμίας απάντησε μ' ένα θραχνό μούγγισμα κι έπειτα τράβηξε αλλεπάλληλες ρουφηξίες ταμπάκου.

— Τι λές και σύ γι' αυτό, Μάρτιν ; ξαναείπε ο Τόμλινσον ανυπόμονα.

— Λέω ότι αυτό μπορεί να γίνει, ότι πρέπει να γίνει κι ότι θα γίνει, απάντησε ο γέρος. Θα προτιμούσα να πεθάνω παρά να δώ την τιμή της Τραπεζής να κηλιδώνεται. Μόνο αυτό μπορεί να τη σώσει...

— "Ωραία, Μάρτιν ! φώναξε ο Γκρήνθουδ. Τώρα, Τόμλινσον, τί αποφασίζεις ;

— Είναι τρομερή η λύσις αυτή... και μολταταύτα είναι προτιμότερη από την ατιμία... από το αίσχος.

— Τότε δέχεσαι ;

— Δέχομαι, ναι... Αλλά ποιός θα κάνει τη ληστεία ή μάλλον ποιός θα φανή, ότι έκανε τη ληστεία ;

— Αυτό είναι δική σας δουλειά, απάντησε ο Γκρήνθουδ. Το μόνο που σας λέω είναι ότι πρέπει να θρεθύν ή κλειδωνιές και το ταμείο παραβιασμένα...

— Καλά, ξέρω πρέπει να τα κανονίσω όλα, απάντησε ο γέρο Μάρτιν, ο οποίος πριν από λίγη ώρα φαινόταν θυσιζόμενος σε θαθείες σκέψεις.

— "Κύριε Γκρήνθουδ — επρόθεσε — σάς ευχαριστώ θερμά. Σώσατε την τιμή της Τραπεζής, την οποία αγαπώ σαν παιδί μου.

Και ο ταμίας της τραπεζής έσφιξε το χέρι του Γκρήνθουδ με θερμή και συγκίνησι, πρωτοφανή σ' αυτόν.

— Σας έδωσα την ιδέα... Τώρα σεις μπορείτε να την εκτελέσετε, είπε ο Γκρήνθουδ.

Και αφού είπε τα λόγια αυτά, έφυγε. "Όταν θρέθηκε έξω, είπε από μέσα του:

«Ωραία τα κατάφερα ! Ο Τόμλινσον θα περιέλθη έτσι έντελως στην εξουσία μου και ποτέ δεν θα τολμήσει να δολογήσει την ιστορία των δεκαπέντε χιλιάδων λιρών του κόμητος Άλτερνι... Σύμφωνα με το πρώτο σχέδιο που του πρότεινα, ένας έξυπνος δικαστής θα μπορούσε να τον αναγκάσει να ομολογήσει την αλήθεια, ενώ τώρα τα χείλη του θα μείνουν για πάντα κλειστά...

Μόλις ο Γκρήνθουδ θγήκε απ' το γραφείο του τραπεζίτη, ο γέρο Μάρτιν πλησίασε τον Τόμλινσον και του είπε:

— "Έχετε απόλυτη έμπιστοσύνη σέ μένα ;

— Ναι, Μάρτιν, αλλά γιατί με ρωτάς ;

— Θέλετε να τ' αναθέσετε όλα σέ μένα ;

— Ναι.

— Τότε να φύγετε από την τράπεζα, όπως συνηθώ, στις πέντε και αφήστε με να κανονίσω τα πάντα... Έκανα το σχέδιό μου, αλλά δεν θα σάς πω σήμερα τίποτε... Αύριο...

— "Ας γίνει όπως επιθυμείς, είπε ο Τόμλινσον αγωνιώντας πάντα για την απελπιστική του θέση. Ξέρω ότι είσαι ο πιο καλός μου φίλος... Κάνε, ότι θέλεις...

II*

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΑΛΤΕΡΟΝΙ

Το πρωί του Σαββάτου, ο κόμης Άλτερνι, ή κόμης και ή 'Ισαβέλλα προγευμάτιζαν.

Η πρωινή έφημερίδα καθυστερούσε και ο κόμης ήτο από εκείνους που δεν μπορούνε να φάνε αν δεν διαβάσουν την έφημερίδα τους.

Σε κάποια στιγμή, ένας υπηρέτης έφερε τούς τ'όμους. Ο κόμης τούς άνοιξε, μά μόλις έρριξε μία ματιά σ' αυτόν, έθγαλε μία κραυγή καταπληξέως και φρίκης.

Η δυο γυναίκες τον κύτταξαν τρομαγμένες κ' είδαν πως ήταν κατάχλωμος.

— "Θεέ μου ! φώναξε ή κόμηση. Κακές ειδήσεις από την 'Ιταλία ;

— "Όχι, τράυλισε ο κόμης. Το χέρι που μ'ας χτυπάει... το χτύπημα που μ'ας καταστρέφει δεν έρχεται από τόσο μακριά...

— "Θεέ μου !... Μά τί συμβαίνει λοιπόν ; ρώτησε με αγωνία ή κόμηση.

— "Η τράπεζα Τόμλινσον ανέστειλε τις πληρωμές της φώναξε ο 'Ιταλός ευπατριδής. Είμαστε καταστραμμένοι... Κατεστραμμένοι ! ξαναείπε ή κόμηση.

Και παίρνοντας την έφημερίδα, διάβασε τα εξής:

«Η ΚΛΟΠΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΟΜΛΙΝΣΟΝ — ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ.

«Περί την μεσημέριαν της χθές έκκυλοφόρησε ή φύμη ότι τρώπη χρηματικόν ποσόν έκλαπη έκ γνωστοτάτης τραπεζής και ότι ανέλαβε ή κλοπήσ αυτής, ή έν λόγω τράπεζα ήναγκάσθη να διακόψη τας πληρωμας της.

«Δυστυχώς ή φύμη αυτή απέδειχθη άληθεσιάνη, πρόκειται δέ περί της τραπεζής Τόμλινσον και Σία.

«Πράγματι ή έν λόγω τράπεζα έκλεισε τας πύλας της και άπορεύθη λησεν εις την εισόδον της την ακόλουθον ειδοποίησιν:

«Ο οίκος Τόμλινσον εύρίσκειται εις την θλιβεράν ανάγκην να διακόψη προς το παρόν τις τραπεζιτικές του εργασίες. Η απόδρασις του μίου του Μάρτιν μετά του ποσού των 100.000 λιρών εις μετρητά και άξίας, είναι ή μόνη αίτία της καταστροφής αυτής.»

Και ή έφημερίς εξακολούθησε:

«Είναι αδύνατον να περιγραφούν αι σκηναί που επεκράτησαν μετά τών πελοτών της Τραπεζής, οι όποιοι έτρεξαν επί τόπου εις ής ή πληροφορήσαν την ειδήσιν αυτήν. Το θέαμα τών ανθρώπων αυτών ή όποιοι καταστράφησαν έντός λίγων στιγμών ήτο πράγματι σπαρακτικό.

«Ο κλέπτης ταμίας Μάρτιν υπηρετούσεν από δεκαετασίαν εις την τράπεζαν κ' έθεωρείτο ύπόδειγμα τιμίου και ίκανού υπαλλήλου. Η προιστάμενός του του είχε παραχωρήσει όλην του την έμπιστοσύνην και ποτέ δεν έφαντάζετο ότι ήτο ίκανός να διαπράξη μίαν τωάντην κλοπήν.

«Η κλοπή, ως έκηκρίωσεν ο επί τόπου μεταδός συντάκτης μας, επράχθη υπό τας ακόλουθους συνθήκας. Το έσπέρας της Πέμπτης, ή τραπεζίτης κ. Τόμλινσον, έφυγεν έκ του γραφείου του κατά την επτήνη άπογευματινήν ώραν και άφησεν ως συνήθως τον Μάρτιν να κλείσθ το κατάστημα.

«Όταν, την επομένην, ο κ. Σάντερσον, εις τών υπαλλήλων, έφθασε εις την Τράπεζαν, περί την ενάτην πρωινήν, έκπληκτον έώραν τας πόρτας της κλειστάς άκόμη. Μετ' όλίγων έφθασαν και οι άλλοι υπαλλήλοι και ή άρχική των έκπληξις μετεβλήθη εις ταραχήν και άνησυχία έφθασον ή ώρα παρήρχετο και ο Μάρτιν δεν παρουσιάζετο.

Κατά τας δέκα, άπεφάσισαν να διαρρήξουν την είσοδον με την βοήθειαν ενός άστυνομικού. Πράγματι διέρρηξαν μίαν θύραν και είλθον εις την Τράπεζαν. Αμέσως διεθύνθησαν προς τόν θωάκον του ταμίου, όπου εύρίσκετο το χρηματοκιβώτιον, εδρον δέ τούτο άνεκτον και έντελως κενόν.

«Ειδοποιήθη άμέσως ο κ. Τόμλινσον και, υπό την όδηγίαν του, ήλθον και άλλοι αναζητήσεις. Έξηκρίσθη αὐτως ότι, όχι μόνον τα χρήματα μέχρι και του τελευταίου σελλινίου έλειπον, αλλά και όλα τα βιβλία και τα έγγραφα, διά τών οποίων θα ήδύνατο να διεκρινεσθ ή κατάσταση τοῦ καταστήματος.

«Εκ τούτου εξαγεται το συμπέρασμα ότι ο κλέπτης ταμίας από μόνου υπέβηρε χρήματα. Η καταστροφή αυτή έκλόνησε τούς ηρώνας του κ. Τόμλινσον, ώστε μετέφεραν τόν τιμιον αυτόν τραπεζίτην εις την οικίαν του σκεδόν ήμπαράφρωνα.»

Σε άλλη στήλη παρακάτω, ή ίδια έφημερίδα έγραφε:

«ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΛΕΙΠΤΟΜΕΡΕΙΑΙ»

«Για» δας τα δραστηρίους έρευνάς της άστυνομίας, δεν καταρρώδην ν' ανακαλυφθ ήδέν ίχνος του εξαφανισθέντος καταχραστοῦ ταμίου Μάρτιν.

Έν τῷ μεταξύ διά να διεκρινισθ ή τοχύτερον το παθητικόν της τραπεζής Τόμλινσον, οι κυριώτεροι πιστωταί κατήρτισαν ειδικήν επιτροπήν, υπό την προεδρίαν του κ. Γκρήνθουδ, ή οποία θα έπιληφθ ής έργιας αυτής.

— "Η ανάμειξις του Γκρήνθουδ σ' αυτήν την ύπόθεσι, είπε ο κόμης Άλτερνι με κάνει να πιστεύω ότι κάποιο μυστήριο κρύβεται πίσω απ' αυτήν την κατάχρησι. Νομίζω πως ή αλήθεια είναι πολύ διαφορετική απ' ό,τι την παρουσιάζουν.

— Τι σημασία έχουν δλ' αυτά ! είπε πικρά ή κόμηση. Το μόνο θέασι είναι ότι καταστραφήκαμε.

— Ναι, αγαπημένη μου σύζυγε !... Ναι, αγαπημένη μου κόρη ! φώναξε. Βρισκόμαστε τώρα σέ αξιολύπητη θέσι και μάλιστα σέ μία ξένη χώρα... Είναι αλήθεια ότι ή φιλον, όπως τόν κόμητα Ουάρριγκτον και τόν λόρδο Τρέμортν, οι όποιοι θα έσπευδαν πρόθυμα να μ'ας βοηθήσουν. Αλλά δεν θέλω, δεν μπορώ ν' άπευθυνθώ σ' αυτούς για να κανονίσω τα λίγα μου χρή.

— "Αγαπημένη μου πατέρα, υπθύρισε τρυφερά ή 'Ισαβέλλα. Χάρις στις φροντίδες σου, έλασθα λαμπρή μόρφωσι και θα μπορούσα τώρα να χρησιμοποίησω τις γνώσεις μου για να εργαστώ...

— Να εργασθής εσύ, πολυαγαπημένη μου κόρη ! φώναξε περήφανα ο κόμης, κυττάζοντας την κόρη του που 'ε άκουσιπήσει το κεφάλι της άπάνω στον ώμο του. Μιά νέα της περιώπης σου να γίνης παιδαγωγός ! "Όχι, ποτέ !...

— "Ισαβέλλα, είσαι άξια του εύγενικού πατέρα σου ! είπε και ή κόμηση μ' ένθουσιασμό.

Και μέσα σ' αυτήν άκόμα ή συμφορά, οι καταστραμμένοι κι' εξόριστοι αυτοί εύγενείς, έβρισκαν παρηγοριά στην άμοιβαία αγάπη τους.

ΙΒ' ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

«Εφτά μήνες είχαν περάσει από την ήμέρα που ή "Ελλη Μονρού είχε πέσει θύμα του Γκρήνθουδ

«Έφερε στους κόλπους της τόν καρπό της σχέσεως αυτής, μά ως την ήμέρα εκείνη είχε κατορθώσει ν' άποκρύψει την θέσι της. Τώρα όμως άρχισε να συναντά μεγάλες δυσκολίες σ' αυτό.

Η υγεία της κλονιζόταν και του κάκου ο πατέρας της κ' ο Ριχάρδος Μάρκχαμ προσπαθούσαν να την πείσουν να δεχθ να την εξέταση γιατρός.

Ζύγωνε πειά το τέλος του 'Ιουλίου κ' ή "Ελλη δεν είχε άποφασίσει άκόμα τί έπρεπε να κάνει. Πολλές φορές σκέφθηκε να πάη στο Γκρήνθουδ και ν' άποπειραθ ή να συγκινησ ή την καρδιά του, αλλά ο τρόπος με τόν όποιο την είχε δεχθ την πρώτη φορά την έκανε να εγκαταλείψ άμέσως την ιδέα της αυτή.

Αλλοτε πάλι σκεφτόταν να ριχθ ή στα πόδια του πατέρα της και να του όμολογήσ ή τα πάντα. Αλλά και ποιά γυναίκα δεν τρέμει μπροστά σ' ένα τέτοιο διάδημα ;

Η ιδέα της αυτοκτονίας έπίσης περνούσε συχνά από το μυαλό της.

Κοντά στο σπίτι του Ριχάρδου από το πίσω μέρος του, υπήρχε μία λίμνη, της όποιας τα νερά την τραβούσαν άκατανίκητα. Κάθε μεσημέρι και κάθε θράδυ πήγαινε στις δ-

χθες της κ' επί πολλή ώρα, προσήλωνε τα βλέμματά της στον θυθό της, μέσα στον όποιο υπήρχε το πολυτιμότερο αγαθό του κόσμου, κατά την γνώμη της: ή λήθη.

Πολλές φορές άπεφάσισε να πέσει μέσα, αλλά την τελευταία στιγμή την συγκρατούσε ή σκέψις, ότι αυτοκτονώντας, θα παρέδιδε την ψυχή της στον Σατανά.

Το προσωπικό του σπιτιού του Ριχάρδου άποτελείτο από τόν γνωστό μας έπιστάτη του, τόν Ούθιγκαμ, ένα νεαρό υπηρέτη, όνομαζόμενο "Ολφοντ και μία υπηρέτρια που έκτελούσε και χρέη μαγείρισσας, την Μαριάννα.

Η γυναίκα αυτή, πενήντα χρόνων περίπου, ήταν χήρα και είχε λαμπρό χαρακτήρα.

Μιά νύχτα, κατά τη μισή μετά τα μεσάνυχτα, όλοι μέσα στο σπίτι είχαν πλαγιάσει και μόνο ή "Ελλη καθόταν έξοπνια στο δωμάτιό της και σκεφτόταν την άθλια τύχη της.

«Έξαφνα άποσπάστηκε από τις σκέψεις της άκούγοντας ένα έλαφρό χτύπημα στην πόρτα.

«Έτρεξε ν' άνοίξη και ή Μαριάννα μπήκε μέσα. — Τί συμβαίνει, Μαριάννα ; ρώτησε άήσυχη ή νέα. Μήπως ο πατέρας είναι άρρώστος ;

— "Όχι, παιδί μου, μην τρομάζετε... Δεν συμβαίνει τίποτε, απάντησε ή Μαριάννα. Ήρθα μόνο να σάς παρηγορήσω γιατί δεν θέλω να σάς βλέπω να σβύνετε και να μαραζώνετε σιγά-σιγά.

— Τί θέλεις να πής, Μαριάννα; ρώτησε ή "Ελλη ταραγμένη.

— Θέλω να πώ, καλή μου δεσποινίς, πως το μάτι μιάς γυναίκας καταλαβαίνει πολλά πράγματα. Έτσι ενώ όλοι έδώ ρωτούν άνήσυχτοι τί πάθατε και είσατε τόσο χλωμή κι' αδύνατη, έγώ κατάλαθα εύκολα την αίτία.

— Θεέ μου ! Μαριάννα ! φώναξε ή "Ελλη πέφτοντας σ' ένα κάθισμα. Μά τρομάζει... Απατάσαι, Μαριάννα...

Και ή νέα ξέσπασε σέ λυγμούς.

Η υπηρέτρια πήρε τότε τρυφερά τόν χέρι της κι' εξακολούθησε:

— Δεσποινίς, να μ'ε συγχωρήσετε για τόν θάνατό μου. Είμαι κι' έγώ γυναίκα και δεν μπορώ να σ'ε βλέπω να όποφέρετε τόσο.

Είπατε τόσο καλή... τόσο πονόψυχη. "Όταν ή καρδιά μου ματώνει τώρα για σάς... Κατέβηκα χθες και προχθές την νύχτα για να σάς μιλήσω, μά δεν τόλμησα να μ'ω μέσα... Μά σήμερα σάς είδα σέ τέτοια χαλάρωσιν που δεν μπορώ να κρατηθώ πια. Αν έκανα άσχημο δεσποινίς, συγχωρέστε με... Ο σκοπός μου ήταν καλός.

Δεσποινίς, έχετε ανάγκη από έναν έμπιστο άνθρωπο... Κι' αν έχετε πιστι σέ μένα, θα σάς δώσω τις καλύτερες συμβουλές και θα σάς βοηθήσω όσο μπορώ...

— Μαριάννα, είσαι καλή... Είσαι πολύ καλή... απάντησε ή "Ελλη, άνακουφισμένη πολύ από τα συμπτώματά κα εκείνα λόγια. Αλλά θα γίνω καλά... Σε λίγες μέρες, θα γίνω έντελως καλά...

— "Ω κυρία ! ή διέκωψε ή Μαριάννα γαλήνια, μη φοβάστε... Εμπιστευθήτε σέ μένα... Καταλαβαίνω τη θέση σας... Την ξέρω... ναι, ναι...

— Μαριάννα !

— Δεν μπορείτε να την κρύψετε περισσότερο... Για δ- νομα του Θεού, άνοίχτε μου την καρδιά σας, πριν σκοτωθ ήτε, εσύ και το παιδί σου...

— Μαριάννα, τί λές ; φώναξε ή "Ελλη θαθεία άναστενάζοντας.

(Ακολουθεί)

Η ΜΟΔΑ' ΣΤΑ
ΓΙΑΓΙΕΡ

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

Τὰ ταγιέρ κα-
τέχουν τούς φθι-
νοπωρινούς μη-
νες τήν πρώτη
θέσι στη γυναι-
κεία γκαρντα-
ρόμπια. Τὰ φετει
νά ταγιέρ δέν εί-
νε μόνον πρακτι-
κά καὶ θολικά.
Εἶναι κι' ἐξαιρετικά λουσάτα, με ζακέττες γαρνιρισμένες
με γούνες, σουτάς, ἀππλικασιὸν κτλ. ἔτσι, ὥστε μποροῦν
νὰ φορεθοῦν καὶ τ' ἀπόγευμα σ' ἐνὰ τσάι, σὲ μιά συνανα-
στροφή κτλ.

Τὸ σχῆμα τῆς ζακέττας, ἐντελῶς ἐφαρμοστὸ στὸν μποῦ-
στο, καὶ μεσάτο ἀνοίγοντας ἀπὸ τὴ μέση καὶ κάτω, δίνει
μεγάλῃ κομψότητά στὴ σιλουέττα. Ἡ φοῦστες γιὰ τὰ μὲν
πρωῖνὰ ταγιέρ ἔχουν ἀμπιεσμέν, τσέπες καὶ πιέτες κουφω-
τὲς ἢ πλάγιες.

Στὰ ἀπογευματινὰ ταγιέρ εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σκε-
τες, λίγο κλὸς ἢ με ραφὴ ἐμπρός.

Ὡς γαρντιούρες τῶν ἀπογευματινῶν ταγιέρ συνηθίζονται
πολὺ ἡ ἀππλικασιὸν ἀπὸ θελοῦδο, ἀπὸ σιρέ, τὰ κεντήματα
ἀπὸ σουτάς καὶ ἡ γούνες ὡς γιαντάδες, ὡς πλαστρὸν, ὡς ζι-
λέ, ὡς γιρλάντες σὲ κάθε σχῆμα.

Τὴν πρώτη θέσι οἱ γούνινες γαρντιούρες κατέχει τὸ
μαῦρο ἀστρακάν πού μπαίνει σὲ ταγιέρ κάθε χρώματος καὶ
γαρνίρει, κομμένο σὲ λεπτὲς λουρίδες τὲς τσέπες τὰ μανικέ-
τια, τὸν γιαντῶ, τὸν ποδόγυρο τῆς φοῦστας. Τὸ ἀστρακάν
γαρνίρει ἀκόμη καὶ τὰ κορσάζ τῶν φορεμάτων. Ἐνα φέ-
ρεμα μάλλινο μαῦρο γαρνίρεται ωραιότατα εἰς τὸ κορσάζ
με ἀραπές ἀπὸ ἀστρακάν.

Μιά ζακέττα συμπληρώνει τὸ ἀνσάμπλ, ἀνοικτὴ ἐμπρός
γιὰ νὰ φαίνεται τὸ πλαστρὸν. Τὰ μανίκια τῆς ζακέττας εἶ-
ναι γαρνιρισμένα με ἀστρακάν.

Ἡ ζακέττες τῶν πρωῖνῶν ταγιέρ εἶναι κατὰ προτίμησιν
μακρὺς, με μεγάλες τσέπες πού πιάνουν σχεδὸν ὅλη τὴν
μπάσκα. Ἀλλὰ ἔχουν ζώνη καὶ ἄλλα δέν ἔχουν. Ἀλλὰ
κουμπώνουν με ἕνα κουμπί, ἢ με τρία ἢ με μιά δλόκληρη
σειρά ἀπὸ κουμπιά, ὅλα ὅμως κουμπώνουν ἐμπρός, κανένα
δέν κλείνει σταυρωτά. Τὰ κουμπιά κατὰ προτίμησιν εἶναι
δερμάτινα ἢ ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα με τὰ ταγιέρ. Τὰ ρεθέρ
ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι κλασσικά, ὄχι
διωκ πειὰ πολὺ μεγάλα ὅπως τὰ περυσ-
ινὰ καὶ κομμένα πολὺ ψηλά. Ἀλλὰ ρε-
θέρ ἔχουν σχῆμα ἐσάρπας. Πολλὰ ταγι-
έρ ἔχουν μανικέτια κολλητὰ πού κουμ-
πώνουν σφιχτὰ μ' ἕνα ἢ δυὸ κουμπιά.

Ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τοῦ ταγιέρ
εἶναι ἡ μπλούζα. Ἡ μπλούζα ἔχει τρεῖς
προορισμούς. Πρῶτον συμπληρώνει τὸ
κοστοῦμι γιὰτὶ ὅταν πᾶν κανεὶς κάπου
καὶ θέλει νὰ θγάλη τῇ ζακέττα πρέπει
πάντως κάτι νὰ φορῇ ἀπὸ μέσα· δεύτε-
ρον γεμίζει τὸ ἀνοιγμα τοῦ ταγιέρ ἐμ-
πρός σὲ λαιμὸ καὶ τὸ ντεκολτέ· τρίτον
δίνει ἕνα πρόσχαρο καὶ ζωηρὸ τόνο σὲ
κοστοῦμι πού συνηθὸς εἶναι σὲ χρώμα
σκοῦρο ἢ οὐδέτερο. Οἱ φεινὲς μπλου-
ζες γίνονται σὲ ἐξαιρετικά μεγάλη ποι-
κιλία σχημάτων καὶ ὕλικῶ. Με τ' ἀπο-
γευματινὰ ταγιέρ συνειθίζονται μπλου-
ζες ἀπὸ λαμὲ πολὺ λεπτὸ καὶ μαλακὸ
χρωματιστὸ με ρίγες ἢ λουλουδάκια ἀ-
σημένια. Ἐπίσης φοριοῦνται πολὺ καὶ
μπλουζες ἀπὸ σατέν, ἀπὸ μουσελίνα γαρ-
νιρισμένες με κεντήματα, με γαζιά, με
ματελασσὲ κτλ., καθὼς καὶ μπλουζες ἀ-
πὸ νταντέλλα ἀγοραστὴ ἢ πεκτὴ με τὸ
χέρι ἀπὸ μεταξωτὸ κορδόνετο.

Ἡ πρωῖνὲς μπλουζες εἶναι ἀπὸ ζέρ-
σεῦ, ἀπὸ κρέπ, ἀπὸ λεπτὴ φαέλλα ἢ ἀ-
πὸ λεπτὸ μαλλί πλεγμένες με τὸ χέρι.

Ἡ μπλουζες αὐτὲς ἔχουν σχῆμα ὡς
ἐπὶ τὸ πλεῖστον σεμιζιὲ με ρεθέρ, ἢ στρογ-

Κομψοτάτη καὶ χαριτωμένη τὸκ ἀπὸ καστόρι
θελουτὲ σκληρὸ. Γαρνίρεται με μιά κερδέλλα
ἀπὸ χρωματιστὸν ταφτᾶ ἢ σατέν δεμένη σὲ
κόμπο σὲ πλάι καὶ τοποθετημένη στὴ θάσι τοῦ
τεπέ.

χρώματα σκοῦρα γιὰ τὸ ἀπόγευμα καὶ ἀνοικτότερα γιὰ
τὸ πρωῖ. Τὰ χρώματα εἶναι ὅλα πρὸς τὸ κοκκινωπὸ καὶ
ρουῖγ, ἐκάιγ, μπορντῶ, ταμπάκ, γκρενά, θιολέ. Ἐπίσης
πράσινο ὄχι ὅμως πολὺ κτυπητὸ, τὸ γκρί σὲ διάφορες ἀπο-
χρώσεις καὶ τέλος τὸ μαῦρο πού διατηρεῖ πάντα τὰ προ-
τεῖα.

ΧΡΗΣΤΙΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ
Μητροπόλεως 14α

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΛΟΝΗ ΣΑΣ

ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ἄν τυχὸν ἔχετε «στομάχι», ἀγαπητὴ ἀναγνώστρα, ἢ
εἶναι δυνατόν νὰ τὸ ἐξαφανίσετε. Κάνετε κάθε μέρα—ἀπὸ
κάθε μέρα—τὸ ἐξῆς γύμνασμα! Καθίστε γυ-
μῶ με τεντωμένα τὰ πόδια καὶ ἐνωμένα μεταξὺ τῶν. Πάρτε
ἕνα τόπι καὶ θάλτε τὸ πίσω ἀπὸ τὴν πλάτη σας. Κατόπι
χωρὶς νὰ κουνήθητε καθόλου ἀπὸ τὴ μέση καὶ κατὰ
στρίψτε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά καὶ πάρτε το. Ἐπαιδιάστε
τὸ γύμνασμα αὐτὸ εἰκοσι φορές.

Ἐνα ἄλλο γύμνασμα εἶναι τὸ ἐξῆς: Ἐστῶσθε ἀν-
σκελὰ καὶ ἀνοίγοντας τὰ πόδια σας κάνετε με τὸ καὶ
ἕνα μικρὸ κύκλο ἀνεβάζοντας τὰ πόδια ὅσο τὸ δυνατόν ὑψώ-
στε, ὥστε σὲ τέλος νὰ ἐνωθοῦν. Ὑστερα κατεβάστε τα
με τὸν ἴδιο τρόπο. Τὸ γύμνασμα αὐτὸ πρέπει νὰ ἐπαιτιά-
σθῃ ὀκτὼ ἀλλεπάλληλες φορές τὸ πρωῖ ὅμως πού θὰ εἴσθε
νησιτικὴ.

Ἄν πάλι ἔχετε τὴν ἀτυχία νὰ εἴσθε πολὺ πλάτια στὴ
περιφέρεια, κι' αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα διορθώνεται. Σταθερὴ
ὀρθὴ κι' ἀνοίξτε τὰ πόδια ὥστε νὰ σχηματίζον ὀρθὴ γυ-
νὰ καὶ καθήστε ὅσο θαθεῖα μπορεῖτε.

Ἀπὸ τὴ στάσι αὐτὴ ὠθήστε ὀλόκληρο
τὸ σῶμα σας πρὸς τὰ ἐμπρός καὶ
ὕστερα πρὸς τὰ πίσω χωρὶς ὅμως νὰ
σκύψετε. Κάνετε τὸ ὅποτε θέλετε καὶ ὅ-
σο μπορεῖτε. Ἐφαρμόστε αὐτὲς τίς ἀ-
σκήσεις ἐπὶ δεκαπέντε μέρες ἑπταπλά-
καὶ κατόπι μετρήθητε με τὸ μέτρο. Ἡ
διαφορά θὰ εἶναι καταφανής.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΥζίΝΑ ΣΑΣ

ΓΛΥΚΙΣΜΑΤΑ ΧΩΡΙΣ ΑΥΓΑ

Ἄν δὲν σὰς ἐπιτρέπεται νὰ φάτε
αὐγά ἢ ἂν τυχὸν δὲν ἔχετε πρόχειρα
αὐτὸς δὲν εἶναι λόγος γιὰ νὰ στερε-
θῇτε τὸ γλυκὸ σας. Ἰδοὺ ἡ συνταγὴ
νὸς ὠραίου κέκ πού γίνεται χωρὶς αὐ-
γά:

Ἀγαράστε ἀπὸ τὸ φούρναρι δυὸ
δραχμῶν προζύμι καὶ ζυμώστε το με
μιά γεμάτη κουταλιά τῆς σουπας φέ-
σκο θούτυρο ἕνα ποτήρι γάλα, τρεῖς
κουταλιὲς ζάχαρι καὶ ἕξη κουταλιὲς
σταφίδες ξανθὲς καὶ μαῦρες. Τὸ θέ-
ζετε σὲ μιά φόρμα ντυμένη με τα-
δόχαρτο καὶ τὸ ψήνετε σὲ ζεστὸ φούρ-
νο.

Ἡ ΔΙΣ ΛΙΑΝΑ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προη-
γούμενο)

Ὁ γιατρός πού ἐξέταζε τὸν Μπουντελαίρ, χαρακτήρισε τὴν
ἀρρώστειά του ὡς «ὕστερία» καὶ τοῦ ὥρισε ἐναντίον τῶν
νευραλγιῶν χάπια ἀπὸ κινίνο, μπελλαντόνα καὶ μορφίνη, κι'
ἐναντίον τῶν ἱλιγγῶν νερὸ τοῦ Βισού, θαλεριάννα καὶ αἰ-
θέρα.

Στὰ ἐνδιάμεσα μεταξύ δυὸ κρίσεων, ὁ ποιητὴς ἔγραφε
στὴν μητέρα του, συνοδεύοντας τίς ἐπιστολὲς του με διά-
φορα μικρὰ δῶρα. Στὶς ἐπιστολὲς του αὐτὲς τῆς ἔλεγε:
«Σὲ βλέπω στὴν κάμαρή σου ἢ μέσα σὲ σαλόνι σου νὰ ἐρ-
γάζεσαι, νὰ πηγαίνεσαι καὶ νὰ με μέμφεσαι ἀπὸ μα-
κριά...» ἢ «Τὰ θωλά μου κ ο ι μ ο Ὀ ν τ α ι, ἀξίες χα-
μένες γιὰ τὴ στιγμή...» «Ὅλοι μ' ἔχουν ξεχάσει.»

Στὸ ξενοδοχεῖο του χρωστοῦσε τώρα ἀρκετὲς ἑκατοντά-
δες φράγκα. Πάντα τὰ χρέη, ὁ αἰώνιος ἐφιέλτης τοῦ ποιη-
τοῦ, ἡ ἀθύρσις τῆς ζωῆς του, μέσα στὴν ὁποία θούλιαζε
ὁρῶνα καὶ πῶς πολὺ.

Ἡ ξενοδόχος του, ὅσο πῶς ἀπαιτητικὰ τοῦ ζητοῦσε τὰ
χρήματά της, τόσο καὶ πῶς ἀπεχθὴς γινότανε γιὰ τὸν ποιη-
τὴ. Στὴν ἀρχὴ τὴν ἔλεγε «ἡ ἀνυπόφορη ξενοδόχος», κατό-
πι «ἡ δράκαινα» καὶ τέλος «τὸ ἀπαίσιο τέρας τοῦ Μεγά-
λου Καθρέπτη». Εἶχε τρομερὲς σκηνὲς μ' αὐτὴ τὴ γυναῖκα,
ἡ ὁποία ἔκανε καθημερινῶς ἔλεγχον στὴν ἀλληλογραφία του
με τὴν ἐλπίδα μήπως θρῇ σ' αὐτὴ καμμιά συστημένη ἐπι-
στολὴ με χρήματα.

Ὁ Μπουντελαίρ τότε, γιὰ νὰ ξεφύγῃ ἀπ' αὐτὸν τὸν ἔλεγ-
χο, ἔγραψε στὸν Ἀνσέλ νὰ τοῦ στέλνῃ τὰ γράμματά του
στὸ ταχυδρομεῖο, πόστ—ρεστάντ.

Κάθε φορὰ πού πήγαινε γιὰ νὰ τὰ πάρῃ, ὁ ποιητὴς φο-
ροῦσε γιὰ τοὺς πονοκεφάλους, σὲ κεφάλι του, τυλιγμένο
σὲν σαρίκι, ἕνα βαμπακερὸ ὕφασμα, μουςκεμένο σὲ νερὸ
καὶ σὲ τερεθυνθίνη. Φυσικά, τὸ ἀλλόκοτο καπέλλο προκα-
λοῦσε τὴ γενική περιέργεια τοῦ κόμου, τόσο σὲ ὁρὸμο
ὅσο καὶ σὲ ξενοδοχεῖο.

Μόνο, ὅταν θρικόταν διπλοκλειδωμένος στὴν κάμαρή
του, ἀνέπνευε με κάποια ἀνακούφισι. Ἐμνε τότε ἐξαπλωμέ-
νος σὲ κρεββάτι, αἰσθανόνταν τὸ κεφάλι του βαρὺ, μὰ ἔ-
νοιωθετὸν ἑαυτοῦ ἐν ἀσφαλείᾳ. Κατέβαλλε κάθε προσπά-
θειά γιὰ νὰ μὴ σκέφτεται «αὐτὸ τὸ καταραμένο θηλυκὸ»—
τὴν ξενοδόχα του, —μὰ, ἀλλοίμονο! δὲν τὸ κατάρθωνε
πάντοτε...

Συντὴ ἡ σκιὲς ὅλων τῶν σπιτονοικοκυράδων πού τὸν
θαδάνισαν κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ζωῆς του, τὸν περιστοι-
χίζαν σὰν μαινάδες!

Παρέλαιαν γύρω ἀπ' τὸ κρεββάτι του καθάλλα σὲ
σκουρόζυλα σὰν μάγισσες.

Ἦταν μιά παραισθησι, μιά ὀπτασία καταπληκτικὴ καὶ
τρομερὴ πού τὸν ἔκανε νὰ ἀνατριχιάζῃ καὶ νὰ γελάῃ συγ-
χρόνως.

Μὰ τί ὥρα ἦταν; Ἀδύνατον νὰ τὸ μάθῃ... Δὲν ὑπῆρχε
ἐκκρεμὲς μέσα στὴν κάμαρή του καὶ τὸ δικὸ του ρολοῖ
θρικόταν σὲ ἐνεχυροδανειστήριο.

Ἄ! πόσο ἀργοῦσε νὰ ἐξημερῶν!... Σκέψεις ἐνοχλη-
τικὲς τὸν βασάνιζαν. Γιὰτὶ ἡ μητέρα του δὲν τοῦ εἶχε στεί-
λει τὴν εἰκόνα της πού τόσες φορές τῆς τὴν εἶχε ζητήσει;
ἢ ἔλεγε ἀπὸ μέσα του: «Θεέ μου, ἂν ὅλ' αὐτὰ πού ὑποφέ-
ρω εἶναι προμηνύματα καὶ συμπτώματα ἀποπληξίας ἢ πα-
ραλύσεως, τί θὰ κάνω, πῶς θὰ κανονίσω τίς ὑποθέσεις
μου;

Κι' ἐπὶ πολλὰ ὥρα, με τ' αὐτιά του τεντωμένα, κουρά-

ζώντας τὸν ἑαυτοῦ, προσπαθοῦσε ν' ἀκούσῃ στὴν τύχη
τὸ χτύπημα κανενὸς μακρυνοῦ ὥρολογιοῦ τῆς πόλεως...

Ἐξαφνα, ἕνα πρωῖ τοῦ 1866, ἔπειτ' ἀπὸ μιά νύχτα, φρι-
χτῇ, αἰσθάνθηκε παραδόξως τὸ κεφάλι του ἑλαφρὸ, ἐντε-
λῶς ξεκαθαρισμένο.

Μιά ἀλλόκοτη εὐφροσύνη πλημμύρισε με μιάς τὴν καρ-
διά του ὅμοια με τὸ ἐπὶ πολὺ καιρὸ συγκρατημένο κύμα
πού ξεσπάει σὲ φράγμα.

Τὸν κυρίεψε τώρα ἕνας ἄλλος ἱλιγγος, ἕνας εὐτυχισμέ-
νος ἱλιγγος. Ἐνα ξαφνικὸ τὸνωμα ὅλων του τῶν δυνάμεων.
Συλλογίστηκε συγχρόνως καὶ συγκεκριμένα τὴν λατρευτὴ
του μητέρα, τὴν δυστυχισμένη Ἰωάννα, τὸν ἀγαθὸ Ἀνσέλ,
μ' ἕνα ξεσπάσμα διαχύσεως ὅλου του τοῦ εἶναι, ὅπου ἡ ἀ-
γάπη, ὁ οἶκτος, ἡ μετάνοια μπερδεύντουσαν κι' ἀποτελοῦ-
σαν ἕνα μόνο αἶσθημα πολὺ ἀγνὸ, πολὺ γαλήνιο: ἕνα αἰ-
σθημα ὅμοιο με ἀπέραντη συγγνώμη, πού ὄχι μόνο τὴ δίνει
κανεὶς, ἀλλὰ καὶ τὴν παίρνει:

Καὶ σημείωσε τότε σὲ τὸ καρνέ του:

«Ἡ περίοδος τοῦ ἐγώισμοῦ μου τελείωσε τάχα; — Οἱ ἐξευτελισμοὶ
μου ἦσαν ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ. — Χωρὶς τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς ἄλλους δὲν
εἶμαι παρὰ ἕνα κύμβαλον ἀλαλάζον.»

Κυρίε, ἀπὸ πόσους κύκλους δοκιμασιῶν καὶ θλίψεων, καὶ
σφαλμάτων πού ἐξιλίσθησαν πικρά, τὸ πλάσμα σου ἀνα-
γκάστηκε νὰ περάσῃ γιὰ ν' ἀποβάλλῃ τὸν παλαιὸν ἀνθρώ-
πο!...

Πόσες μανιὲς ἀναγκάστηκε νὰ ἐξαντλήσῃ προηγουμέ-
νως: τὴ μανία τοῦ ἐγώισμοῦ, τὴ μανία τῶν ἀπολαύσεων
καὶ τῶν ἡδονῶν, τίς ὁρέξεις τῆς ψυχῆς καὶ τῆς σάρκας, πρὶν
φτάσῃ σ' αὐτὴ τὴ μεγάλη γαλήνη!

Καὶ σεις, καρδιὲς ἐκ φύσεως ἀγαθὲς, πόσο ἡ εὐκολὲς ἀ-
ρετὲς σας φαίνονται ἀδύνατες συγκρινόμενες μ' αὐτὴ τὴν
ἀρετὴ πού τὴν ἀπόσπασε, καταματωμένη, ἔπειτ' ἀπὸ μιά
μακρὰ πάλιν, ἀπὸ τίς ὁρὲς τῶν κακῶν ἐνστίκτων.

Ἄν τώρα, σ' αὐτὴ τὴν στιγμή τῆς ἀνάπαυλας, μπρὸς σὲ
κατῳφλιτοῦ μεγάλου περσώματος ἐξέτασῃ κανεὶς τὴ ζωὴ
τοῦ Μπουντελαίρ στὴν ἐξέλιξί της, θὰ δῇ ὅτι ὅλα εἶχαν σὺ-
νωμοτήσῃ γιὰ νὰ δοκιμασθῇ καὶ νὰ τιμωρηθῇ ὁ ἀγνὸς αὐ-
τὸς ποιητὴς: ἐν πρώτοις τὸ φιληθὸνο αἷμα πού εἶχε κλη-
ρονομήσῃ καὶ πού ἦταν τὸ πρῶτο του πεπρωμένο, ἢ ἡ ἑλ-
αι κι' ἀδύνατη ἰδιοσυγκρασία πού με τίς αἰώνιες ἀμφιτα-
λαντεύσεις. Ἐπειτα τὰ σφάλματα κ' ἡ καταχρήσεις πού
δὲν ἔμεναν ποτε χωρὶς συνέπειες μὰ πού πάντα εἶχαν τὰ
τρομερὰ ἀποτελέσματα τους. Κι' ἡ σειρά τῶν ἀτυχιῶν τέ-
λος πού δὲν ἔξορει κανεὶς πού πρέπει νὰ τίς ἀποδώσῃ: σὺν
χαρακτήρῃ τοῦ ποιητοῦ πού τίς ὑπέφερε ἢ σὲ τοὺς συγγρά-
νους του πού δὲν τὸν κατανόησαν.

Τὸ ἔργο τοῦ ποιητοῦ, αὐτὸ μόνο, ὅση κι' ἂν εἶναι ἡ λαμ-
πρὴ ὁμορφιά του, δὲν θὰ ἔφτανε καθόλου νὰ ἐξηγήσῃ τὴ
θαθεῖα καὶ ἐντελῶς ψυχικὴ ἀγάπην πού ὅλοι οἱ ἄνθρωποι
τῶν γραμμάτων, οἱ ἄλλοι τοῦ ἐνοκάτος αὐτοῦ, τρέφουν σὲ
μέρα πρὸς τὴ μνήμην τοῦ Ποιητοῦ.

Πρέπει, γιὰ νὰ ἐξηγηθῇ, ἡ ἐνθουσιώδης αὐτὴ ἀγάπη, νὰ
ἐπικαλεστοῦμε μιά ἄλλη αἰτία: τὸ ὅτι ὁ Μπουντελαίρ, ὅσο
ζοῦσε, ἦταν κυριολεκτικῶς ὁ ἀντίθετος καὶ ὁ δυστυχισμέ-
νος τύπος τοῦ ἀνθρώπου τῶν γραμμάτων.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΑ ΑΓΑΠΗ!...

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΑ
ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΒΕΝΣΑΝ
ΛΕΡΟΥ

ΑΝ και είχαν περάσει τρία χρόνια από τότε που είχαν έλθει ο Ροζέ στο Παρίσι, ωστόσο διατηρούσε ολόκληρη την αγνή και άδολη έπαρξιακή ψυχή του. Σπούδαζε νομικά και οι συμφοιτητές του τον αγαπούσαν γιατί ήταν επιμελής και φιλομαθής.

Η τύχη έφερε μπροστά του μία μέρα την ωραία και γλυκειά 'Υθέρ' φοιτήτρια κι' αυτή. Ο Ροζέ την αγάπησε μόλις την είδε. Την αγάπησε μ' όλη την δύναμη της αγνής ψυχής του.

Μία μέρα κατάρθωσε να την θρή μόνη και οι δύο νέοι πήγαν μαζί στο δωμάτιο της 'Υθέρ. Κάθησαν κοντά-κοντά στον καναπέ κι' άρχισαν να συζητούν για διάφορα θέματα. Και σε μία στιγμή ο Ροζέ, παίρνοντας τα χέρια της μέσα στα δικά του, της είπε :

— 'Υθέρ, σάς αγαπώ !..

Η 'Υθέρ σαν να θρήκε φυσική την εξομολόγησή του, ακούμπησε το κεφάλι της στον ώμο του Ροζέ κι' απάντησε με ήρεμη και γλυκειά φωνή :

— 'Ω ! Ροζέ, κι' εγώ σάς αγαπώ !..

Ωστόσο όταν ο Ροζέ χάιδεψε απαλά-απαλά τα μαλλιά της και της επανέλαβε πως την αγαπούσε τρελλά, πως θα την αγαπούσε σ' όλη του τη ζωή, εκείνη με ύφος θυμωμένο τον διέκοψε :

— 'Αλλά τό παρακάνετε, φίλε μου. 'Ως εδώ ή κωμωδία !.

— Ο Ροζέ είχε μείνει άναυδος.

— Είπα τίποτα κακό ; ρώτησε ψιθυριστά.

— Και θέβαια, απάντησε εκείνη. Είπατε πως μ' αγαπάτε, είπα σάς αγαπώ ! Τόσο άρκεϊ. Δεν χρειάζονται παραπάνω... 'Εχω να μελετήσω κιόλας. Κάλ θα κάνετε... να τού δίνετε !

— 'Ωστόσο, 'Υθέρ, σ' αγαπώ ! Θα παντρευτούμε όταν θα τελειώσουμε το Πανεπιστήμιο, θα κάνουμε μία εύτυχισμένη φάληά, θ' αποκτήσουμε παιδιά... !

Η 'Υθέρ δεν ήθελε να ακούση τίποτε. 'Εκείνη δεν είχε σκεφτή τέτοια πράγματα... Η μοναδική επιθυμία της ήταν, μόλις τελείωνε τις σπουδές της, να ριχνόταν στη ζωή, να εργαζόταν μ' όλη της τη δύναμη, για ν' αναδειχτή... 'Οταν έλεγε στο Ροζέ «κι' εγώ σάς αγαπώ», έκανε μία απλή δοκιμή. 'Ηθελε να δει τι συναισθήματα ξυπνά στον άνθρω-

πο αυτή η φράση, αυτή η «εξομολόγησις».

— Ροζέ, τού είπε, αν θέλετε νάμιασε φίλοι και να κάνω συντροφιά, στο έξης δεν θα μού κάνετε κουδέντα γ' αγάπες, παντρείς... και δεν συμμαζεύεται !..

Από την ημέρα εκείνη η σχέση τους είχαν περιορίσει μέσα σ' ένα πλαίσιο αυστηρά φιλικό. 'Ωστόσο ο Ροζέ ένοιωσε ότι την αγαπούσε πάντα με το ίδιο πάθος, προτιμούσε να της πει μία μέρα όταν την είχε ξεμοναχιάσει στο διαδρόμο του Πανεπιστημίου.

Η 'Υθέρ άρχισε να γελάει βορβορώδως.

— Είσαστε, βλέπω, περισσότερο... κουτός, απ' ότι είχα φαντασθή ! Μά φίλε μου δεν έχετε να σκεφθήτε τίποτε καλύτερο ; τού φώναξε.

Ο Ροζέ έφυγε με την καρδιά ραγισμένη. Κι' από εκείνη την ημέρα φρόντιζε ν' αποφεύγει κάθε συνάντησι με την 'Υθέρ, την οποία ωστόσο εξακολουθούσε ν' αγαπά παράφορα.

Ο Ροζέ μία μέρα άρρώστησε βαρεία. Μέσα στον πόντο και το παραμυθιά του θυμήθηκε την 'Υθέρ. Φλεγόταν απ' τον πόθο να την δει. Της έγραψε ένα γράμμα.

Η 'Υθέρ γυρνώντας απ' το Πανεπιστήμιο πήρε το γράμμα του και χωρίς ν' άνεβη στο δωμάτιό της, τράβηξε κατευθείαν στο δωμάτιο του Ροζέ.

Την στιγμή που έμπαινε η 'Υθέρ στο δωμάτιο του άρρώστου, έφευγε ο γιατρός που τον περιποιώταν. Τον σταμάτησε και τού ζήτησε να μάθει νέα.

— Είπε βαρεία άρρωστος ο νέος, της είπε ο γιατρός. Καλά θα κάνετε να τον πάτε σε κανένα νοσοκομείο.

— Γιατί, γιατρέ μου ;

— 'Εχει ανάγκη περιποιήσεως. Δεν τηλεγράφησε και στη μητέρα του ν' άρθη, για να μην την τρομοκρατήσει. Άντα λαμβάνετε ότι στην κατάσταση που είναι, δεν μπορεί να μείνει εδώ μονάχος του... !

— Δεν θα τον αφήσω μόνο. Θα μείνω... !

— Άν μπορείτε να μείνετε, τότε αλλάζει το πρόγραμμα. Με 'Ο Ροζέ ήταν πραγματικά πολύ βαρεία άρρωστος. Με μεγάλη δυσκολία κατάρθωνε ν' άρθρώσει μερικές λέξεις. Η 'Υθέρ δεν τον εγκατέλειψε ούτε στιγμή. Σαν στερνή (Συνέχεια στη σελίδα 56)

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΤΟ ΠΑΡΑΣΤΡΑΤΗΜΑ

ΤΟΥ Γ. ΒΑΝ ΛΟΟ

Ο Ρενέ, με ματιά όρθανοίχτα από τρόμο, με πρόσωπο παραμορφωμένο από αγωνία, του κάκου προσπαθούσε να πείση τον εαυτό του ότι κάποια παρεξήγηση συνέβαινε. Δεν ήταν δυνατόν η Μάρθα, η αγαπημένη του γυναίκα, να τον άπατήσει. 'Υστερ' από πέντε έτη άνεφελ συζυγική ζωή !... Καί ξαναδιάβασε, για δεκάτη ίσως φορά, το γράμμα που έσφιγγε νευρικά στο χέρι του.

«Ρωτήστε την γυναίκα σας να σάς πη ποιόν πηγαίνει και συναντά τακτικά, τρεις φορές την εβδομάδα, στο Βινιό...» Την έπιστολή αυτή, που έφερε την ύπογραφή «Μ ι α φ ι λ ο π ο υ θ έ λ ε ι τ ο κ α λ ό σ α ς», ο Ρενέ την είχε λάβει εκείνο το πρωί. 'Ηξερε ότι η Μάρθα έβγαίνει συχνά έξω το απόγευμα. Μά της είχε τόση έμπιστοσύνη, ώστε ποτέ δεν πέρασε από το νου του η παραμικρή ύπνοια. Τώρα, έπρεπε να θεσπαιωθεί, για να ήσυχάση, που πήγαινε και τι έκανε η γυναίκα του, τον καιρό που έλειπε από το σπίτι. 'Ηθελε να εξακριβώση αν η άνώνυμος έπιστολογράφος τού έλεγε την αλήθεια. Δεν μπορούσε να ζήσει με την άτυποφνη αυτή ύπνοια. Και πριν πάη στην εργασία του, πέρασε απ' το γραφείο ενός ιδιωτικού αστυνομικού και τού άνεθεσε την παρακολούθησι της γυναίκας του.

Το θράδυ, επιστρέφοντας σπίτι, θρήκε την Μάρθα πρόσφαση και διαχυτική, όπως πάντοτε. 'Εκείνη έπεσε στην άγκαλιά του και τον φίλησε με πάθος. 'Εδινε ακόμα την έντοπια ότι ήταν έρωτευμένη μαζί του, αν και είχαν περάσει πέντε χρόνια από τότε που παντρεύτηκαν. Ο Ρενέ έπιε πολύ τον εαυτόν του για να λησμονήσει ότι ίσως το στόμα αυτό να τού είχε φιλήσει κι' ένας άλλος πριν από λίγη ώρα. Η Μάρθα διαισθάνθηκε ότι κάποια έγνωια τον θασα-νίζε.

— Τι έγνωις ; τον ρώτησε. Σε βλέπω κακόκεφο. Είσαι μήπως αδιάθετος ;...

— 'Οχι, όχι... Δεν έγω τίποτα. Είμαι λιγάκι κουρασμένος από την δουλειά... !

Η γυναίκα του, όμως, τον περιποιήθηκε σαν να ήταν πραγματικά άρρωστος. Σε μία στιγμή, μάλιστα, ο Ρενέ είδε τα ώ-ραία της μάτια να λαμ-βάνουν από συγκρατημένα δάκρυα... !

Αφού έφαγαν, η Μάρθα πήρε ένα εργογέιρο και άρχισε να κεντά. Ο Ρενέ έσπλώθηκε σε μία πολυθρόνα, μισόκλεισε τα μάτια του και θωβίστηκε σε θλιβερούς διανοη-τισμούς... !

...Την Μάρθα την είχε γνωρίσει πριν από πέντε χρόνια, όταν εκείνη ήταν πωλήτρια σ' ένα μεγάλο κατάστημα. Οι σεμνοί τρόποι της, η άθωα έκφρασι των γαλανών ματιών της, τού είχαν κάνει ζωηρή έντύπωσι. Σχετίσθηκε μαζί της—κι' ύστερ' από λίγο καιρό, όταν την γνώρισε καλύτερα, μπόρεσε να εκτιμήση τον σταθερό χαρακτήρα της. Η Μάρθα ήταν όρθανη, σεμνή, φίλεργη, αξιο-λάτρευτη. Την είχε μεγα-λώσει μία θεία της, που δεν ζούσε πεία. Οι δύο

νέοι ένωισαν εύθως εξ άρχης άμοιβαία συμπάθεια, που δεν άργησε να μεταβληθή σε φλογερό έρωτα. Κάθε Κυριακή, ο Ρενέ την έπαιρνε και πήγαιναν μαζί στην έξοχη. Άλυσμό-νητες τού έμειναν η έκδρομές αυτές, μακριά από τον θόρυβο και την σκόνη της μεγαλουπόλεως. Και πόσο την αγαπούσε την Μάρθα, όταν εκείνη έπεφτε λαχανιασμένη στην άγκαλιά του, ύστερ' από ένα κυνηγητό ανάμεσα στα δέντρα !...

Τέλος, παντρεύτηκαν. Ο Ρενέ ένόμιζε ότι είχε γίνει ο πιο εύτυχισμένος άνθρωπος τού κόσμου. Ξαφνικά, όμως, ένα άνώνυμο γράμμα θόλωσε τον γαλανό ούρανό της ευτυχίας. Η Μάρθα, λοιπόν, που την θεωρούσε τόσον καιρό σαν άγγελό άγνότητος και καλωσύνης, τον άπατούσε σαν μία άκαρδη κι' άμυαλη... Τό γοητευτικό αυτό πλάσμα είχε, λοιπόν, ψυχή διαβόλου ;... 'Ω ! ήταν τρομερό, ήταν τρομερό !...

Την άλλη μέρα το πρωί, ο Ρενέ έλαβε ένα τηλεφώνημα στο γραφείο του :

— 'Εδώ πρακτορείο πληροφοριών. Τό πρόσωπο που μās είπατε, πηγαίνει τακτικά στο σπίτι αριθ. 23, οδός Ταχυδρομείου, στο Βινιό... !

Ο Ρενέ πήρε άμέσως τó σπίτι του :

— 'Εκεί είνε η κυρία ; ρώτησε την υπηρέτρια.

— 'Οχι, κύριε. Η κυρία έφυγε πρό μισής ώρας... !

Θα πήγαινε ασφαλώς να συναντήση τον φίλο της !... Ο Ρενέ θα μάθαινε, έπί τέλους, την αλήθεια ! Κατέβηκε τρέχοντας από τó γραφείο του, πήδησε στο πρώτο ταξί που περνούσε από μπροστά του κι' έδωσε στον σωφέρ την διεύ-θυνοι που τού άνεκοίνωσε ο ιδιωτικός αστυνομικός.

— 'Υστερ' από είκοσι λεπτά της ώρας, έφτασαν στην οδό Ταχυδρομείου, στο Βινιό. Ο Ρενέ έδωξε τó αυτοκίνητο, έπροχώρησε και χτύπησε την πόρτα τού σπιτιού αριθ. 23. Μία γρηά τού ά-νοισε.

— Ποιόν ζητάτε, κύριε ;

Ο Ρενέ την έσπρωξε πέρα και μπήκε στο σα-λόνι, όπου είχε ακούσει την φωνή της Μάρθας.

Και τότε, είδε κάτι που τον έκανε να σταθί άλα-λος και άκίνητος, σαν μαρμαρωμένος :

Η γυναίκα του καθό-ταν σε μία πολυθρόνα κι' έσφιγγε φοβισμένη στην άγκαλιά της ένα κο-ρίτσκι, δέκα περίπου έ-τών. Ο Ρενέ εκύτταζε μία την Μάρθα και μία την παιδούλα. Τού φαινόταν ότι τó πάτωμα γυρνούσε κάτω από τά πόδια του.

— 'Ακουσέ με, Ρενέ ! τράβηξε η Μάρθα. Σου έρω συγγνώμη... πρέ-πει να σου εξηγήσω ώρι-σμένα πράγματα... !

Τότε μονάχα κατάλα-βε εκείνος τί συνέβαινε. Η Μάρθα ήταν μητέρα. Είχε παιδί μ' άλλον ίσως πωιν ακόμα παντρευτούν. Και δεν τού είπα τίποτα ! Νόμιζε ότι θα τρελλανό-ταν αν έμεινε εκεί περισ-σότερο. Κ' έφυγε σαν τρελ-λός, χωρίς να ξέρη ούτε ο ίδιος που πηγαίνει. Τ' ατύχια τού θωβίαν. Ένας πέπλος είχε σκεπασί τά

*Ήταν σεμνή, έργατική, αξιολάτρευτη

μάτια του. Οι διαβάτες στεκόνοισαν και τον κύτταζαν παραξενεμένοι...

* * *

Όταν συνήρθε, είδε πως ήταν ξαπλωμένος στο κρεβάτι. Τον κάκου προσπαθούσε να θυμηθεί πως ξαναγύρισε σπίτι του. Η σκέψις του ήταν θολή, μπερδεμένη. Σηκώθηκε, άναψε ένα τσιγάρο κι έπεσε σε μία πολυθρόνα. Έκλεισε τα μάτια του και προσπάθησε να θάλλει σε κάποια τάξη τις εντυπώσεις και τα αισθήματά του. Άλλοιμονον, όμως! Δεν έπρεπε να του μένει πειά καμιά αμφιβολία... Η γυναίκα του είχε παιδί από έναν άλλον!... "Αν μάθαινε ότι εκείνη είχε φίλο, δεν θα υπέφερε ίσως τόσο πολύ. Ένας άντρας λημονείται με τον καιρό. Μά το παιδί είναι μία διαρκής υπόμνησις του παρελθόντος, μία ανάμνησις που δεν μπορούν να την σβήσουν τα χρόνια...

— Άξαφνα, μπήκε στο δωμάτιο η υπηρέτρια.
— Ένα γράμμα για σάς, κύριε.
— Ο Ρενέ ανενώρισε το γράμμα της γυναίκας του. Έσχισε τον φάκελλο με νευρικές κινήσεις. Και διάβασε:
«Αγαπημένε μου Ρενέ,

Δεν σου ζητώ να με συγχωρήσεις. Καταλαβαίνω ότι αυτό είναι άνωτερο των δυνάμεών σου. Θα φύγω, λοιπόν, με το παιδί μου. Είναι το μόνο πλάσμα που μπορεί να με κρατήσει στην ζωή, τώρα που χάνω εσένα. Πρέπει, όμως, να ξέρεις, Ρενέ, ότι σ' αγαπώ πολύ, ότι είσαι η πρώτη μου αγάπη. Ω! μη γελάς! Θα σου εξηγήσω αμέσως τι εννοώ. Έχω υποχρέωση να σου πω όλην την αλήθεια.

Θα μάθεις μία ιστορία που έγινε πριν από δέκα χρόνια. Καθώς ξέρεις, με μεγάλωσε μία θεία μου. Μία μέρα, μερικές φίλες μου ήρθαν σπίτι να με πάρουν σ' ένα πανηγύρι που γινόταν σ' ένα κοντινό χωριό. "Υστερ' από πολλές αντιρρήσεις, η θεία μου, που ήταν ασυτηρή σε κάτι τέτοια ζητήματα, μου επέτρεψε να πάω.

Στο Μοντέ, συναντήσαμε καμπόσους νέους, πο ύτους ήξεραν ή φίλες μου. Κάναμε όλοι μαζί μία μεγάλη κι ευθυμη παρέα. Ήμουν τότε δέκα έφτα χρόνων, δεν είχα την παραμικρή πείρα από την ζωή. Στην αρχή, ήμουν σαν ζαλισμένη από την φασαρία που γινόταν γύρω μου. Δεν άργησα, όμως, να ξεθαρρευτώ κι' εγώ. Και άρχισα να γελάω και να φωνάζω πιο δυνατά από τους άλλους... Θυμάμαι ότι διασκεδάσαμε καλά... Άργά, κατά το θράδυ, ενώ περνούσαμε, μεθυμένοι όλοι, από μία άκροποταμία του Σηκουάνα, επιστρέφοντας στα σπίτια μας, συναντήσαμε με μία άλλη συντροφιά, που την αποτελούσαν γνωστοί νέοι και νέες της παρέας μας. Έγώ ήμουν μεθυσμένη και από το κρασί και από τις ζωηρές εντυπώσεις που δοκίμαζα για πρώτη φορά στη ζωή μου. Ένας νέος, το οποίου το πρόσωπο δεν μπορούσα να καλοδιακρίνω μέσα στο σκοτάδι, μου έκανε διαρκώς κοιπιλιμέντα. Τον άκουγα γελώντας σαν τρελή...

Σε μι α στιγμή, κατάλαβα ότι είχα χάσει τις φίλες μου. Ο νέος εκείνος κατόρθωσε να με απομακρύνει από την συντροφιά μας. Φοβήθηκα. Ο συνοδός μου με καθήλωσε, λέγοντας ότι ανέλαβαν να τον οδηγήσει σπίτι μου... Άλλ' εκεί που περνούσαμε από ένα μικρό δάσος, κοντά στην άκροποταμία, εκείνος με άρπασε στην αγκαλιά του και με φίλησε στο στόμα... Άντιστάθηκα όσο μπορούσα... Το κάκου...

Μονάχα την άλλη μέρα το πρωί, όταν ξύπνησα στο κρεβάτι μου, θυμήθηκα τι είχε γίνει. Απερίγραπτη απελπισία με κυρίεψε τότε. Άρχισα να κλαίω από ντροπή... Και το πιο τρομερό ήταν ότι ο άντρας αυτός ήταν δυο φορές άνωτος σε μένα. Όχι μόνον δεν ήξερα τι δνομά του, την κοινωνική του θέση, μα δεν μπορούσα ούτε τα χαρακτηριστικά του να θυμηθώ... Και από εκείνη την ώρα, δεν τον έχανα πια. Χάθηκε ο άνανδρος, χωρίς να αισθανθώ την παραμικρή τύφι για το κακό που μου έκανε.

Υστερ' από λίγον καιρό, κατάλαβα ότι επρόκειτο να γίνω μητέρα. Αναγκάστηκα να φύγω από το σπίτι της θείας μου και νάρθω στο Παρίσι, όπου δεν με ήξερε κανείς. Εργάστηκα για να μεγαλώσω το παιδί μου, ζητώντας να λημονήσω στην μητρική αγάπη μου το μίσος που αισθανόμουν για τον έλεινο πατέρα του... Τέλος, μία μέρα, σε συνάντησα, Ρενέ μου. Και σ' αγάπησα αμέσως. Έοθ ήσαν η πρώτη μου αγάπη. Στην αρχή, έλεγα να σου αποκαλύψω το σφάλμα μου. Την τελευταία, όμως, στιγμή φοβήθηκα μήπως χάσω την αγάπη σου αν μάθονες το παραστράτημά μου. Και προτίμησα να σιωπάω. Αυτό ήταν το μοναδικό μου έγκλημα απέναντί σου... Μα ήταν γραφτό να τα μάθεις όλα — και να χάσω την εύτυχία μου.

Δεν έχω κανένα παράπονο μαζί σου.
Αντίο, Ρενέ μου. Σε φιλάει τα τελευταία φορά. Θα σ' αγαπώ πάντοτε...
ΜΑΡΘΑ

* * *

Το γράμμα έπεσε από τα χέρια του Ρενέ. "Ενοιωσε την καρδιά του να σπαράζει από τύψεις συνειδήσεως — και πλημμυρισμένη συγχρόνως από στοργή για κείνην

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΣΟΥ

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Ξέρω μία γλώσσα αθάνατη, μία γλώσσα των αγγέλων που τη μιλούν στους ούρανοους που φέρνει κείνους που μπορούν τον ήχο της να κοινοοο σε τόπους άβυσσους, φωτεινούς.

Μία γλώσσα που για τους κοινούς ανθρώπους δεν υπάρχει τόσο γλυκειά, μελωδική Που μόνο οι άγγελοι τη λέν' κι' οι ποιηταί τη γράφουν κι' είναι άδερφή στη Μουσική.

Ξέρω τη γλώσσα των ποιητών που τη μιλούν οι άνι και δεν την νοιώθουν οι κοινού. Που γεφυρώνει με τον Θεό το πνέμα κι' ο ρυθμός της πνίγει της σάρκας τη φωνή!

Θάσαν ποιός ξέρει! Ίσως πουλιά κι' έχουν παραστράτη ανάμεσά μας οι ποιηταί. Που σαν εκείνα τραγουδούν με τη δική τους γλώσσα μα δε λαλούν όμως ποτέ!

ΟΛΓΑ ΣΟΛΩΜΩΝ

ΤΟΣΟ ΠΟΛΥ Σ' ΑΓΑΠΗΣΑ

Τόσο πολύ σ' αγάπησα, τόσο σ' λάτρεψα πιστά που δεν το πίστευα ποτέ να φύγεις μακριά μου... Κι' ως βλέπω τώρα —δω περνώ— τα παραθύρια σου κλειστά πάνω στο όχρω μου πρόσωπο κυλούν τα δάκρυά μου.

Μ' αν κάποτε —ίσως— ξαναρθής (ώς είχες ρθή πρώτη φορά) και μου χαρίσης σπάταλα τα χάρια τ' απαλά σου, μία τόσο άπεριόριστη θα νοιώσω μέσα μου χαρά που σά λουλούδι θα οσφύοι στα κρινοδάχτυλά σου!

ΚΩΣΤΑΣ Ε. ΚΡΙΤΣΙΝΗΣ

που δεν έπαψε ποτέ ν' αγαπά. Αυτός ήταν ο πατέρας του παιδιού της Μάρθας!... Αυτός... αυτός!...

Ναι, ξαναθυμώτανε το Μοντέ και την έκδρομη που είχε κάνει κάποτε εκεί με μία παρέα, πριν από δέκα χρόνια. Ξαναθυμήθηκε την αγνωστη κοπέλλα με τ' αόια, γαία με μάτια, λίγο θολωμένα από το κρασί. Και σ' αυτά που αντίηχεσε ξανά το κρυσταλλέιο γέλιο της. "Ανέμω κι' πάλι την θάρραση σκηνή του δάσους... Μεθυμένοι κι' αυτός, δεν ήξερε πια τί έκανε... Άργότερα, τ' έβλεπα και η ντροπή δεν τον άφησαν να πάη να ξαναεί την κοπέλλα και να έπανορθώσει το σφάλμα του...

Και τώρα, έκλαιε από χαρά, έπειδή η νέα αυτή ήταν η Μάρθα κι' έπειδή το παιδί της ήταν δικό του παιδί...

Υστερ' από λίγη ώρα, θρισκότανε και πάλι στο μικρό σπιτάκι της οδοί Ταχυδρομείου. Όταν η Μάρθα είδε μπροστά της, νόμισε ότι ξαναγύρισε για να την άρπασει. Γύρισε και κύτταξε την κόρη της, που είχε άποκοιμηθί σε μία πολυθρόνα, σαν να ήθελε να την προσταλέσει. Απερίγραπτη, όμως, στάθηκε η κατάπληξι που δοκίμασε μόλις ο Ρενέ νωγάνισε μπροστά της, κλαίοντας με δυνατά αναφυλλητά. Δεν μπορούσε να πιστέψει στα μάτια της.

— Είναι αλήθεια, Ρενέ, ότι με συγχωρείς;...
— Έγώ πρέπει να σου ζητήσω, συγγνώμη για το κακό που σου έκανα!

— Δεν σε καταλαβαίνω τί θέλεις να πής...
— Ο Ρενέ της άμολόγησε τότε την αλήθεια, κρύβοντας το πρόσωπο μέσα στα χέρια του.

— Έοθ ήσαν, έσύ!... φώναξε η Μάρθα. Κι' έκλεισε τα μάτια της...

— Συγχώρεσέ με, αγαπημένη μου!... επανέλασε ο Ρενέ. Συγχώρεσέ με!...

Όταν η Μάρθα ξανάνοιξε τα μάτια της, ο Ρενέ κατάλαβε από την έκφρασί της ότι τον συγχωρούσε. Τον άγκάλιασε με πάθος, τον έσφιξε στα στήθη της και φίλησε.

— Άς δοξάσουμε τον Θεό!... Μοι ξανάδωσε τον έτρα μου — και τον πατέρα το παιδιού μου!...

Και όπως ήσαν άγκαλιασμένοι, έγειραν με λάτρη πάνω από την άποκοιμισμένη κόρη τους...

G. VAN LOO

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ ΜΑΣ

Ο ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Γ'

ΘΑ περάσουν πολλοί αιώνες και το θαυμαστό κατόρθωμα του περιφήμου κήρυκος - ήμεροδρόμου Θεοπίδη, ο οποίος έτρεξε σ' ελαχίστη ώρα την άποστασι που χωρίζει τον Μαραθώνα από την πόλι της Παλλάδος, για ν' αναγγείλει ότι οι Άθηναίοι προμαχούντες όλων των Ελλήνων συνέτριψαν την δύναμιν των χρυσοφόρων Μήδων, θα γαλθανίζε τα πλήθη και θα οίστηρηλατή την άθλητιώσαν νεολαία δλοκλήρου της οίκουμένης. Και πρό πάντων την ελληνική.

Μπορεί να ύποστηρίζουν ότι θέλουν για το ιστορικό αυτό άγωνισμα. Μπορεί να το χαρακτηρίζουν άπάνθρωπο, έξοντωτικό, θάρραο. Μπορεί τέλος να επιδιώκουν την κατάρρηό του, και ίσως-ίσως και να την επιτύχουν κάποτε. Ένα μόνο δεν θα μπορούσαν ποτέ να κατορθώσουν: Να άρπαρέσουν από το θρυλικό αυτό άθλημα την αήγη που το περιβάλλει ανέκαθεν. Ο σοφός Γάλλος Μισέλ Μπρεάλ, που το επέβαλε, δισηθάνετο χωρίς άλλο την συγκίνησι που θα προκαλούσε αιώνας, στις λαϊκές ιδίως μάζες, το μνημειώδες τουτο άγώνισμα.

Αρόιος άντοχής — σαράντα δυο χιλιάδες έκατον ένενήντα πέντε μέτρα, ίδου ή άπόστασις που έκάλυψε σε ελαχίστη ώρα ο άσύγκριτος εκείνος άγγελος της νίκης του Μαραθώνος για να πέση νεκρός, μόλις επρόφερε το πολύκροτο «Νενικήκαμεν». Και ίδου ή διαδρομή που άποτελεί σε κάθε Όλυμπιάδα την μεγάλη στιγμή των άγώνων. Είναι μία κόρσας που θέλει κορμιά άτσάλινα, μία κόρσας που άπαιτεί συγχρόνως και ήρωισμό και άντοχή και σωματικώς δυνάμεις και εύφυα.

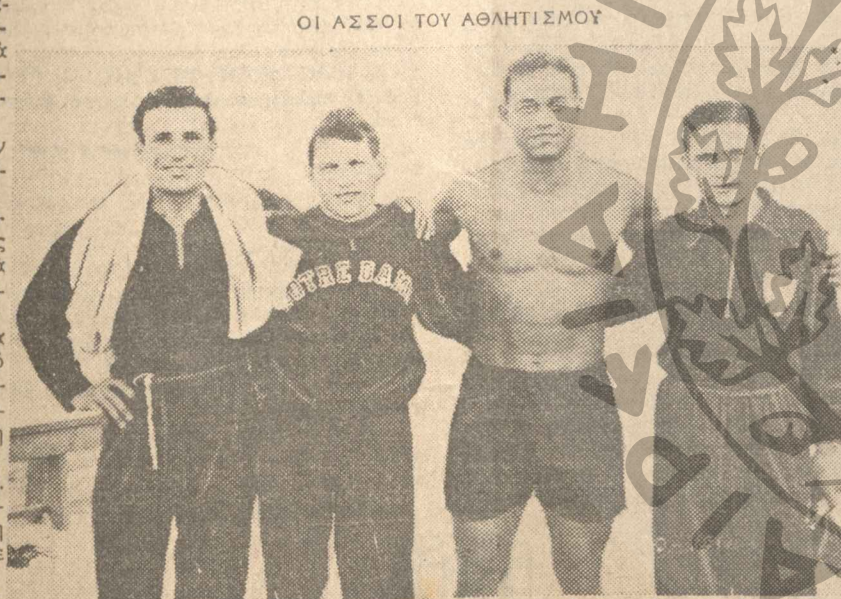
Ο Άμαρουνιστικός λαός έστειλε στο Παναθηναϊκό Στάδιο, στα 1894, τον περιλάλητο νεροκουβαλήτη Λούη, πρώτο νικητή στους πρώτους Όλυμπιακούς Άγώνας. Τα χωράφια της Θεσσαλίας έστειλαν πρό μηνός στο Βελιγράδι τον νέο μαραθωνοδρόμο μας, Θανάση Ραγάζο. Και το χωριό της Κύπρου, το Στατό, που θρίσκειτα στην έπαρχία Πάφου, μας έδωσε τον Στέλιο Κυριακίδη, τον άξιον αυτόν άθλητή, που λάμπει στο άθλητικό στερέωμα.

Ο Κυριακίδης! Νά μία ζωντανή διάφεισις εκείνων που ύποστηρίζουν ότι ο άθλητής, πρό πάντων ο δρομέας άντοχής, πρέπει νάχη σωματική διάπλασι μεγάλη, στήθος πλατύ, μύους εύτραφείς, μπράτσας άθλητικώς διαστάσεως. Όταν τον είδαν για πρώτη φορά στον στίβο, τάχασαν. Αυτός να τρέξη στον μαραθώνα; Όχι να τερματίσει, αλλά στα μισά του δρόμου δεν θα προβάση νάρθη και θα πέση κάτω ξερός.

Έβλεπαν ένα μάλλον άσθενικό παλληκάρι, ίσχύ, με στήθος μαζεμένο, με μηρούς νευρώμενους, ίσως αλλά πάντως άνωτονισμένους, για να μην πούμε και κάπως άτροφικούς. Ξεχνούσαν όμως ότι σ' ένα άγώνα σε κάθε άγώνα, τον πρώτο στο ρόλο παίζει ή δύναμις της ψυχής. Κι' ο Κυριακίδης είχε μία ψυχή που έπάλετο συνεχώς με το ήθος της νίκης.

Λοιπόν δεν είναι άπορίαν άξιον το ότι ή Νίκη τον έστεφάνωνε πάντοτε με τη δάφνη της.

Ο μαραθωνοδρόμος μας γεννήθηκε στο χωριό της Κύπρου, Στατό,

Πρώτος εξ άριστερών ο Κυριακίδης (με το προσόψιο στο λαιμό) δεξιά στο άκρον ο Ραγάζος

(Η ζωή του, ή δρᾶσις του, τα όνειρά του)

στα 1904. Όταν, νεογέννητον ακόμα, τον παρουσίασαν στον πατέρα του, ο μπάρμπα - Γιάννης ο Κυριακίδης έκρυψε το πρόσωπο από ντροπή. Παιδί είναι αυτό, είπαν οι παρευρισκόμενοι, ή γατακι ζαρωμένο και αξιολύπητο! Ένα πλασματάκι τοσοδούλι, μικρογραφία μάλλον μαρού παρά θρέφας φυσιολογικής διαπλάσεως.

— Να πᾶς να το ρίξης στον γκρεμό, συμβούλεψαν τον πατέρα του οι συγγενείς.

Και ή σπαρτιατική αυτή ύπόδειξις έδικαιολογείτο άπολύτως από τα πράγματα. Το καχεκτικό, μικροσκοπικό μαρουδέλι που είχαν άποκτήσει ο Γιάννης και ή Έλένη Κυριακίδη, ήταν όμολογουμένως άξις της περιφήμης άποθέτης της αρχαίας Σπάρτης.

Πέρασαν τρεις μήνες και ή ζυγαριά στην όποιαν εξύγιζαν τακτικά τον Στέλιο δεν έθάρυνε περισσότερο από... τριακόσια δράμια. Έτσι άσθενικός έμεινε για πολλά χρόνια.

Ο πατέρας του Κυριακίδη ήταν φτωχός και δεν μπορούσε να κρατήσει κοντά του τον σημερινό μαραθωνοδρόμο μας. Έξ άλλου δεν θα τα έθγαγε πέρα με τις εργασίες του χωραφιού. Λοιπόν σε ήλικία 14 χρόνων, ο μικρός Στέλιος ξενιτεύθηκε. Πήγε στην Λεμνσό κι' άρχισε να ξενοδουλεύει.

Στην αρχή μαθητεύομενος φούρναρης στο άρτοποιείο κάποιου θείου του, πωλητής κατόπιν σ' ένα μεγάλο μπακάλικό της πόλεως, έπειτα πλάσει σ' ένα παραγγελιοδοχικό γραφείο και τέλος καμαριέρης σε σπιτία διαφόρων Άγγλων υπαλλήλων της Κύπρου. Σ' ένα απ' αυτά ο Κυριακίδης άνεκάλυψε τυχαίως τον έαυτό του, δηλαδή τον δρομέα που έκρυβε μέσα του.

Το σπιτι αυτό είχε μεγάλο αλλά έγκαταλελειμμένο κήπο κι' ο Στέλιος, τις ώρες που δεν είχε άλλη δουλειά, έάλθηκε να τον καλλιεργή. Με το τσάπι με την άξινη, τον έσκαψε δυο - τρεις φορές, τον πείποιθηκε, φύτεψε δέντρα, κλάδεψε τα ύπάρχοντα, άνοιξε αόλκια για το πότισμα, έφτιαξε πρασσιές. Αποτέλεσμα σε λίγους μήνες μέσα το καχεκτικό παιδί του Στατού πήρε επάνω του. Ήταν ένα παιδάκι κι' έγινε παλληκάρι σωστό, ήταν αδύνατος και καχεκτικός και άποχησε έσθονικά μύς και μύς και χρώμα ρόδινο στα μάγουλα. Οι συγγενείς του φοβήθηκαν την πρόωρη ανάπτυξη του έφθβου. Ο Άγγλος γιατρός όμως στον όποιον ύπηρετούσε ο Στέλιος ως καμαριέρης, με την διαίτησιν της ράτσας του κατάλαβε ότι το χωριό κάποιου έκρυβε έναν άθλητην σπουδαίο, κλάσεως και τον έβοήθησε. Πρό πάντων του ένεφύσησε, του υπέβαλε την ιδέα ότι ήταν γεννημένος για άθλητη κι' αυτό ήταν παραπολύ, ήταν το πᾶν. Ο Κυριακίδης πίστεψε στον προορισμό του και σιγά σιγά άφιερώθηκε στην έκπληρώσι του.

Έτσι ο γυιός του γιρικού της Κύπρου, ο ταπεινός καμαριέρης των άγγλικών σπιτιών της Λεμνσού, έθριάμβευε λίγα χρόνια άργότερα στους τοπικούς άγώνες. Πρώτος στα πέντε χιλιάδες μέτρα, πρώτος και στα δέκα χιλιάδες. Αυτό τον Μάιο του 1933.

Τον Σεπτέμβριον του ίδιου έτους έγίνοντο

ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

Το τεύχος του «Μπουκέτου» τιμάται παντός δραχμᾶς 5. Ἡ αὐθαίρετος ὑπερτίμησις του παρὰ τῶν ὑποπαρακτορέων ἀπαγορεύεται.

Ἡ ὁπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνδεομένη ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε εἰς γραμματόσημα, δὲν λαμβάνεται ὅπ' ὄψιν.

ΠΕΡΙΚΛ. ΑΘ., Πειραιᾶ. — Μὰς γράφετε στὴν ἐπιστολή σας... μὲ μολύβι καὶ ἀρκετὲς λαδιές.

«Ἐπιθυμῶ νὰ ἐπιληφθῶ τῆς ποιήσεως. Αἰσθάνομαι ἐσωτερικῶς τὴν ἀνάγκη. Σὰς παρακαλῶ, κ. κ. Κριταί, νὰ μὲ ὀδηγήσετε...»

Νὰ σὰς ὀδηγήσωμεν, διότι αἰσθάνοσθε ἐσωτερικῶς τὴν ἀ ν ἄ γ κ η ν ἔσω. Πηγαίνετε λοιπὸν τὸ ταχύτερον εἰς ἓνα δημοτικὸν καταφύγιον. Ἐκεῖ, ἀφοῦ ἐπέγειρετε τὸσον, καθίσατε καὶ κάμετε τὸ καθήκον σας τὸ ποιητικόν! Τί ἄλλο νὰ σὰς ποῦμε;

Ι. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΝ, Θεσσαλονίκην. — Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Ὅχι χρήσιμον.

Ε. Γ. ΑΥΓΟΥΣΤΑΤΟΝ, Σαρλάτα, (Κεφαλληνίας). Σὰς εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὴν ὑπόδειξι. Ἀλλὰ τὸ «Μπουκέτο», περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο περιοδικὸ ἐνθυμεῖται καὶ τιμᾷ τοὺς παλαιούς «Ἑλληνας λογίους. Πῶς σὰς διέφυγε αὐτό; Μόνον τὸ «Μπουκέτο» ἔχει δημοσιεύσει ἀκόμα κ' ἀνέκδοτα ἔργα τοῦ Παπαδιαμάντη. Τὸ ἀναφέρει αὐτὸ κ' ὁ κ. Κατσιμπαλὴς στὴν «Βιβλιογραφία» του γιὰ τὸν ἀληθινὸν Σκιαθίτη λόγιον. Στὸ «Μπουκέτο» πρωτοδημοσιεύθηκε ἡ «Αὐτοβιογραφία» τοῦ Λασκαράτου κ' ἔπειτα ὅγνηκε θίξιον. Ἀκόμα στὸ σημερινὸ μας φύλλο δημοσιεύεται — τί συμπέτωσις! — ἓνα λησμονημένον χαριτωμένον τραγούδι τοῦ Ἀντίνου. Ποιὸ ἄλλο περιοδικὸ κάνει τέτοια μνημόσυνα στοὺς παλαιοὺς πεζογράφους καὶ ποιητὰς μας; Καὶ μὴ κ' ἔγινε λόγος περὶ Λασκαράτου, θὰ σὰς κάνομε μὴ θερμὴν παράκλησιν. Προκειμένου ν' ἀσχοληθῶμε ἐνδύτα καὶ γενικώτατα μὲ τὸν πατριώτη σας συγγραφέα, ζητοῦμε, ὀρισμένα ἔργα του, φυλλάδια του καὶ μονόφυλλα, ἐπίσης δὲ δτι ἐγράφη ἐναντίον του ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους του. Ἄν μπορούσατε νὰ μὰς διευκολύνετε θὰ μὰς ὑποχρεώνατε μεγάλως. Φυσικὰ δὲ μὰς στείλετε θὰ πληρωθῇ ἱκανοποιητικῶς. Γράψατε κ. Χ. Σταμί. «Μπουκέτο». Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Κ. Ν. ΦΩΚΙΑΝ, Ἐνταῦθα. — Μὰς γράφετε στὴν ἐπιστολή σας::

«Ἀξιότιμε κύριε διευθυντά, ἂν καὶ ἀπὸ καιρὸν παρακολουθῶ τὸ μεγάλο περιοδικὸν Σας μὲ φανατισμόν, καίτοι γράφω, ὅμως ποτὲ δὲν Σὰς ἐστεῖλλα ἓνα μου διηγηματάκι νὰ τὸ κρίνετε καὶ νὰ μοῦ πῆτε ἐπὶ τέλους κατὰ πόσον ἔρισκομαι!... Σήμερον ὅμως πῆρα τὸ θάρρος καὶ σὰς στέλνω ἓνα μου νὰ τὸ ἰδῆτε καὶ νὰ μοῦ ἀπαντήσετε ἂν εἶναι γιὰ δημοσίευσιν ἢ ὄχι!...»

Εὐχαριστῶ θερμῶς
Μεθ' ὑπολήψεως
Τὸ διηγημά σας ὄχι καλὸ. Ἀπίθανο. Καὶ γραμμένον ἐντελῶς πρόχειρα. Ἰδοὺ ἡ ἀρχὴ του:

ΜΟΝΤΕΡΝΟΙ... ΕΡΩΤΕΣ.

«Ἐνα θράδιν κατέβαινα ἀπ' τὴν ὁδὸ Σταδίου πρὸς τὴν Ὀμόνοια!... Ἡ ὥρα ἦταν ἐννέα. Ἀξάφιν ἀκούω πῶς μου μιά φωνή: «Φίτ... ψίτ... κύριε... σταθῆτε, κύριε!...» Γυρίζω ἀπτότομα καὶ βλέπω μιά ὡραία ὑψηλὴ γυναῖκα νὰ μὲ πλησιάζει... Σὲ λίγο ἦρθε κοντά!

— Ἀκούστε, κύριε, μὲ λέει, ἀφοῦ πρῶτα ζήτησε συγγνώμην!... Εἶναι τόσο καιρὸς πού σὰς παρακολουθῶ νὰ σὰς μιλῶ καὶ ὅμως ποτὲ δὲν μπόρεσα νὰ τὸ κατορθώσω! Ἐδείλξα!.. Μὰ ἀπόψε ὅμως πῆρα ἐπὶ τέλους τὸ θάρρος!...

— Ἐμείνα κατάπληκτος!...

— Καὶ τί θέλετε λοιπὸν νὰ μοῦ πῆτε, κυρία μου; τὴ ρώ-

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

τησα.

— Ναι, κάτι... ἐνδιαφέρον, κύριε, μὰ... ἔλεπετε δὲν εἶναι τὸ μέρος αὐτὸ κατάλληλον γιὰ κουβέντες, ἐπὶ λέτε καὶ σεῖς;

— Ἀλήθεια... πρέπει νὰ πᾶμε κάπου ἄλλο, ἔλατε, εἶπα, ἂν δὲν σὰς κουράζει!... κ' αἰέτως ξεκίνησατε! Σὲ λίγο θρίσκόμαστε σ' ἓνα ζαχαροπλαστεῖο ἀπὸ πρὶν ἀπὸ τὴν Ὀμόνοια.

Μὰς πλησίασε ἓνας πιτσιρίκος — ἦταν ὁ γκαρδόν — καὶ παραγγεῖλαμε δυὸ πάστες! Ἀφοῦ ξεκουρασθήκαμε ἓνα λίγο — γυρίζω ξαφνικὰ στὴν νεαρή φίλη μου καὶ τῆς λέω:

— Λοιπὸν ἀγαπᾷς μου, εἶμαι σὴ διάθεσί σου... περὶ μου ἐπὶ τέλους αὐτὸ πού θέλ...

Σκούπισε τὸ ἱδρωμένο τῆς ἔτωπο κ' ἔρχομαι:

— Εἶμαι... κύριε... τρελλὰ ἐρωτευμένη μαζί σου, δὲν μπορῶ θά... πεθάνω δίχως... ἔσῃς!... εἶπε, καὶ δάκρυ φάνηκε στὸ πρόσωπό της. Ἡ φωνὴ της ἀντηχοῦσε τρεμουλιασμένη κτλ. κτλ.»

Αὐτὰ τὰ ἀπίθανα πράγματα δὲν συμβαίνουν σὴ ζωὴ καὶ μάλιστα ἂθνηνας. Κι' ἂν ἀκόμα εἰσθε γόνιμο! Πλὴν αὐτοῦ τὸ γράμμα σας ἐκ γράψιμο ἀρχαρίου. Σὰς συμβουλεύομε νὰ διαβάσετε. Μόνον κατ' αὐτὸν τρόπο θὰ κατορθώσετε κάτι, ἂν, ἐννοεῖται, ἔχετε ταλέντο.

ΑΡ. ΤΖΩΡΤΖΗΝ, Ἐνταῦθα. — Μὰς γράφετε στὴν ἐπιστολή σας:

«Ἀγαπητὸ μου «Μπουκέτο».

Χρόνια τώρα εἶμαι ἓνας ἐκ τῶν τακτικῶν σου ἀναγνωστῶν καὶ παρακολουθῶντας τὴν στήλην τοῦ Κάρτ-Ποστάλ, ἔχω τόσους σὰς ἀπέστειλαν ἀπὸ ἓνα ποιηματάκι, ἀπεφάσισα νὰ ἐγὼ διὰ πρώτην φοράν νὰ σὰς στείλω τὸ κατὰ μέρος ποιηματάκι. Λοιπὸν σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ ἀπαντήσετε ἂν εἶναι κατάλληλον καὶ νὰ μὲ συμβουλευθῆτε ἂν πρέπει νὰ ἐξετασθῇ.

Μὲ ἀπείρους εὐχαριστῶν καὶ ἐλκυστικῶν συμβουλῶν σας ἀναπαύει: δὲν γὰρ ἐξαιρέτως ἐξαιρέτως ἐστιχοῦν. Δὲν εἶναι κακοὶ οἱ στίχοι σας. Οἱ στίχοι χιουν, δὲ θὰ γράψετε ἀργότερα καλλιτέρους. Ἰδοὺ τὸ ποίημά σας:

ΕΦΥΓΕΣ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΣΕ ΙΔΩ

«Ἐφυγες ἀγαπημένη μου χωρὶς νὰ σὲ ἰδῶ ὅμως πῶς μπόρεσες νὰ μὲ ξεχάσῃς;

Ἐφυγες χωρὶς νὰ σοῦ πῶ ὅτι κ' ἐσὺ πρέπει νὰ κλάψης.

Ἄχ, πῶς θὰ μπόρῃς νὰ ξεχάσῃς αὐτὴν τὴν ὀλόλευκην μορφή σου καὶ κλαίω τώρα πού θὰ σὲ χάσω ἄχ, νὰ μ' ἔπερνες καὶ μένα μαζί σου.

Ἐρημος ἀγάπη μου τὰ θράδιν γυρῶ χωρὶς κανένα ἀκούς; μόνος μου κίολα τὰ θράδιν ξαγρυπῶ ἄχ! εἶναι μεγάλος ὁ πόνος μου.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

Μὰ κ' ἂν ἔφυγες ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω ὅσο κ' ἂν ἀργήσῃς δὲν θὰ θραυθῶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα θὰ μένω ἴσως μὴ μὲρα ποῖος ξέρει — νὰ σὲ ἐξαπῶ.

ΜΑΘΕΤΕ ΕΦΕΤΟΣ ΤΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ

ΜΙΑ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΜΕ ΤΟ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟ ΣΑΣ

M. MAETERLINCK.

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ἐπὶ τέλους καὶ σεῖς τὴν μοναδικὴν ἱκανοποίησιν τοῦ νὰ ἐννοῇ-τε καὶ νὰ ὁμιλῆτε μίαν ἀκόμη γλῶσσαν. Καταστήσατε τὸν ἑαυτὸν σας ἱκανὸν νὰ ἐπωφεληθῇ τῶν εὐκαιριῶν πού παρουσιάζονται μόνον εἰς ὅσους εἶναι κάτοχοι ξένων γλωσσῶν. Τὸ ἐρχόμενον τμήμα θὰ ἀποτελέσῃ μίαν ἀπο-προσπονητικὴν καμπὴν τῆς ζωῆς σας, ἂν τὸ ἐκμεταλλευθῆτε διὰ νὰ μάθετε νὰ ὁμιλῆτε ἑλκῶς καὶ σωστά τὰ Γαλλικὰ ἢ τ' Ἀγγλικά, τὰ Γερμανικά, τὰ Ἰταλικά ἢ ὁποιαδήποτε ἄλλη γλῶσσα σὰς ἐνδιαφέρει. Θὰ τὸ πραγματοποιήσετε μὲ τὸ LINGUAPHONE χω-ρὶς κόπον κανένα, ἀνετα, στὸ σπίτι σας, ἀκριβῶς ὅπως ἓνα παιδί μαθαίνει τὴν μητρικὴν του γλῶσσα.

Ὅτε μελέτη ἀνιάρων μαθημάτων, οὔτε ἀπόλεια χρόνου καὶ ἐμπόδια εἰς τὰς καθημερινὰς σας ἀσχολίας. Θὰ περάσετε μόνον ὅσους εὐχάριστες, μαθαί-νοντας διὰ τῆς Ἄ κ ο η ς τὴν γλῶσσαν τῆς ἀρεσκεί-ας σας.

ΜΕΣΑ ΣΕ ΛΙΓΕΣ ὈΡΕΣ...

Μετὰ ἀπὸ λίγες ὥρες ἀπὸ τὸ γραμμόφωνον τὸν ὁμιλῶν διασκεδαστικὴν ἀπασχόλησιν θὰ εἰσθε εἰς ἕνα νὰ ὁμιλῆτε κατὰ τὸν φυσικώτερον τρόπον.

Σκεφθῆτε πόσο ὡραία θὰ εἶνε νὰ συνεννοηθῆτε ἐλεύτερα μὲ ἓνα ξένον, σκεφθῆτε τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ νὰ διαβάσετε τὴν γλῶσσαν τοὺς τὰ ἀριστουργήματα ξένων λογοτεχνῶν καὶ τόσο ἄλλα θιθίλια πού σὰς ἐνδιαφέρουν, καὶ τὰ ὅποια ἑσθὲ εἰσθε ὑποχρεωμένος νὰ ἀγνοῆτε. Σκεφθῆτε ἀκόμη ὅτι μαθαίνοντας μιά ξένην γλῶσσαν γκρεμίζετε τὰ ἐμπόδια πού περιορίζουν τὸν ὀρίζοντά σας, ὅτι θὰ γνωρίσετε τοὺς κόσμους ἀγνώστους ἕως τώρα σὲ σας καὶ πιθανῶς θὰ σὰς ἀνοίχῃ ὁ δρόμος πρὸς νέας σταδιοδρομίας.

Ὅλα αὐτὰ τὰ πραγματικὰ εὐεργετήματα θὰ σὰς τὰ ἐξ-ασφαλίσῃ τὸ Linguaphone, ἀρκεῖ νὰ πᾶρετε μίαν θετικὴν ἀπόφασιν καὶ μάλιστα ἀπὸ σήμερον κιάλας.

ΤΟ LINGUAPHONE ΕΙΝΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΝΕΟΝ...

Μὴ λέτε πιά: «Δὲν ἔχω κλίσιν γιὰ τίς ξένες γλῶσσες». Μὲ τὸ Linguaphone μαθαίνετε μιά ξένην γλῶσσαν μὲ τὸν ἴδιον φυσικὸν τρόπο πού ἐμάθατε τὴν μητρικὴν σας. Μὴ λέτε πιά: «Δὲν ἔχω τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸ». Διότι μέσα σὲ 60 ὥρες περάσετε τὸ πῶς δύσκολον μέρος τῆς διαδρομῆς, πού μὲ τὴν παλαιὰ μεθόδου ἀπαιτοῦσε πενταπλάσιο κόπον. Καὶ μὴ λέτε ἀκόμη: «Δὲν εἶμαι πειὰ σὲ ἡλικία γιὰ νὰ μάθω ξέ-νη γλῶσση». Τελευταῖα στατιστικὰ ἔκαμαν νὰ καταρ-ρεύσῃ τελείως αὐτὴ ἡ ἰδέα: καὶ στὰ 60 μαθαίνει κανεὶς ὅσας καὶ στὰ 35.

Αἱ κορυφαὶ τῶν Πανεπιστημίων τῆς Εὐρώπης εἶναι κυ-ριολεκτικῶς κατενηθομισαμένοι μὲ τὸ Σύστημα Linguaphone καὶ ἀποφασίζουν ὅτι διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν γλωσσῶν ἀποτελεῖ τὴν μεγαλειέταν πρόδοον τοῦ αἰῶνος μας. Ἐκα-τακόδες χιλιάδων ἔχουν χρησιμοποιοῦναι ἤδη τὸ Lingua-phonε ἀνὰ τὸν κόσμον ὁλόκληρον. Ἡμπορεῖτε καὶ σεῖς νὰ κῶμετε ὅπως αὐτοὶ καὶ νὰ μάθετε ἐντὸς τῶν ἐρχομένων πρῶν μηνῶν μίαν ξένην γλῶσσαν, καὶ νὰ συνεχίσετε ἔπειτα μαθαίνοντας καὶ ἄλλες.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΙ-ΣΜΕΝΟΝ

Ἐπιλωμένος ἀνετα στὴν πολυθρόνα σας, ἢ τὸ θράδιν πρὸ

ΤΟ LINGUAPHONE ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΙΣ 23 ΓΛΩΣΣΑΣ

κρεθᾶτι σας, ἀκούετε ἀπὸ τὸ γραμμόφωνον τὴν ὁμιλίαν τῶν δια-πρεπεστέρων καθηγη-τῶν κάθε χώρας, οἱ ὁ-ποῖοι εἶναι ἔτοιμοι ἀνὰ πάσαν στιγμὴν νὰ σὰς ἐξυπηρετήσουν. Διά-φορες φωνές, ἀνδρικές, γυναικείες, θὰ σὰς ἐξ-οικειώσουν μὲ κάθε τρόπον ὁμιλίας. Συγ-χρόνως παρακολουθεῖ-τε εἰς τὸ ἀντίστοιχον εἰκονογραφημένον θιθίλιον κειμένου κάθε φράσιν καὶ κάθε λέξιν τῆς συνομιλίας πού ἀκούετε.

ΔΩΡΕΑΝ ΔΟΚΙΜΗ ΕΠΙ 8 ΗΜΕΡΑΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ

Ἄν δὲν ἤκούσατε ποτὲ τὸ Linguaphone, δὲν ἠμπορεῖτε νὰ ἔχετε πραγματικὴν ἰδέαν τοῦ τί ἀκριβῶς εἶναι αὐτὸ τὸ τόσο ζωντανὸν καὶ τόσο ἐλκυστικὸν Σύστημα ἐκμάθησεως τῶν ξένων γλωσσῶν. Μὴ παραλείψετε νὰ ἐπωφεληθῆτε τῆς προσφορᾶς μας διὰ τὴν ἐπὶ 8 ἡμέρας δωρεάν δοκιμὴν τοῦ Linguaphone εἰς τὸ σπίτι σας.

Ἐπισκεφθῆτε τὸ Ἰνστιτοῦτον Λυκαφόν, Πανεπιστημίου 6, διὰ νὰ σὰς γίνῃ μία πλήρης ἐπίδειξις χωρὶς καμμίαν ἐπιχρῶσιν ἐκ μέρους σας. Ἄν δὲν δύνασθε νὰ ἔλθετε αὐτοπροσώπως, ἀποστελετὲ μας τὸ κατωτέρω δελτίον διὰ νὰ λάβετε τὸ Ἀναλυτικὸν μας Τεῦχος, τὸ ὁποῖον θὰ σὰς ἐξηγήσῃ τὴν λειτουργίαν τοῦ Συστήματος Λυκαφόν, καὶ θὰ σὰς δώσῃ κάθε πληροφορίαν διὰ τὴν ἐπὶ 8 ἡμέρας δωρεάν δοκιμὴν εἰς τὸ σπί-τι σας.

ΑΠΟΣΤΕΙΛΑΤΕ ΑΜΕΣΩΣ

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Κύριε Διευθυντά,

Παρακαλῶ ὅπως μοῦ ἀποστελε-τε δωρεάν καὶ χωρὶς καμμίαν ἐπι-χρῶσιν ἐκ μέρους μου, τὸ λε-πομενὸν Ἀναλυτικὸν Τεῦχος σας διὰ τὸ Λυκαφόν, καθὼς καὶ κάθε πληροφορίαν διὰ τὴν δωρεάν δοκι-μὴν ἐπὶ 8 ἡμέρας εἰς τὸ σπίτι μου.

LINGUAPHONE

Πανεπιστημίου 6—Ἀθήνας
Τηλ. 21-473

Όνομα

Ἐπάγγελμα

Γλῶσσα δι' ἣν ἐνδιαφέρομαι

Διεύθυνσις

B.2110

ΜΙΑ ΑΓΑΠΗ

(Συνέχεια από τη σελίδα 48)

σύντροφος έμεινε κοντά του και τόν περιποιήθηκε σαν να ήταν μητέρα του ή σύζυγός του. "Ετρωγε, ό,τι πρόχειρο εύρισκε, αδιαφορώντας για την ανάπαυσή της, για την διαίτα της για την υγεία της. Με την μητέρα της θρυσόταν σε διάσταση, έπειδή εκείνη ξαναπαντρεύτηκε. Η 'Υθέρ είχε να τη δει χρόνια και ούτε τ' όνομά της ήθελε ν' ακούσει. Όσο τώρα που είχαν σωθή ή οικονομίες της όπως και του Ροζέ, πήγε και την θρήκε για να της ζητήσει χρήματα. Από την ημέρα που ήλθε στο δωμάτιο του Ροζέ είχε να κοιμηθί σε στρώμα. Τσακισμένη στην κούραση λαγοκοιμώταν σ' ένα φωτέιγ, με τα αυτιά τετωμένα μη τυχόν ξυπνήση ο άρρωστος.

Η άρρώστεια του Ροζέ κράτησε πολύ. Μά η 'Υθέρ τα όφιστατο άγόγγυστα όλα για χάρη του.

Ξαφνικά ο άρρωστος χειρότερεψε. "Ενα θράδυ, ένα θλιβερό θράδυ, τα μάτια του θόλωσαν, ή φωνή του έγινε θραχνή, ή άναπνοή του βαρεία.

Σιγά-σιγά έχασε έντελως τις αισθήσεις του.

Η 'Υθέρ τρόμαξε.

— Ροζέ! ψιθύρισε σκύβοντας πάνω άπ, το κεφάλι του. Μά άλλοίμονο!... Ο Ροζέ δέν άπαντούσε. Τά χείλη του τά είχε σφραγίσει για πάντα ο θάνατος!... Είχε πεθάνει, ο άτυχος νέος πάνω στο άνθισμα της ήλικίας του.

Η συμφορά αυτή που ήρθε σαν κορωνίδα στις τόσες ταλαιπωρίες της έτάκισε το ήθικό της 'Υθέρ.

Περιμένοντας την μητέρα του άτυχου Ροζέ, θυσιάστηκε σε συλλογισμούς. Αναθυμήθηκε την ημέρα της γνωριμίας της με τον Ροζέ, την άπερίσκεπτη και έπιπόλαιη συμπεριφορά της, την πικρία που τον πότισε κι' αισθάνθηκε δυνατές τύψεις. Αναπόλησε την περίοδο της άρρώστειας του Ροζέ και θυμήθηκε τά όνειρα που είχε κάνει, όνειρα που τώρα γκρεμίζόντουσαν σαν χάρτινοι πύργοι... Δέν συγκρατήθηκε.

Έπρεσε μπρούμυτα πάνω στον νεκρό φίλο της και πνιγμένη σε λυγμούς άρχισε να του μιλά :

— Σ' αγαπούσα, Ροζέ... Σ' αγαπώ, Ροζέ... Τώρα που σ' έχασα, νοιώθω πόσο σ' αγαπούσα, Ροζέ, λατρεμένο μου Ροζέ... Θα σ' αγαπώ ως το τέλος της ζωής μου και σ' όρκίζομαι Ροζέ, να μην αγαπήσω ποτέ στη ζωή μου άλλον άντρα!... Μ' άκούς, αγαπημένο μου ;

Μά ο Ροζέ δέν την άκουγε.

Βρισκόταν πειά στους ούρανους.

Είχε πεθάνει με τον καύμο της αγάπης!...

VINCENT LERUX

ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΖΟΥΓΚΛΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 11)

μου παρέδιδε τους ρινοκέρους.

Σ' ένα μήνα ο Σάμ Σερί με είδοποίησε, ό,τι είχε τους δυο ρινοκέρους στην διάθεσί μου. "Όταν πήγα να τον συναντήσω και του ζήτησα λεπτομέρειες, ο στρατηγός μου είπε, ό,τι ο μαχαραγιάς του είχε έπιτρέψει να οργανώση κυνήγι ρινοκέρων σε μία περιοχή όπου τά φοβερά αυτά παχύδερμα έκαναν έπιδρομές έναντιον των φυτειών του ρυζιού και τις ρημάζανε. Του είχε δώσει το δικαίωμα να σκοτώση όσους θέλει και να πιάση δυο ζωντανούς για μένα.

"Ετσι ο στρατηγός ξεκίνησε με τριάντα έλέφαντας και καμιά έκασοτη 'Ινδούς και κατευθύνθηκε στην περιοχή του Τεράι, όπου υπήρχαν οι ρινοκέροι. Σε λίγες μέρες συνάντησαν μία ρινοκερίνα με το μικρό της — άς το πούμε δηλαδή μικρό, γιατί ζυγίζει έναν τόνο — σκότωσαν την μητέρα και κατόπιν εύκολα έπιασαν το ρινοκεράκι, γνωρίζοντας ό,τι σύμφωνα με την άπαράβατη συνήθεια των ζώων αυτών το μικρό θα έμενε ακίνητο κοντά στο σώμα της μητέρας του ώσπου ν' άποσυντεθί.

Κατά τον ίδιο τρόπο έπιασαν κι' έναν άλλο μικρό ρινοκέρο. Τά δυο ζώα μεταφέρθηκαν μέσα σε κλουβιά έπάνω σε άραμπάδες σε μία πόλι κοντά στα σύνορα, όπου έπρεπε να πάω να τά παραλάβω.

Ο Σάμ Σερί είχε σκοτώσει στο κυνήγι αυτό με τά χέρια του είκοσιένα ρινοκέρους! Μοδ άμολόγησε συγχρό-

νως πώς ήταν πολύ πιο εύκολο να σκοτώνη κανείς παρά να τά πιάνη ζωντανά κι' εύρισκε ό,τι έπρεπε να σκοτώσει ή να πιάσει κανείς ζωντανούς τους ρινοκέρους παρά να τους μεταφέρει στην 'Αμερική, όπως έπρόκειτο να κάνω έγώ.

Πραγματικώς ή μεταφορά ήταν πολύ δυσκολότερη ή ό,τι φανταζόμουν, μά αυτό είναι άλλο θέμα. Το σπουδαίο είναι ό,τι κατώρθωσα να πάω και τους δυο ρινοκέρους ζωντανούς στην 'Αμερική.

"Όταν έδειξα στον Χόρναντ τις φωτογραφίες των ρινοκέρων που είχε σκοτώσει ο Σάμ Σερί καθώς και τις φωτογραφίες από τά κέρατα της μητρί τους, ο 'Αμερικανός έπιστήμων κόντεψε να λιποθυμήσει. Δέν θά έλαμπε ποτέ την φρίκη που ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό του, όταν άκουσε, ό,τι οι τελευταίοι αυτοί άπόγονοι της εύγενούς λής των ίνδικων ρινοκέρων, ξεπαστρεύτηκαν σαν να ήσαν τίποτε άρουραίοι.

"Όπωςόποτε ο 'Ινδός μαχαραγιάς έκανε τη δουλειά μου. Κι' έγώ τη δική μου.

ΦΡΑΝΚ ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΝΑ ΚΑΛΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ

(Συνέχεια από τη σελίδα 18)

στήριο. Πράγματι, αυτή δέν άργησε να μου δοθή. Η γυνίκα άφου μάς σερβίρισε τον καφέ, μάς καληνύχτησε κι' αποσύρθηκε για να ήσυχάση. Ο ύπνρής άρχισε να τσιποϊή την καλύθα και να θάζη τά πράγματα στην θέα του. Ο άνθρωπος που με φιλοξενούσε είχε ξαπλωθή σε μια νιάνια και κάπνιζε την πίπα του. Σε λίγο ο ύπνρής ήλθε έξω και κάθισε στην είσοδο για να καπνίση. Ζήτησα γνώμη και θγήκα λίγο κι' έγώ για να θαυμάσω το φανίρι που τύλιγε με μία γοητεία αυτήν την τραγική πελώρι του δλέθρου. Με τόλμη πλησίασα κατόπιν τον ύπνρή και τον ρώτησα σιγά, για να μη άκούση ο κύριός του.

— Έσύ είσαι ο σύζυγός της καλής αυτής γυνίκας ;

— Ο άφέντης, ναι, είναι ο σύζυγός της, αλλά κι' έγώ είμαι... ψιθύρισε.

— Τι θές να πής; άπόρησα. Κι' έσύ κι' ο άλλος ήσαν παντρευτή την ίδια γυνίκα; Και τά παιδιά ;... Μά τί είναι δυνατόν να έχη συμψη μία τέτοια ιστορία ;...

— Μά δέν είναι και τόσο δύσκολο όσο νομίζεις, μά έλασε μ' ένα χαμόγελο. Μ' είχαν περάσει για πεθαμένο η γυνίκα μου είδε στον κατάλογο των νεκρών τ' όνομά μου και με ξέγραψε. "Επειτα παντρεύθηκε και πάλι. Ήταν καιο. Μπορούσε να κάνει ό,τι θέλει. Ήταν έλεύθερη.

"Όταν έγώ γύρισα από το στρατόπεδο των αιχμαλώτων από τη Γερμανία και ξαναβρήκα τά υπάρχοντά μου θρήνη και την γυνίκα μου μ' ένα παιδί παραπάνω! Τότα λοιπόν που είχα έγώ κι' ένα εκείνος τέσσερα. Κι' αυτό δέν έγινε κατά λάθος. Είχε γίνει μ' όλους τους κανόνες της έκκλησίας και τους νόμους. Τί έπρεπε λοιπόν να γίνει; Μά μπορούσε ούτε αυτός ούτε το παιδί του να φύγη από το σπίτι, άφου ήταν ο σύζυγός. Μά δέν μπορούσα να φύγω κι' έγώ και να τ' αφήσω στην πλάτη του τη γυνίκα μου και τά τρία παιδιά μου. "Ημουν κι' έγώ ο σύζυγός. Πρωτίμηση να τά συζητήσουμε λοιπόν και να ταχτοποιήσουμε τά πράγματα. Κι' όπως θέλεις όλα κανονίσθηκαν. Τον βοηθάω στο νοικοκυριό τους! "Ετσι είμαι κοντά στα παιδιά μου και στη γυνίκα μου...

Μπήκαμε στην καλύθα. Ο ύπνρής ξάπλωσε πάνω ο ή να σάκκο κατά γής.

Ο άλλος πήγε να κοιμηθί με τη γυνίκα του και με παραχώρησε το άναπαυτικό κρεβάτι του. Μά έγώ, έμουν κατάκοπος δέν μπόρεσα να κλείσω μάτι. Συλλογίζομουν την παράξενη συμβίωση αυτών των ανθρώπων. Ο ύπνρής, ξαπλωμένος όπως ήταν, εξακολουθούσε να καπνίζει ήρεμα την πίπα του. Πάνω από τά κεφάλια μας στο άλλο δωμάτιο του σπιτιού άκουγόυτουσαν ή φωνές των ζώων, οι όποιοι συνωμιλούσαν με τρυφερότητα.

Έξω στην πεδιάδα του θανάτου κάποιο σκυλί ούρλιαζε κάτω άπ' το χλωμό άρρωστικό φεγγάρι!... ΠΙΕΡ ΜΙΑ

Κάθε κομψή Κυρία
γνωρίζει πλέον, ότι το ΝΕΟΝ Κατάστημα

Κ. ΠΑΞΙΜΑΔΑΣ & ΣΙΑ

(Με τους άποχωρήσαντας έκ της διαλυθείσης 'Εταιρίας «Ν. ΜΟΡΦΙΝΗΣ & ΠΑΞΙΜΑΔΑΣ»)

Κ. Κ. Κ. ΠΑΞΙΜΑΔΑΝ, ΕΜΜ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ, Ι. ΑΔΑΛΗΝ, & ΧΡ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΝ

50^A ΕΡΜΟΥ 50^A

Προσφέρει ό,τι άπαιτεί

ή τελευταία λέξεις της μόδας.

Σημειώσατε την διεύθυνσιν:

50^A ΕΡΜΟΥ 50^A

ΤΗΛ. 28-929

ΜΗΝΥΤΩΡ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΟΙΚΟΣ ΜΠΡΕΝΤ

ΚΟΠΤΙΚΗ - ΡΑΠΤΙΚΗ

Μέγαρον όδ. Πετράκη 3. Τηλέφ. 32700

ΦΟΡΕΜΑΤΑ - ΑΣΠΡΟΡΡΟΥΧΑ - ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ

ΚΑΠΕΛΛΑ - ΑΝΘΗ - ΠΤΕΡΑ - ΚΟΡΣΕΔΕΣ

Διδασκαλία συμφώνως προγραμμάτων Σχολών Παρισίων. Άπετελέσματα καταπληκτικά. Δεχτά Κυρία και Αίδες τελειώς άρχαίρει, προχωρημένα καθώς και πρακτικά Μοδίστα πρὸς τελειοποίησιν. Έξωτερικά και Οικότροφα. Πληροφορία - Κανονισμός δωρεάν.

ΑΤΕΛΙΕ ΜΠΡΕΝΤ

Δεχτά ύφασματα πρὸς ραφήν. Πατρὸν έτοιμα και έπι παρχγγελία. Μέγαρον όδ. ΠΕΤΡΑΚΗ 3. Γωνία Έρμου - Βουλῆς. Τηλέφ. 32.700

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

ΑΧΑΡΝΩΝ 182 Τηλ. 80-786

ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΓΓΥΗΤΟΥ - BYZANTINES ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ

ΣΑΛΟΝΙΑ ΚΑΙ ΧΩΛ ΕΤΟΙΜΑ ΤΑ-ΙΟ ΚΟΝΜΑΤΙΑ ΑΠΟ 3 ΧΙΛ. ΚΑΙ ΑΝΩ

ΤΟΡΤΟΡΕΛΗΣ

ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΚΟΛΟΚΥΝΘΟΥΣ 2. Τηλ. 54.737.

ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑΙ

Σκυριανές δραχ. 7.500 και 10.900

Βυζαντινά 16.400, Άγγλικά 23.000

ΚΑΙ 28.000 τά 10 κομμάτια.

.... και ύστερα
από πολλά χρόνια

και τα γέγοντα σας ακόμη θα θαυ-
μάζουν τα δόντια σας όταν μά τα περι-
ποιήσατε ανελλιπώς με την υπέροχη

ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

ΣΜΑΛΤΟΔΟΝΤ

ΑΛΜΑ